

2023 г.

СПЕЦИАЛИЗИРАНО НАБЛЮДЕНИЕ НА ПРЕДИЗБОРНАТА КАМПАНИЯ ЗА МЕСТНА ВЛАСТ

ИЗБОРИ ЗА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ И
КМЕТОВЕ 29 ОКТОМВРИ 2023 ГОДИНА

ДИРЕКЦИЯ „МОНИТОРИНГ И АНАЛИЗИ“
СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД.....	3
ЛИНЕЙНИ МЕДИЙНИ УСЛУГИ.....	7
ПРОГРАМИ НА ОБЩЕСТВЕНИ ДОСТАВЧИЦИ НА МЕДИЙНИ УСЛУГИ.....	7
БНТ1.....	7
БНТ2.....	26
ХОРИЗОНТ.....	32
ХРИСТО БОТЕВ.....	50
РАДИО БЛАГОЕВГРАД.....	52
РАДИО БУРГАС.....	56
РАДИО ВАРНА.....	60
РАДИО ВИДИН.....	65
БНР - РАДИО КЪРДЖАЛИ.....	67
РАДИО ПЛОВДИВ.....	70
РАДИО СТАРА ЗАГОРА.....	75
РАДИО СОФИЯ.....	79
РАДИО ШУМЕН.....	81
ПРОГРАМИ НА ТЪРГОВСКИ ДОСТАВЧИЦИ НА МЕДИЙНИ УСЛУГИ.....	84
БТВ.....	84
НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ.....	97
NOVA NEWS.....	107
ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ.....	112
ЕВРОКОМ.....	121
BULGARIA ON AIR.....	130
EURONEWS BULGARIA.....	136
СКАТ.....	143
БЪЛГАРИЯ 24.....	150
АЛФА ТВ/ALFA TV.....	159
7/8 TV.....	168
TV 1.....	175
РАДИО ФОКУС - СОФИЯ.....	179

НЕЛИНЕЙНИ МЕДИЙНИ УСЛУГИ	182
ACTUALNO.COM	182
DIR.BG	186
BLITZ.BG	191
DNEVNIK.BG.....	197
GOSPODARI.COM.....	200
NOVINI.BG/VIDEO.....	204
PIK.BG.....	207
SEGABG.COM/VIDEO	214
ФАКТИ.BG/VIDEO	218
ФАКТОР.BG	220
КОРЕСПОНДЕНЦИЯ С ЦИК.....	224
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	227

УВОД

Специализираният мониторинг на медийното съдържание по време на предизборната кампания за избори за общински съветници и за кметове на 29 октомври 2023 година обхваща 13 (тринадесет) програми на двата обществени доставчика на медийни услуги - Българската национална телевизия (БНТ) - 2 програми и Българското национално радио (БНР) - 11 програми; 13 (тринадесет) програми на търговски доставчици на медийни услуги - 11 (единадесет) телевизионни и 2 (две) радиопрограми; както и 10 (десет) нелинейни услуги по заявка.

Времевият период на наблюдение е съобразен с програмните схеми на медиите и с препоръките на ОССЕ (сутрешни радио- и телевизионни предавания и вечерен телевизионен прайм тайм). За програмите на БНТ и БНР е проследено изпълнението на Споразуменията, сключени на основание чл. 189, ал. 4 от Изборния кодекс.

Специализираният мониторинг отчита както количествени (обеми времетраене), така и качествени параметри (теми, субекти, послания, жестов превод и т.н.), включително участието на жените и мъжете в кампанията. Наблюдението е върху медийното поведение по време на предизборната кампания (29 септември – 27 октомври, 30 октомври – 3 ноември 2023 г.), в дните за размисъл (28 октомври и 4 ноември), изборния ден и балотажа (съответно 29 октомври и 5 ноември 2023).

Целите на наблюдението са да се установи как доставчиците на медийни услуги отразяват предизборната кампания на политическите партии и коалиции от партии, независими кандидати, спазвайки нормите на Изборния кодекс (ИК) и Закона за радиото и телевизията (ЗРТ) в дейностите си по информизиране на гражданите.

Данните очертават както редакционното/журналистическо съдържание, така и агитацията – платена и безплатна, преди двата тура на местния вот. Отчита се наличието на жестов превод в предизборно съдържание.

Специализираният мониторинг констатира, че предизборната кампания за местния вот **протича** в условия на засилена политическа конфронтация на национално равнище между управляващи и опозиция (от една страна ГЕРБ, ПП-ДБ, от друга - ВЪЗРАЖДАНЕ, БСП, ИТН), както и между отделните участници в централното управление (ГЕРБ и ПП-ДБ). По време на кампанията се провеждат протести на енергетици срещу закриването на въглищните централи у нас, последвани от първия вот на недоверие в Народното събрание към правителството на акад. Николай Денков по въпроса за енергетиката (12-13 октомври 2023 г.). Медиите отразяват в началото на кампанията как предизборното противоборство на политическите субекти се възползва от парламентарната трибуна преди народните представители да излязат във ваканция заради изборите. Някои парламентарно представени партии издигат за местния вот депутати за кандидати за кметове и общински съветници, с цел гражданите да могат да припознаят и овластят съответните политически сили и на местно равнище.

Политическото противопоставяне неочаквано за всички ескалира на 27.10.2023 - ден преди деня за размисъл, когато ЦИК отменя гласуването с машини, защото Министерството на електронното управление (МЕУ) не е предоставило в определен срок документ, с който дава съгласието си за удостоверяването на машините. Върховният административен съд е сезиран, но се произнася след първия тур на изборите - в понеделник 30.10.2023 г., когато връща машинния вот за втория тур. Преди обаче ЦИК да отмени машинния вот на 27.10., представители на парламентарно представени партии (ГЕРБ, ДПС, БСП, ИТН, ВЪЗРАЖДАНЕ) огласяват и коментират информация за доклад на ДАНС с опасения за манипулация на изборите.

Междувременно възниква проблем и с това кой е разрешил транспортирането на машините за гласуване към секционните комисии в страната. От ОИК-София се противопоставят на решението на ЦИК и приемат да предоставят документацията за вота и машините в секциите в столицата. Изявление прави министър - председателят акад. Николай Денков, който в деня за размисъл се обръща към ЦИК да

преосмисли решението си. В София, Варна и Русе се провеждат протести на граждани в защита на машинния вот, които са отразени в медиите.

Реално скандалът с отмяната на машините за изборите за общински съветници и кметове на 29.10.2023 г. сблъсква позиции на няколко държавни институции (МС, МЕУ, ДАНС, ЦИК, НС) и слага негативен отпечатък върху активността на гражданите по време на вота. В медиите случаят с машините е сравняван с т. н. Костинбродска афера, която избухва през 2013 година в деня на размисъл по време на парламентарни избори. С помощта и на една телевизионна програма (ТВ7) се разпространяват внушения за фалшифициране на изборите от страна на управляващите тогава (ГЕРБ), но съдът решава окончателно, че няма изборна измама. Сегашният скандал с машините получава негативни определения в наблюдаваното медийно съдържание - „извънредното изборно положение“, „драма с машините“, „криза“, „черен лебед“, „посегателство към изборния процес и към демокрацията“, „криминален акт“, „ченгесарско мероприятие“, „национално предателство“ и т.н.

В международен контекст, по време на първите дни на кампанията избухва военен конфликт между групировка „Хамас“ и Израел, след като на 07.10.2023 г. въоръжени групи от Газа нахлуват на територията на еврейската държава, за да убият хиляди мирни граждани и да вземат заложници. Терористичната атака на „Хамас“ срещу Израел отключва военно противопоставяне в Близкия изток, което е риск за разрастване на по-голям военен конфликт в региона и света. Темата се отразява и на медийното съдържание като кандидатите за местното самоуправление и редица наблюдатели на политическите процеси взимат отношение по въпроса. Геополитиката навлиза в предизборното съдържание за местна власт и като маркер, особено в периода преди балотажа, за да мобилизира твърдите ядра (леви-десни) в електоратите на съперничаещи си партии (особено това се отнася за вота в София).

Изборите за общински съветници и кметове пренареждат новините в наблюдаваните медии и редица регионални проблеми навлизат в съдържанието, което по традиция е преимуществено ориентирано към проблемите на централно равнище – изпълнителна и законодателна власт. В последните години присъствието на регионални теми в медийното съдържание се отчита предимно през отразяването на криминални прояви или инциденти по места и почти липсва задълбочено вглеждане към живота извън големите градски центрове. Предизборната кампания за местните избори стана благоприятен повод за насочване на вниманието на публиката повече към интересите и потребностите на местните общности в страната, независимо че и на този вот сякаш проблемите на национално равнище отсъстват тези в регионите или поне стават призма, през която се пречупват локалните желания и планове на гражданите. Темата за съдбата на т.н. управленска сглобка или не-коалиция перманентно присъства по време на кампанията за вота на 29.10.2023 и в седмицата преди балотажа на 05.11.2023 г.

За изборите на 29 октомври гражданите гласуват на първи тур само с хартиени бюлетини, на втория тур смесено - с машини и с хартиени бюлетини, като резултатите се отчитат и чрез видеонаблюдение. Включването и на аудио-визуален елемент като гаранция за честността на изборите се прилага за втори път в изборния процес у нас. Преди втория тур и след него избрани откъси от видеонаблюдението влязоха с редица негативни сюжети в наблюдаваното медийно съдържание, осветявайки лоши практики в работата на избирателните секции по места. Седмицата между двата тура на изборите е белязана от репортаж на журналистките от БНТ Татяна Йорданова и Тереза Кънчева за видеонаблюдението в секциите, който разкрива как членовете на СИК във врачанското село Малорад отбелязват преференции за кандидати за общински съветници от селото (случаят доби известност под названието „чичо Цено“). В материала става дума още за приемане на некоректно попълнени бюлетини в Кърджали, други нередности при броенето на бюлетините в Белоградчик, Криводол и Сливен, както и опит за побой в секция в Борован. Двете журналистки споделят, че са прегледали записите на близо 1600 секции, като във всяко едно видео има около 3 часа материал. В последните 2 дни на кампанията преди балотажа в програма НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ е излъчено разследване на журналистката Мариета Николаева за купуване на гласове и регистрации по постоянен адрес от общински съветник в гр. Перник. Разследване на Марин Николов от БТВ очертава пък размерите на изборния туризъм в малките населени места в Пазарджишко, Видинско, Кюстендилско, Врачанско. Активната роля на медиите по време на избори се

изразява не в осигуряването от страна на доставчиците на комфортна агитационна среда за участниците във вота (най-вече в резултат на размитата граница между редакционно съдържание и агитация), но най-вече в критичната и подплатена с фактология и обективни данни работа на журналистите на терен в страната. Репортерските разследвания и огласяването за порочни практики по време на избори е една от най-добрите публични защити на демократичните права на гражданите.

Мониторингът отчита провеждането на редица предизборни дебати между кандидати за кметове и общински съветници. Трябва да бъде отбелязано, че някои кандидати предпочитат участие в определени медии – например, дебатът в „Денят започва“ на БНТ1 между кандидат-кметове на София е пренебрегнат от Васил Терзиев ПП-ДБ-СС и Антон Хекимян ГЕРБ/СДС за сметка на участие в ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ, където се провежда първият словесен двубой между двамата, отразен и в редица нелинейни услуги. За съжаление на публиката, готвеният съвместно дебат в праймтайма на БНТ1 и bTV в седмицата преди балотажа между двамата кандидати за кмет на Столична община, не се състоя поради отказ от страна на Васил Терзиев, който отново отива в ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ за среща с опонента си Ваня Григорова, която пък не се отзовава на поканата му. Неслучайно редица наблюдатели подчертават, че не само кандидатите за местна власт, но и всички политици в цялост, предпочитат „контролираната комуникация“ с гражданите – пиара вместо диалога. Чуват се и гласове, че реално журналистите и водещите на предизборните дебати са по-добре подготвени по проблемите на местните общности от самите кандидати за изборни места.

Организацията на редица дебати най-вече в програмите на обществените доставчици на медийни услуги БНТ и БНР се характеризират с едновременното участие на кандидати от различни население места и за различни позиции (кмет, общински съветник, районен кмет, кмет на кметство), което прави трудна възможността за сравнения или за сблъсък на позиции, тъй като гостуващите в медиите нямат пресечни интереси. Като добър пример може да се посочи РАДИО СОФИЯ, където се организират редица дискусии между кандидати за районни кметове в София по отделно за всеки район.

Други положителни практики, които трябва да бъдат отбелязани и за местния вот (отчетени и на предходни избори):

- провеждането по поръчка на БТВ на експресни социологически проучвания от „Маркет линкс“ и „Алфа Рисърч“ за нагласите на гражданите по общини и за тяхното виждане относно най-наболелите проблеми в съответния град (Благоевград, Бургас, Пловдив, Перник, Варна, Плевен, Русе, София);
- собствена кампания за увеличаване на избирателната активност в НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ и NOVA NEWS, където известни българи от средите на изкуството и културата насърчават хората да пуснат своя глас в урните.

Политическият сблъсък в София на втория тур между Ваня Григорова и Васил Терзиев стана повод за редица намеци за произхода на единия кандидат в балотажа, което в известна степен подхрани не само сексистки коментари, но и такива почиващи на етнически характер (в това число и политически скетчове в 7/8 ТВ). В интервю за предаването „Пресечна точка“ в НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ на 2 ноември изборният за общински съветник в столицата Васил Калановски от ПП-ДБ прави коментар относно предстоящия балотаж, касаещ произхода на Ваня Григорова: *„Винаги съм считал, че смесицата, генната смесица между различни етноси винаги ражда визуално красиви резултати. Само че ние в неделя, колкото и симпатична да е госпожата, не отиваме на конкурс за манекенки, независимо колко са устати, а за избор на кмет на София.“* Неговото изказване е оставено без реплика от водещата.

Мониторингът констатира, че хора от ромски произход участват в медийното съдържание при отразяването на акции на МВР срещу купения вот. Често, но не винаги, журналистите уточняват, че акциите са в квартал, населен с роми. В новините на 2 ноември се излъчва репортаж, в който става ясно, че член на СИК в град Видин е бит, тъй като е заснел видеоклип, в който се вижда как един и същи хора гласуват по няколко пъти. От репортажа става ясно, че участниците в сбиването са от ромски произход, но деянието е определено не като свада, а като престъпление срещу изборния процес. В изборния ден в седемдесет и втора секция в квартал „Нов път“ едни и същи хора гласуват по няколко пъти, влизат по повече от един, членове на комисията поставят печати върху предварително подготвени бюлетини – това

снима с телефона си Кольо Петров, който е в състава на комисията. Той опитва да спре случващото се, но е пребит. Анализатор в медиите подчертава, че този мъж е истинският герой на тези избори, защото физически е понесъл бой в името на честността на вота.

В началото на кампанията една от темите, на които се акцентира, е за доверието на гражданите в медиите с оглед кандидатирането за кмет на София на дългогодишния ръководител на новините на БТВ Антон Хекиянян, който преминава от сферата на журналистиката в политиката и по-точно става кандидат за кмет на столицата от ГЕРБ/СДС. Наблюдението на програма БТВ във връзка с отразяването на предизборната кампания за местния вот установи спазване на професионалните стандарти на журналистиката.

Наблюдението отново отчита, че водещи на предавания кандидати на изборите - Мария Мусорлиева /“Балотаж“, програма ЕВРОКОМ/ е кандидат за общински съветник от „Граждани за общината“, а Иван Търпоманов /“Политика и спорт“, програма ЕВРОКОМ/ - за районен кмет на Нови Искър от ПП „Правото“.

Специализираният мониторинг отчита и редица нарушения, за които е сезирана ЦИК – болшинството от сигналите са за непубликувани договори между доставчиците на медийни услуги и политическите субекти, от които да бъде ясно кое аудио- и аудио-визуално съдържание е платено/безплатно агитационно или журналистическо. Друг значим проблем (постоянен по време на избори) е изнасянето на данни от екзитпола преди финала на изборния ден, за което СЕМ отново сезира ЦИК.

ЛИНЕЙНИ МЕДИЙНИ УСЛУГИ

ПРОГРАМИ НА ОБЩЕСТВЕНИ ДОСТАВЧИЦИ НА МЕДИЙНИ УСЛУГИ

БНТ1

Във връзка с предизборната кампания за местните избори, състояли се на 29.10.2023 г. е прегледано разпространеното аудио-визуално съдържание в линейната медийна услуга - програма БНТ1 на Българската национална телевизия от 29.09. до 27.10.2023 г. включително, в часовете отрязъци 08:00 – 09:00 ч.; 12:00 – 12:30; 17:00 – 19:00 ч.; 20:00 – 22:00 ч.; 22:30 – 24:00 ч. Извършен е и мониторинг на деня за размисъл 28.10.2023 г. и изборния ден, 29.10.2023 г., от 08:00 до 16:00 и от 19:00 до 20:00 ч.

Регистрирано е наличие на следните видове предизборно съдържание:

- **редакционно** (новини и репортажи в „По света и у нас“, дебати¹ в „Референдум“ и „Панорама“);
- **безплатно агитационно** (встъпителни и заключителни клипове, диспути, интервюта в „Още от деня“);

- **платено агитационно** (клипове; рубрика „Избирателят пита“ (интервю – анкета) - самостоятелно и в предаванията „Денят започва“, „Денят започва с Георги Любенов“, „Говори сега“; предизборни репортажи; рубрика „Това съм аз“ (портрет на кандидата).

Предизборните форми в ефира на БНТ1 се разпространяват в съответствие с разпоредбите на Изборния кодекс. Съдържанието, свързано с изборите, е обозначено с каш „Местни избори 2023“. Агитационните форми съдържат гласовото послание, съпроводено с текстово изображение „Купуването и продаването на гласове е престъпление“, а платените такива съответно са маркирани с надпис „Платена форма“. Няма специално означение на излъченото безплатно агитационно съдържание като „Безплатна форма“, водещите уточняват това вербално.

Встъпителните клипове са излъчени на 27.09.2023 г. с начален час 17:44, а заключителните – на 27.10.2023 г. след късните новини - в 23:28 часа.

Общият обем разпространено предизборно съдържание е 193 676 сек.

Основната предизборна агитационна форма са диспутите и интервютата, предизборните репортажи са на второ място.

За разлика от предишните извънредни парламентарни избори, при отразяването на настоящата кампания липсва специализираната рубрика „Гласът на България“. Нов момент е въвеждането на рубриката „Избирателят пита“, под шапката на която се провеждат всички интервюта – платена форма. По отношение на другите форми на предизборна кампания, предвидени в Споразумението, може да се каже, че спрямо предходни кампании те предизвикват сравнително слаб интерес сред участниците в изборите. Предпочитана е „Предизборен репортаж“ (излъчвана след централните новини), а „Това съм аз“ е реализирана еднократно.

Наблюдението отчита, че тази кампания се отличава и с това, че предизборните участия на кандидатите са равномерно разпределени както в рамките на деня (сутрешен праймтайм, следобеден пояс и вечерен праймтайм), така и през целия период с увеличаване обема на клиповете в последните 4-5 дни.

¹ В Споразумението терминът „дебати“ се използва за съответна форма в предаванията „Референдум“, „Панорама“ и „Денят започва“ (редакционно съдържание), а за самостоятелните издания от 17:00 ч. – терминът „диспут“ (безплатно агитационно съдържание).

Като цяло, кампанията в ефира на БНТ1 протича в рамките на добрия тон и липсват груби нарушения, с изключение на участието на Димитър Митев, кандидат за кмет на район „Младост“ в София от ПП „Българска социалдемократия – ЕВРОЛЕВИЦА“, който при участието си на 02.10.2023 г. нарича лидера на ПП ГЕРБ Бойко Борисов *"абсолютен престъпник и мафиот"*, а Володимир Зеленски (президентът на Украйна) - *"глупак"*.

Необичайно е и поведението на кандидата за кмет на София от МК „БСП за България“ Ваня Григорова, която участва в диспут с Диян Николов от ПП „Възраждане“ в сутрешния блок на 04.10.2023 г. Григорова прави изявление, че е очаквала дебат с всички основни кандидати, а те не са се явили и напуска студиото, защото (по думите ѝ) имала среща с хората в Слатина. Водещата уточнява, че поканата е била към всички и продължава разговора само с Николов. Във втората част на диспута – с извънпарламентарно представени кандидати - отново е налице неспазване на Споразумението от страна на участник. Петър Клисаров, кандидат за кмет на София от ПП „Пряка демокрация“ отказва да отговаря на въпросите на водещата. Той чете еднолично изявление, въпреки че водещата нееднократно го предупреждава, че така нарушава правилата. В 08:35 ч. той напуска студиото.

Като курйоз може да се определи неочакваното прекъсване на диспута с кандидати за кмет на старата столица от кандидат за общински съветник. Той нахлува в импровизираното студио, където се провежда *"Дебатът за Велико Търново"* в рамките на сутрешния блок на 19.10.2023 г., като твърди, че изборният процес е опорочен, защото не е поканен, а е кандидат за общински съветник. Това е Димитър Манолов от листата на Коалиция „Глас народен“, с чиято регистрация Гражданско сдружение „Заедно можем всичко“ участва в изборите. Представителите на обществения доставчик реагират веднага адекватно - водещият Симеон Иванов обяснява, че дебатът е съгласно ИК и Споразумението във формат кандидат-кметове. Сътрудник на продукцията се опитва деликатно да изведе неканения гост, звукът и картината са прекъснати. Втората водеща от студиото в София - Христина Христова, обяснява ситуацията, обобщава данните от паралелното допитване до зрителите за техните нагласи, след което дебатът е подновен и всички участници се възползват пълноценно от полагащото им се ефирно време. В случая няма данни за нарушение на ИК и ЗРТ.

Наблюдавано е агресивно поведение на кандидат за кмет на Русе от ПП „Възраждане“ Златан Златанов, който на същата дата в следобедния диспут твърди, че централната власт мрази Русе, нарича управлението на държавата *"шопските чобани"*. Постоянно се намесва при отговорите на другите участници, което предизвиква водещата да направи забележка, че така иска да бъде забелязан. Когато вече е изчерпал времето си, кандидатът продължава да говори на заден план и водещата е принудена да помоли техниците да изключат микрофона му.

Въпреки че БНТ1 представя участието на кандидати в „Референдум“ като редакционно съдържание, в изданието от 17.10.2023 г., посветено на Пловдив, водещата Добриня Чешмеджиева призовава претендентите за кметския стол да кажат номера на бюлетината си. Също в „Референдум“ на 24.10.2023 г. в дебата за София възниква напрежение между кандидата на ПП ГЕРБ Антон Хекимян и Ваня Григорова, издигната от МК „БСП за България“. Бившият журналист прекъсва Григорова и повечето от съперниците си с въпроси, те протестират, че така се отнема от предвиденото за тях време.

В течение и на тази кампания не липсват упреци към БНТ от страна на представителите на политическите формации във връзка с нейния обществен характер, организацията на диспутите и критериите за участие. Водещите успяват да тушират напрежението и да изяснят казусите.

В емисиите „По света и у нас“ нееднократно са разпространени репортажи от различни населени места в страната за специализирани акции на МВР за противодействие на престъпления срещу изборните права на гражданите (т. нар. „търговия с гласове“). Няма данни за тенденциозно отразяване чрез посочване етническата принадлежност на проверяваните и задържани лица.

При обсъждане на проблемите на градове, в които има квартали с компактно ромско население – София, Пловдив и др. или е налице мигрантски натиск, не са констатирани изказвания с расистки и ксенофобски характер. Най-остро темата за дискриминацията на ромите в България е поставена в диспута, състоял се на 13.10.2023 г., от кандидата за общински съветник в Пазарджик от ПП „Еврором“

Райко Живков, който заявява, че ще се бори за град, равен за всички, защото в Пазарджик ситуацията е особено фрапираща – „деца, разделени още в детските градини, ученици, разделени в специализираните училища, които генерират неграмотност“. По думите му, завършващите тези училища не са полезни нито на себе си, нито на тяхната общност. Живков отбелязва, че само защото са мургави, представителите на малцинствата в 21-ви век, в Европейския съюз, не могат да влязат в обществен басейн или обект за обществено хранене в Пазарджик, а всъщност имат равни права и задължения както всички български граждани. Кандидатът заявява, че предпочита вместо „ромска общност“ да се използва терминът „малцинства“, защото съгласно конституцията всеки може да се самоопределя. В този смисъл той посочва още, че повече от „половината малцинства“ са напуснали страната, защото предпочитат да живеят в чужбина, където се е чувстват хора.

СПОРАЗУМЕНИЕ

Правилата и редът на участието на представителите на партиите, коалициите и инициативните комитети в програмите на БНТ е регламентирано в специално **Споразумение**², подписано на 21.09.2023 г. между обществения доставчик и **следните 46 политически субекти**: ПП „Българска социалдемократия – ЕВРОЛЕВИЦА“; ПП „Пряка демокрация“; ПП „Свобода“; ПП „Новото време“; КП „Граждани за общината“; ПП „Социалистическа партия „Български път“; ПП КОД; ПП „Обединени земеделци“; ПП „Движение демократично действие – ДЗ“; ПП ВМРО – БНД; КП „Съединени за Пловдив“; ПП „Има такъв народ“; ПП НДСВ; КП „БСП за България“; ПП СДС; ПП „Български социалдемократи“; ПП „Българска социалдемократическа партия“; КП „Неутрална България“; ПП „Ние идваме“; ПП „Правото“; ПП „Партия на зелените“; ПП „Консервативна България“; КП ПП- ДБ; ПП „Българска прогресивна линия“; ПП „България на регионите“; ПП „Спаси София“; ПП „Движение „България на гражданите“; КП „Левицата!“; ПП „Политическо движение социалдемократи“; ПП „Български глас“; КП СБОР; ПП „Български възход“; ПП „Движение Гергьовден“; ПП „Демократичен съюз радикали“; ПП „Средна европейска класа“; ПП МИР; ПП „Български съюз за директна демокрация“; ПП „Атака“; ПП „Евророма“; ПП „Възраждане“; ИК „Димитър Георгиев Найденов“ – Бургас; ПП „Български демократически форум“; ПП ГЕРБ; ПП „Национално движение „Единство“.

Съгласно Споразумението, в делничните дни са предвидени 12 безплатни диспути в 17:00 ч., като тези в понеделник и четвъртък (реализирани от РТВЦ Русе, Пловдив, Варна и Благоевград) се излъчват едновременно в програмите БНТ1 и БНТ2. Повечето от тях са осъществени, с изключение на планирания за 24.10.2023 г. Във всеки от диспутите са включени следните теми: *„Демография, инвестиции, инфраструктура, градоустройство и качество на живот, достъп до здравеопазване и образование, взаимодействие на местната власт с гражданското общество“*. Водещи са журналисти от София и от регионалните центрове на БНТ. Всеки от диспутите е с времетраене до 60 минути, като времето се разпределя пропорционално между участниците.

Диспутите в предаванията „Денят започва“ (04.10. – София; 05.10. – Перник; 11.10. – Видин; 12.10. – Враца; 18.10. – Плевен; 19.10. – В. Търново; 25.10. – Кърджали и 26.10. – Ст. Загора) са изцяло осъществени. Диспутът във Велико Търново се откроява с две неща – в него за участие се явяват всички поканени кандидати за кмет, той е и единственият, прекъснат поради извънредни обстоятелства – нахлуване в импровизираното студио на непоканен кандидат за общински съветник.

Осъществени са и всички предвидени в Споразумението дебати в рамките на предаванията „Референдум“ (10.10.2023 г. Варна, 17.10.2023 г. Пловдив и 24.10.2023 г. София) и „Панорама“ (06.10.2023 г., 13.10.2023 г. и 20.10.2023 г.).

² В документа са посочени времевите интервали и предаванията, в които могат да бъдат включени различните форми на предизборна кампания.

Информация за заявени и платени изборни форми от политически партии, коалиции и инициативни комитети, публикувана редовно на сайта на доставчика <https://bnt.bg/mestni-izbori-2023-230pages.html> до 27.10.2023 (информация до 27.10.2023 г.)

Програма БНТ1, доставчик: Българската национална телевизия		
ПП „БЪЛГАРСКА СОЦИАЛДЕМОКРАЦИЯ – ЕВРОЛЕВИЦА“	Платени форми	16 128,00
КП „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“	Платени форми	25 056,00
ПП „ДВИЖЕНИЕ ЗА ПРАВА И СВОБОДИ“ ³	Платени форми	16 632,00
ПП „ВМРО – БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ“	Платени форми	17 400,00
ПП ГЕРБ	Платени форми	60 048,00
ИК „НИКОЛАЙ ХРИСТОВ ШУШКОВ“	Платени форми	12 948,00
КП „ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА – ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ“	Платени форми	124 706,40
КП „СЪЕДИНЕНИ ЗА ПЛОВДИВ (КАУЗА БЪЛГАРИЯ, НОВИТЕ ЛИДЕРИ)“	Платени форми	12 000,00
ИК „АТАНАС СЛАВЧЕВ СТОЯНОВ“	Платени форми	7 500,00
КП „ЛЕВИЦАТА!“	Платени форми	44 256,00
ПП „НОВОТО ВРЕМЕ“	Платени форми	6 000,00
ПП „ВЪЗРАЖДАНЕ“	Платени форми	57 810,00
ПП „ДВИЖЕНИЕ НАШИЯТ ГРАД“	Платени форми	6 000,00
ИК „АТАНАС НАНОВ МИНЕВ“	Платени форми	3 000,00
ИК „НИКОЛАЙ ГЮРОВ“	Платени форми	3 000,00
ПП КОД	Платени форми	7 500,00
ПП „БЪЛГАРСКА ПРОГРЕСИВНА ЛИНИЯ“	Платени форми	2 400,00
ПП СБОР	Платени форми	15 528,00
ОБЩО В ЛЕВА С ДДС:		437 912,40⁴

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ

За скандала с отмяната на машинния вот за първия тур

Предизборната кампания ще бъде запомнена с отмяната на машинния вот и решението на ЦИК да се гласува само с бюлетини. БНТ следи развитието на този сюжет от самото му възникване.

³ В справката на БНТ за тази партия фигурират 19 008,00 лв. като внесени, но отчетени като „остатък“ (за заявени, но неизползвани форми). Въпросната сума не е включена към заплатените на БНТ парични средства, посочени в настоящия доклад.

⁴ В окончателната справка за всички заявени и платени суми, включително между първи и втори тур, е посочена сумата от 451 887,60 лв. с ДДС.

В новините в 18:00 ч. на 27.10.2023 г. (последния ден на кампанията) водещата новина е за доклад на ДАНС, уличаващ зам.- министъра на електронното управление Михаил Стойнов, че е свалил на флашка кодовете на машините за гласуване. Информацията за и от доклада са съобщили депутати (Тошко Йорданов – ИТН: „Всички машини са компрометирани“). Веднага лидерите на партиите са се събрали на извънреден председателски съвет. Машинният вот е опорочен, твърдят пет партии в парламента – ГЕРБ-СДС, „Възраждане“, ДПС, БСП и ИТН. От ИТН и „Възраждане“ започват да говорят за опит за държавен преврат, а според ПП-ДБ – ГЕРБ и ДПС са измислили фалшива новина, защото губят на изборите. По думите на министъра на електронното управление сигурността на предстоящия вот е гарантирана. ДАНС е извикала на разпит Михаил Стойнов, а ЦИК заседава по въпроса. Следва репортаж за хронологията на скандала с участието на представители на законодателната власт: Тошко Йорданов от ИТН, Костадин Костадинов от „Възраждане“, Десислава Атанасова - ГЕРБ-СДС; Делян Пеевски - ДПС; Корнелия Нинова - БСП за България; Кирил Петков - ПП/ДБ; Атанас Атанасов ПП/ДБ; Христо Иванов - ПП/ДБ.

В следващ репортаж БНТ1 представя и реакцията на изпълнителната власт. Премиерът Николай Денков прави своя коментар – за него няма проблем, всеки, който гласува с машина, може да види своя вот в отпечатаната бюлетина. Според министъра на електронното управление Александър Йоловски, ако неговият заместник е извършил нещо нередно, ще понесе отговорност.

В централната емисия „По света и у нас“ в 20:00 ч. в пряко включване репортер на БНТ съобщава, че ЦИК е решила на изборите на 29.10.2023 г., както и на балотажа следващата седмица, да се гласува само с хартиени бюлетини. Предложението е на Емил Войнов. Друг член на ЦИК – Цветозар Томов е предложил да се даде срок на министерството на електронното управление до 22:00 ч. същата вечер (27.10.2023 г.), за да се получат документи относно удостоверяването на машините за гласуване. Това предложение не е било подложено за гласуване, защото първо е гласувано предложението на Войнов (в репортажа е пуснат суров видеоматериал от веб камерата в ЦИК).

За онагледяване на процеса за генериране на т.нар. „хеш код“ БНТ включва в новините и репортаж с участието на Атанас Гьокков, наблюдател на изборите и член на Обществения съвет към ЦИК, който демонстрира и обяснява нагледно. Според него, много е трудно да се въздейства външно на машините.

Темата за скандала се обсъжда на следващия ден – 28.10.2023 г. в предаването „Денят започва с Георги Любенов“. В началото водещият съобщава, че два часа преди полунощ от министерството на електронното управление са дали брифинг. Следват синхрони - със зам.-министъра Михаил Стойнов, който съобщава, че вече е издадено решение за удостоверяване на машините за гласуване и отговаря на въпроси, свързани с отправените към него обвинения и с главния секретар на министерството Ангел Петров, който обяснява процеса на генериране на кода. В следващо видео депутатът от ПП-ДБ Васил Пандов съобщава, че не са съгласни с решението на ЦИК и ще го обжалват пред ВАС. Според неговата партия това решение е дошло неочаквано и е незаконосъобразно.

По-нататък в предаването водещият обявява, че ексклузивен гост е председателят на ЦИК Камелия Нейкова. Тя потвърждава, че информацията в доклада на ДАНС съдържа данни, които предполагат недоверие в изборния процес и заявява, че правото на глас на всички граждани ще е осигурени чрез възможност за гласуване с хартиени бюлетини. Нейкова призовава всички да се успокоят, за да може денят за размисъл да протече спокойно.

В началото на следващия разговор с икономистите Мика Зайкова и Стоян Панчев водещият Любенов отбелязва, че е забравил да пита Камелия Нейкова „Костинбродска афера номер 2 ли е това“. Той уточнява, че в деня на размисъл не се допуска никаква политическа агитация, но се изкушава да разбере мнението на Зайкова за скандала с машинния вот. Тя признава, че не разбира от дигитални технологии, но очевидно „има нещо“ и в крайна сметка решението на ЦИК може да стане причина за касирането на изборите. С това разговорът се прехвърля върху икономическите проблеми.

Темата за отменения машинен вот през деня се следи в новинарските емисии на БНТ1, в които се включват изказвания на представители на ОИК София - Полина Витанова (машините следва да бъдат предадени на СИК), на ЦИК – Камелия Нейкова (решението за гласуване с хартия е окончателно), на експерти по конституционно право – Наталия Киселова (гласуване с машини няма да има), на

законодателната власт - Никола Минчев от ПП-ДБ (МВР и кметовете да не бързат да връщат машините) и др. Цялата картина на скандала е представена в централната емисия „По света и у нас“, където е включен и репортаж за протести в защита на машинния вот, проведени в София, Пловдив и Варна, с участието на граждани, които изразяват своето мнение.

Редакционно съдържание за изборите – новини, репортажи и интервюта, има в повечето от обичайните предавания в програмата: „По света и у нас“, „Още от деня“, „Говори сега“, „Денят започва“ и „Денят започва с Георги Любенов“. Чрез тях са отразени организацията на вота, старта на кампанията, акциите на МВР срещу търговията с гласове, проблемите с машините. Съдържанието се генерира от представители на изпълнителната власт, ЦИК и експерти. Интересна рубрика по повод на вота се излъчва в централната емисия „По света и у нас“ - „Кмете, запиши си“ за проблемите на хората по места, чието времетраене не е включено при отчитането на редакционното съдържание, защото не е пряко свързана с предизборната надпревара, а очертава профила на населеното място (демография, икономика, екология и т.н.) и неговите по-големи проблеми.

В „Референдум“ и „Панорама“ наблюдението също регистрира редакционно съдържание, свързано с кампанията – дебати между кандидати за кметове на общини и за общински съветници. В „Референдум“ няма специално маркиране на предизборното съдържание, в „Панорама“ панелът с дебатите е обозначен с каш „Местни избори 2023 г.“

Основните тематични линии са няколко:

- организацията на изборите, скандала с машинния вот и решението на ЦИК на първия тур да се гласува само с хартиени бюлетини, борбата с „търговията с гласове“;
- корупцията и належащата ревизия на местната власт, прозрачността в управлението;
- бюджетът на местната власт и отношенията с централната власт;
- градоустройството, презастрояването, транспорта и инфраструктурата, комуналните услуги;
- междупартийните и коалиционните отношения.

Участие на експерти:

Име	експертна област
Геновева Петрова	социология, Алфа рисърч
Светлин Тачев	социология, Галъп интернешънъл Болкан
Ваня Нушева	изборни системи, Асоциация "Прозрачност без граници"
Даниел Стефанов	политология
Михаил Константинов	математика, изборни системи
Десислава Безинска-Шейнкова	психология
Тихомира Дончева	директор на Център за информация, демокрация и гражданска активност към АУБ
Петър Балджиев	право, адвокат
ОБЩО: 8	

Няма данни за предпочитани експерти за събеседници в предаванията.

Наблюдението не констатира използване на социалните мрежи като източник за информация, както и включването на цитати от Фейсбук, Тик-ток, Инстаграм, X (Твитър) в предизборното съдържание.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ ПО ПРЕДАВАНИЯ	ОБЕМ В СЕКУНДИ
Референдум	17021
По света и у нас	6765
Панорама	4080
Денят започва	3750
Денят започва с Георги Любенов	1620
Говори сега	660
Още от деня	150
ОБЩО:	34 046

ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ В В РЕДАКЦИОННОТО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ в секунди
42 ПП „Възраждане“	2498
66 КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	1886
28 КП „Левицата!“	1886
21 ПП „Има такъв народ“	1340
85 МК "ПП/ДБ (Спаси София)" – София (столица)	1332
20 ПП „Български възход“	1272
7 ПП ГЕРБ	1266
1 КП „БСП за България“	1226
47 ПП „Българска социалдемокрация – ЕВРОЛЕВИЦА“	1209
14 КП „Граждани за общината“	1203
6 ПП „Национално движение за стабилност и възход“	626
64 ПП „Глас народен“	626
46 ПП „Партия консервативна България“	626
36 ПП „Българска прогресивна линия“	626
76 МК "ГЕРБ-СДС" – София (столица)	612
86 МК „БСП за България“ – София (столица)	612
5 ПП „Български съюз за директна демокрация“	583
17 ПП „Правото“	583
16 ПП „Пряка демокрация“	583
18 ПП „Български социалдемократи“	583
26 ПП „Партия на Зелените“	583
ОБЩО:	21761

Обемът на редакционното предизборно съдържание включва и времето на участници в предаванията, които не представляват политически формации (наблюдението ги идентифицира като участници „без субект“) – това са представители на **ЦИК и Обществения съвет към ЦИК, ОИК и СИК** - Росица Матева, Цветелина Пенева, Атанас Гьоков и др.; на **изпълнителната власт**: Николай Денков – премиер, Александър Йоловски - министър на електронното управление, Михаил Стойнов - зам.

министър на електронното управление, Андрей Цеков - министър на регионалното развитие и благоустройството, Калин Стоянов - министър на вътрешните работи; Живко Коцев - гл. секретар на МВР и др.; на **законодателната власт – народни представители**: Тошко Йорданов - ИТН; Десислава Атанасова - ГЕРБ-СДС; Костадин Костадинов - Възраждане; Делян Пеевски - ДПС; Корнелия Нинова - БСП за България; Бойко Борисов - ГЕРБ; Кирил Петков - ПП/ДБ; Атанас Атанасов ПП/ДБ; Христо Иванов - ПП/ДБ; експерти.

В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ БЕЗ СУБЕКТ	ОБЕМ в секунди
ЦИК, РИК, СИК, ОИК	4670
ИЗПЪЛНИТЕЛНА ВЛАСТ – МИНИСТРИ, ОБЛАСТНИ УПРАВИТЕЛИ, МВР, ОТБРАНА	2840
ЕКСПЕРТИ	2640
ЗАКОНОДАТЕЛНА ВЛАСТ - ДЕПУТАТИ	1305
ДИКТОРСКИ ГЛАС	830
ОБЩО:	12285

ПЛАТЕНО АГИТАЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ (обозначено като „платено“, съдържащо информацията, че купуването и продаването на гласове е престъпление)

Платени форми – клипове	Времетраене в секунди
66 КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	540
42 ПП „Възраждане“	210
11 ПП „Справедлива България обединени родолюбци“ – „СБОР“	240
86 Ваня Григорова - МК „БСП за България“ – София (столица)	150
74 Николай Шушков – ИК Благоевград (независим)	80
ОБЩО:	1220

Платени форми – репортажи/хроника	Времетраене в секунди
7 ПП ГЕРБ	1505
66 КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	695
57 ПП „Движение за права и свободи“	460
28 КП „Левицата!“	365
47 ПП „Българска социалдемокрация – ЕВРОЛЕВИЦА“	195
85 МК "ПП/ДБ (Спаси София)" – София (столица)	190
74 Николай Шушков – ИК Благоевград (независим)	65
69 МК "ГЕРБ" № 69 – Кюстендил	60
ОБЩО:	3535

Платени форми – интервюта	Времетраене в секунди
42 ПП „Възраждане“	7480
66 КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	7445
86 МК "БСП за България – София (столица)	3575
85 МК "ПП/ДБ (Спаси София)" – София (столица)	3500
1 КП „БСП за България“	3410
68 МК "Коалиция Съединени за Пловдив"	2430
28 КП „Левицата!“	2395
47 ПП „Българска социалдемокрация – ЕВРОЛЕВИЦА“	1830
4 ПП „ВМРО – Българско национално движение“	1555
89 МК "КОД – София (столица)	1535
68 МК "България на регионите" – Русе	1535
76 Атанас Стоянов – ИК Сандански (независим)	1485
68 МК "Новото време" – Смолян	1265
55 ПП „Движение нашият град“	1240
72 Атанас Минев – София (столица), (независим)	660
71 Димитър Найденов – Бургас (независим)	625
77 Николай Гюров – ИК София (столица), (независим)	620
74 Николай Шушков – ИК Благоевград (независим)	615
7 ПП ГЕРБ	605
ОБЩО:	43805

Платени форми – друга форма (рубрика „Това съм аз“)	Времетраене в секунди
66 КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	130
ОБЩО:	130

ВСИЧКИ ПЛАТЕНИ ФОРМИ	ВРЕМЕТРАЕНЕ В СЕКУНДИ
66 КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	8810
42 ПП „Възраждане“	7690
86 МК "БСП за България – София (столица)	3725
85 МК "ПП/ДБ (Спаси София)" – София (столица)	3690
1 КП „БСП за България“	3410
28 КП „Левицата!“	2760
68 МК "Коалиция Съединени за Пловдив" – Пловдив	2430
7 ПП ГЕРБ	2110
47 ПП „Българска социалдемокрация – ЕВРОЛЕВИЦА“	2025
4 ПП „ВМРО – Българско национално движение“	1555
89 МК "КОД – София (столица)	1535
69 МК "България на регионите" – Русе	1535
76 Атанас Стоянов – Сандански (независим)	1485
68 МК "Новото време" – Смолян	1265
55 ПП „Движение нашият град“	1240
74 Николай Шушков – ИК Благоевград (независим)	760
72 Атанас Минев – ИК София (столица), (независим)	660

57 ПП „Движение за права и свободи“	460
71 Димитър Найденов – ИК Бургас (независим)	625
77 Николай Гюров – ИК София (столица), (независим)	620
11 ПП „Справедлива България обединени родолюбци“ – „СБОР“	240
69 МК "ГЕРБ" – Кюстендил	60
ОБЩО:	48690

БЕЗПЛАТНО АГИТАЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ⁵ (обозначено с „купуването и продаването на гласове е престъпление)

Безплатни агитационни форми – встъпителни и заключителни клипове	Времетраене в секунди
49 ПП „Свобода“	80
28 КП „Левицата!“	80
20 ПП „Български възход“	80
57 ПП „Движение за права и свободи“	80
11 ПП „Справедлива България обединени родолюбци“ – „СБОР“	70
66 КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	70
64 ПП „Глас народен“	70
42 ПП „Възраждане“	60
74 Николай Шушков - ИК Благоевград (независим)	60
6 ПП „Национално движение за стабилност и възход“	60
17 ПП „Правото“	60
46 ПП „Партия консервативна България“	60
14 КП „Граждани за общината“	50
70 Минчо Афузов – ИК Сливен (независим)	40
86 МК "БСП за България" – София (столица)	30
ОБЩО	950

Безплатни агитационни форми – интервюта	Времетраене в секунди
85 МК "ПП/ДБ (Спаси София)" – София (столица)	1890
47 ПП „Българска социалдемокрация – ЕВРОЛЕВИЦА“	1315
21 ПП „Има такъв народ“	1305
14 КП „Граждани за общината“	1280
12 ПП „Български глас“	1275
89 МК "КОД" – ОИК София (столица)	1270
11 ПП „Справедлива България обединени родолюбци“ – „СБОР“	1270
16 ПП „Пряка демокрация“	1270
30 ПП „Ние идваме“	1260
42 ПП „Възраждане“	1260
68 МК "Съединени за Пловдив" – Пловдив	1250
25 ПП „Съюз на демократичните сили“	1250

⁵ Безплатни репортажи/хроника в Споразумението не са предвидени и не се разпространяват.

46 ПП „Партия консервативна България“	1220
22 ПП „Консервативно обединение на десницата“ - КОД	1210
1 КП „БСП за България“	1195
32 ПП „Обединени земеделци“	1180
6 ПП „Национално движение за стабилност и възход“	650
68 МК "Новото време" – Смолян	640
66 КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	630
7 ПП ГЕРБ	630
4 ПП „ВМРО – Българско национално движение“	620
67 МК "БСП за България" /ДПС/ - Белоградчик	600
76 МК "ГЕРБ/СДС" – София (столица)	600
62 ПП „Движение демократично действие – ДЗ“	590
68 МК "България на регионите" – Русе	590
ОБЩО	26250

Безплатни агитационни форми – диспути/дебати	Времетраене в секунди
42 ПП „Възраждане“	7783
66 КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	5438
14 КП „Граждани за общината“	4643
1 КП „БСП за България“	3672
21 ПП „Има такъв народ“	3096
46 ПП „Партия консервативна България“	2775
6 ПП „Национално движение за стабилност и възход“	2555
28 КП „Левицата!“	2380
47 ПП „Българска социалдемокрация – ЕВРОЛЕВИЦА“	2360
13 КП „Заедно за силна община“	2189
4 ПП „ВМРО – Българско национално движение“	2041
3 ПП „Средна европейска класа“	1969
7 ПП ГЕРБ	1843
69 Местна Коалиция „Обединени земеделци“/ ПП „Обединени земеделци“, ПП „Български земеделски народен съюз“, ПП „ВМРО-Българско национално движение“ и ПП „Зелените“/	1720
20 ПП „Български възход“	1616
5 ПП „Български съюз за директна демокрация“	1584
36 ПП „Българска прогресивна линия“	1578
12 ПП „Български глас“	1490
49 ПП „Свобода“	1478
37 ПП „Българска социалдемократическа партия“	1379
25 ПП „Съюз на демократичните сили“	1347
89 МК "КОД" – София (столица)	1335
68 МК "Свобода" – Варна	1304
16 ПП „Пряка демокрация“	1216
2 ПП „Земеделски народен съюз“	1206
17 ПП „Правото“	1154

18 ПП „Български социалдемократи“	1140
63 ПП „Мир“	1129
38 ПП „Общество за нова България“	1125
26 ПП „Партия на Зелените“	1075
61 КП „Неутрална България“ („Комунистическа партия на България“, „Българска комунистическа партия“, „Партия на българските комунисти“, „Нова сила“, „Русофили за възраждане на отечеството“)	1061
30 ПП „Ние идваме“	1011
68 МК "България на регионите" – Русе	822
22 ПП „Консервативно обединение на десницата“ - КОД	802
19 ПП „Български демократически форум“	700
41 ПП „Обединен блок на труда български лейбъристи“	700
8 ПП „Политическо движение социалдемократи“	700
35 ПП „Бъдеще за родината“	690
73 МК "Граждани за Общината" – Бургас	684
44 ПП „Съюз на свободните демократи“	675
60 ПП „Национално движение за права и свободи“	675
69 МК "ГЕРБ - Консервативна България" – Елин Пелин	675
81 Владислав Владимиров – ОИК София(столица) (независим)	675
69 МК "ДБГ" – ОИК Шумен	670
51 ПП Земеделски съюз „Александър Стамболийски“	660
45 КП „България на регионите“	660
23 ПП „Български земеделски народен съюз“	660
39 ПП „Евророма“	641
85 МК "ПП/ДБ (Спаси София)" – София (столица)	641
68 "Движение за просперитет на Перник" – Перник	516
70 МК "КОД/БЗНС" – Перник	516
72 Георг Спартански – ИК Плевен (независим)	492
70 Чавдар Попов – ИК Плевен (независим)	473
69 МК "Алтернативата на гражданите" - Плевен	473
24 КП „Алтернативата на гражданите“	450
73 Венелин Трошанов - ИК Благоевград (независим)	356
68 МК "КОД – ОИК Дупница	356
86 МК "БСП за България" – София (столица)	350
32 ПП „Обединени земеделци“	336
ОБЩО	83740

ВСИЧКИ БЕЗПЛАТНИ АГИТАЦИОННИ ФОРМИ	ВРЕМЕТРАЕНЕ СЕКУНДИ
42 ПП „Възраждане“	9103
66 КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	6138
14 КП „Граждани за общината“	5973
1 КП „БСП за България“	4867

21 ПП „Има такъв народ“	4401
46 ПП „Партия консервативна България“	4055
47 ПП „Българска социалдемокрация – ЕВРОЛЕВИЦА“	3675
6 ПП „Национално движение за стабилност и възход“	3265
12 ПП „Български глас“	2765
4 ПП „ВМРО – Българско национално движение“	2661
89 МК "КОД" – София (столица)	2605
25 ПП „Съюз на демократичните сили“	2597
85 МК "ПП/ДБ (Спаси София)" – София (столица)	2531
16 ПП „Пряка демокрация“	2486
7 ПП ГЕРБ	2473
28 КП „Левицата!“	2460
30 ПП „Ние идваме“	2271
13 КП „Заедно за силна община“	2189
22 ПП „Консервативно обединение на десницата“ - КОД	2012
3 ПП „Средна европейска класа“	1969
69 МК "Обединени земеделци" – ОИК Родопи	1720
20 ПП „Български възход“	1696
5 ПП „Български съюз за директна демокрация“	1584
36 ПП „Българска прогресивна линия“	1578
49 ПП „Свобода“	1558
32 ПП „Обединени земеделци“	1516
68 МК "България на регионите" – Русе	1412
37 ПП „Българска социалдемократическа партия“	1379
11 ПП „Справедлива България обединени родолюбци“ – „СБОР“	1340
68 МК "Свобода" – Варна	1304
68 МК "Коалиция Съединени за Пловдив"	1250
17 ПП „Правото“	1214
2 ПП „Земеделски народен съюз“	1206
18 ПП „Български социалдемократи“	1140
63 ПП „Мир“	1129
38 ПП „Общество за нова България“	1125
26 ПП „Партия на Зелените“	1075
61 КП „Неутрална България“ („Комунистическа партия на България“, „Българска комунистическа партия“, „Партия на българските комунисти“, „Нова сила“, „Русофили за възраждане на отечеството“)	1061
19 ПП „Български демократически форум“	700
41 ПП „Обединен блок на труда български лейбъристи“	700
8 ПП „Политическо движение социалдемократи“	700
35 ПП „Бъдеще за родината“	690
73 МК "Граждани за Общината" – Бургас	684
44 ПП „Съюз на свободните демократи“	675

60 ПП „Национално движение за права и свободи“	675
81 Владислав Владимиров –ИК София(столица) (независим)	675
69 МК "ДБГ" –Шумен	670
69 МК "ГЕРБ - Консервативна България" –Елин Пелин	675
23 ПП „Български земеделски народен съюз“	660
51 ПП Земеделски съюз „Александър Стамболийски“	660
45 КП „България на регионите“	660
39 ПП „Евророма“	641
68 МК "Новото време" – ОИК Смолян	640
67 МК "БСП за България" /ДПС/ - Белоградчик	600
76 МК "ГЕРБ/СДС" – ОИК София (столица)	600
62 ПП „Движение демократично действие – ДЗ“	590
68 "Движение за просперитет на Перник" – Перник	516
70 МК "КОД/БЗНС" –Перник	516
72 Георг Спартански - ИК Плевен (независим)	492
70 Чавдар Попов – ИК Плевен (независим)	473
69 МК "Алтернативата на гражданите" – Плевен	473
24 КП „Алтернативата на гражданите“	450
86 МК "БСП за България" – София (столица)	380
73 Венелин Трошанов – ИК Благоевград (независим)	356
68 МК "КОД –Дупница	356
57 ПП „Движение за права и свободи“	80
64 ПП „Глас народен“	70
74 Николай Шушков – ИК Благоевград (независим)	60
70 Минчо Афузов - ИК Сливен (независим)	40
ОБЩО	110 940

Спецификата на местния вот поражда и специфика в организацията на диспутите. Наблюдението отчита два феномена:

Първият е във връзка със статута на кандидатите (по отношение на позицията и по отношение на населеното място) – в един и същ диспут участие вземат и кандидати за кмет, и такива за общински съветник. За това донякъде допринася и Споразумението, където е записано, че всяка партия и коалиция може да излъчи за участие в безплатните диспути общо по един представител – или кандидат за кмет, или общински съветник. Така например в диспута на 02.10.2023 г., реализиран от РТВЦ Варна, са включени кандидат за кмет на Несебър, кандидат за кмет на Добрич, кандидат за общински съветник в Бургас и кандидат за районен кмет на район „Владислав Варненчик“ във Варна. В един от диспутите, реализиран от РТВЦ Пловдив на 26.10.2023 г., е включен кандидат за кметство с. Спасово, община Чирпан, кандидат за районен кмет на район „Тракия“ - Пловдив, кандидат за кмет на община Пловдив и кандидат за кмет на община Родопи.

В редица други случаи даден участник е обявен като кандидат за кмет на община, но в хода на дискусиата той обявява, че е и водач на листата за общински съветници и анонсира номера си за преференция. Понякога представители на партии или местни коалиции агитират за друг кандидат от същата формация – така е на 05.10.2023 г., когато Георги Георгиев, кандидат за съветник от „ПП „Възраждане““ нееднократно агитира за кандидата за кмет от същата партия Коста Стоянов или пък на

06.10.2023 г. в поредния диспут от 17:00 ч., когато Николай Радулов от МК „КОД“ в София от своя страна агитира за водача на листата за Вили Лилков.

Някои от кандидатите открито изразяват своето несъгласие с описаната организация на диспутите. На 04.10.2023 г. в диспута в „Денят започва“ Петър Клисarov – кандидат за кмет на София от ПП „Пряка демокрация“, отказва да отговаря на въпроси и прави еднолично изявление, въпреки че водещата нееднократно го предупреждава, че така нарушава правилата. В 8:35 ч. той напуска студиото, като преди това обяснява, че е безсмислено да се явява в такъв формат, където БНТ предоставя на кандидат по-малко от 10 минути да представи цялата си платформа. В диспута на 09.10.2023 г. кандидатът за кмет на Благоевград Александър Тодоров от ПП „Средна европейска класа“ упреква БНТ, че в студиото присъстват кандидати от различни градове от региона (от което никой няма полза), вместо да се направи полезен диспут само с кандидати за Благоевград.

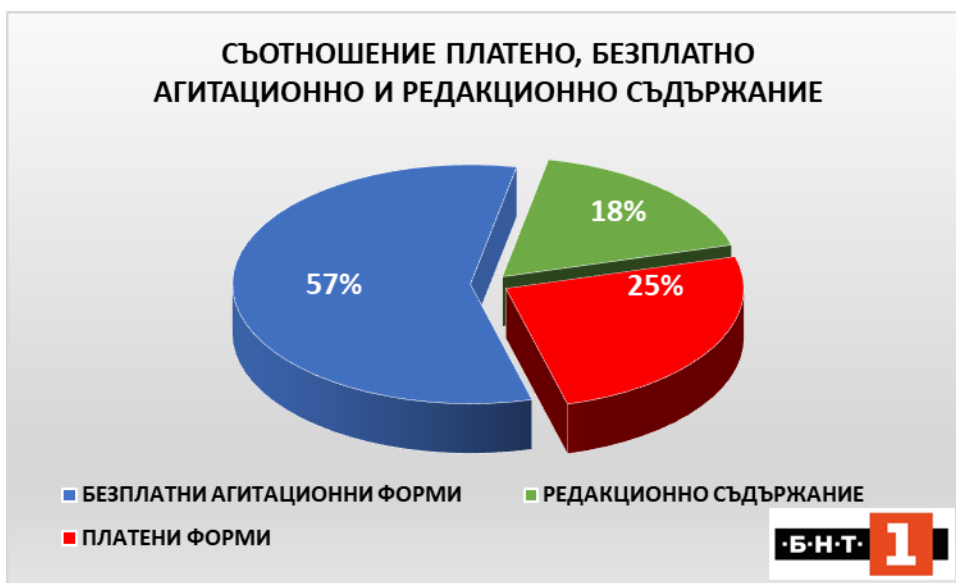
Вторият феномен е по отношение на представителността в парламента на партията или коалицията, излъчила кандидата. Така например в диспута, проведен в рамките на сутрешния блок „Денят започва“ на 02.10.2023 г. участниците са разделени на две групи – в първата са кандидатите за кмет на София Диян Николов от ПП „Възраждане“ и Ваня Григорова от МК „БСП за България“, а във втора група – останалите извънпарламентарни. Така е и в безплатните дебати в „Референдум“ – на 24.10.2023 г. в първата група са Васил Терзиев, Антон Хекимян, Ваня Григорова, Виолета Комитова и Деян Николов, а в останалите две групи – другите кандидат-кметове на София, чиито политически формации са парламентарно непредставени.

Журналистите на БНТ1, които водят дискуссионните форми, показват добро познаване на проблемите по населени места, задават въпроси, свързани с конкретни местни проблеми и дори когато участниците са кандидати за различни позиции, като цяло успяват да очертаят в една или друга степен основните задачи, които стоят пред бъдещата местна власт.

ТЕМИ

Най-обсъжданата тема по време на предизборната кампания в ефира на БНТ1 е „Транспорт и инфраструктура – магистрала, пътища, комунални услуги, комуникации“, като според спецификата на населеното място акцентите са и върху трафик, градоустройство, презастрояване, задръствания, паркоместа, синя зона, обществен транспорт, „Топлофикация - София. Следват „Бюджет на местната власт, ползване на еврофондове“, „Образование, Култура и изкуство по места“, „Отношения централна – местна власти“ с допълнителен акцент – финансова децентрализация, „Бизнес, икономика, банково дело, предприемачество, туризъм“, „Междупартийни и вътрешнопартийни теми; коалиционни отношения“. Демографската криза в малките градове и липсата на места в детските градини в столицата, корупцията в предишното управление, използването на минералните води, привличането на инвестиции и проблемът с бездомните кучета също попадат във фокуса на дискусиите.

Темата за войните в Украйна и Израел почти не е засегната в кампанията.

СОЦИОЛОГИЧЕСКИ ДАННИ

Във времето на предизборната кампания е разпространено само едно социологическо изследване - на 27.10.2023 г. в централната емисия „По света и у нас“. Изпълнител е „Галъп интернешънъл Болкан“ по поръчка на БНР, при съобщаването на данните са спазени изискванията на ИК.

ЖЕНИ И МЪЖЕ В КАМПАНИЯТА, представени в качеството им на кандидати, политици, партийни лидери (брой участия)

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	40	71
Платени форми	18	120
Безплатни форми	43	214
ОБЩО	101	405

Жени и мъже, представени в качеството им на експерти - коментатори извън листите (брой участия)

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти	5	4

РАЗЯСНИТЕЛНА КАМПАНИЯ

Общественият доставчик не провежда собствена разяснителна кампания, разпространяват се информационно-разяснителни клипове на ЦИК, насочени както към широкия кръг избиратели, така и към групи на хора със специфични потребности. В тях се напомнят сроковете за регистрация за гласуване по настоящ адрес, обяснява се начинът на гласуване с машина и хартиена бюлетина, как се осъществява гласуването с подвижна избирателна секция и др.

ЖЕСТОВ ПРЕВОД НА ПРЕДИЗБОРНОТО СЪДЪРЖАНИЕ

По време на кампанията такъв е осигурен в безплатните диспути и предаванията „По света и у нас“ (18:00, 20:00 ч.), „Още от деня“, „Референдум“ и „Панорама“. В изборния ден 29.10.2023 г. и в деня на балотажа 05.11.2023 г. след 18:00 ч. до края на вечерното изборно студио също има жестов превод.

ДЕН ЗА РАЗМИСЪЛ И ИЗБОРЕН ДЕН

В деня за размисъл - 28.10.2023 г., събота, се разпространява обичайната съботна програма с изключение на предаването „Говори сега“, в чието време е излъчен тържественият концерт „Животворение“.

На 29.10.2023 г., неделя, Българската национална телевизия осигурява детайлно отразяване на изборите за общински съветници и за кметове от цялата страна. През деня, както и в изборната нощ, екипите на дирекция „Новини и актуални предавания“ осъществяват специални студиа и преки предавания от всяка точка на България. В 7:00, 8:00, 9:00, 10:00, 12:00, 15:00 и 18:00 ч., се излъчват извънредните емисии новини „По света и у нас“.

В 6:55 ч. по БНТ 1 е началото на сутрешния блок „Местни избори 2023: Денят започва“ с водещи Георги Любенов и Христина Христова, които със своите гости проследяват отварянето на изборителните секции и първите часове на вота. В 15:25 ч. следва предаването „Местни избори 2023: България избира“ с водеща Мариана Векилка.

Специалното студио „Местни избори 2023: Тоят глас“ с водеща Добриня Чешмеджиева започва в 17:00 ч. с фокус върху особеностите на отделните региони, техните демографски, икономически и културни профили – логичен завършек на линията, следвана от БНТ1 по време на предизборната кампания с рубриката в централните новини „Кмете, запиши си“.

От 19:30 ч. по БНТ 1 започва вечерното студио „Местни избори 2023: Резултатът“ с водещи Бойко Василев и Аделина Радева, които преди края на изборния ден (в 19:48 ч.) и в нарушение на ИК⁶ съобщават прогнозните данни от екзитпол проучванията и резултатите от паралелното преброяване на социологическите агенции – „Алфа Рисърч“ и „Галп интернешънъл Болкан“. За нарушението СЕМ е сезирал ЦИК.

Според сайта на обществения доставчик, специален софтуер, разработен за БНТ, в реално време е обработвал и представял бързо и точно екзитпол в 12 от най-големите градове на България и крайните резултати от вота във всички 27 областни града.

В специалните предавания „Местни избори 2023: Тоят глас“ и „Местни избори 2023: Резултатът“, освен от студиото в БНТ, се включват и от още 7 изнесени студиа в цялата страна – от Пловдив с водеща Поли Златарева, от Варна с водещ Симеон Иванов, от Русе с водеща Мая Костадинова, от Видин с водещ Даниел Михайлов, от Благоевград с водеща Надя Обретенова и от Кърджали с водещ Иво Никодимов.

Местните избори се отразяват също от новинарския сайт <https://bntnews.bg>, както и приложението BNT NEWS.

МЕЖДУ ПЪРВИ И ВТОРИ ТУР⁷

За периода 31.10. – 03.11.2023 г. са прегледани времевите отрязъци 07:30 – 09:30; 18:30 – 19:00 и 20:30 – 22:00 ч. В деня за размисъл 04.11.2023 г. и изборния ден 05.11.2023 г. наблюдението е от 08:00 до 16:00 и от 19:00 до 20:00 ч. Съгласно Споразумението, в случай на провеждане на втори тур (балотаж) на изборите за кмет в някои общини на страната, БНТ отразява провеждането на предизборната агитация между двата тура в дните от обявяване на официалните резултати от съответната ОИК до деня преди деня за размисъл.

За периода е установено разпространение само на 6 бр. **платени агитационни клипове** на две политически формации:

⁶ Чл. 204. (3) (Изм. - ДВ, бр. 39 от 2016 г., в сила от 26.05.2016 г.) Резултатите от социологическите проучвания се оповестяват след 20:00 ч. на изборния ден.

⁷ Времетраенето на редакционното и агитационното съдържание между двата тура, както и заплатените суми за излъчените клипове не са включени в основните таблици на доклада, данните в които се отнасят само за основната кампания до първия тур.

Платени форми – клипове	Времетраене в секунди
66 КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	160
69 МК „ГЕРБ – СДС“ –Ловеч	60
ОБЩО:	220

Редакционно съдържание:

В предаванията „Денят започва“, „Още от деня“, „Референдум“ и „Панорама“ с анализи и коментари на първия тур, организацията на изборите, машинния вот, активността и очаквания за втория тур (без споменаване на конкретни кандидати, явяващи се на балотаж) гостуват редица политици, експерти и представители на ЦИК, като Надежда Йорданова – народен представител от КП „ПП – ДБ“, Светослав Малинов – политолог, Евелина Славкова – социолог, Александър Симов – журналист, Тошко Йорданов – народен представител от ПП ИТН, Даниел Стефанов – политолог, Калоян Величков – политолог, Ружа Велчева – журналист, Михаил Кръстев – анализатор от Съвет за икономически и публични политики, Денислав Илиев – политически анализатор, Стойчо Стойчев - политолог, Явор Божанков – народен представител от КП „ПП – ДБ“, Росен Стоянов – експерт политически комуникации, Валерия Велева – журналист, Цветелина Пенева – председател на Обществения съвет към ЦИК, Борислав Гуцанов – народен представител от КП „БСП за България“, Иван Тодоров – акционер в „Сиела“, Любомир Стефанов – политолог, Юлий Асланов – социолог, Камелия Нейкова – председател на ЦИК.

Редакционното съдържание между двата тура е общо 13740 секунди.

Седмицата между двата тура на изборите е белязана с поредния скандал - репортаж на журналистките от БНТ Татяна Йорданова и Тереза Кънчева за видеонаблюдението в секциите, излъчен в „По света и у нас“ от 20:32 ч. на 30.10.2023 г, разкрива как членове на СИК във врачанското село Малорад отбелязват преференции за кандидати за общински съветници от селото. В материала става дума още за приемане на некоректно попълнени бюлетини в Кърджали, други нередности при броенето на бюлетините в Белоградчик, Криводол и Сливен, както и опит за побой в секция в Борован.

Двете журналистки участват в предаването „Денят започва“ на 01.11.2023 г., където разказват за своята професионална находка. Споделят, че са прегледали записите на близо 1600 секции, като във всяко едно видео има около 3 часа материал. Според тях направеното от СИК в Малорад не е пропуск или нарушение, а престъпление.

В следствие на огромния обществен и медиен отзвук на репортажа, членовете на секционната комисия в Малорад са привикани на разпит в прокуратурата във Враца.

Наблюдението регистрира и многозначителен коментар на проф. Петър Стоянович при първото му участие във възстановената рубрика „Живите архиви“ в „Денят започва с Георги Любенов“, излъчена във втория ден за размисъл 04.11.2023 г. Докато анализира кадри от архива на БНТ, конкретно с ромска сватба през 1965 г., на която младоженците и гостите са танцували кючек, той прави връзка с първия тур на изборите, където по думите му, в Южна България в някои населени места са играли "кючек на победата" (вероятно има предвид тържеството след победата на кандидата от ПП ДПС Ерол Мюмюн в изборите за кмет на Кърджали, нашумяло в социалните мрежи - https://www.facebook.com/bnr.kardzhali/videos/1092014818833745?locale=bg_BG). Явно визирайки втория тур, Стоянович с шеговит тон казва: *"Дали за някои кючекът на победата ще е за нас вятъра на промяната, тепърва ще разберем, днеска нямаме право да мислим повече от това"*. Водещият Любенов приключва разговора с думите, че в деня на размисъл наистина не могат да говорят повече по тази тема.

Денят на балотажа започва с неделния сутрешен блок на Георги Любенов в 8:00 часа. От 16:00 ч. в предаването "България избира" с водещ Христина Христова БНТ1 следи хода на гласуването в страната, експерти коментират в студиото.

В 18:55 ч. започва "Местни избори 2023: Резултатът" с водещи Бойко Василев и Аделина Радева, които. В нарушение на чл. 204 ал. 3 от ИК, преди 20:00 ч. на изборния ден (този път още по-рано от предната седмица - в 19:41 ч.) отново са съобщаватени прогнозните данни от екзитпол.

ИЗВОДИ

Отразяването на предизборната кампания за изборите на общински съветници и кметове на 29.10.2023 г. се характеризира с равномерно присъствие на предизборни форми през целия период в предвидените предавания в Споразумението. Същото се отнася и за редакционното съдържание в новините и актуално-публицистичните предавания „Референдум“ и „Панорама“. Изключение правят само платените клипове, които по принцип започват да се излъчват в по-голям обем в последните няколко дни на кампанията. Продължава тенденцията БНТ1 да привлича почти целия обем платени форми, но този път БНТ2, поради наличието на регионални телевизионни центрове (сравнително близки като разстояние за кандидатите по места), също успява да усвои немалко ефирно време за безплатни форми за агитация (диспути). Наблюдава се и обратното – екипи на БНТ1 също посещават регионите и осъществяват местни дебати в сутрешния блок.

Политическите субекти не използват всички безплатни и платени форми на предизборна агитация, регламентирани в Споразумението. Най-голям обем ефирно време е отделено за участие в диспути (104841 сек., от които 83740 сек. безплатно агитационно съдържание и 21101 сек. редакционно), след това за интервюта с кандидати (76085 сек., от които 43805 сек. платена форма, 26250 сек. безплатно агитационно, и 6030 сек. редакционно). За предизборни репортажи/хроника, без да се включват тези в новините (редакционно съдържание) са отделени 3535 сек., за клипове (2170 сек., от които 1220 сек. платена форма и 950 сек. безплатни въстпителни/заклучителни) и най-малко за рубриката „Това съм аз“ – 130 секунди. В Споразумението са предвидени и още „други форми“ - „Избирателят пита“, която по същество е интервю и времетраенето ѝ в доклада е отчетено към „интервюта“ и „Говори сега“, която въобще не е осъществена.

Чрез формата на платено предизборно интервю „Избирателят пита“ (предполага се, че въпросите са изпратени предварително от зрителите – избиратели) общественият доставчик поне формално намира решение на възникналата при предишните кампании ситуация журналистите да са поставени в услуга на кандидатите.

Много от кандидатите за общински кмет са и водачи на листи за общински съветници, много от тях при участията си съобщават и номера си за преференция.

Общо агитационното съдържание в настоящата кампания за местни избори е 159630 секунди - 4,5 пъти повече от редакционното, което е 34046 секунди. Това се дължи на по-големия обем диспути в БНТ1 в тази кампания – както специално и самостоятелно проведени, така и включени в рамките на традиционните предавания.

Спрямо предходната кампания за извънредните парламентарни избори през април, сега по-голямата част от агитационното съдържание - 69,5 % (110940 секунди) е безплатно, а 30,5 % от него (48690 секунди) - платено.

Отразяването на предизборната кампания и участието на кандидатите се осъществява при стриктно спазване на принципите на равнопоставеност, на правилата, регламентирани в Споразумението и на жребия за последователност, изтеглен от ЦИК.

Водещите на предаванията успяват да поддържат нормална среда за провеждане на диспутите, при малкото възникнали проблеми реагират бързо и адекватно на създалата се ситуация.

Наблюдението не констатира негативна кампания срещу някоя от партиите и коалициите.

Участието на жените като кандидати и политически представители в кампанията е пет пъти по-малко, отколкото на мъжете, но в редакционното съдържание като експерти участието на двата пола е изравнено.

На интернет страницата на БНТ <https://bnt.bg/mestni-izbori-2023-230pages>, раздел „Местни избори 2023“ са публикувани: Споразумение с партиите и коалициите; справка за заявени и платени изборни форми, декларация за присъединяване към споразумението с БНТ и график за предизборни участия в „Още от деня“.

Новините, свързани с предизборната кампания, са на интернет адрес <https://bntnews.bg/tema/mestni-izbori-2023-824tema.html>.

БНТ отразява предизборната кампания при стриктно спазване на професионалните стандарти. Чрез собствено журналистическо разследване на действията на СИК в общини и населени места, където и преди е имало проблеми при изборите, е установено незаконно подправяне на бюлетини от СИК в с. Малорад, Врачанско. Излъченият материал предизвиква широк резонанс, прокуратурата се самосезира. Няма данни за нарушения на ЗРТ.

В резултат на изложеното може да се направи извод, че при отразяването на предизборната кампания по повод изборите за кметове и общински съветници на 29.10.2023 г. и балотажа на 05.11.2023 г., Българската национална телевизия чрез програма БНТ1 пълноценно изпълнява обществената си функция, като спазва принципа на равнопоставеност, установения регламент и правила в Споразумението, както и разпоредбите на ЗРТ и ИК, с изключение на посочените нарушения при обявяването на резултатите от екзитпол на първи и втори тур.

БНТ2

Във връзка с предизборната кампания за местните избори е прегледано разпространеното аудио-визуално съдържание в програма БНТ2 на Българската национална телевизия от 29.09. до 27.10.2023 г. включително, в часовите отрязъци 08:00 – 09:00 ч.; 17:00 – 18:00 ч.; 23:00 – 24:00 ч. Извършен е и мониторинг на деня за размисъл 28.10.2023 г. и изборния ден, 29.10.2023 г., от 08:00 до 16:00 и от 19:00 до 20:00 ч. .

Регистрирано е наличие на следните видове предизборно съдържание:

- **редакционно** (новини и репортажи в „По света и у нас“ – емисии в 18 и 23 часа);
- **безплатно агитационно** (встъпителни и заключителни клипове, диспути);
- **платено агитационно** (рубрика „Избирателят пита“ (интервю – анкета) - самостоятелно).

Предизборните форми в ефира на БНТ2 се разпространяват в съответствие с разпоредбите на ИК. Съдържанието, свързано с изборите, е обозначено с каш „Местни избори 2023“. Агитационните форми съдържат гласовото послание, съпроводено с текстово изображение „Купуването и продаването на гласове е престъпление“, а платените такива съответно са маркирани надпис „Платена форма“. Няма специално означение на излъченото безплатно агитационно съдържание като „Безплатна форма“, водещите уточняват това вербално.

Встъпителните клипове са излъчени на 27.09.2023 г. с начален час 17:50, а заключителните – на 27.10.2023 г. след късните новини - в 23:28 ч.

Общият обем разпространено предизборно съдържание е 35843 сек.

Основната предизборна агитационна форма са диспутите (начален час 17:00) ч. Съгласно Споразумението, тези в понеделник и четвъртък (реализирани от РТВЦ Русе, Пловдив, Варна и Благоевград) се излъчват едновременно в програмите БНТ1 и БНТ2. Повечето от тях са осъществени, с изключение на планирания за 24.10.2023 г. Във всеки от диспутите са включени следните теми: *„Демография, инвестиции, инфраструктура, градоустройство и качество на живот, достъп до*

здравеопазване и образование, взаимодействие на местната власт с гражданското общество“. Водещи са журналисти от регионалните центрове на БНТ. Всеки от диспутите е с времетраене до 60 минути, като времето се разпределя пропорционално между участниците.

Предизборни репортажи не се разпространяват. Като „друга форма“ самостоятелно са излъчени 5 бр. интервю-анкета „Избирателят пита“, също реализирани в РТВЦ.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ ПО ПРЕДАВАНИЯ	ОБЕМ В СЕКУНДИ
По света и у нас (18 ч., 23 ч.)	2890
ОБЩО:	2890

Обемът на редакционното предизборно съдържание включва времето на участници в предаванията, които не представляват политически формации (наблюдението ги идентифицира като участници „без субект“)

В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ БЕЗ СУБЕКТ	ОБЕМ в секунди
ИЗПЪЛНИТЕЛНА ВЛАСТ – МИНИСТРИ, ОБЛАСТНИ УПРАВИТЕЛИ, МВР, ОТБРАНА	1065
ЗАКОНОДАТЕЛНА ВЛАСТ-ДЕПУТАТИ	675
ЦИК, РИК, СИК, ОИК	530
ЕКСПЕРТИ	340
ДИКТОРСКИ ГЛАС	280
ОБЩО:	2890

ПЛАТЕНА АГИТАЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ (обозначено като „платено“, съдържащо информацията, че купуването и продаването на гласове е престъпление)

Платени форми – друга форма (рубрика „Това съм аз“ интервю-анкета)	Времетраене в секунди
66 КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	2030
42 ПП „Възраждане“	1460
68 МК "България на регионите" – Русе	620
36 ПП „Българска прогресивна линия“	645
7 ПП ГЕРБ	600
ОБЩО:	5355

ВСИЧКИ ПЛАТЕНИ ФОРМИ	ВРЕМЕТРАЕНЕ В СЕКУНДИ
66 КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	2030
42 ПП „Възраждане“	1460
68 МК "България на регионите" –Русе	620
36 ПП „Българска прогресивна линия“	645
7 ПП ГЕРБ	600
ОБЩО:	5355

БЕЗПЛАТНО АГИТАЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ⁸ (обозначено с „купуването и продаването на гласове е престъпление).

Безплатни агитационни форми – встъпителни и заключителни клипове	Времетраене в секунди
49 ПП „Свобода“	80
28 КП „Левицата!“	80
20 ПП „Български възход“	80
57 ПП „Движение за права и свободи“	80
11 ПП „Справедлива България обединени родолюбци“ – „СБОР“	70
66 КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	70
64 ПП „Глас народен“	70
42 ПП „Възраждане“	60
74 Николай Шушков - ИК Благоевград (независим)	60
6 ПП „Национално движение за стабилност и възход“	60
17 ПП „Правото“	60
46 ПП „Партия консервативна България“	60
14 КП „Граждани за общината“	50
70 Минчо Афузов – ИК Сливен (независим)	40
86 МК "БСП за България – София (столица)	30
ОБЩО	950

БНТ2 излъчва същите безплатни встъпителни и заключителни клипове като БНТ1.

Безплатни агитационни форми – диспути/дебати	Времетраене в секунди
42 ПП „Възраждане“	3697
14 КП „Граждани за общината“	2606
46 ПП „Партия консервативна България“	2302
66 КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	1957
6 ПП „Национално движение за стабилност и възход“	1895
68 МК "Свобода" – Варна	1304
47 ПП „Българска социалдемократия – ЕВРОЛЕВИЦА“	1206
16 ПП „Пряка демокрация“	976
49 ПП „Свобода“	837
68 МК "България на регионите" – Русе	822
89 МК "Обединени земеделци" – Родопи	795

⁸ Безплатни репортажи/хроника в Споразумението не са предвидени и не се разпространяват.

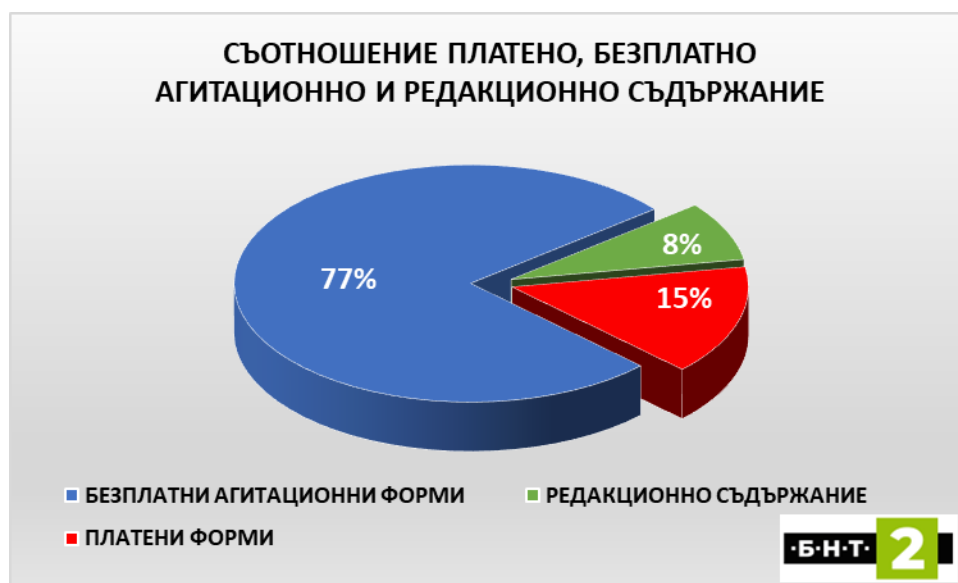
1 КП „БСП за България“	771
21 ПП „Има такъв народ“	711
73 МК "Граждани за Общината" –Бургас	684
25 ПП „Съюз на демократичните сили“	672
69 МК "ДБГ" –Шумен	670
5 ПП „Български съюз за директна демокрация“	440
61 КП „Неутрална България“ („Комунистическа партия на България“, „Българска комунистическа партия“, „Партия на българските комунисти“, „Нова сила“, „Русофили за възраждане на отечеството“)	420
36 ПП „Българска прогресивна линия“	405
3 ПП „Средна европейска класа“	375
26 ПП „Партия на Зелените“	375
73 Венелин Трошанов – ИК Благоевград (независим)	356
68 МК "КОД –Дупница	356
12 ПП „Български гласъ“	336
30 ПП „Ние идваме“	336
32 ПП „Обединени земеделци“	336
22 ПП „Консервативно обединение на десницата“ - КОД	336
7 ПП ГЕРБ	336
28 КП „Левицата!“	336
ОБЩО	26648

ВСИЧКИ БЕЗПЛАТНИ АГИТАЦИОННИ ФОРМИ	ВРЕМЕТРАЕНЕ СЕКУНДИ
42 ПП „Възраждане“	3757
14 КП „Граждани за общината“	2656
46 ПП „Партия консервативна България“	2362
66 КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	2027
6 ПП „Национално движение за стабилност и възход“	1955
68 МК "Свобода" –Варна	1304
47 ПП „Българска социалдемокрация – ЕВРОЛЕВИЦА“	1206
49 ПП „Свобода“	917
16 ПП „Пряка демокрация“	976
68 МК "България на регионите" –Русе	822
69 МК "Обединени земеделци" –Родопи	795
1 КП „БСП за България“	771
21 ПП „Има такъв народ“	711
73 МК "Граждани за Общината" –Бургас	684
25 ПП „Съюз на демократичните сили“	672
69 МК "ДБГ"- Шумен	670
5 ПП „Български съюз за директна демокрация“	440
28 КП „Левицата!“	416
26 ПП „Партия на Зелените“	375
3 ПП „Средна европейска класа“	375
36 ПП „Българска прогресивна линия“	405
61 КП „Неутрална България“ („Комунистическа партия на България“, „Българска комунистическа партия“, „Партия на българските комунисти“, „Нова сила“, „Русофили за възраждане на отечеството“)	420
68 МК "КОД –Дупница	356
73 Венелин Трошанов – ИК Благоевград (независим)	356
12 ПП „Български глас“	336
22 ПП „Консервативно обединение на десницата“ - КОД	336
30 ПП „Ние идваме“	336
32 ПП „Обединени земеделци“	336
7 ПП ГЕРБ	336
11 ПП „Справедлива България обединени родолюбци“ – „СБОР“	70
17 ПП „Правото“	60
20 ПП „Български възход“	80
57 ПП „Движение за права и свободи“	80
64 ПП „Глас народен“	70
74 Николай Шушков – ИК Благоевград (независим)	40
70 Минчо Афузов – ИК Сливен (независим)	40
86 МК „БСП за България“ –София (столица)	30
74 Николай Шушков - ИК Благоевград (независим)	20
ОБЩО	27 598

ТЕМИ

Най-обсъжданата тема в ефира на БНТ2 е „Транспорт и инфраструктура – магистрала, пътища, комунални услуги, комуникации“, като според спецификата на населеното място акцентите са и върху трафик, градоустройство, презастрояване, задръствания, паркоместа, синя зона, обществен транспорт, „Топлофикация – София и др. Следват „Отношения централна – местна власти“ с акцент – финансова децентрализация, „Образование, Култура и изкуство по места“ и „Други - инвестиции, корупция, ревизия на досегашното управление, бездомни кучета“.

СОЦИОЛОГИЧЕСКИ ДАННИ - Няма разпространени.

ЖЕНИ И МЪЖЕ В КАМПАНИЯТА, представени в качеството им на кандидати, политици, партийни лидери (брой участия)

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	14	22
Платени форми	1	5
Безплатни форми	25	87
ОБЩО	40	114

По време на кампанията **ЖЕСТОВ ПРЕВОД** е осигурен в безплатните диспути и в „По света и у нас“ (18:00 ч.).

МЕЖДУ ПЪРВИ И ВТОРИ ТУР - За периода не е установено разпространение на предизборни агитационни форми

ИЗВОДИ

Отразяването на предизборната кампания и участието на кандидатите се осъществява при стриктно спазване на принципите на равнопоставеност и на правилата, регламентирани в Споразумението и на жребия за последователност, изтеглен от ЦИК.

Водещите на предаванията успяват да поддържат нормална среда за провеждане на диспутите, при малкото възникнали проблеми реагират бързо и адекватно на създадалата се ситуация.

Наблюдението не констатира негативна кампания срещу някоя от партиите и коалициите.

Няма данни за нарушения на ЗРТ.

В резултат на изложеното може да се направи извод, че при отразяване на предизборната кампания за изборите за кметове и общински съветници на 29.10.2023 г. и балотажа на 05.11.2023 г., БНТ2 изпълнява обществената си функция, като спазва принципа на равнопоставеност, установения регламент и правила в Споразумението, както и разпоредбите на ЗРТ и ИК.

ХОРИЗОНТ

Докладът обобщава информацията за предизборната кампания за местните избори на 29 октомври 2023 г. в програма ХОРИЗОНТ на Българското национално радио (БНР) за периода от 29 септември 2023 г. до 3 ноември 2023 г.

Наблюдението на програма ХОРИЗОНТ е извършено съгласно сключеното *Споразумение за реда и условията за отразяване в програмите на Българското национално радио на предизборната кампания за изборите за общински съветници и кметове на 29 октомври 2023 г.*, като обхваща актуалните предавания, излъчвани в програмата, както и всички останали, в които се предвижда включване на предизборно съдържание.

В делнични дни са наблюдавани предаванията „Преди всички“ от 06:00 до 10:00 ч., „12+3“ след Обедния бюлетин до 15:00 ч. и „Нещо повече“ от 16:00 до 18:00 ч., както и Сутрешен, Обеден и Вечерен осведомителен бюлетин съответно в 07:00 ч., в 12:00 ч. и в 18:00 ч. В наблюдението са включени издания с предизборно съдържание и на други предавания като „Неделя 150“, „Хоризонт до обед“ и „Хоризонт за вас“.

Споразумението е подписано на 26.09.2023 г. от 32 партии и коалиции, участващи в местните избори за избори на общински съветници и кметове. Това са следните партии и коалиции, представени по реда, в който са записани в споразумението: ПП СВОБОДА; ПП БЪЛГАРСКА СОЦИАЛДЕМОКРАЦИЯ – ЕВРОЛЕВИЦА; ПП БЪЛГАРСКА ПРОГРЕСИВНА ЛИНИЯ; ПП ПАРТИЯ НА ЗЕЛЕНИТЕ; СОЦИАЛДЕМОКРАТИЧЕСКА ПАРТИЯ БЪЛГАРСКИ ПЪТ; ПП НДСВ; ПП БСДД; БЪЛГАРСКА СОЦИАЛДЕМОКРАТИЧЕСКА ПАРТИЯ; ПП ПРЯКА ДЕМОКРАЦИЯ; БДС „РАДИКАЛИ“; ПП ВЪЗРАЖДАНЕ; ПП СПАСИ СОФИЯ; ПП БЪЛГАРСКИ ГЛАСЪ; ПП СДС; ПП ДИМИТЪР ГЕОРГИЕВ НАЙДЕНОВ – БУРГАС; ВМРО – БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ; ИК ЗА ИЗДИГАНЕ НА ПЕТЪР ВЛАДИСЛАВОВ СЛАВОВ ЗА НЕЗАВИСИМ ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИК; ПАРТИЯ КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ; ПП НИЕ ИДВАМЕ; ПП ИМА ТАКЪВ НАРОД; КП БСП ЗА БЪЛГАРИЯ; ПП БЪЛГАРСКИ ВЪЗХОД; ПП КОНСЕРВАТИВНО ОБЕДИНЕНИЕ НА ДЕСНИЦАТА (КОД); КОАЛИЦИЯ ГРАЖДАНИ ЗА ОБЩИНАТА; ПОЛИТИЧЕСКО ДВИЖЕНИЕ СОЦИАЛДЕМОКРАТИ; ПП ЛЕВИЦАТА; ПП ДВИЖЕНИЕ ДЕМОКРАТИЧНО ДЕЙСТВИЕ – ДЗ; ПП ОБЕДИНЕНИ ЗЕМЕДЕЛЦИ; ПП ДВИЖЕНИЕ ЗА ПРАВА И СВОБОДИ; МК БСП ЗА БЪЛГАРИЯ; ПАРТИЯ БЪЛГАРСКИ СОЦИАЛДЕМОКРАТИ; ПП МИР.

Подписаното споразумение е публикувано на сайта на БНР на 4 октомври 2023 г. Преди тази дата е наличен неподписан вариант на Споразумението. То предвижда възможности както за платено, така и безплатно предизборно агитационно съдържание във всички програми на БНР за всички участници в изборите – кандидати за кметове и общински съветници.

Както при всички останали предизборни кампании и тази се открива и закрива с безплатни агитационни встъпителни и заключителни клипове за всички партии, коалиции и инициативни комитети, участващи в изборите, с продължителност до 40 секунди. Освен това са предвидени 4 дати за безплатни предизборни диспути, както и един допълнителен в случай на балотаж.

За местните избори Споразумението дава възможност за допълнително безплатно съдържание в програма ХОРИЗОНТ – безплатна дискусия между първите пет кандидати за кмет на София, на база

социологическите проучвания, направени към дата 15.10.2023 г. от агенцията, с която БНР има подписан договор (това е агенция Галъп Интернешънъл), както и възможност за безплатно интервю с кандидати за кметове с времетраене до 10 минути в някое от посочените по-горе актуални предавания.

Споразумението предвижда и възможност за платени агитационни форми – диспути, които не са реализирани. Налични са единствено част от кратките платени форми – хроники и клипове.

В кампанията отново преобладава редакционното съдържание за изборите – анализи, коментари и прогнози на експерти, социолози, политолози, експерти по изборни системи и др. Преобладаващите теми са подчертано национални, междупартийни драми, международни и общи теми. Кампанията определено може да се определи като вяла, скучна и безинтересна в основната си част. Единствено последният ден от нея е емблематичен за целия изминал предизборен период заради разразилия се скандал с машините и отмяната от страна на ЦИК на възможността за гласуване с машини на първия тур от местните избори, както и последвалите протести. Този казус наложи излъчването на извънредно предаване в деня за размисъл - 28 октомври, след Обедния бюлетин с изцяло предизборно съдържание във връзка с този казус.

Извън тези последни дни от кампанията, в останалата част от почти един месец се наблюдава слабо присъствие на предимно непознати участници – кандидати за кметове и общински съветници, в повечето случаи и за двете позиции едновременно, от по-малки партии и коалиции, включително за кметове в различни малки градове в страната. Може да се посочи единствено участието на един от кандидати в балотажа за кметове за гр. София Ваня Григорова във времето, предвидено за безплатен диспут за двамата участници в балотажа. Не могат да се посочат ярки, открояващи се кандидати или качествени диспути.

Самият формат на диспутите допуска участието на разнородни участници в рамките на един диспут – кандидати за кметове и за общински съветници на различни населени места, като това прави почти невъзможен диалог или сблъсък на позиции, тъй като участниците в общия случай нямат пресечни интереси, теми или идеи. В този смисъл диспутите по-скоро представляват отделни интервюта с кандидатите, които представят общи идеи и предложения, представят себе си, партията и/или коалицията, от която са издигнати, еднотипни идеи и общи приказки за лошите решения на старите кметове/общински съветници и светло бъдеще, ако бъдат избрани („ще подобрим живота на хората“). За София се коментират основно липсата на детски градини и паркоместа, транспортът и лошата инфраструктура. За регионалните кандидати темите са достъпът до здравеопазване, инфраструктурата, развитие на туризма и нови инвестиции за развитие на района.

Подобна форма на участие не дава възможност и на водещите на диспутите да излизат извън рамките на задаващи по-общи въпроси и те са по-скоро модератори между участниците, отколкото провокатори, задаващи трудни въпроси.

Кампанията за местните избори е слаба и по отношение на платеното съдържание в сравнение с последните няколко избора. Платени форми почти липсват - с изключение на няколко хроники в началото на кампанията и няколко кратки клипа в последните дни.

И за изборите за общински съветници и кметове БНР има специална страница в интернет, открита в началото на кампанията, този път с челно заглавие „МЕСТНИЯТ ВОТ“. Там в различни секции е разположена цялата информация във връзка с изборите, както и задължителната информация по закон, която обществеността трябва да предостави на потребителите – информация за сключеното Споразумение, тарифи за излъчване на агитационно съдържание, информация за сключени договори с платените суми. На тази страница са качени и всички излъчени в ефир материали, свързани с изборите – мнения на експерти, интервюта, репортажи, социологически данни и полезни линкове във връзка с местните избори. **В двата дни за размисъл и дните на вота на първия тур и на балотажа тази страница не е достъпна за потребителите, тъй като предоставя предизборно съдържание, включително социологически данни за кандидатите.**

Заради законови ограничения относно политическото съдържание по време на предизборна кампания, програма ХОРИЗОНТ измества политическите интервюта с основните претенденти за кметския

избор в по-големите градове преди началото на кампанията. В седмиците преди официалното начало на кампанията се излъчва и традиционната за последните избори рубрика „България отново пред избор“ с анкети от различни населени места в страната с политическо съдържание, като след всяка анкета има коментар на анализатор, експерт, социолог, политолог.

В последните две седмици преди кампанията в актуалните предавания на ХОРИЗОНТ са разположени интервютата с по-актуалните имена или партии, както за кметове, така и за общински съветници, включително и с двамата претенденти, стигнали до балотажа за кмет на град София Ваня Григорова (на 21.09.2023 г. в предаването „12+3“ с водещ Даниела Големинова) и Васил Терзиев (на 25.09.2023 г. в предаването „12+3“ с водещ Веселина Миланова. В това издание е и интервюто с кандидата на ИТН за кмет на София Ивайло Вълчев, както и коментар на политолога проф. Тодор Галунов за кандидатурата на Антон Хекимян).

Докато всички кандидати за кметове и общински съветници гостуват в различни актуални предавания с различни водещи, прави впечатление, че всички представители на партия ВЪЗРАЖДАНЕ са събеседници в предаванията с водещ Петър Волгин. На 20.09.2023 г. в предаването „12+3“ събеседник е лидерът на партията Костадин Костадинов. На 27.09.2023 г., отново в „12+3“ гост е „най-младият кандидат за кмет“ на район Изгрев Денис Бункин, кандидат на партия ВЪЗРАЖДАНЕ.

Двете последни издания на предаването „Политически некоректно“ преди началото на предизборната кампания са с водещ Петър Волгин, съответно и коментарните рубрики са на едни и същи журналисти (Калина Андролова, Александър Сивилов, Владислав Апостолов). Изданието от 23.09.2023 г., с коментарната рубрика на Калина Андролова е със заглавие „Васко на мама и папа“ се проваля“ с критична оценка за единия от кандидатите за кмет на град София, но много повече критичен към партиите, които го издигат за кандидат. В изданието от следващия ден 24.09.2023 г. същата рубрика на същия автор е със заглавие „За куклите, агентурата и пропагандата“, която се явява като продължение на поддържаната от автора политическа линия в предходното предаване и критично отношение към същите партии.

Гореописаното съдържание е извън рамките на предизборната кампания и ограниченията за политическото съдържание, посочени в Споразумението не се прилагат. И в рамките на настоящата предизборна кампания предаването „Политически некоректно“ не се излъчва.

Таблицата по-долу показва информацията за сключените договори и платените суми в лева без ДДС, както са предоставени от доставчика в секцията с информацията.

БНР, ХОРИЗОНТ	Предмет на договора	Сума в лв. без ДДС
ПП „Движение за права и свободи“	Предизборни хроники	6000 лв.
ПП „Възраждане“	Агитационни клипове	5500 лв.
МК ГЕРБ/СДС, ВМРО – БНД, ЗНС, ДГБ, Движение Гергьовден, Демократично действие, БДС Радикали...	Агитационни клипове	1350 лв.
ПП „Партия консервативна България“	Интервю	1000 лв.
ИК Петър Владиславов Славов	Интервю	600 лв.
Общо в лева		14450 лв.

Видно от оповестените данни, платените форми на агитация са ограничени до няколко политически субекти. Общата сума за цялата предизборна кампания е 14 450 лв. За сравнение с последната кампания за избори за народни представители само сумата на една от партиите е 13 100 лв. (ПП ВЪЗРАЖДАНЕ) за платено предизборно съдържание, а общата стойност за цялата кампания е 40 180 лв. По традиция ДПС и ВЪЗРАЖДАНЕ са двете партии с най-високи платени суми за политическа агитация през последните кампании, но сега и техните средства са наполовина по-малко в сравнение с последните парламентарни избори.

ДПС излъчват платени хроники в първите дни от кампанията, проследяващи политическата обиколка на лидера на партията Мустафа Карадайъ в страната, за да представи местните кандидати. За разлика от предишни кампании, когато подобни хроники се излъчват през цялата кампания, в настоящата те обхващат само първата половина.

Партия ВЪЗРАЖДАНЕ предоставя кратки агитационни клипове в последните дни от предизборната кампания, като залага на лидера на партията Костадин Костадинов, който призовава да се гласува „за кмета на Възраждане“.

В последните дни от кампанията се излъчват също така агитационни клипове на кандидата за кмет на Кюстендил Петър Паунов. Извън тези платени форми са регистрирани и две кратки интервюта с един от кандидатите за кмет на Пловдив Руси Чернев и на кандидат за общински съветник Петър Славов.

Безплатното агитационно съдържание в ХОРИЗОНТ на БНР (като форми, ред и условия за участие) е предвидено в Споразумението, сключено с партиите и коалициите от партии. Останалото безплатно съдържание на изборна тематика (извън рамките на агитационното) е безплатното редакционно. Българското национално радио предоставя на слушателите предизборно съдържание почти всеки ден в рамките на актуалните предавания и/или новинарските емисии.

Безплатното редакционно съдържание включва предимно експертни разговори с изборни специалисти, политолози, социолози, журналисти, наблюдатели, юристи, анализатори, представители на ЦИК, бивши политици и др. В новините често присъстват и представители на МВР във връзка с акциите срещу нарушаване изборните права на гражданите, търговия с гласове и битовата престъпност, като такива акции са по-често в края на предизборната кампания, но не само.

В настоящата кампания липсват доброволците, които традиционно представят проблемите, съпътстващи изборния процес и избирателите в чужбина поради факта, че за местния вот се гласува само на територията на страната.

И в настоящата кампания е представена традиционната през последните няколко вота рубрика „България отново пред избор“, в която се излъчват мненията на хора от различни краища на страната, без да се споменават имена на партии и кандидати.

Не са констатирани иновативни форми във връзка с предизборната кампания за местния вот.

Темите в предизборното редакционно съдържание са предимно национални такива. Цялата кампания е доминирана именно от националните теми, които категорично изместват локалните, както би следвало да се очаква за местния вот. Хронологично темите в експертните разговори следват обществения дневен ред на страната. В този смисъл тематично кампанията се развива в следния ред – **протестите на миньорите и енергетиците** с обширни разговори има ли политически привкус в тях, как ще се отразят на изборите и на политическите отношения.

Следва **вотът на недоверие** в средата на предизборната кампания, като в седмица с обсъжданията в Народното събрание и самото гласуване на вота, всички други теми са напълно изместени. Целият процес е коментирам многократно с различни експерти и анализатори, предложени са най-различни теории и прогнози, но общото мнение е, че цялата процедура по вота на недоверие става част от предизборната кампания.

В краткото време преди последния скандал с машините, белязал кампанията за местния вот, основна тема в предаванията е т.нар. **изборен туризъм**, много актуален за местните избори. В предаванията и новините са представени акциите на полицията, сигнали и проверки, както и анкети с граждани по по-големите случаи в страната. По тези теми основни разговори се водят с представители на МВР и местната управа за различните градове, както и с граждани.

Друга тема, явяваща се като фон на всички останали разговори, са **междупартийните отношения** и как ще се развият те в зависимост от резултатите на изборите – „*ще се разглови ли сглобката*“ и „*ще има ли нова сглобка*“, кой кого би подкрепил при балотаж и всички съпътстващи въпроси.

Разговори с представители на ЦИК по отношение на **организацията на изборите**, сигурността и честността на вота, както и с представители на различни неправителствени и граждански организации за

наблюдение и анализ на изборите също се провеждат периодично през цялата кампания. Финансирането на кампанията, изхарчените средства от страна на партиите, самата кампания в организационен план, стратегии и маркетинг, доколко са успешни и доколко ангажират вниманието на избирателите се дебатира със специалисти в тези области. Макар и не политически, тези теми са интересни за аудиторията и дават друг поглед на избирателите към различните кандидати, макар обобщени под шапката на партиите и коалициите, които ги представят.

В последните дни от кампанията друга национална тема за кратко се намесва като предизборна, а именно **казусът с Лукойл**, която също доби „предизборен привкус“, според критичните изказвания на анализаторите.

Финалът на предизборната кампания е свързан с най-големия скандал не само за местните избори, но и за последните няколко години богат изборен живот на страната. В последния ден от предизборната кампания и преди деня за размисъл разразилата се политическа буря по отношение на **сигурността на машините**, последвалото решение на ЦИК за **отмяна на машинното гласуване** категорично измества всички останали теми и казуси във връзка с изборите.

БНР посвещава целия следобед на 27 октомври, петък, на тази тема. Най-напред е излъчен емоционален разговор с Тошко Йорданов от ИТН, който представя казуса драматично, емоционално наситено и апокалиптично. Това настроение увлича и водещата на предаването в последвалите разговори със слушатели и експерти, основавайки се на цитати от интервюто с Тошко Йорданов, който се позовава на доклад на ДАНС. Последвалите новини, както и по-късните включвания внасят баланс, отбелязвайки позицията на официалните власти и отговорни органи – министърът на електронното управление, както и последвалата реакция на ЦИК, представители на други партии и експертни мнения.

В деня за размисъл извънредно обедно предаване е посветено изцяло на скандала с машините, решението на ЦИК да отмени машинния вот и последвалите протести срещу това решение. В предаването са представени разговори с председателя на ЦИК Росица Матева, председател на столичната ОИК Полина Витанова, представители на ОИК Силистра, ОИК Благоевград, ОИК Пазарджик, ОИК Ямбол, разговори с проф. Пламен Киров, преподавател по конституционно право, доц. Златогор Минчев, експерт по киберсигурност и консултант на ЦИК за машините, който определя целия казус като „предизборна истерия“, проф. Красимир Калинов, бивш член на ЦИК, Стоил Цицелков от Обществения съвет към ЦИК.

Силвия Великова прави коментар във връзка с очакваното решение на ВАС по отношение законността на решението на ЦИК, но поради „липса на дежурен съдия“ такова не може да се очаква преди понеделник, т.е. преди края на изборите. Представени са няколко анкети, както и преки включвания от двата протеста в София, на живо е излъчено официалното изявление на премиера Николай Денков във връзка с казуса. По-късно в програмата е представен разговор и със Севинч Солакова от ЦИК, а след Вечерния осведомителен бюлетин е излъчен пряко и извънредния брифинг на ЦИК.

Темата продължава да е една от водещите и в последвалия ден на самия вот, както и през цялата седмица до балотажа, макар постепенно да губи емоционалния заряд от първите няколко дни на избухването на скандала. В тази връзка се отварят много теми за демократичността и честността на изборите у нас, включително изминалите такива, последващите свързани теми с невалидните бюлетини, броенето и човешкият фактор в него, очаквани промени в Изборния кодекс и други.

Таблицата по-долу представя гостите, които са били част от предизборното говорене в рамките на кампанията, като експертната област е посочена по начина, по който е представен гостът на слушателите. Независимо от политическата обвързаност на някои от експертите, в разговора са представени в експертната им област и в това им качество.

Име	експертна област
Диана Димитрова	бивш синдикалист, ПР експерт
Марчела Абрашева	социолог, „Кантар“
Юлий Павлов	социолог, Център за маркетинг и анализи
Елена Дариева	социолог, „Насока“
Александър Димитров	икономист
Кристиян Шкварек	анализатор
доц. Албена Танева	политолог, СУ
Павел Вълчев	социолог, „Алфа“
Христо Панчугов	политолог
Лилиан Никифорова	Инст. За развитие на публичната среда
Светлин Тачев	социолог, „Галъп“
проф. Димитър Вацов	политолог
Ивет Добромирова	ПР-експерт
Кънчо Стойчев	социолог
Любомир Стефанов	политолог
Борис Попиванов	политолог, СУ
Георги Киряков	политолог
доц. Златогор Минчев	БАН, консултант на ЦИК за сигурността на машините
проф. Милена Стефанова	политолог, СУ
Любомир Стефанов	политолог
Ваня Нушева	политолог, „Прозрачност без граници“
Стоил Стоилов	изборен експерт
Татяна Буруджиева	политолог
Даниел Стефанов	изборен експерт
Иво Инджов	политолог
Юлий Павлов	социолог
Слави Василев	анализатор
Ясен Танев	експерт по киберсигурност
Стойчо Стойчев	политолог
Лъчезар Томов	математик
Тончо Краевски	политолог
Първан Симеонов	социолог, „Галъп“
Андрей Райчев	социолог
Тодор Галев	Център за изследване на демокрацията
Христо Панчугов	политолог
Арман Бабикиан	ПР-експерт
Харалан Александров	социален антрополог
Димитра Воева	социолог, „Тренд“
Михаил Константинов	математик
Боряна Димитрова	социолог

Калоян Велчев	политолог
Петър Чолаков	политолог
Татяна Буруджиева	политолог
адв. Валя Гилова	юрист
Ирена Тодорова	политолог и кандидат за ОС, говори след избора за ОС
Мирослав Мурджов	експерт изборни системи
проф. Марин Русев	преподавател в СУ, електорална география на България
Петър Славов	юрист
Явор Сидеров	политически анализатор
Алекдансър Андреев	бивш председател ЦИК
Румяна Дечева	изборен експерт
Веселин Стойнев	журналист
доц. Александър Христов	Ц-р за анализи и кризисни комуникации
Ива Митева	д-р по конституционно право
доц. Борислав Цеков	конституционалист
Ивилина Алексиева - Робинсън	бивш член на ЦИК
Димитър Вацов	социолог
проф. Тодор Галунов	политолог
Проф. Красимир Калинов	бивш член на ЦИК

Общото времетраене на експертните разговори е около 718 минути, за сравнение в последните парламентарни избори сумарно те са 510 минути. Голямата разлика в експертното говорене идва именно от последните дни на кампанията, включително деня за размисъл, както и последвалото изобилие от политически коментари в седмицата след първия тур на изборите до балотажа. В тези дни е концентрирано основното предизборно (и изборно) съдържание в актуалните предавания на програма ХОРИЗОНТ.

Социалните мрежи се използват като източник на информация само в краен случай и когато те са единствения източник за дадено събитие/новина.

Таблицата по-долу показва редакционното предизборно съдържание в секунди, разпределено по предавания в програма ХОРИЗОНТ.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ по предавания	ОБЕМ В СЕКУНДИ
„Преди всички“	24140
„Нещо повече“	14610
"12+3"	12820
Новини	4210
„Хоризонт за вас“	3180
„Хоризонт до обед“	2580
„Неделя 150“	1800
Общо	63340

По време на предизборната кампания журналистите от програма ХОРИЗОНТ на Българското национално радио запазват професионално и безпристрастно поведение при представянето на информацията и воденето на интервютата с всички гости. Придържат се към условията и ограниченията, посочени в Споразумението, като при всеки необходим случай посочват и на гостите си ограниченията, с които трябва да се съобразяват в разговорите със събеседниците.

Единствените констатирани безплатни изяви на политически субекти с предизборно съдържание са регистрирани в последния ден от кампанията във връзка със скандала с машините и представените позиции на лидерите на няколко партии, като най-много време е получил Тошко Йорданов от политическа партия ИТН, който е и първият политически представител, който в емоционален разговор представя случая като „национално предателство“.

По-късно във Вечерния бюлетин са включени и изказвания на всички политически партии по казуса с машините.

Информацията е представена в таблицата по-долу, като условно цялото времетраене от репортажа е разделено по равно между всички партии. Повечето време на ИТН е покрито от разговора в ефир по-рано през деня.

ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ в секунди
ИТН	630
ГЕРБ	30
ДПС	30
ВЪЗРАЖДАНЕ	30
БСП	30
ПП-ДБ	30
ОБЩО:	780

Платеното агитационно съдържание в програма ХОРИЗОНТ от кампанията за избор на общински съветници и на кметове е изключително ограничено. Платени клипове се излъчват само на партия ВЪЗРАЖДАНЕ в последната седмица, като те са с фокус върху лидера Костадин Костадинов и без нито едно

споменаване на имена на кандидати на партията. Лозунгът от клипа е „гласувайте за кандидатите на Възраждане“. Другите клипове са отново в последните дни от кампанията и са за кандидат за кмет на Кюстендил от местна коалиция, подкрепен от ГЕРБ и други партии.

Платени форми – клипове	секунди/брой
ВЪЗРАЖДАНЕ	500 сек. /25 бр.
Петър Паунов, МК Кюстендил ГЕРБ /ГЕРБ,СДС, ВМРО - БНД, ЗНС, ДБГ, ДВИЖЕНИЕ ГЕРГЪОВДЕН, Движение Демократично Действие – ДЗ, БЪЛГАРСКИ ГЛАСЪ, БДС РАДИКАЛИ, ПАРТИЯ КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ, НДСВ, СЪЮЗ НА ПАТРИОТИЧНИТЕ СИЛИ „ЗАЩИТА“, БЪЛГАРИЯ НА РЕГИОНИТЕ	120 сек. /6 бр.
Общо	620 сек. /31 бр.

Платени форми – хроники	
ДПС	420 сек. / 7 бр.
Общо	420 сек./7 бр.

Платени форми – интервюта /дискусии	
Партия Консервативна България	300 сек. / 1 бр.
Петър Славов - Независим за общински съветник, София	180 сек. / 1 бр.
общо	480 сек./2 бр.

ПЛАТЕНИ ФОРМИ – ОБЩО ВСИЧКИ ФОРМИ В СЕКУНДИ	
ВЪЗРАЖДАНЕ	500 сек. / 25 бр.
ДПС	420 сек. /7 бр.
ПАРТИЯ КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ	300 сек. /1 бр.
ПЕТЪР СЛАВОВ- Независим за общински съветник, София	180 сек. /1 бр.
Петър Паунов, МК Кюстендил, ГЕРБ /ГЕРБ,СДС, ВМРО - БНД, ЗНС, ДБГ, ДВИЖЕНИЕ ГЕРГЪОВДЕН, Движение Демократично Действие – ДЗ, БЪЛГАРСКИ ГЛАСЪ, БДС РАДИКАЛИ, ПАРТИЯ КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ, НДСВ, СЪЮЗ НА ПАТРИОТИЧНИТЕ СИЛИ „ЗАЩИТА“, БЪЛГАРИЯ НА РЕГИОНИТЕ	120 сек. / 6 бр.
Общо	1520 сек. /40 бр.

Изключително краткото време на платена агитация не дава много възможност за анализ на съдържанието. Партия ВЪЗРАЖДАНЕ се придържа към общия лозунг на лидера на партията, разчитайки на личната си популярност и лоялност на избирателите към личността му и общия политически наратив на партията. Не се споменават имена на кандидати или конкретни идеи и проблеми на местно ниво. Може да се изведе акцентът с демографската криза в страната, който е лайтмотивът на агитационния клип, но поставен като национален проблем, с общо обещание за решаване на проблема.

Клипът на другия кандидат за кмет на град Кюстендил е с общи фрази – „зелени технологии, модерни решения на успешите хора“, акцентира върху името на кандидата и номера за гласуване.

Платеното съдържание на партия ДПС проследява предизборната обиколка на лидера на партията Мустафа Карадайъ през различните градове, като представя местните кандидати за кметове и общински съветници. И тези клипове изобилстват с общи фрази, посочване на национални проблеми – доходи, икономика, пенсии, обещания за по-добър живот, развитие на икономиката и вдигане на доходите.

Единствено останалите две платени форми съдържат малко повече информация, но и те са достатъчно кратки, за да са пълни с предимно общи фрази като „програма за града“ „прозрачно управление“, „борба с корупцията“, „развитие на икономиката“ и европроекти.

Единствено в интервюто с независимия кандидат за общински съветник Петър Славов има повече конкретика – обещава да се бори с бюрократичния проблем на т.нар. „паспортизация на сградите“ и екостикерите да имат реално основание за съществуването си.

Не може да се посочат оригинални идеи, акценти или съществени разговори в платеното съдържание. Всички платени форми са отделени от останалата част на програмата със звуков сигнал в началото и в края и изречението „Местни избори 2023 г.“, уточнението за „платена форма“ и изречението „Купуването и продаването на гласове е престъпление“.

Информация за сключените договори за платено агитационно съдържание се качва на страницата на Българското национално радио, като са посочени политическите субекти, суми и предмет на договора, както и програмата, в която ще се излъчва.

Безплатно агитационно съдържание в програма ХОРИЗОНТ на БНР е предвидено и подробно разписано в Споразумението, като е предоставена равна възможност за участие на всички участници в местните избори. Безплатните агитационни форми за местния вот включват встъпителни и заключителни клипове в началото и в края на предизборната кампания, 4 безплатни диспута плюс един допълнителен за участниците в балотажа за изборите за кмет на гр. София, възможност за безплатни интервюта за кандидати за кметове, както и безплатна дискусия между първите пет кандидати за кмет на гр. София, на база социологическите проучвания, направени към дата 15.10.2023 г. Извън описаните, не са предвидени и констатирани други форми на безплатна агитация по програма ХОРИЗОНТ на БНР.

Безплатните диспути са с предварително обявени дати и теми, като кандидатите отговарят на въпросите на водещия по ред, определен чрез жребий от ЦИК и всички участници разполагат с равно време. Темите и датите на диспутите са в следния ред:

На 4.10.2023 г., сряда, от 14:05 ч., с тема „Общините. Визия за развитие – 2027“ с водещ Снежана Иванова, за участници в първата четвърт списъка на партии и коалиции и инициативни комитети.

На 11.10.2023 г., сряда, от 14:05 ч., с тема „Общините. Визия за развитие – 2027“ с водещ Людмила Железова, за участниците във втората четвърт от списъка на парти и коалиции и инициативни комитети.

На 18.10.2023 г., сряда, от 14:05 ч., с тема „Общините. Визия за развитие – 2027“ с водещ Ирина Недева, за участниците в третата четвърт от списъка на парти и коалиции и инициативни комитети.

На 25.10.2023 г., сряда, от 14:05 ч., с тема „Общините. Визия за развитие – 2027“ с водещ Даниела Големинова за участниците в четвъртата четвърт от списъка на парти и коалиции и инициативни комитети.

Последният, предвиден в Споразумението диспут е на 03.11.2023 г. и е за двамата участници, стигнали до балотажа за изборите за кмет на град София. Предвидената тема е „София – визия за развитие 2027“ с водещ Диана Янкулова.

Така планираните диспути дават възможност за еднократно участие на всички желаещи участници в изборите за общински съветници и кметове.

Всички диспути се обявяват с анонси по програма ХОРИЗОНТ поне един ден предварително, като се посочват темата и часа на излъчване. Приложените по-долу таблици показват участниците в безплатните диспути и други безплатни форми, предвидени в Споразумението за програма ХОРИЗОНТ.

Безплатни агитационни форми – клипове встъпителни и заключителни в секунди / брой	
ПП „Правото“	60/ 2 бр.
ПП „Възраждане“	60/ 2 бр.
ПП „Свобода“	60/2 бр.
ПП „Движение за права и свободи“	60/2 бр.
ПП „Партия консервативна България“	60/2 бр.

КП „Граждани за общината“	30/ 1 бр.
ПП „Българска социалдемократическа партия“	30/ 1 бр.
ПП „Български възход“	30/ 1 бр.
ПП „ВМРО – Българско национално движение“	30/ 1 бр.
Николай Шушков ИК в Благоевград/	30/ 1 бр.
Васил Терзиев и Борис Бонев МК ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА- ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ(СПАСИ СОФИЯ)	30/ 1 бр.
Петър Паунов МК в Кюстендил	30/ 1 бр.
Общо	510/ 17 бр.

Част от излъчените безплатни клипове по програма ХОРИЗОНТ са рекламните клипове на партиите и кандидатите.

Безплатни агитационни форми – интервюта в секунди	
ПП „Възраждане“	1800/ 2 бр.
Вили Лилков МК София, КОД (ДЗ, БФД)	1200/ 1 бр.
ПП „ВМРО – Българско национално движение“	600/ 1 бр.
ПП „Български съюз за директна демокрация“	600/ 1 бр.
НЕЗАВИСИМ, Николай Гюров	600/ 1 бр.
ПП „Български социалдемократи“	600/ 1 бр.
КП „Граждани за общината“	600/ 1 бр.
ПП „Български възход“	600/ 1 бр.
Ваня Григорова, МК София, „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ (коалиция „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“, КП „ЛЕВИЦАТА!“, КП „НЕУТРАЛНА БЪЛГАРИЯ“, КП „АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ“, ПП „АТАКА“)	600/ 1 бр.
Георг Спартански, ИК Плевен	420/ 1 бр.
Общо	7620/ 11 бр.

Единствено кандидатът на партия ВЪЗРАЖДАНЕ Деян Николов се е възползвал от възможността за две безплатни интервюта, като едното от тях е всъщност предвиден дебат между първите петима кандидати за кмет на гр. София според социологическите данни на агенцията-партньор на БНР (Галъп). Поради липса на участници този диспут е проведен по-скоро под формата на две интервюта с кандидата на Възраждане и с кандидата за кмет Вили Лилков.

По същия начин е проведено и интервюто с кандидата за кмет Ваня Григорова, като в Споразумението е предвиден диспут между двамата кандидати, отиващи на втори тур на изборите за кмет на град София. Поради отказ от участие на втория кандидат е проведено интервю само с единия.

Останалите интервюта, посочени в таблицата, са предвидени като такива в Споразумението.

Безплатни агитационни форми – дискусии в секунди	
ПП „Политическо движение социалдемократи“	900/1 бр.
ПП „Български глас“	900/ 1 бр.
ПП „Българска социалдемократия – ЕВРОЛЕВИЦА“	900/ 1 бр.
ПП „Правото“	900/ 1 бр.
ПП „Движение демократично действие – ДЗ“	900/ 1 бр.
ПП „Обединени земеделци“	900/ 1 бр.
ПП „Българска социалдемократическа партия“	900/ 1 бр.
ПП „Национално движение за стабилност и възход“	900/ 1 бр.

КП „Граждани за общината“	900/ 1 бр.
ПП „Спаси София“	900/ 1 бр.
ПП „Съюз на свободните демократи“	900/ 1 бр.
ПП „ВМРО – Българско национално движение“	900/ 1 бр.
ПП „Общество за нова България“	900/ 1 бр.
Петър Славов НЕЗАВИСИМ за общински съветник, ИК София	900/ 1 бр.
ПП „Възраждане“	900/ 1 бр.
ПП „Свобода“	720/ 1 бр.
КП „Неутрална България“ („Комунистическа партия на България“, „Българска комунистическа партия“, „Партия на българските комунисти“, „Нова сила“, „Русофили за възраждане на отечеството“)	720/ 1 бр.
ПП „Пряка демокрация“	720/ 1 бр.
ПП „Български съюз за директна демокрация“	720/ 1 бр.
ПП Земеделски съюз „Александър Стамболийски“	720/ 1 бр.
ПП „Български възход“	720/ 1 бр.
Общо	17820/ 21 бр.

БЕЗПЛАТНИ АГИТАЦИОННИ ФОРМИ – ОБЩО В СЕКУНДИ/ брой	
ПП „Възраждане“	2760/ 4 бр.
ПП „ВМРО – Българско национално движение“	1530/ 3 бр.
КП „Граждани за общината“	1530/ 3 бр.
ПП „Български възход“	1350/ 3 бр.
ПП „Български съюз за директна демокрация“	1320/ 2 бр.
Вили Лилков, МК София, КОД (ДЗ, БФД)	1200/ 1 бр.
ПП „Правото“	960/ 3 бр.
ПП „Българска социалдемократическа партия“	930/ 2 бр.
ПП „Политическо движение социалдемократи“	900/1 бр.
ПП „Български глас“	900/ 1 бр.
ПП „Българска социалдемократия – ЕВРОЛЕВИЦА“	900/ 1 бр.
ПП „Движение демократично действие – ДЗ“	900/ 1 бр.
ПП „Обединени земеделци“	900/ 1 бр.
ПП „Национално движение за стабилност и възход“	900/ 1 бр.
ПП „Спаси София“	900/ 1 бр.
ПП „Съюз на свободните демократи“	900/ 1 бр.
ПП „Общество за нова България“	900/ 1 бр.
Петър Славов, независим кандидат за общински съветник, ИК София	900/ 1 бр.
ПП „Свобода“	780/3 бр.
КП „Неутрална България“ („Комунистическа партия на България“, „Българска комунистическа партия“, „Партия на българските комунисти“, „Нова сила“, „Русофили за възраждане на отечеството“)	720/ 1 бр.

ПП „Пряка демокрация“	720/ 1 бр.
ПП Земеделски съюз „Александър Стамболийски“	720/ 1 бр.
Николай Гюров, ИК София (кандидат за кмет на Панчарево)	600/ 1 бр.
ПП „Български социалдемократи“	600/ 1 бр.
Ваня Григорова, МК София, „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ (коалиция „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“, КП „ЛЕВИЦАТА!“, КП „НЕУТРАЛНА БЪЛГАРИЯ“, КП „АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ“, ПП „АТАКА“)	600/ 1 бр.
Георг Спартански, ИК Плевен	420/ 1 бр.
ПП „Движение за права и свободи“	60/2 бр.
ПП „Партия консервативна България“	60/2 бр.
Николай Шушков, ИК Благоевград	30/ 1 бр.
Васил Терзиев, МК ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА-ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ(СПАСИ СОФИЯ)	30/ 1 бр.
Петър Паунов, МК Кюстендил	30/ 1 бр.
Общо	25950/49 бр.

Основната цел на безплатното агитационно съдържание в програма ХОРИЗОНТ на БНР е да запознае гласоподавателите с всички претенденти за местната власт, техните идеи, планове, визия за развитието на града. Чрез възможността за безплатно време в национален ефир се предоставя равна възможност за всички участници, включително на по-малките партии и/или независими кандидати, които нямат финансовите възможности на големите партии за политическа реклама.

Кратките форми – встъпителни и заключителни клипове, са с ограничение до 40 секунди, като в тях обикновено партиите включват и изречението „Купуването и продаването на гласове е престъпление“ отделно за всеки клип, като това допълнително ограничава времето за говорене по същество. В този смисъл тези клипове по-скоро съобщават името на кандидата/кандидатите, номера на бюлетината и града, за който ще бъде гласуването.

По-дългите форми дават повече възможности на участниците да представят програмата си, плановете и визията за развитието на града. Освен това целта на диспутите е да се срещнат опоненти, които в хода на дебата на представят преимуществата си пред конкурентите, да сблъскат идеи и визии за развитието на града. Тъй като Споразумението предоставя равна възможност за участие на всички участници в изборите, на практика това означава в общия случай участие на по-малко популярни кандидати от по-малки партии. Рядко се наблюдава участие на представители на по-големите партии, независимо за какви избори е диспутът.

В настоящия вот основният проблем се явява разнообразното участие на различни кандидати за различни позиции и от различни градове в рамките на един диспут, което прави невъзможен „сблъсък на идеи и планове“. В общия случай участниците в диспута рядко имат обща пресечна точка, по която да се осъществи дискусия по същество. Така например в един диспут участват кандидати за кмет на град София, кандидат за кмет на град Пловдив и кандидати за общински съветници за София. В друг диспут участниците са кандидати за кмет на Петрич, на Монтана, кандидати за кмет и общински съветници на София и на с. Мърчаево. В масовия случай кандидатите за кметове участват и в избора за общински съветници.

При такива участници няма как да се проведе истински дебат, а по-скоро разговори с всеки по отделно, като всеки представя програмата си за развитие на населеното място, за което иска да бъде

избран. Голяма част от участниците отделят половината време, за да обяснят какво не е свършено до момента, след което следват общи приказки за подобряване живота на хората в населеното място, което ще стане чрез инвестиции, развитие на района, борба с корупцията, прозрачност на управлението, развитие на туризма, достъп до качествено здравеопазване (за по-малките населени места), подобряване на инфраструктурата, повишаване на доходите. За София дежурните теми са недостигът на места в детските градини, лошата инфраструктура, усиления трафик и замърсяване на въздуха и на града като цяло, проблемът с паркоместата и презастрояването на някои квартали за сметка на изоставане на други част на столицата.

Макар че част от участниците предлагат и доста конкретни идеи, някои от тях доста екзотични, все пак преобладава общото говорене и добри пожелания, критика към настоящото управление и обещания за по-добро бъдеще.

Всички безплатни форми са отделени от останалата част от програмата със звуков сигнал и обявяване на съдържанието – безплатни клипове, интервю или диспут, времетраенето и условията, при които провеждат – времето, с което разполагат, как се определени участниците и реда, по който ще се изявяват. При всички безплатни форми е налично изречението „Купуването и продаването на гласове е престъпление“, както и уточнението, че е безплатна форма на агитация.

Темите във връзка с изборите в програма ХОРИЗОНТ са доминирани главно от организацията им, честността на вота, активността и сигналите за търговия с гласове. В началото на кампанията разговорите са предимно за организация на изборите, подготовката на машините, обучението на избирателните комисии и т.н. С напредването на кампанията се увеличават разговорите за честността на вота и множеството проверки и акции на МВР за *„борба с битовата престъпност и нарушаване изборните права на гражданите“* в различни градове в страната. За местните избори тази година има и множество сигнали за т.нар. „изборен туризъм“, като за голяма част от медийно известните случаи екипите на БНР правят проверки на място и предлагат разговори с представители на местното население, местните власти и на МВР.

Темата за честността на вота и проблемът с машините, отмяната на опцията за машинно гласуване абсолютно доминира в последния ден от кампания и в деня за размисъл.

Междупартийните отношения са тема, която се развива през цялата кампания предимно в експертните разговори с политолози и социолози. Честно се правят прогнози, предположения и предложения за „сглобяване“ и „разглобяване“ на партиите, както и очаквания за бъдещите общински съвети. **Много коментирана тема е как ще се отразят изборните резултати на отношенията между настоящите партньори в управляващото мнозинство, както и какви ще са действията при евентуални балотажи в София и по-големите градове от страната.**

Доминираща във всички актуални предавания тема в първите дни от предизборната кампания са протестите на миньорите и енергетиците със съмненията за политическа намеса с цел да повлияят на изборите в една или друга посока.

Внесенят вот на недоверие измества тази тема от дневния ред в предаванията, като една седмица беше най-актуалната тема, заедно с междупартийните отношения.

Дерогацията от европейските санкции срещу Русия за „Лукойл“ е другия национален въпрос, който многократно е сочен от експертите, че се поставя умишлено на дневен ред именно преди местния вот.

Скандалът с машините и отмяната на машинния вот категорично остава като емблематичната тема за изминалите избори. Макар и разразила се в последния ден на предизборната кампания, тази тема белязва изцяло отминалите местни избори.

Посочените теми са доминирани в експертните разговори като това са теми, характерни по-скоро за национални избори за народни представители, отколкото за местна власт. Регионалните теми са застъпени по-скоро в разговорите с кандидатите за местната власт, но са сведени до няколкото характерни за града и/или региона – липсата на детски градини в София, инфраструктура, трафик, презастрояване, развитие на туризма, инвестиции и т.н.

Липсващите теми в разговорите преди местните избори, които се очаква да присъстват, предвид местния вот и събитията в световен план, са темата за войната в Израел и продължаващата война в Украйна – те напълно отсъстват като част от предизборното съдържание. Има само един въпрос, отправен към един от кандидатите на балотажа за град София - в интервюто Ваня Григорова отговаря, че не е отговаряла и няма да отговаря на въпросите за войната в Украйна, тъй като това не е регионална тема и е извън обхвата на местната власт, за която са изборите. Разговорът по геополитически въпроси, повдигнат по време на седмицата преди балотажа, изиграва роля на маркер за мобилизация на твърдите ляво- десни ядра в електората на претендентите за кметското място в София.

И за местните избори през октомври 2023 г. Българското национално радио отново работи със социологическа агенция „Галъп Интернешънъл Болкан“, като има поръчано и финансирано едно социологическо проучване за кандидатите в по-големите градове в страната в края на предизборната кампания. В рамките на предизборната кампания са представени социологически данни и от други агенции, като в общия случай се посочват задължителните по закон реквизити – кой е поръчал и финансирал проучването, в какъв период е извършено, като обикновено се съобщават и броя на анкетираните, както и способа на събиране на данните и начина на анкетиране.

Дата	Социологическа агенция	Поръчал, финансирал	Период на проучването
19.10.2023	Медиана	собствени средства	10-17 октомври
22.10.2023	Естат ЕООД	собствени средства	29 септември - 9 октомври
25.10.2023	Център за анализ и маркетинг	собствени средства	19-23 октомври
26.10.2023	Алфа Рисърч	Би Ти Ви	21-24 октомври
27.10.2023	Галъп Интернешънъл Болкан	БНР	15-22 октомври

Половото разпределение на участниците в предизборната кампания за местния вот не се различава особено от всички досегашни данни за изборите. Отново доминират мъжете като кандидати и политици, участващи в предизборното съдържание. Дамското присъствие се покрива от участието на няколко жени, кандидати за кмет на столицата и/или общински съветници. Мъжете отново имат значителен превес като присъствие в агитационното съдържание.

Агитационно съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	2	6
Платени форми	0	37
Безплатни форми	11	37
Общо	13	80

По отношение на редакционното съдържание данните отново показват превес на мъжкото участие спрямо дамското, макар разликата да е значително по-малка в сравнение с агитационното съдържание. По отношение на представителите на изпълнителната власт няма нито една жена, като

единствено по отношение на представителите на ЦИК, РИК, СИК има превес на женското участие над мъжкото. Причината за това е фактът, че официалната информация от страна на ЦИК по отношение на организационните въпроси за изборите идва от говорителя или председателя на ЦИК, които са жени.

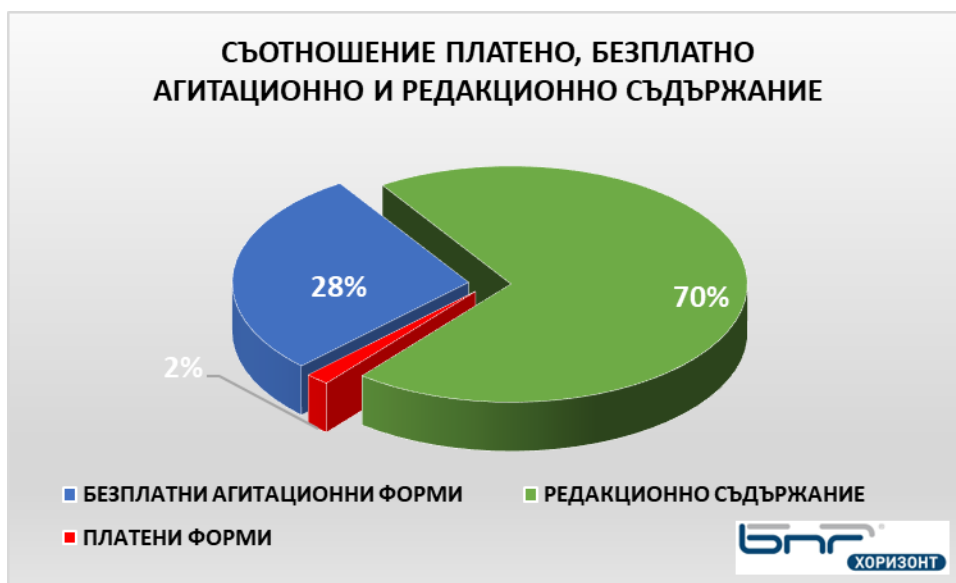
Полово равенство при участията може да се посочи единствено при участието на журналисти и репортери. При експертното представяне отново има превес на мъжкия пол като брой участия.

Редакционно съдържание	Жени	Мъже
ЦИК, РИК, СИК, ОИК	11	5
Изпълнителна влас – министри, области управители, МВР...	0	10
Редакционно съдържание – участие на експерти	16	41
Други/журналисти	12	11
Общо редакционно	39	67

В рамките на цялата предизборна кампания за избори за общински съветници и кметове в страната се излъчват разяснителни клипове на ЦИК. В програма ХОРИЗОНТ те се излъчват всеки ден, включително и в двата дни на самия вот, веднага след Осведомителните бюлетини на БНР – в 06:00 ч, в 12:00 ч., в 18:00 ч. и в 00:00 ч., като са разделени от останалата част от програмата със звуков сигнал и уточнението „Местни избори 2023 г.“ Клиповете са различни и всеки път се излъчва различно съдържание, предназначено за избирателите – процесът на гласуване, документите, които се изискват, както и всяка стъпка от процеса на гласуване. В рамките на информационната кампания се представят и разяснителни клипове за машинното гласуване, включително и в деня на вота, макар то да е отменено от ЦИК за първия тур на изборите.

Програма ХОРИЗОНТ няма нарочна информационна кампания за местните избори, но всички експертни разговори в актуалните предавания са с цел да помогнат на аудиторията да направи информиран избор и да улеснят слушателите, да ги държат информирани по отношение на организационните въпроси и казуси. През цялата предизборна кампания водещите на предаванията призовават слушателите да отидат до урните и да упражнят правото си на глас.

В деня за размисъл преди първия тур програма ХОРИЗОНТ по изключение прави извънредно обедно предаване с изцяло редакционно съдържание във връзка с големия скандал с машините и решението на ЦИК да отмени машинния вот на първия тур. Представени са мненията на няколко експерти, както и на официалните представители на ЦИК и няколко ОИК в страната. В деня на вота традиционно програма ХОРИЗОНТ проследява изборния ден чрез преки включвания на кореспондентите в страната, в ЦИК и други експертни и неекспертни разговори в студиото.

ИЗВОДИ:

Предизборната кампания за изборите за общински съветници и за кметове на 29 октомври 2023 г. в програма ХОРИЗОНТ на Българското национално радио протича нормално и без проблеми. По традиция предизборната кампания в радиопрограмата се открива с безплатни предизборни аудиоклипове, излъчвани след новините в 18:00 ч. в първия ден на кампанията на 29 септември и се закрива отново със заключителни клипове след новините в 18:00 ч. в последния ден от кампанията на 27 октомври 2023 г. Редът за излъчването на клиповете се определя чрез предварителен жребий, изтеглен от ЦИК за всички участници в изборите.

В настоящата кампания въстъпителни клипове имат 7 партии и коалиции, като единствено ДПС и ВЪЗРАЖДАНЕ са от парламентарно представените. Заключителни клипове имат 10 партии и коалиции, като освен посочените две партии, този път клип има и местната коалиция за кмет на София с участието на ПП-ДБ.

През цялото време кампанията е определяна от всички анализатори и журналисти като вяла, скучна и безинтересна, без големи скандали и без много „окаляне“ на противниците.

Програмата полага усилия да компенсират липсата на платено съдържание и ограниченията, които законът предвижда, чрез редакционно съдържание и повече експертни разговори. В първата половина от кампанията дори редакционното предизборно съдържание е много ограничено и сведено главно до обвързване на националните теми с предстоящите местни избори. В първите десетина дни доминираща тема са протестите на миньорите и енергетиците. Тези две теми напълно „изяждат“ всички други теми, включително и за изборите, като се търси и политическа проекция именно заради предстоящите местен вот.

Последвалият вот на недоверие, внесен за обсъждане и гласуване по средата на предизборната кампания отново изтрива всички останали теми от дневния ред. За програма ХОРИЗОНТ това трябва да се разбира и съвсем буквално, тъй като обсъжданията преди самото гласуване се излъчват пряко по националното радио, което означава отпадане от ефир на планираните предавания, гости и теми. Ведно с това всички последвали разговори отново са изцяло доминирани от темата за вота на недоверие, политическите словесни престрелки и очакваното влияние върху местния вот. Част от анализаторите подозират умишленост в тези действия и виждат внасянето на вота на недоверие като част от предизборната кампания на някои партии.

В последната седмица от предизборната кампания преобладават организационните теми във връзка с изборите, междупартийните отношения, както и все по-често присъствие на новини и материали

за акции на МВР срещу битовата престъпност и нарушаване на изборните права на гражданите, както и случаите с т.нар. „изборен туризъм“, много характерен за местните избори.

Кулминацията на предизборната кампания е в последния й ден, дори може да се каже последните часове на официалната кампания, когато се разразява скандалът с машините, решението на ЦИК за отмяната им и последвалите протести. БНР отделя цялото време до деня на изборите именно на тази тема, включително с извънредно предаване в деня за размисъл.

През цялата кампания, но особено често в края, има разговори с официални представители на ЦИК с допълнителна информация за избирателите.

Отново трябва да бъде отбелязано отсъствието в ефир на политическите лидери на по-големите партии както отсъствието на основните претенденти за кметските места на големите градове, включително и столицата, въпреки предоставената възможност за безплатно време – и в диспутите, и в предвидените възможности за интервюта. Изключение прави единствено интервюто в дните преди балотажа с един от двамата участници, стигнали до втори тур.

И в тази кампания основните участници са предимно от по-малки партии, непознати за широката аудитория участници, които не успяват да предложат интересен и пълноценен диспут по същество. И в тази кампания единствената партия, която използва абсолютно всяка предоставена възможност за изява – платена и безплатна, е партия ВЪЗРАЖДАНЕ, като кандидатът за кмет на град София Деян Николов взема дейно участие във всички предоставени форми за това, а в кратките платени форми се разчита на партийният лидер да увлече гласоподавателите като за национален вот.

Общественият доставчик спазва принципите на равнопоставеност между участниците в програмата. Не са констатирани кандидати за общински съветници или кметове, които да са и водещи на предавания.

В рамките на предизборната кампания не е констатирано наличието на положителна или негативна кампания за някой от участниците в местния вот. Не е констатирано наличие на реч на омраза или дискриминация.

Формата, която най-често се използва в предизборното съдържание, е интервюто и/или дискусия, често също протичаща до голяма степен във вид на последователни кратки интервюта с участниците.

Партийните лидери отново отсъстват в предизборното съдържание.

Гражданите са включени основно чрез анкети или пряко включване в ефир във времето на предаването „Хоризонт за Вас“, което продължава да се излъчва и по време на кампанията.

Не е отделено специално време или рубрика, посветени специално на малцинствата в страната. Ромите присъстват основно в новините и репортажите във връзка с акциите на МВР срещу битовата престъпност и нарушаване на изборните права на гражданите, но без да са посочвани специално като малцинство или изобщо етническата принадлежност на участниците в материалите. Единствено от посочването на кварталите и/или населените места, известни с това, че са населени предимно с ромско население, става ясно за слушателя, че са ромски квартали.

По темата с представянето на ромите в политиката и изборния процес в страната говори Огнян Исаев, журналист и активист за правата на ромите у нас, във времето след първия тур на местните избори. Не може да се посочат други рубрики или предавания, специално посветени на някоя малцинствена група в страната.

По отношение на младежите може да се посочи разговор с млади активисти – студенти, представляващи „Лигата на младите гласоподаватели“, които успяват да организират и дебат между петима от претендентите за кметското място за София.

И за местните избори Българското национално радио отваря специална страница в интернет с цялото предизборно съдържание от ефира на програмата, както и допълнителна информация и полезни връзки за изборите.

Наблюдението на програма ХРИСТО БОТЕВ на Българското национално радио е извършено изцяло по сключеното Споразумение за реда и условията за отразяване на предизборната кампания за избор на общински съветници и за кметове на 29 октомври 2023 г. Подписаното споразумение посочва условията за всички програми на БНР, включително и програма ХРИСТО БОТЕВ.

В ХРИСТО БОТЕВ се излъчват клиповете от информационната кампания на ЦИК след Осведомителните бюлетини в 07:00 ч., в 12:00 ч., в 18:00 ч., и в 24:00 ч..

По принцип предизборното съдържание по програма ХРИСТО БОТЕВ е доста по-ограничено в сравнение с останалите програми на обществения доставчик, като кампанията за местния вот не прави изключение. В споразумението са предвидени два безплатни диспута в програма ХРИСТО БОТЕВ както следва:

На 6 октомври 2023 г., петък, след Обедния бюлетин в 12:00 ч., с тема *„Стратегии за опазване на културното наследство на София, необходимост от създаването на нови културни пространства и идеи за архитектурния облик на града“* с водещ Таня Димова, за кандидатите за кметове и общински съветници в Столична община.

На 20 октомври 2023 г., петък, от 08:05 ч., с тема *„Достъп до здравеопазване в българските населени места“* с водещ Александър Райчев.

Всички участници и в двата диспута разполагат с по 7 минути безплатно време за агитационно съдържание. И в тази кампания участие взимат предимно представители на малките партии с малко популярни кандидати за общински съветници.

В споразумението е предвидена възможност за излъчването на платени клипове за местните избори. Такива обаче не са констатирани, не е наличен и сключен договор за платено предизборно съдържание в радиопрограмата.

Единствените констатирани агитационни форми са безплатните диспути, описани в Споразумението. Те се излъчват в реално време на страницата на БНР във фейсбук, както и на страницата за местните избори. Няма други специално организирани дискусии или други безплатни форми във връзка с изборите. Редакционното съдържание, излъчвано в информационните бюлетини на БНР, е налично и в програма ХРИСТО БОТЕВ, но не представлява собствено съдържание и е калкулирано в данните на програма ХОРИЗОНТ.

Таблицата по-долу показва участниците в безплатните диспути по програма ХРИСТО БОТЕВ.

БЕЗПЛАТНИ АГИТАЦИОННИ ФОРМИ – ОБЩО В СЕКУНДИ	
ПП „Обединени земеделци“	840/2 бр.
„Българска социалдемокрация – ЕВРОЛЕВИЦА“	420/ 1 бр.
КП „Граждани за общината“	420/ 1 бр.
ПП „Български социалдемократи“	420/ 1 бр.
ПП „Спаси София“	420/ 1 бр.
ПП Земеделски съюз „Александър Стамболийски“	420/ 1 бр.
ПП „Пряка демокрация“	420/ 1 бр.
ПП „Българска социалдемократическа партия“	420/ 1 бр.
ПП „Партия на Зелените“	420/ 1 бр.

ПП „Правото“	420/ 1 бр.
КП „Неутрална България“ („Комунистическа партия на България“, „Българска комунистическа партия“, „Партия на българските комунисти“, „Нова сила“, „Русофили за възраждане на отечеството“)	420/ 1 бр.
КП „Левицата!“	420/ 1 бр.
ПП „Български съюз за директна демокрация“	420/ 1 бр.
ПП „Бъдеще за родината“	420/ 1 бр.
ПП „Български възход“	420/ 1 бр.
ПП „Възраждане“	420/ 1 бр.
Общо	7140/17 бр.

Темите в диспутите са предварително зададени, не са се открили органично в хода на дискусиата, поради което не могат да се посочат такива, които да са били приоритетни за участвалите кандидати за местната власт. Поради профила на програмата (която се реализира в областта на културата и образованието) темите са свързани с развитие и опазване на културата – театър, архитектура на града, здравеопазване и достъпа на населението до здравни грижи, развитие на туризма. Единствената партия, която взема участие и в двата безплатни диспута, е партия „Обединени земеделци“ с двама различни кандидати за общински съветници.

Не може да се каже, че диспутите са протекли като сблъсък на идеи и политически предложения за решения на поставените проблеми. И тук преобладава общото говорене с клиширани идеи и добри пожелания и обещания.

Диспутите са разделени от останалата част от програмата със звуков сигнал и уточнението „Местни избори 2023 г.“, както и изречението „Купуването и продаването на гласове е престъпление“. Посочено е, че е безплатна форма, както и времетраенето, с което всеки участник разполага, като и реда и условията за участие в безплатния диспут. Всички участници разполагат с равно време за участие.

И през тази кампания политически лидери не присъстват в безплатните диспути, отсъстват също така и представители на по-големите политически партии. Не е налично друго безплатно съдържание, освен предвидените безплатни диспути.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Платени форми	0	0
Безплатни форми	5	12
Общо	5	12

Не са регистрирани кандидати за участие в местната власт, които да са и водещи на предавания. Не е налична позитивна или негативна кампания срещу или в полза на някоя партия, коалиция или инициативен комитет, участвали в изборите. Не е констатирано нарушение на ИК или на ЗРТ.

РАДИО БЛАГОЕВГРАД

Наблюдението на програма РАДИО БЛАГОЕВГРАД е извършено изцяло по сключеното Споразумение за реда и условията за отразяване на предизборната кампания в програмите на БНР. Запомнящ случай в отминалата кампания е арестът на кандидата за кмет на гр. Дупница - Методи Захаринов, осъден на 6 г. лишаване от свобода в Гърция.

Споразумението за реда и условията за отразяване в програмите на Българското национално радио на предизборната кампания за изборите за общински съветници и за кметове на 29 октомври 2023 г. е подписано на централно ниво в София, като на регионалните радиостанции е изпратен списъкът с подписалите участници. При желание за участие на кандидат от партия или коалиция, неподписала Споразумението, кандидатите подписват декларация за присъединяване към Споразумението.

В програма РАДИО БЛАГОЕВГРАД са предвидени един безплатен (06.10.) и четири платени диспути (11.10., 17.10., 19.10. и 26.10.)

Радио Благоевград доставчик - БНР		
ПП ППДБ	Платена форма	Сума / 5046 лв. с ддс
ПП ГЕРБ	Платена форма	Сума / 3084 лв. с ддс
ИК Атанас Камбитов	Платена форма	Сума / 2850 лв. с ддс
ИК Николай Шушков	Платена форма	Сума / 1692 лв. с ддс
ПП Напред България	Платена форма	Сума / 990 лв. с ддс
ПП Възраждане	Платена форма	Сума / 900 лв. с ддс
КП БСП	Платена форма	Сума / 870 лв. с ддс
МК Граждани за общината	Платена форма	Сума / 630 лв. с ддс
ПП НДСВ	Платена форма	Сума / 570 лв. с ддс
МК Просперитет Перник	Платена форма	Сума / 300 лв. с ддс
Общо в лева		Сума / 16 932 с ддс

Име	експертна област
Мартин Бусаров	ОИК - Благоевград
Румяна Петрова	ОИК -Перник
Венцеслав Механджийски	ОИК - Кюстендил
Общо	3

Не се използват социалните мрежи като източник за информация.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
Новини	840 сек.
Събуди деня	120 сек.
ОБЩО	960 сек.

Платени форми – клипове	
ПП ГЕРБ – Разлог-Красимир Герчев	Секунди / 1320
ПП ППДБ -Благоевград	Секунди / 1230
ИК Николай Шушков -Благоевград	Секунди / 840
ПП Движение напред България- Благоевград /общ.съвет/	Секунди / 600
МК 68- Румен Томов - Благоевград	Секунди / 390
ИК Атанас Камбитов - Благоевград	Секунди / 300
КП БСП – Банско- Костадин Юнчов	Секунди / 300
ПП НДСВ – Банско- Стойчо Баненски	Секунди / 240
Общо	5220 секунди

Платени форми – репортажи/хроники	
ПП ГЕРБ – Разлог-Красимир Герчев	Секунди / 450
ПП ППДБ -Благоевград	Секунди / 360
ИК Атанас Камбитов -Благоевград	Секунди / 360
ИК Николай Шушков -Благоевград	Секунди / 180
Общо	1350

Платени форми – интервюта	
ПП ППДБ -Благоевград	Секунди / 1930
ИК Атанас Камбитов - Благоевград	Секунди / 1200
ПП Възраждане	Секунди / 900
ПП ГЕРБ – Разлог-Красимир Герчев	Секунди / 300
КП БСП – Самоков – Владимир Георгиев	Секунди / 300
МК 68 – Перник- Станислав Владимиров	Секунди / 300
Общо	4930

В РАДИО БЛАГОЕВГРАД са предвидени четири платени предизборни диспута, които не се провеждат, поради липса на заявили участие кандидати.

ПЛАТЕНИ ФОРМИ – ОБЩО ВСИЧКИ ФОРМИ В СЕКУНДИ	
ПП ППДБ -Благоевград	Секунди / 3520
ПП ГЕРБ – Разлог	Секунди / 2070
ИК Атанас Камбитов - Благоевград	Секунди / 1860
ИК Николай Шушков -Благоевград	Секунди / 1020
ПП Възраждане	Секунди / 900
ПП Движение напред България- Благоевград	Секунди / 600
КП БСП	Секунди / 600
МК 68- Румен Томов - Благоевград	Секунди / 390
МК 68 – Перник- Станислав Владимиров	Секунди / 300
ПП НДСВ – Банско- Стойчо Баненски	Секунди / 240
Общо	11 500

Безплатното агитационно съдържание е обозначено с „Местни избори 2023г.“ и „Купуването и продаването на гласове са престъпления“

В предвидения безплатен диспут на 06.10.2023г. участие вземат: адв. Кирил Габеров-кандидат за кмет на община Благоевград и водач на листата на ПП НДСВ /Национално движение за стабилност и възход/; инж. Венелин Трошанов-независим кандидат за кмет на община Благоевград издигнат от ИК; Велчо Танев – кандидат за общински съветник за община Благоевград от ПП Български гласъ, част от МК ВМРО - БНД (БЪЛГАРСКИ ГЛАСЪ); Вероника Темелкова-кандидат за общински съветник за община Благоевград от ПП Българска Социалдемократия-Евролевица; Валери Смиленов - кандидат за общински съветник от КП ЛЕВИЦАТА за община Благоевград; Димитър Урдев - кандидат за общински съветник в община Благоевград от ПП Земеделски съюз „Александър Стамболийски“; Инж. Огнян Атанасов – кандидат за кмет на община Кюстендил от ПП Партия на ЗЕЛЕНИТЕ; Костадинка Джагълова - кандидат за кмет на община Гоце Делчев от ПП Възраждане; Стоян Стоев – кандидат за кмет на община Сандански от ПП ГЕРБ; Константин Качулев -кандидат за кмет на община Петрич от КП Граждани за Общината; Ани Вакъвчиева - член на ИС на ПП Ние идваме; Петър Паунов – кандидат за кмет на община Кюстендил от Местна коалиция ГЕРБ /ГЕРБ, СДС, ВМРО–БНД, ЗНС, ДБГ, ДВИЖЕНИЕ ГЕРГЪОВДЕН, Движение Демократично Действие – ДЗ, БЪЛГАРСКИ ГЛАСЪ, БДС РАДИКАЛИ, ПАРТИЯ КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ, НДСВ, СЪЮЗ НА ПАТРИОТИЧНИТЕ СИЛИ „ЗАЩИТА“, БЪЛГАРИЯ НА РЕГИОНИТЕ/

Тема на безплатния диспут е „Общините: визия за развитие – предизвикателства, възможности, проблеми и решения.“ Безплатният диспут се предава на сайта на радиото и във фейсбук страницата му. Водещият Давид Калпачки представя реда и кандидатите, според жребия, изтеглен от ОИК. Всеки участник има право на встъпителни и заключителни послания, както и време за представяне на своята програма. Кандидатите дискутират мерките за овладяване на икономическата и демографската кризи, създаване на среда за чуждестранните инвеститори и предизвикателствата поставени пред завръщането на младите хора в градове като Благоевград и Кюстендил. Диспутът е отделен от останалата част на програмата с „Местни избори 2023“, водещият уточнява, че той е безплатен и ще бъде разделен в две части заради емисията новини на медията. В края диспутът завършва със задължителния атрибут „Купуването и продаването на гласове са престъпления“.

БЕЗПЛАТНИ АГИТАЦИОННИ ФОРМИ – ОБЩО дискусии В СЕКУНДИ	
ПП Национално движение за стабилност и възход	Секунди / 500
Независим -Венелин Трошанов-Благоевград	Секунди / 500
МК ВМРО БНД – 69 - Благоевград	Секунди / 500
ПП Българска социалдемократия-Евролевица	Секунди / 500
КП Левицата	Секунди / 500
ПП „Земеделски съюз Ал.Стамболийски „	Секунди / 500
ПП „Партия на Зелените“	Секунди / 500
ПП „Възраждане“	Секунди / 500
ПП ГЕРБ	Секунди / 500
КП „Граждани за общината“	Секунди / 500
ПП „Ние идваме“	Секунди / 500
МК-69 Кюстендил	Секунди / 500
Общо	6000

Основна тема при почти всички кандидати е подобряването на икономическата среда в Благоевград и създаването на подходящи условия на работа на бизнеса. Втората по важност тема в посланията на кандидатите е културата и завръщането на младите хора в областта.

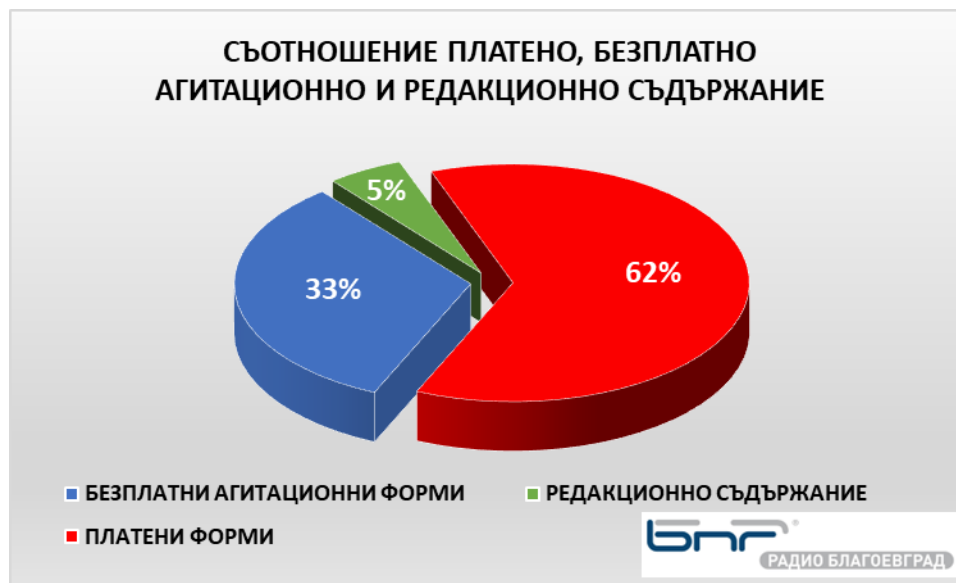
През периода на кампанията доставчикът не излъчва социологически проучвания.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	1	2
Платени форми	8	57
Безплатни форми	3	9
Общо	12	68

В рамките на цялата предизборна кампания за местните избори се излъчват разяснителни клипове на ЦИК след осведомителните бюлетини на БНР.

В деня за размисъл има само редакционно съдържание, свързано с изборите – информация от ЦИК и ОИК, и сигнали от МВР за акции срещу търговията с гласове.

В РАДИО БЛАГОЕВГРАД изборните резултати от вота се представят в новинарската емисия в 20 часа. След новините започва „Изборно студио“ - предаване с водещ Давид Калпачки до 23 часа. Представят се първите прогнозни изборни резултати от екзитпола на „Галъп интернешънъл Болкан“, анализи на местни политици /Емил Костадинов и Калоян Ханджийски/, репортажи от Югозапада, гласуването и видеонаблюдението. Коментира се избирателна активност, близка по резултат с последните проведени избори и проблемите пред съставянето на мнозинство в силно фрагментиран Общински съвет с очаквани 16 групи. В деня за размисъл и в деня на изборите не са констатирани нарушения.

В настоящата кампания платеното агитационно съдържание доминира почти двойно пред безплатното (11 500 сек. срещу 6 000 сек.). Сочените предварително за фаворити не взимат участие в безплатните форми, а залагат изцяло на платените. Интересен факт от кампанията е, че досегашният кмет на Благоевград, издигнат от ИК и подкрепен от ГЕРБ – Илко Стоянов, не присъства в нито една форма на агитация, а цялото време на ГЕРБ е посветено на кандидата за кмет на гр. Разлог – Красимир Герчев.

Водещите на предавания в програмата не са кандидати за местна власт.

Не е налична негативна или позитивна кампания срещу някоя партия или коалиция.

Кампания за преференциален вот в Общински съвет Благоевград водят само двама кандидати - Росен Георгиев от Движение напред България и Наталия Димитрова от ППДБ.

По време на кампанията на сайта на доставчика има раздел озаглавен „Местни избори“ с подробна информация за изборите.

РАДИО БУРГАС

Наблюдението е осъществено във времевите интервали в съответствие с подписаното Споразумение за реда и условията за отразяване в програмите на Българското национално радио на предизборната кампания за изборите за общински съветници и кметове на 29 октомври 2023 г. Не са установени скандални случаи и проблеми. Доминиращи са темите за транспорта и инфраструктурата – трафика, пътищата, паркирането, комуналните услуги, здравеопазването, развитието на туризма. Не са констатирани предавания с водещи, които да са и кандидати за местната власт. Участие в предизборната кампания взимат както представители на основните политически сили на национално ниво, така и на местни коалиции.

На сайта на Българското национално радио има са оповестени договорите за програма РАДИО БУРГАС с шест политически сили. Информация е публикувана за МК ГРАЖДАНИ ЗА ОБЩИНАТА (Инициативен комитет за издигане на независим кандидат Димитър Найденов за кмет на община Бургас), КП „ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА – ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ“, ПП БЪЛГАРСКИ ВЪЗХОД, МК БСП ЗА БЪЛГАРИЯ, ПП ВЪЗРАЖДАНЕ И ПП ГЕРБ.

БНР има публикувана информация за договорите на програма РАДИО БУРГАС за изборите.

Програма РАДИО БУРГАС доставчик БНР		
МК ГРАЖДАНИ ЗА ОБЩИНАТА	Платена форма	Сума / 3390лв. с ДДС
ПП ГЕРБ	Платена форма	Сума / 1470 лв. с ДДС
МК БСП ЗА БЪЛГАРИЯ	Платена форма	Сума / 978 лв. с ДДС
ПП БЪЛГАРСКИ ВЪЗХОД	Платена форма	Сума / 840 лв. с ДДС
ПП ВЪЗРАЖДАНЕ	Платена форма	Сума / 540 лв. с ДДС
КП ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ	Платена форма	Сума / 480 лв. с ДДС
Общо в лева		Сума / 7698 лв. с ДДС

Редакционно съдържание за изборите е констатирано основно в новинарските емисии, както и в предаването „Ден до пладне“. Доминиращите теми в него са за подготовката и организацията на изборите, акции на МВР срещу купуване на гласове, драстично увеличение на броя на новорегистрирани граждани за изборите в 24 населени места в област Бургас. В тази връзка предпочитани събеседници са ръководители на различни звена и структура в МВР, председатели на секционни и районни избирателни комисии, социолози.

Име	експертна област
Първан Симеонов	социолог
Марин Димитров	МВР – Бургас
Пламен Янев	Областен управител Бургас

Емил Павлов	Директор на полицията, МВР- Бургас
Фани Семерджиева	Председател на ОИК – Бургас
Мария Чанева	Секретар в община Болярово
Светлин Тачев	социолог
Общо	7

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ ...	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
Новини	1820 сек.
Ден до пладне	300 сек.
ОБЩО	2120 сек.

ПЛАТЕНА АГИТАЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ

Според подписаното Споразумение в програма РАДИО БУРГАС е определен един платен предизборен радио диспут за 25.10.2023г., който не е проведен.

В програмата са излъчени платени предизборни клипове, репортажи и интервюта:

Платени форми – клипове	
МК ГРАЖДАНИ ЗА ОБЩИНАТА	600
МК БСП ЗА БЪЛГАРИЯ	270
ПП ГЕРБ	210
Общо	1080

Платени форми – репортажи/хроники	
ПП БЪЛГАРСКИ ВЪЗХОД	300
Общо	300

Платени форми – интервюта /дискусии	
ПП ВЪЗРАЖДАНЕ	360
ПП БЪЛГАРСКИ ВЪЗХОД	300
МК БСП ЗА БЪЛГАРИЯ	290
Общо	950

ПЛАТЕНИ ФОРМИ – ОБЩО ВСИЧКИ ФОРМИ В СЕКУНДИ	
МК ГРАЖДАНИ ЗА ОБЩИНАТА	600
МК БСП ЗА БЪЛГАРИЯ	560
ПП ВЪЗРАЖДАНЕ	360
ПП БЪЛГАРСКИ ВЪЗХОД	300
ПП ГЕРБ	210
Общо	2030

При платените форми – интервюта и клипове – акцентът при почти всички кандидати е върху проблемите с инфраструктурата, транспорта, паркирането, развитието на туризма. На сайта на доставчика своевременно е качвана информация за платените форми и договорите. При излъчването им присъства „Купуването и продаването на гласове са престъпления“.

В програма РАДИО БУРГАС има бесплатно агитационно съдържание като особено засилен е интересът към безплатните предизборни диспути от страна на представители на различни политически сили. Организиран и реализиран са три безплатни политически диспути на тема: „*Вашата визия за развитието на общината*“ с впечатляващ брой кандидати за кметове и общински съветници от различни общини на територията на област Бургас, а именно:

- Първият от тях е проведен на 04 октомври от 13:05 ч. с участието на кандидати за кметове и общински съветници в общините Айтос, Камено, Карнобат, Малко Търново, Руен, Средец и Сунгурларе. Дебатът може се следи чрез видеоизлъчване онлайн във фейсбук страницата на медията. Участие в диспути вземат четирима кандидати: Гошо Атанасов, кандидат за кмет на община Средец и водач на листата за Общински съвет от партия „Български възход“, Николай Стоилов, кандидат за кмет на Община Средец и втори в листата на партия „Средна европейска класа“, Тодор Байчев, кандидат за кмет на Община Карнобат, издигнат от БСП за България и водач на листата за общински съветници и Тони Бимбалов, кандидат за кмет на Община Средец от партия „Възраждане“ и водач на листата за Общинския съвет. Всеки от кандидатите разполага с десет минути за своето представяне, както и за представяне идеите си за развитие на общината. Основен акцент на дебата са проблемите на инфраструктурата и възможностите за привличане на инвестиции.
 - Вторият безплатен предизборен диспут, осъществен на 11 октомври от 13:05 ч. е с кандидати за кметове и общински съветници в морските общини Несебър, Поморие, Приморско, Созопол и Царево. Участниците в него са осем като са разпределени в две групи по четирима и всеки от тях ще разполага с 11 минути за да представи своето виждане за развитието на населеното място и региона. Диспутът се излъчва на живо и във фейсбук страницата на общественото радио, където освен да се слуша, той може и да се гледа. Първите участници в дебата, който продължава до 13:55 ч. са: Йосиф Спиридонов, кандидат за кмет на община Созопол от ПП „Български възход“, Станислав Губеров, кандидат за кмет на Созопол от ПП „ГЕРБ“, Стоян Василев, кандидат за кмет на Приморско от партия МИР, Кръстьо Пеев, кандидат за кмет на община Несебър от „Справедлива България обединени родолюбци – СБОР“. През втората част на дебата от 14:05 ч. участват Тихомир Янакиев, кандидат за втори кметски мандат на община Созопол от МК „БСП за България“, Звезделина Каравелова, кандидат за кмет на Несебър от ПП „Възраждане“, Георги Шишманидов, кандидат за кмет от ПП НДСВ, Веселин Анестиев, кандидат за кмет на Поморие от МК „Земеделски народен съюз“.
 - В третия безплатен предизборен диспут, проведен на 18.10.2023 г. от 13:05 ч., присъстват 11 участници, разпределени в три групи, като всеки от тях ще разполага с по 11 минути за да представи своите идеи за развитие на община Бургас. Това са: Георги Минков, кандидат за общински съветник от ПП „Българска социалдемократическа партия“, Стоян Грозев, кандидат за кмет и водач на листа от партия „Български възход“, Радостин Долчинков, кандидат за кмет на ПП МИР и шести в листата, Тодор Иванов, кандидат за кмет и водач на листата на ПП Има такъв народ. През втория час на дебата участие вземат Живко Табаков, кандидат за кмет и водач на листа на МК Левицата, Константин Бачийски, кандидат за кмет и водач на листата от партия „Средна европейска класа“, Мартин Пенчев, кандидат за общински съветник от МК Граждани за общината, Ивайло Дражев, кандидат за кмет и водач на листата за Общински съвет на ПП „Свобода“. В третата група от дебата от 15:05 ч. участват Станимир Баев, кандидат за кмет на „БСП за България“ и водач на листата за общински съветници, Мариян Иванов, четвърти в листата за общински съветници на ПП Възраждане и Николай Кючуков, водач на листата на ПП „Политическо движение социалдемократи“. Диспутът е отделен от останалата част на програмата с „Местни избори 2023 г. – Предизборен диспут“, а в края завършва със задължителния атрибут „Купуването и продаването на гласове са престъпления“

БЕЗПЛАТНИ АГИТАЦИОННИ ФОРМИ – ОБЩО дискусии В СЕКУНДИ

КП ЛЕВИЦАТА	480
ПП ИМА ТАКЪВ НАРОД	480

МК СВОБОДА	480
БСП ЗА БЪЛГАРИЯ	480
ПП ВЪЗРАЖДАНЕ	480
ПП БЪЛГАРСКИ ВЪЗХОД	480
Общо	2880

При безплатните форми доминират проблемите за транспорта и инфраструктурата, свързани с изграждането и поддържането на пътища, решаването на проблемите с паркирането, проблемите пред бизнеса и възможностите за инвестиции, туризма и общинското здравеопазване. Присъства „Купуването и продаването на гласове са престъпления“. Като цяло може да се каже, че доминира местната проблематика в конкретното населено място от област Бургас.

На 27.10. 2023 г. е представено социологическо изследване на „Галъп интернешънъл Болкан“, по поръчка на БНР, и осъществено в периода 15 – 22 октомври 2023 с акцент върху очакваната избирателна активност на предстоящите избори и проблемите при вота. Спазени са изискванията за представяне на проучвания във връзка с изборите.

МЪЖЕТЕ И ЖЕНИТЕ, представени в качеството им на кандидати, политици, партийни лидери:

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	2	2
Платени форми	7	3
Безплатни форми	3	3
Общо	12	11

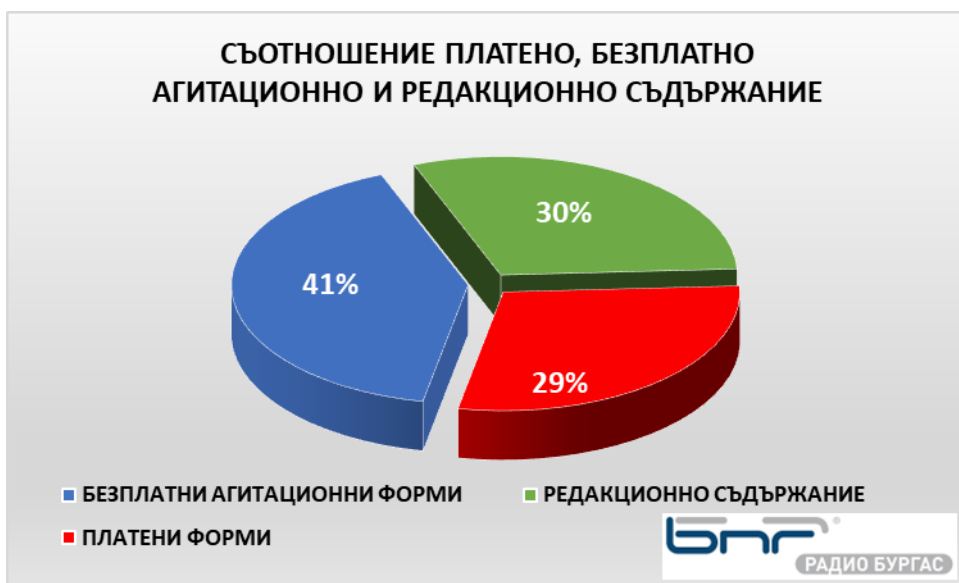
Мъжете и жените, представени в качеството им на експерти - коментатори извън листите:

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти	3	3

В деня за размисъл РАДИО БУРГАС излъчва информация в новинарските си емисии за забраните в този ден, както и за решението на ЦИК за отмяна на машинното гласуване на изборите за местна власт.

В изборния ден медията представя информация за организацията на изборите – как да се гласува и сгъва бюлетината, за секции за хора с увреждания, за броя на гласоподавателите в отделните населени места, както и за избирателната активност. В емисията си в 20:00 ч. РАДИО БУРГАС уточнява, че в този час трябва да приключи изборния ден и ако все още пред някоя от 13 секционни избирателни комисии в Бургаска област има желаещи да упражнят правото си на глас в изборите за общински съветници, за кметове на общини и кметове на кметства, те ще могат да направят това. Допълва се, че се гласува само с хартиени бюлетини и че актуални данни за избирателната активност се очакват към 21:00 часа. Тринайсет са сигналите и жалбите за неправомерна агитация и непредоставяне на двата вида бюлетини за кмет и за общински съветници в избирателната комисия в Бургас. Имало е и сигнали от хора с настоящ адрес в чужбина, които искат да гласуват, но нямат право, както и от други заявили, че ще гласуват по настоящ адрес, а отиват да гласуват по постоянен. Преди приключване на изборния ден данни за резултатите от вота не са съобщавани.

От 20:16 минути е излъчено „Студио“ на БНР – БУРГАС, излъчвано чрез стрийм и на страницата на медията, в което да коментират изборите са поканени Вълчо Чолаков, бивш областен управител, Божидар Божков, политолог и журналист и Ирина Генова, представител на бизнеса.

ИЗВОДИ:

Един сравнителен анализ показва, че агитационното съдържание определено доминира над редакционното в програма РАДИО БУРГАС. С най-голям обем е безплатното агитационно съдържание, следван от излъчените платени форми и журналистическото отразяване на предизборната кампания, концентрирана преди всичко в новинарските емисии. Категорично доставчикът спазва принципите на равнопоставеност на участниците в програмата. Няма регистрирани кандидати за местна власт, които да са и водещи на предавания. Не е установена реч на омраза.

На сайта на доставчика има специална секция с предизборно съдържание, обозначено с банер „Местният вот“. В репортажите в новинарските емисии редовно присъства гледната точка на гражданите, както и проблемите на първа линия – на секционните избирателни комисии. Доминиращите теми са инфраструктурата – пътища, паркиране, детски градини, общинско здравеопазване, честност на вота. Основните послания на участниците са свързани с категоричната им позиция и ангажимент, ако бъдат избрани за кметове или общински съветници - да решат проблемите на общинско равнище.

РАДИО ВАРНА

Наблюдението е осъществено във времеви интервали в съответствие с подписаното Споразумение за реда и условията за отразяване в програмите на Българското национално радио на предизборната кампания за изборите за общински съветници и кметове на 29 октомври 2023 г. Не са установени проблемни случаи. Доминиращи са темите за транспорта и инфраструктурата – трафика, пътищата, паркирането, комуналните услуги, здравеопазването, развитието на туризма. Не са констатирани предавания с водещи, които да са и кандидати за местната власт. Участие в предизборната кампания взимат както представители на основните политически сили на национално ниво, така и на местни коалиции.

На сайта на БНР има са оповестени договорите на програма РАДИО ВАРНА с осем политически субекта. Информация е публикувана за КОАЛИЦИЯ „АЛТЕРНАТИВА НА ГРАЖДАНИТЕ“, ПП „ВЪЗРАЖДАНЕ“, КОАЛИЦИЯ „ЛЕВИЦАТА“, ПП „ГЕРБ“, ПП „БЪЛГАРСКИ ВЪЗХОД“, ИНИЦИАТИВЕН КОМИТЕТ ЗА ИЗДИГАНЕ НА ПЕТЪР ТИНЕВ ЗА КМЕТ НА С. СТАРО ОРЯХОВО, КП „ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА – ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ“, КОАЛИЦИЯ „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“.

Програма Радио Варна доставчик БНР		
КОАЛИЦИЯ АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ	Платена форма	Сума / 13 290 лв. с ДДС
ПП ГЕРБ	Платена форма	Сума /4740 лв. с ДДС
ПП ВЪЗРАЖДАНЕ	Платена форма	Сума /4464 лв. с ДДС
КОАЛИЦИЯ ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА – ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ	Платена форма	Сума /1500 лв. с ДДС
БСП ЗА БЪЛГАРИЯ	Платена форма	Сума /1470 лв. с ДДС
ПП БЪЛГАРСКИ ВЪЗХОД	Платена форма	Сума /720 лв. с ДДС
ЛЕВИЦАТА	Платена форма	Сума /720 лв. с ДДС
ИНИЦИАТИВЕН КОМИТЕТ ЗА ИЗДИГАНЕ НА ПЕТЪР ТИНЕВ ЗА КМЕТ НА С. СТАРО ОРЯХОВО	Платена форма	Сума /480 лв. с ДДС
Общо в лева		Сума / 27 384 лв. с ДДС

Редакционното предизборно съдържание е основно в новините и в предаването „Новият ден“. Преобладават темите за организацията на изборите, откриването на денонощна линия на МВР за изборни нарушения, проблемите на инфраструктурата и транспорта, бизнес, туризъм, бюджет на местната власт, екология. Предпочитани събеседници са председатели на избирателни комисии, представители на неправителствени организации, както и на МВР.

Име	експертна област
Ваня Нушева	„Прозрачност без граници“
Велин Жеков	Председател на ОИК - Варна
Цонка Велкова	Председател на ОИК - Добрич
Марин Димитров	Охранителна полиция Бургас
Общо	4

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
Новини	3465 сек.
Новият ден	820
ОБЩО	4285 сек.

Съгласно подписаното Споразумение между БНР и партиите, коалициите и инициативните комитети в програма Радио Варна са предвидени три платени предизборни радиодиспути за 07.10.2023 г., 14.10.2023 г. и 21.10.2023 г. като нито един от тях не е реализиран. В Радио Варна са излъчени платени репортажи, предизборни клипове и интервюта:

Платени форми – клипове	
КОАЛИЦИЯ АЛТЕРНАТИВА НА ГРАЖДАНИТЕ	2700
КП БСП ЗА БЪЛГАРИЯ	420
ПП ВЪЗРАЖДАНЕ	150
Общо	3270

Платени форми – репортажи/хроники				
ПП ГЕРБ				360
КП ПРОДЪЛЖАВАМЕ ДЕМOKPАТИЧНА БЪЛГАРИЯ	ПРОМЯНАТА	–		300
ПП ВЪЗРАЖДАНЕ				180
Общо				840

Платени форми – интервюта /дискусии				
ПП ВЪЗРАЖДАНЕ				1870
КОАЛИЦИЯ АЛТЕРНАТИВА НА ГРАЖДАНИТЕ				1750
КП ПРОДЪЛЖАВАМЕ ДЕМOKPАТИЧНА БЪЛГАРИЯ	ПРОМЯНАТА	–		300
ПП БЪЛГАРСКИ ВЪЗХОД				300
ПП ГЕРБ				300
КОАЛИЦИЯ ЛЕВИЦАТА				190
общо				4710

ПЛАТЕНИ ФОРМИ – ОБЩО ВСИЧКИ ФОРМИ В СЕКУНДИ				
КОАЛИЦИЯ АЛТЕРНАТИВА НА ГРАЖДАНИТЕ				4450
ПП ВЪЗРАЖДАНЕ				2200
ПП ГЕРБ				660
КП ПРОДЪЛЖАВАМЕ ДЕМOKPАТИЧНА БЪЛГАРИЯ	ПРОМЯНАТА	–		600
ПП БЪЛГАРСКИ ВЪЗХОД				600
КП БСП ЗА БЪЛГАРИЯ				420
КОАЛИЦИЯ ЛЕВИЦАТА				190
Общо				9120

Тематичните акценти при всички кандидати почти изцяло се припокриват, но докато представителите на управляващите досега в местната власт акцентират върху постигнатото за Варна, то останалите политически формации са настроени критично и предлагат алтернативи в местното самоуправление. Акценти са проблемите на транспорта и инфраструктурата, проблемите на бизнеса, туризма, екологията.

Във всички излъчени платени форми присъства „Купуването и продаването на гласове са престъпления!“, както и „Платена форма“.

БЕЗПЛАТНО АГИТАЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ

Първият безплатен диспут е проведен на 30 септември от 10:05 ч. на тема: „Проблемите на варненци и тяхното решаване. Визия – Варна 2027“. Дебатът се излъчва директно от концертното студио на РАДИО ВАРНА, както и в профилите на радиото в социалните мрежи. В студиото присъстват шестима кандидати за кмет на Община Варна, за общински съветници и за районни кметове, като всеки от тях разполага с време от общо осем минути за да представи себе си. Участници са Мария Тодорова, кандидат за кмет от „Левицата“ и водач на листата, Ивайло Костадинов, кандидат-кмет от партия „Има такъв народ“ и водач на листата. Венцислав Сивов, кандидат за кмет на район „Владислав Варненчик“ и за общински съветник от МК „Свобода“, която включва „ВМРО – БНД“, „Консервативна България и „Бъдеще за родината“, Павел Раличков, кандидат за кмет от „БСП за България“ и водач на листата, Коста Стоянов,

кандидат-кмет от партия „Възраждане“ и водач на листата и Петър Николов, кандидат за кмет и общински съветник от „Български възход“.

Диспутът е отделен от останалата част на програмата с „Местни избори 2023 г. – Предизборен диспут“, а в края диспутът завършва със задължителния атрибут „Купуването и продаването на гласове са престъпления“.

Предвиденият за 02.11.2023 г. от 17:05 ч. втори безплатен предизборен диспут за участниците при произвеждане на втори тур на изборите не е реализиран.

БЕЗПЛАТНИ АГИТАЦИОННИ ФОРМИ – ОБЩО – дискусии В СЕКУНДИ	
КП ЛЕВИЦАТА	480
ПП ИМА ТАКЪВ НАРОД	480
МК СВОБОДА	480
БСП ЗА БЪЛГАРИЯ	480
ПП ВЪЗРАЖДАНЕ	480
ПП БЪЛГАРСКИ ВЪЗХОД	480
Общо	2880

Освен с традиционните проблеми, свързани с инфраструктурата и транспорта, бюджета на местната власт, екологията и здравеопазването, участниците акцентират на достъпност на местната власт и кмета до гражданите – проблем, който силно се е открял през последните години.

В програмата на РАДИО ВАРНА на 27.10. 2023 г. е представено социологическо изследване на „Галъп интернешънъл Болкан“, по поръчка на БНР, което е осъществено в периода 15 – 22 октомври 2023 с акцент върху очакваната избирателна активност на предстоящите избори. Спазени са изискванията за представяне на проучвания във връзка с изборите.

МЪЖЕТЕ И ЖЕНИТЕ, представени в качеството им на кандидати, политици, партийни лидери:

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	2	2
Платени форми	7	3
Безплатни форми	3	3
Общо	12	11

Мъжете и жените, представени в качеството им на експерти - коментатори извън листите:

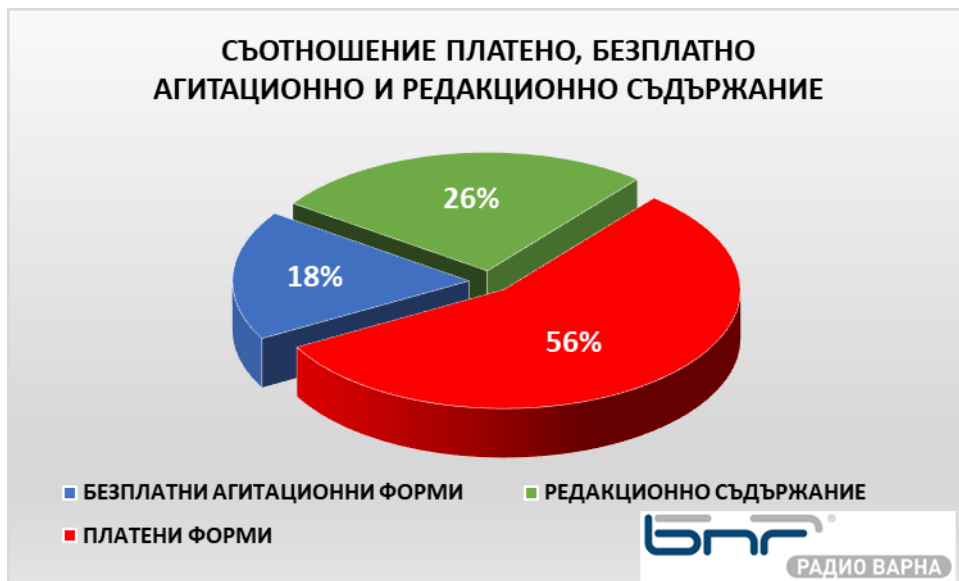
Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти	3	3

В радиопрограмата има постоянна разяснителна кампания на ЦИК, която пояснява начина на гласуване, възможностите пред хората с увреждания, необходимата адресна регистрация и т.н., която обикновено е позиционирана след новинарските емисии и обозначените предизборни блокове в рамките на целодневната програма.

В деня за размисъл е излъчвана предимно информация за организацията и провеждането на предстоящия вот. В изборния ден РАДИО ВАРНА уточнява, че той протича без сериозни инциденти, според данните на МВР. Гражданите могат да съобщават за нарушения, които възпрепятстват нормалното протичане на изборния процес и са съотносими към дейността на вътрешното министерство на обявена денонощна телефонна линия и имейл, както и на специално отворени телефонни линии и електронни

пощи по места в областните дирекции на МВР. Първите данни за резултатите от екзит пола на агенция „Галъп интернешънъл Болкан“ се съобщават в 20:00 часа.

От 20:14 ч е излъчено двучасово студио „Избори“ с водещ Валери Великов, в което се представя как са преминали изборите във Варна, Бургас, Добрич и Балчик, както и коментари на някои от основните кандидати за кмет на Варна. С коментар за това колко казаното от тях отговаря на истината в предаването е включен Радослав Евтимов от платформата „Лъжеш ли?“. Във фокуса на вниманието на тази платформа са трима от кандидатите за кмет на Варна: Иван Портних от „ГЕРБ -СДС“, Благомир Коцев от ПП-ДБ и Коста Стоянов от партия „ВЪЗРАЖДАНЕ“. Според Евтимов проверките въз основа на техни интервюта в национален телевизионен ефир (БНТ, БТВ и НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ), които са направили от платформата са показали пет неверни твърдения на тези трима кандидати като разпределението е по следния начин – Иван Портних е с две неверни твърдения (в „Лице в лице“ по БТВ – за броя на електробусите, които са общо 60 и една голяма част вече се движат във Варна, докато проверката е показала че към момента само 6 от тях са в експлоатация), Коста Стоянов също с две неверни твърдения (пред „Местни избори 2023“ по БНТ той заявява, че сметоизвозването в някои райони на Варна е веднъж седмично, докато проверката на платформата е показала, че това се случва поне три пъти седмично) и Благомир Коцев – с едно невярно твърдение (в предаването „Референдум“ на 10 октомври, 2023 г. заявява, че той лично като областен управител е затворил алеята към комплекс „Хоризонт“ и в момента няма нито един автомобил като проверка на платформата е показала, че автомобили безпроблемно достигат до алеята).

ИЗВОДИ:

В предизборната кампания на БНР - ВАРНА платеното и безплатното агитационно съдържание доминира над редакционното, което основно е в новинарските емисии. Спазени са принципите на равнопоставеност на участниците в програмата. Не са установени кандидати за местна власт, които да са и водещи на предавания. Няма негативна кампания и реч на омраза. На своя сайт доставчикът е създал специална секция с предизборно съдържание, която е обозначена с банер „Местният вот“. Гледната точка на гражданите е представена както в репортажите в новинарските емисии, така и в анкети в отделни публицистични предавания по време на предизборната кампания. Инфраструктурата и транспортът, бюджетът, възможностите за инвестиции, туризма, здравеопазването и честността на вота са сред доминиращите теми в тази предизборна кампания. Основните послания на кандидатите са свързани с намерение за решаване преди всичко на проблемите с инфраструктурата, здравеопазването, образованието, създаване на условия за връщане на младите хора.

РАДИО ВИДИН

Наблюдението на програма РАДИО ВИДИН е извършено изцяло по сключеното Споразумение за реда и условията за отразяване на предизборната кампания в програмите на БНР.

В програмата на Радио Видин са предвидени два безплатни (10.10. и 24.10) и два платени диспута (02.10. и 17.10.)

Българското национално радио има публикувана информация за договорите на програма РАДИО ВИДИН.

Радио Видин		
МК - СДС	Платена форма	Сума / 630 лв. с ддс
ПП ГЕРБ	Платена форма	Сума / 600 лв. с ддс
ПП КОД	Платена форма	Сума / 360 лв. с ддс
Общо в лева		Сума / 1 590 лв. с ддс

Име	експертна област
проф. Тодор Галунов	Политолог
Биляна Илиева	ОИК
Даниел Боянов	ОИК
Камелия Нейкова	ЦИК
Иво Атанасов	Областен управител
Общо	5

Не се използват социалните мрежи като източник за информация

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
Посоките на делника	1860 сек.
Новини	480 сек.
ОБЩО	2340 сек.

Платеното агитационно съдържание е ясно обозначено със сигнал – „Купуването и продаването на гласове са престъпления“ и „Платена форма“ В РАДИО ВИДИН са предвидени два платени предизборни диспута за 02.10. и 17.10., които не се провеждат, поради липса на заявили участие кандидати.

Излъчени са платени предизборни клипове само на Красимира Елисеева, кандидат за кмет на Видин от ПП КОД.

Платени форми – клипове	
ПП КОД	Секунди / 120
Общо	Секунди / 120

Платени форми – репортажи/хроники	
ПП ГЕРБ	Секунди / 300
Общо	Секунди / 300

Платени форми – интервюта	
МК - СДС	Секунди / 180
ПП ГЕРБ	Секунди / 150
общо	Секунди / 330

ПЛАТЕНИ ФОРМИ – ОБЩО ВСИЧКИ ФОРМИ В СЕКУНДИ	
ПП ГЕРБ	Секунди / 450
МК- СДС	Секунди / 180
ПП КОД	Секунди / 120
Общо	Секунди / 750

Според подписаното Споразумение между БНР и партиите, коалициите и инициативните комитети са предвидени два безплатни предизборни диспута за програма РАДИО ВИДИН, излъчени на 10.10.2023 г. и 24.10.2023 г. от 09:15 часа. Темите са : „Основните предизвикателства пред общината, визия за разрешаването им, перспективи за развитие и приоритетите за следващите четири години. Взаимодействие с централната власт и Общинския съвет“ и „Задържане и привличане на млади хора, данъчна политика, градска среда, улична мрежа, пешеходна зона, капиталови разходи - приоритетни инвестиции в населените места“. Почти без никакви спорове участниците се обединяват около мнението, че живеят в най „северозападналата“ част на България и всички заедно трябва да променят тази негативна тенденция. В края диспутът завършва със задължителния атрибут „Купуването и продаването на гласове са престъпления“ и е отделен от останалата част на програмата с „Местни избори 2023“ Безплатните диспути се предават на сайта на радиото и на фейсбук страницата на РАДИО ВИДИН.

В отделни предавания на програмата няма излъчено безплатно агитационно съдържание.

БЕЗПЛАТНИ АГИТАЦИОННИ ФОРМИ – ОБЩО дискусии В СЕКУНДИ	
КП „Заедно за силна община“	Секунди / 1200
МК- СДС	Секунди / 1200
ПП „Средна европейска класа“	Секунди / 600
ПП „ВМРО – Българско национално движение“	Секунди / 600
КП „БСП за България“	Секунди / 600
ПП „Има такъв народ“	Секунди / 600
КП „Алтернативата на гражданите“	Секунди / 600
КП „Граждани за общината“	Секунди / 600
ПП ГЕРБ	Секунди / 600
МК - ЛЕВИЦАТА	Секунди / 600
ПП „Възраждане“	Секунди / 600
МК-Земеделски народен съюз	Секунди / 600
Общо	Секунди / 8400

В програма РАДИО ВИДИН разгледаните теми са инфраструктура, икономика, социална политика, начини и решения за справяне с проблемите в региона.

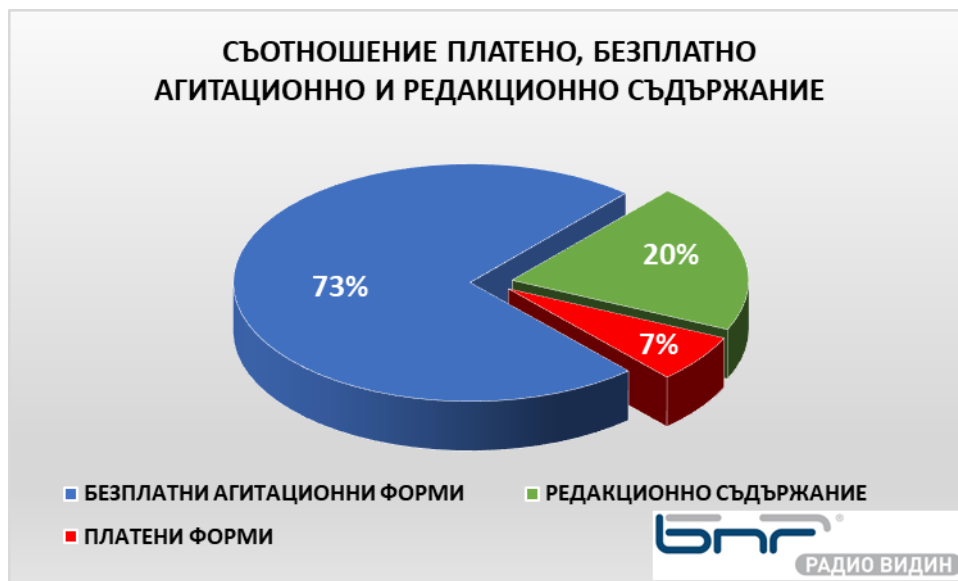
За наблюдавания период в програмата няма социологически проучвания.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	2	3
Платени форми	4	3

Безплатни форми	2	12
Общо	8	18

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти		1

В рамките на цялата предизборна кампания за местните избори, разяснителни клипове на ЦИК се излъчват след осведомителните бюлетини на БНР.

В деня за размисъл има само редакционно съдържание, свързано с изборите – информация от ЦИК и ОИК, и сигнали от МВР за акции срещу търговията с гласове.

В РАДИО ВИДИН в деня на изборите в новините в 20 часа са представени резултатите от проведения местен вот. Програмата продължава с музикална линия и няма следизборно студио.

В деня за размисъл и в деня на изборите не са констатирани нарушения.

Водещи на предавания не са кандидати за местна власт.

Не е налична негативна или позитивна кампания срещу някоя партия или коалиция.

БНР - РАДИО КЪРДЖАЛИ

Наблюдението на програма БНР - РАДИО КЪРДЖАЛИ е извършено изцяло по сключеното Споразумение за реда и условията за отразяване на предизборната кампания в програмите на БНР. В програмата са предвидени два безплатни (05.10. и 26.10) и два платени диспута (12.10. и 19.10.)

Българското национално радио има публикувана информация за договорите на програма РАДИО КЪРДЖАЛИ.

БНРРадио Кърджали		
ПП ДПС	Платена форма	Сума / 1500 лв. с ддс
ПП ВЪЗРАЖДАНЕ	Платена форма	Сума / 1430 лв. с ддс

Общо в лева**Сума / 2 930 лв. с ддс**

Име	експертна област
Димитър Димов	Политолог
Д-р Фикри Гюлестан	политически комуникации
Юркюш Ахмед	ОИК
Байрям Байрям	ОИК
Симеон Велинов	ОИК
Атанас Тюрдиев	ОИК
Общо	6

Не се използват социалните мрежи като източник за информация.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
Сутрешен блок	1500 сек.
Новини	540 сек.
Общината	300 сек.
Обозначен блок “Местни избори”	120 сек.
ОБЩО	2460 сек.

Платеното агитационно съдържание е ясно обозначено със сигнал – „Купуването и продаването на гласове са престъпления“ и „Платена форма“

Платени форми – репортажи/хроники	
ПП ДПС	Секунди / 180
ПП ВЪЗРАЖДАНЕ	Секунди / 120
Общо	Секунди / 300

ПЛАТЕНИ ФОРМИ – ОБЩО ВСИЧКИ ФОРМИ В СЕКУНДИ	
ПП ДПС	Секунди / 180
ПП ВЪЗРАЖДАНЕ	Секунди / 120
Общо	Секунди / 300

Предвидените два платени диспута в РАДИО КЪРДЖАЛИ за 12.10. и 19.10. не се провеждат, поради липса на кандидати. За разлика от тях – безплатните предизборни дискусии се провеждат на 05.10.2023 г. и 26.10.2023 г.

- В първия дебат на 05.10 са поканени кандидати за общински съветници. Участие взимат Анета Георгиева от ПП Възраждане, Милко Багдасаров от КП БСП за България и Мюмюн Исмаил от КП Заедно за силна община. Темата на дебата е *„Икономическо развитие и социални процеси в област Кърджали. Проблеми и програми за идващия управленски мандат на местните органи за самоуправление. Демографски тенденции и начини за справяне с обезлюдяването. Инфраструктура и инвестиции в образование и здравеопазване. Как да превърнем малките общини в желано място за живот и реализация“*. Всички участници критикуват отсъствието на опоненти от управляващите партии – ППДБ,

ГЕРБ и ДПС, след което дебатът продължава с гледните им точки за развитието на Кърджали и големия му потенциал за развитие.

- Във втория безплатен дебат участие взема само един кандидат за кмет- Митко Синабов от КП Заедно за силна община. В разговор с водещата Станислава Георгиева, кандидата представя виждането си по темите: „Как да превърнем общините в област Кърджали в желано място за живот и реализация. Проблемите на хората и тяхното решение. Инфраструктура и инвестиции. Как Общината ще привлече външни компании да влягат пари в разкриване на нови производства и работни места, възможности за повишаване на доходите. Инвестиции в образование и здравеопазване. Демографски тенденции и начини за справяне с обезлюдяването. Личните ангажименти на кандидатите за кметове – обещания и реалности“

Безплатни агитационни форми – дискусии в секунди	
КП „Заедно за силна община“	Секунди / 1200
ПП ВЪЗРАЖДАНЕ	Секунди / 600
КП „БСП за България“	Секунди / 600
Общо	Секунди / 2400

БЕЗПЛАТНИ АГИТАЦИОННИ ФОРМИ – ОБЩО В СЕКУНДИ	
КП „Заедно за силна община“	Секунди / 1200
ПП ВЪЗРАЖДАНЕ	Секунди / 600
КП „БСП за България“	Секунди / 600
Общо	Секунди / 2400

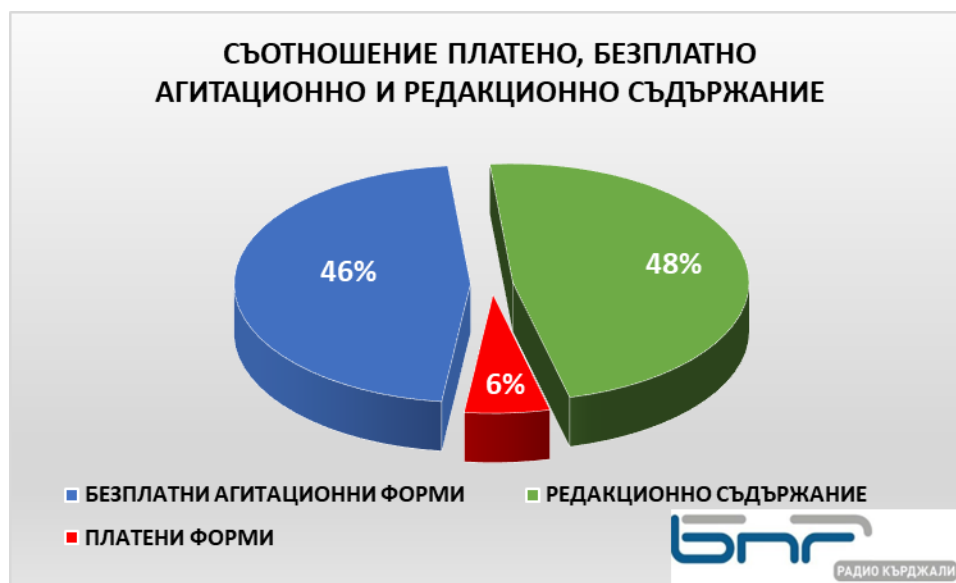
Основна тема при всички кандидати е решаването на проблемите с трафика в гр. Кърджали и пътя за Гърция, както и приемането от Общински съвет на нова транспортна схема.

През периода на кампанията доставчикът не излъчва социологически проучвания.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	2	6
Платени форми	2	2
Безплатни форми	1	3
Общо	5	11

В рамките на цялата предизборна кампания за местните избори разяснителни клипове на ЦИК се излъчват след осведомителните бюлетини на БНР.

В деня за размисъл има само редакционно съдържание, свързано с изборите – информация от ЦИК и ОИК, и сигнали от МВР за акции срещу търговията с гласове.

БНР- РАДИО КЪРДЖАЛИ в новините в 20 ч. съобщава за изборната победа на Ерол Мюмюн от ДПС с над 30% пред Никола Чанев от ГЕРБ, според екзитпола на Галъп интернешънъл Болкан. След едночасова програма на турски език, в 21 ч. започва „Изборно студио“ с водещ Станислава Георгиева. На живо по телефона репортер предава настроението от щаба на победителя. Извънредното предаване продължава с разговор в студиото с политолога Димитър Димов и неговия коментар за изборния резултат.

Водещи на предавания не са кандидати за местна власт.

Не е налична негативна или позитивна кампания срещу някоя партия или коалиция. Няма кампания за преференциален вот.

В деня за размисъл и в деня на изборите не са констатирани нарушения.

РАДИО ПЛОВДИВ

Наблюдението е осъществено във времевите интервали в съответствие с подписаното Споразумение за реда и условията за отразяване в програмите на Българското национално радио на предизборната кампания за изборите за общински съветници и кметове на 29 октомври 2023 г. Няма регистрирани кандални случаи и проблеми по време на предизборната кампания. Преобладават проблемите, свързани с транспорта и инфраструктурата – трафика, пътищата, паркирането, комуналните услуги, здравеопазването. Няма предавания с водещи, които да са и кандидати за местната власт. Участие в предизборната кампания взимат както представители на местни коалиции, така и на основни политически сили на национално ниво.

На сайта на Българското национално радио са оповестени договорите на програма РАДИО ПЛОВДИВ с осем политически субекта. Информация е публикувана за ПП БЪЛГАРСКИ ВЪЗХОД , МК „СЪЕДИНЕНИ ЗА ПЛОВДИВ“, КП „ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА – ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ“, ПП „СВОБОДА“, ПП „ПАРТИЯ КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ“, ПП „ГЛАС НАРОДЕН“, ПП ГЕРБ и ПП „ПРЯКА ДЕМОКРАЦИЯ“.

Програма Радио Пловдив доставчик БНР

МК СЪЕДИНЕНИ ЗА ПЛОВДИВ Платена форма

Сума / 5760 лв. с ДДС

КП ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ	Платена форма	Сума / 3480 лв. с ДДС
ПП СВОБОДА	Платена форма	Сума / 3330 лв. с ДДС
ПП ГЕРБ	Платена форма	Сума / 3144 лв. с ДДС
ПП ГЛАС НАРОДЕН	Платена форма	Сума / 2166 лв. с ДДС
ПП КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ	Платена форма	Сума / 1680 лв. с ДДС
ПП ПРЯКА ДЕМОКРАЦИЯ	Платена форма	Сума / 822 лв. с ДДС
ПП БЪЛГАРСКИ ВЪЗХОД	Платена форма	Сума / 720 лв. с ДДС
Общо в лева		Сума / 21 102 лв. с ДДС

Редакционно съдържание за изборите присъства в новините и в актуално-публицистичните предавания „Точно днес“ и „Ден след ден“. Медията има джингли за изборите „Местни избори 2023 г.“, „Предизборен диспут“, „Платена форма“. Сред доминиращите теми са организацията на изборния процес в региона, секциите и начините на гласуване в област Пловдив, регистрирането на голям брой гласоподаватели в определени населени места, възможностите за гласуване, активността на избирателите.

За скандала на национално ниво с кодовете на машините в медията са представени позициите на Росица Матева, заместник- председател и говорител на ЦИК , както и на социологът Кольо Колев и изборния експерт Даниел Смилов.

В рамките на предизборната кампания предпочитани събеседници са членове и председатели на избирателни комисии, представители на Обществения съвет към ЦИК, както и на членове на Централната избирателна комисия, представители на различни институции като в МВР, областната управа, председатели на секционни и районни избирателни комисии, социолози, политолози, изборни експерти.

Име	експертна област
Росица Матева	Заместник-председател на ЦИК
Калоян Сукоруков	Секретар на 16 РИК - Пловдив
Любомир Стефанов	политолог
Юлий Павлов	социолог
Даниел Стефанов	Изборен експерт
Кольо Колев	социолог
Илия Зюмбилев	Областен управител на Пловдив
Ива Лазарова	Зам.председател на ОС към ЦИК
Румяна Дечева	Изборен експерт
Емил Войнов	ЦИК
Анна Ройдева	Социален психолог
Общо	11

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
Новини	2235
Точно днес	2115
Ден след ден	1235
ОБЩО	5585

ПЛАТЕНО АГИТАЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ е обозначено като платено и придружено с „купуването и продаването...“

Платени форми – клипове	
МК СЪЕДИНЕНИ ЗА ПЛОВДИВ	1260
ПП ГЛАС НАРОДЕН	1230
ПП ГЕРБ	1200
ПП СВОБОДА	300
ПП ПРЯКА ДЕМОКРАЦИЯ	180
Общо	4170

Платени форми – репортажи/хроники	
ПП БЪЛГАРСКИ ВЪЗХОД	200
Общо	200

Платени форми – интервюта /дискусии	
КП ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА – ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ	2540
МК СЪЕДИНЕНИ ЗА ПЛОВДИВ	1820
ПП СВОБОДА	1225
ПП ГЕРБ	600
ПП КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ	300
общо	6485

ПЛАТЕНИ ФОРМИ – ОБЩО ВСИЧКИ ФОРМИ В СЕКУНДИ	
МК СЪЕДИНЕНИ ЗА ПЛОВДИВ	3080
КП ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА – ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ	2540
ПП ГЕРБ	1680
ПП СВОБОДА	1525
ПП ГЛАС НАРОДЕН	1230
ПП КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ	300
ПП БЪЛГАРСКИ ВЪЗХОД	200
ПП ПРЯКА ДЕМОКРАЦИЯ	180
Общо	10 855

При излъчените платени форми – клипове, репортажи и интервюта, акцентът е върху визията на отделните кандидати за местна власт върху решаването на проблемите с градския транспорт на Пловдив, чистотата, екологията, инфраструктурата – големия брой продължителни ремонти на улиците в града, паркирането, здравеопазването, образованието, културата. На сайта на доставчика своевременно е качвана информация за платените форми и договорите. При излъчването им присъства „Купуването и продаването на гласове са престъпления“.

Безплатното агитационно съдържание присъства чрез проведени два безплатни предизборни диспута, които РАДИО ПЛОВДИВ организира и излъчва, а именно:

- Първият от тях, излъчен на 18.10.2023 г. е предназначен за кандидати за кметове и общински съветници от областите Пазарджик и Смолян на тема „Проблеми и решения пред местната власт в мандат 2023 – 2027 година“. Участие са заявили трима представители на партии и коалиции от Пазарджишка област, но поради това, че в студиото се е явил един кандидат – Йордан Михайлов, кандидат за кмет на Брацигово и водач на листата на ПП „Обединени земеделци“ – **дебатът е под формата на интервю.**

- На 19.10.2023 г. е проведен вторият безплатен диспут на тема „Местната власт в подкрепа на гражданите и бизнеса. Развитие на община Пловдив“. Участие в него взимат Петър Петров, кандидат за кмет и общински съветник от ПП „Българска социалдемократия – Евролевица“, Никола Колев, водач на листата на МК „Граждани за общината“, Атанас Бояджиев, кандидат за кмет и водач на листата за общински съветници на „Левицата“, Ангел Георгиев, кандидат за кмет и водач на листата на ПП „Възраждане“ и Живко Стоев, кандидат за кмет на пловдивския район „Централен“ и за общински съветник от ПП „Пряка демокрация“. Всеки от участниците в дебата, който се излъчва и на фейсбук страницата на медията, разполага с по 8 минути за да представи своята визия по темата. Диспутът е отделен от останалата част на програмата с „Местни избори 2023 г. – Предизборен диспут“, а в края диспутът завършва със задължителния атрибут „Купуването и продаването на гласове са престъпления“.

Предвиденият трети безплатен предизборен диспут на 02. 11. 2023 г. от 10:05 ч. на тема: „Пловдив – град за хората – визия и развитие“, за участниците при произвеждане на втори тур на изборите за кметове в община Пловдив, не е проведен.

БЕЗПЛАТНИ АГИТАЦИОННИ ФОРМИ – ОБЩО дискусии В СЕКУНДИ	
ПП ОБЕДИНЕНИ ЗЕМЕДЕЛЦИ	600
ПП БЪЛГАРСКА СОЦИАЛДЕМОКРАЦИЯ ЕВРОЛЕВИЦА	480
МК ГРАЖДАНИ ЗА ОБЩИНАТА	480
КП ЛЕВИЦАТА	480
ПП ВЪЗРАЖДАНЕ	480
ПП ПРЯКА ДЕМОКРАЦИЯ	480
Общо	3000

При безплатните форми акцентът е върху проблемите с градския транспорт на Пловдив, инфраструктурата – големия брой продължителни ремонти на улиците в града, паркирането, здравеопазването, образованието, културата, местния бизнес, възможностите за инвестиции.

В РАДИО ПЛОВДИВ са представени са няколко социологически проучвания:

- ✓ На 09.10. 2023 г. е оповестено социологическо изследване на „Алфа рисърч“, по поръчка на сайта „Под тепето“, реализирано в периода 29.09. – 05.10. 2023 г. за кметската надпревара в Пловдив;
 - ✓ На 10.10.2023 г. социологическа агенция „Маркет линкс“ представя изследване, по поръчка на БТВ, осъществено в периода 03.10 – 08.10 2023 г. за местните избори в Пловдив.
 - ✓ На 27.10. 2023 г. е представено социологическо изследване на „Галъп интернешънъл Болкан“, по поръчка на БНР, и осъществено в периода 15 – 22 октомври 2023 с акцент върху очакваната изборителна активност на предстоящите избори и проблемите при вота.
- Спазени са изискванията за представяне на проучвания във връзка с изборите.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	2	2
Платени форми	7	3

Безплатни форми	3	3
Общо	12	11

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти	3	3

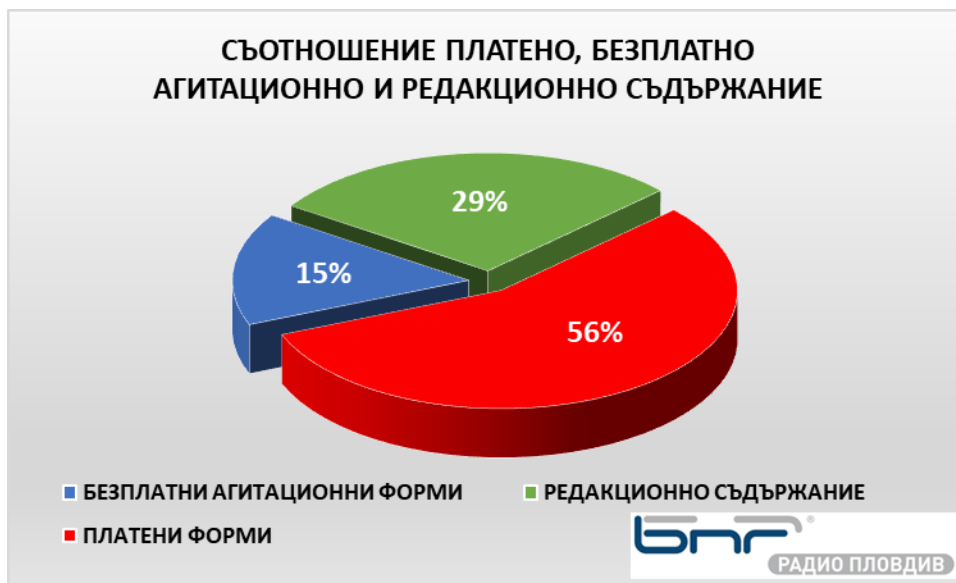
В програмата на доставчика има разяснителна кампания на ЦИК за възможностите и начина на гласуване, секции за хората с увреждания, необходимата адресна регистрация и т.н.

В деня за размисъл радиопрограмата напомня, че не се допуска предизборна агитация и съгласно Изборния кодекс не е разрешено да се публикуват данни от социологически проучвания и от допитвания до общественото мнение, както и от екзит пол за резултатите и нагласите на избирателите за подкрепа на определена партия или коалиция до приключването на изборния ден. Добавя се още, че забраната се отнася и до профилите в социалните мрежи като Фейсбук, Твитър, Вайбър, Ютюб и други доставчици на медийни услуги. Изборите ще се проведат в два тура – първи тур на 29 октомври, в който се избират кмет и Общински съвет и втори тур – на 5 ноември – за кметовете в населените места, в които никой от кандидатите не е избран с повече от 50 процента от подадените валидни гласове в първия тур. Този път, подчертава се в информацията, няма да гласуваме с машина – ЦИК е решила два дни преди изборите, че ще се гласува само с хартиени бюлетини. Уточнява се още, че около хиляда полицаи, жандармерия и пожарникари са ангажирани за обезпечаване на обществения ред и сигурността на изборния процес в Пловдив.

В деня на вота медията съобщава периодично информация за избирателната активност. Осъществено е пряко включване от 16-та Общинска избирателна комисия с нейния председател Изабела Петкова, която пояснява как е започнал и как протича изборния ден в Пловдив. Излъчени са и репортажи за това как преминава изборния ден в Пазарджик и Смолян на кореспондентите Невена Петрова и Радостина Чернокова. Данни за резултатите от изборите са съобщени след приключването на изборния ден в 20 часа.

От 18:35 ч. до 22: 00 ч. е излъчено извънредното предаване на РАДИО ПЛОВДИВ „След избора“ с водещи Елена Крушкова и Емил Костов. Студиото си поставя за задача да проследи края на изборния ден, да потърси оценката на наблюдатели, политици и гласоподаватели, да чуе победители и победени, новоизбрани общински съветници и кметове и на тези, които отиват на балотаж, както и на най-младите – 18-годишните, които са гласували за първи път на тези избори. Каква е картината след края на изборния ден медията показва чрез преки включвания, анкети и репортажи от Пловдив, както и от Смолян, Пазарджик, Асеновград и Кричим. Участие с коментари в предаването вземат бившият заместник-кмет и бивш общински съветник Александър Константинов, бившия кмет на Пловдив Спас Гърневски, Ивайло Старибратов и Костадин Димитров, Славчо Атанасов.

СЪОТНОШЕНИЕ ПЛАТЕНО, БЕЗПЛАТНО АГИТАЦИОННО И РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ

ИЗВОДИ

Агитационното съдържание определено доминира над редакционното в РАДИО ПЛОВДИВ през предизборния период. С най-голям обем е са платените форми, следвани от журналистическото съдържание и безплатното агитационно съдържание. Доставчикът спазва принципите на равнопоставеност на участниците в програмата. Няма регистрирани кандидати за местна власт, които да са и водещи на предавания. Няма негативна кампания и не е установена реч на омраза. При платените форми най-предпочитани са интервюта, следвани от клиповете и репортажите, а при безплатните агитационни форми - дискусиите. На сайта на доставчика има специална секция с предизборно съдържание, обозначено с банер „Местният вот“. В репортажите в новинарските емисии, както и в оповестените проведени анкети редовно присъства гледната точка на гражданите. Доминиращите теми са лошата инфраструктура, комуникация и транспорт – състоянието на улиците и паркирането в града, екологията, презастрояването.

РАДИО СТАРА ЗАГОРА

Наблюдението е осъществено във времеви интервали в съответствие с подписаното Споразумение за реда и условията за отразяване в програмите на Българското национално радио на предизборната кампания за изборите за общински съветници и кметове на 29 октомври 2023 г. Не са установени проблемни случаи.

На сайта на Българското национално радио има са оповестени договорите на програма Радио Стара Загора с шест политически сили. Информация е публикувана за ПП „ГЕРБ“, КП „ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА – ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ“, ПП ВЪЗРАЖДАНЕ И МК „АЛТЕРНАТИВА НА ГРАЖДАНИТЕ“, (ВМРО), КП ЛЕВИЦАТА, ПП „ДВИЖЕНИЕ ДА БЪЛГАРИЯ“.

Програма Радио Стара Загора доставчик БНР			
КП	ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА	Платена форма	Сума / 4506 лв. с ДДС
	ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ	–	
МК	АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ (ВМРО)	Платена форма	Сума / 2910 лв. с ДДС
	ЛЕВИЦАТА	Платена форма	Сума / 1740 лв. с ДДС

ПП ГЕРБ	Платена форма	Сума / 1020 лв. с ДДС
ПП ВЪЗРАЖДАНЕ	Платена форма	Сума / 960 лв. с ДДС
БСП ЗА БЪЛГАРИЯ	Платена форма	Сума / 654 лв. с ДДС
Общо в лева		Сума / 11 790 лв. с ДДС

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
Новини	1280
Час пик	1010
Репортер	720
ОБЩО	3010

Име	експертна област
Росица Матева	Заместник- председател на ЦИК
Росица Тодорова	Председател на ОИК - Сливен
Добромир Якимов	Председател на ОИК - Хасково
Десислав Пенев	Журналист и политолог
Общо	4

От предвидените в Споразумението три платени предизборни диспута – на 10 октомври, 17 октомври и 24 октомври 2023 г., са проведени само последните два, които поради участието в тях само на един и същ кандидат за общински съветник – Янко Янков от МК „Алтернативата на гражданите (ВМРО)“, преминават под формата на интервю.

Първият платен диспут (интервю), с водещ Таня Балабанова, е на тема: „Местна инфраструктура и градоустройство. Транспорт и транспортна инфраструктура. Развитие на малките населени места.“ Янков се обявява за облекчаване на трафика в Стара Загора чрез изграждане на бързи артерии, четирилентови скоростни пътища и кръгови кръстовища, а за решаване на проблемите с паркирането предлага вместо презастрояване - разрастване на града в западна посока. При втория платен диспут (интервю), Янков коментира темата: „Здравеопазване, социална политика, образование, култура и туризъм“ като предлага конкретни решения за преодоляване на проблемите.

Платени форми – клипове	
КП ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА – ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ	1380
КП БСП ЗА БЪЛГАРИЯ	180
МК АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ	90
Общо	1650

Платени форми – интервюта /дискусии	
МК АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ	2075
КП ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА – ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ	930
ЛЕВИЦАТА	600
ПП ГЕРБ	320

ВЪЗРАЖДАНЕ	300
Общо	4225

ПЛАТЕНИ ФОРМИ – ОБЩО ВСИЧКИ ФОРМИ В СЕКУНДИ	
КП ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА – ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ	2310
МК АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ	1045
ЛЕВИЦАТА	600
ПП ВЪЗРАЖДАНЕ	300
БСП ЗА БЪЛГАРИЯ	180
Общо	4435

Безплатният диспут в програма Радио Стара Загора е излъчен на 03.10.2023 г. от 10:05 часа на тема: „Управление на общината: приоритети, предизвикателства“. Диспутът протича под формата на отговори на въпроси, зададени от водещата Десислава Крачолова към участниците, всеки от който разполага с десет минути. Диспутът е с времетраене от един час и се излъчва на живо в програмата и чрез видеострийм в страницата на медията. Редът на изказващите се е определен от Общинската изборителна комисия на 27 септември чрез жребий. Участие в безплатния диспут вземат Тихомир Тенев, кандидат за кмет от ПП Има такъв народ, Павлина Делчева, кандидат за общински съветник от „Българска социалдемократическа партия“, Дончо Радев, кандидат за общински съветник от ПП „ВЪЗРАЖДАНЕ“, Димитър Чорбаджиев, кандидат за кмет и водач на листата от КП „Продължаваме промяната – Демократична България, Румяна Ченалова, кандидат за общински съветник от ПП „Бъдеще за родината“, Галина Господинова, кандидат за общински съветник от КП „БСП за България“.

В началото на дебата участниците коментират една особено чувствителна за региона тема - протестът на миньори и енергетици, които през последните пет дни блокират основни пътни артерии и магистрали в страната. Обсъжда се и икономическото развитие на общината, индустриалните зони и възможностите за инвестиции. Диспутът е отделен от останалата част на програмата с „Местни избори 2023 г. – Предизборен диспут“, а в края приключва с „Купуването и продаването на гласове са престъпления“.

БЕЗПЛАТНИ АГИТАЦИОННИ ФОРМИ – дискусии ОБЩО В СЕКУНДИ	
ПП ИМА ТАКЪВ НАРОД	600
ПП БЪЛГАРСКА СОЦИАЛДЕМОКРАТИЧЕСКА ПАРТИЯ	600
ПП ВЪЗРАЖДАНЕ	600
КП ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА – ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ	600
ПП БЪДЕЩЕ ЗА РОДИНАТА	600
КП БСП ЗА БЪЛГАРИЯ	600
Общо	3600

ПЛАТЕНИ ФОРМИ – ОБЩО интервюта /дискусии ВСИЧКИ ФОРМИ В СЕКУНДИ	
КП ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА – ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ	2310
МК АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ	1045
ЛЕВИЦАТА	600

ПП ВЪЗРАЖДАНЕ	300
БСП ЗА БЪЛГАРИЯ	180
Общо	4435

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	2	2
Платени форми	7	3
Безплатни форми	3	3
Общо	12	11

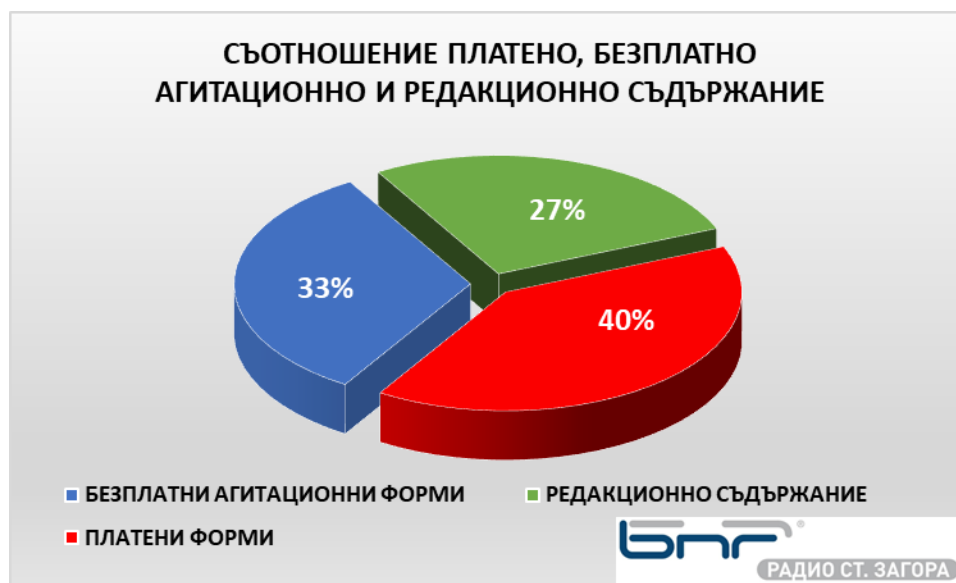
Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти	3	3

В деня за размисъл РАДИО СТАРА ЗАГОРА напомня за забраните в този ден, както и за решението на ЦИК за отмяна на машинното гласуване на изборите за местна власт. Радиото съобщава още, че всички доставени 155 машини за гласуване в Ямбол в момента се транспортират обратно към София. Според председателят на Общинската изборителна комисия Ани Канева материалите са подготвени и раздаването на изборните книжа, което ще започне по график в 11 часа като от комплектите са извадени само ролките за машините, според указанията на ЦИК. В общо 11 общини в Старозагорска област избират кмет и Общински съвет на вота.

В деня на вота периодично се излъчва информация за хода на изборите и за изборителната активност. Чрез репортерът Кристина Русева е осъществено пряко включване с Общинската изборителна комисия и нейния председател Теодора Крумова, която съобщава как е започнал и как преминава изборният ден. Излъчено е и интервю с директора на полицията в Стара Загора ст. комисар Лазар Христов, според когото анализ на МВР показва 8 рискови секции в Старозагорска област, в които са възможни изборни манипулации.

От 21:00 до 23:00 в РАДИО СТАРА ЗАГОРА е осъществено двучасово „Изборно студио“ с водещи Анна Турлакова и Живко Иванов, в което се съобщават и коментират изборните резултати и предизборната кампания. Участие в предаването вземат и журналистите Десислав Пенев и Моника Съртонева, които коментират скандален запис, в който водачът на листата на ПП „Бъдеще за родината“ Виктор Драголов разказва на хората при него с какви гласове смята да разполага. Записът, първоначално в четвъртък вечерта в седмицата преди изборите, е бил публикуван на страницата на Гражданско сдружение „Боец“, след което е излъчен и в ефира на РАДИО СТАРА ЗАГОРА в предаването „Изборно студио“.

В предаването са излъчени репортажи, анкети и интервюта, както и преки включвания на репортера Десислава Крачолова от Общинската изборителна комисия в Стара Загора, Ивайло Илиев от Павел баня, както и от Гурково и Мъглиж. Излъчени са интервюта със спечелилия нов следващ мандат кмет на Община Стара Загора Живко Тодоров, Искра Михайлова, кандидат за кмет от ПП „ВЪЗРАЖДАНЕ“, Иван Върляков, кандидат за кмет от „БСП за България“, Димитър Чорбаджиев, кандидат за кмет от КП „Продължаваме промяната – Демократична България“ и Мария Динева, кандидат за кмет от Местна коалиция „Народен съюз“.

ИЗВОДИ:

В програмата агитационното съдържание доминира над журналистическото. С най-голям обем са платените форми, следвани от безплатното агитационно съдържание и журналистическото. Доставчикът спазва принципите на равнопоставеност на участниците в програмата. Няма регистрирани кандидати за местна власт, които да са и водещи на предавания. Не е установена реч на омраза. На сайта на доставчика има специална секция с предизборно съдържание, обозначено с банер „Местният вот“. В репортажите в новинарските емисии, както и в някои от актуално-публицистичните предавания присъства гледната точка на гражданите. Доминиращите теми са инфраструктурата – пътища, паркиране, детски градини, презастрояване, честност на вота.

РАДИО СОФИЯ

Според подписаното Споразумение между БНР и партиите, коалициите и инициативните комитети, в програма РАДИО СОФИЯ е определен платен предизборен диспут за 09.10. който не се състоява.

Платени форми в съдържанието не присъстват през целия период на предизборната кампания. Информация за договорите за платените форми не е публикувана и в сайта на БНР СОФИЯ.

В РАДИО СОФИЯ са предвидени и осъществени следните безплатни дебати за районни кметове :

- На 05.10.2023 г., четвъртък, от 08:05 ч. до 09:00 ч. - за кандидати за кметове на район „Банкя“.
- На 05.10.2023 г. , четвъртък, от 09:10 ч. до 10:00 ч. - за кандидати за кметове на район „Витоша“.
- На 05.10.2023 г., четвъртък от 14:05 ч. до 15:00 ч. - за кандидати за кметове на район „Връбница“.
- На 06.10.2023, петък от 08:05 ч. до 09:00 ч. - за кандидати за кметове на район „Възраждане“.
- На 06.10.2023 г., петък от 09:10 ч. до 10:00 ч. - за кандидати за кметове на район „Изгрев“.
- На 06.10.2023 г., петък от 14:05 ч. до 15:00 ч.- за кандидати за кметове на район „Илинден“.
- На 10.10.2023 г., вторник от 08:05 ч. до 09:00 ч. - за кандидати за кметове на район „Искър“.
- На 10.10.2023 г., вторник от 14:05 ч. до 15:00 ч. - за кандидати за кметове на район „Красна поляна“.
- На 12.10.2023 г., четвъртък от 08:05 ч. до 09:00 ч. - за кандидати за кметове на район „Красно село“.

- На 12.10.2023 г., четвъртък от 14:05 ч. до 15:00 ч. - за кандидати за кметове на район „Кремиковци“.
- На 13.10.2023 г., петък от 08:05 ч. до - 09:00 ч. - за кандидати за кметове на район „Лозенец“.
- На 13.10.2023 г., петък от 14:05 ч. до 15:00 ч. - за кандидати за кметове на район „Люлин“.
- На 17.10.2023 г., вторник от 08:05 ч. до 09:00 ч. - за кандидати за кметове на район „Младост“.
- На 17.10.2023 г., вторник от 14:05 ч. до 15:00 ч. - за кандидати за кметове на район „Надежда“.
- На 19.10.2023 г., четвъртък от 08:05 ч. до 09:00 ч. - за кандидати за кметове на район „Нови Искър“.
- На 19.10.2023 г., четвъртък от 14:05 ч. до 15:00 ч. - за кандидати за кметове на район „Оборище“.
- На 20.10.2023 г., петък от 08:05 ч. до 09:00 ч. - за кандидати за кметове на район „Овча купел“.
- На 20.10.2023 г., петък от 14:05 ч. до 15:00 ч. - за кандидати за кметове на район „Панчарево“.
- На 24.10.2023 г., вторник от 08:05 ч. до 09:00 ч. - за кандидати за кметове на район „Подуяне“.
- На 24.10.2023 г., вторник от 14:05 ч. до 15:00 ч. - за кандидати за кметове на район „Сердика“.
- На 26.10.2023 г., четвъртък, 08:05 ч. до 09:00 ч. - за кандидати за кметове на район „Слатина“.
- На 26.10.2023 г., четвъртък, 14:05 ч. до 15:00 ч., за кандидати за кметове на район „Средец“.
- На 27.10.2023 г., петък от 08:05 ч. до 09:00 ч., за кандидати за кметове на район „Студентски“.
- На 27.10.2023 г., петък, от 14:05 ч. до 15:00 ч., за кандидати за кметове на район „Триадица“.

На 16.10.2023 г. е излъчен и безплатен дебат за кмет на община София с участието на: Калин Крулев от ПП „Общество за нова България“, Александър Томов от ПП „Българска социалдемократия – ЕВРОЛЕВИЦА“, Карлос Контрера от ПП „ВМРО – Българско национално движение“, Георги Неделчев от ПП „Български съюз за директна демокрация“, Петър Клисаров от ПП „Пряка демокрация“ и Виолета Комитова от ПП „Български възход“.

Безплатните диспути се предават на сайта на радиото и на фейсбук страницата на РАДИО СОФИЯ.

БЕЗПЛАТНИ АГИТАЦИОННИ ФОРМИ – ОБЩО дискусии В СЕКУНДИ	
ПП „Възраждане“	Секунди / 13 800
МК-ПП ДБ СС	Секунди / 10 200
МК-ГЕРБ СДС	Секунди / 10 200
МК-КОД	Секунди / 6 600
ПП „Български социалдемократи“	Секунди / 3 600
КП „Граждани за общината“	Секунди / 3 000
МК-БСП	Секунди / 1 200
ПП „ВМРО – Българско национално движение“	Секунди / 960
ПП „Български възход“	Секунди / 360
ПП „Пряка демокрация“	Секунди / 360
ПП „Български съюз за директна демокрация“	Секунди / 360
ПП „Българска социалдемократия – ЕВРОЛЕВИЦА“	Секунди / 360
ПП „Общество за нова България“	Секунди / 360
Общо	Секунди / 51 360

Основна тема при всичките 87 кандидати е подобряване на инфраструктурата, транспорта и децентрализацията на местната власт. Диспутите са отделени от останалата част на програмата с „Местни избори 2023“ и завършват със задължителния атрибут „Купуването и продаването на гласове са престъпления“.

През периода на кампанията доставчикът не излъчва социологически проучвания.

Вид съдържание	Жени	Мъже
----------------	------	------

Редакционно съдържание		
Платени форми		
Безплатни форми	19	68
Общо	19	68

В рамките на цялата предизборна кампания за местните избори разяснителни клипове на ЦИК се излъчват след осведомителните бюлетини на БНР.

ДЕНЯТ НА РАЗМИСЪЛ И ИЗБОРНИЯТ ДЕН: Специалното предаване „Изборно студио“ с водещ Лъчезар Христов за изборите е с продължителност от 19 до 22 часа. В деня на изборите резултатите от вота се представят в новинарската емисия новини на БНР в 20 часа. В първия час преди обявяването на вота в студиото е поканен Виктор Топалов от екипа на Бохемска София, който разказва за кметовете на София от Освобождението до 1944 г. След новините в 20 ч. в студиото влиза политологът Марая Цветкова, която обобщава изборния процес с думите: *„На първо място наблюдаваме всеобща и повсеместна некадърност. От страна на ЦИК, от страна заместник-министъра, който си снима и обяснява кодове и т.н., от страна на партиите, които яхнаха това активно мероприятие. Единственото, което може да не повлияе на един такъв скандал, е всеобщата апатия в България и поради простата причина, че хората не гласуват, се надявам този скандал да няма кой знае какво отражение върху изборния процес, което не означава, че изборният ни процес е адекватен. Все повече заприличаваме на бананова република в тази сфера.“*

РАДИО ШУМЕН

Наблюдението е осъществено във времеви интервали в съответствие с подписаното Споразумение за реда и условията за отразяване в програмите на Българското национално радио на предизборната кампания за изборите за общински съветници и кметове на 29 октомври 2023 г. Не са установени нарушения. Не са констатирани предавания с водещи, които да са и кандидати за местната власт.

На сайта на Българското национално радио има са оповестени договорите на програма РАДИО ШУМЕН с шест политически сили. Информация е публикувана за ПП „ГЕРБ“ – Силистра, ПП „ГЕРБ“ - Шумен, ПП „СДС“, КП „ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА – ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ“, КП БСП ЗА БЪЛГАРИЯ, ПП ДПС.

Програма Радио Шумен доставчик БНР		
ПП ГЕРБ	Платена форма	Сума / 2430 лв. с ДДС
БСП ЗА БЪЛГАРИЯ	Платена форма	Сума / 672 лв. с ДДС
КП ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА – ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ	Платена форма	Сума / 570 лв. с ДДС
ПП СДС	Безплатна форма	Сума / 450 лв. с ДДС
ПП ДПС	Безплатна форма	Сума / 240 лв. с ДДС
Общо в лева		Сума / 4362 лв. с ДДС

Редакционно съдържание за изборите е констатирано в новинарските емисии. Доминиращите теми в него са за подготовката и организацията на изборите – избирателните списъци, доставени бюлетини, указания на ЦИК, открита денонощна телефонна линия и акции на МВР срещу купуване на гласове. В тази връзка участват председатели на секционни и районни избирателни комисии, изборни експерти, юристи.

Име	експертна област
Емил Войнов	заместник-председател на ЦИК
Ралица Костова - Цветанова	председател на ОИК - Разград
Дилян Нанев	изборен експерт
София Желева	юрист
Росица Матева	зам.-председател и говорител на ЦИК
Общо	5

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
Новини	890
ОБЩО	890

ПЛАТЕНО АГИТАЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ: Съгласно подписаното споразумение между БНР и партиите, коалициите и инициативните комитети в програма РАДИО ШУМЕН са предвидени три платени президборни радиодиспути за 11.10.2023 г., 18.10.2023 г. и 25.10.2023 г., които не са реализирани.

ПЛАТЕНИ ФОРМИ – ОБЩО ВСИЧКИ ФОРМИ /клипове/ В СЕКУНДИ	
ПП ГЕРБ	1200
КП БСП ЗА БЪЛГАРИЯ	270
КП ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА – ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ	90
Общо	1560

При платените форми са установени излъчени клипове на отделните политически субекти. Акцентът е върху проблемите с инфраструктурата, транспорта, бюджета на общината. На сайта на доставчика своевременно е качвана информация за платените форми и договорите. При излъчването им присъства „Купуването и продаването на гласове са престъпления“.

Безплатният диспут в програма РАДИО ШУМЕН е излъчен на 04.10.2023 г. от 13:05 часа на тема: „Общините в ситуация на икономическа, политическа и финансова криза. Проблеми и идеи за решаването им“. Участие в него взимат двама кандидати за общински съветници, като единият от тях е и кандидат за кмет. Диспутът се предава на сайта на радиото, както и на фейсбук страницата на медията. Водещият Стоян Стоянов уточнява, интерес към диспути са проявили значително по-голям брой политически сили, но някои от тях за изпуснали крайния срок за регистрация, а други са настоявали да научат имената на вече заявилите участници, след което да решат дали ще се включат в дискусиата. Представя се редът на кандидатите, според жребия изтеглен от РИК и пояснява, че участниците отговарят на въпроси като всеки от тях разполага с петнадесет минути. В диспути участие взимат Ивайло Обретенов от ПП ВЪЗРАЖДАНЕ, кандидат за кмет и водач на листата за общински съветници и Владимир Йолов, който е четвърти в листата на Местната коалиция „Движение България на гражданите“ (ДБГ), която се състои от „Българска Нова Демокрация“ (БНД), „Съюз на свободните демократи“ (ССД) и „Ние Идваме“. Кандидатите за местната власт дискутират темата за преодоляването на икономическата криза в контекста на един парадокс - рекордно висок бюджет за общината от една страна и системно недофинансиране от друга, проблемите на инфраструктурата, обезлюдяването и перспективите пред младите хора, кадровата политика и мандатността в местната власт. Диспутът е отделен от останалата част

на програмата с „Местни избори 2023 г. – Предизборен диспут“, а в края диспутът завършва със задължителния атрибут „Купуването и продаването на гласове са престъпления“.

БЕЗПЛАТНИ АГИТАЦИОННИ ФОРМИ – ОБЩО дискусии В СЕКУНДИ	
ПП ВЪЗРАЖДАНЕ	900
МК ДБГ (БНД, ССД, НИЕ ИДВАМЕ)	900
Общо	1800

На 27.10. 2023 г. е представено социологическо изследване на „Галъп интернешънъл Болкан“, по поръчка на БНР, и осъществено в периода 15 – 22 октомври 2023 с акцент върху очакваната избирателна активност на предстоящите избори и проблемите при вота. Спазени са изискванията за представяне на проучвания във връзка с изборите.

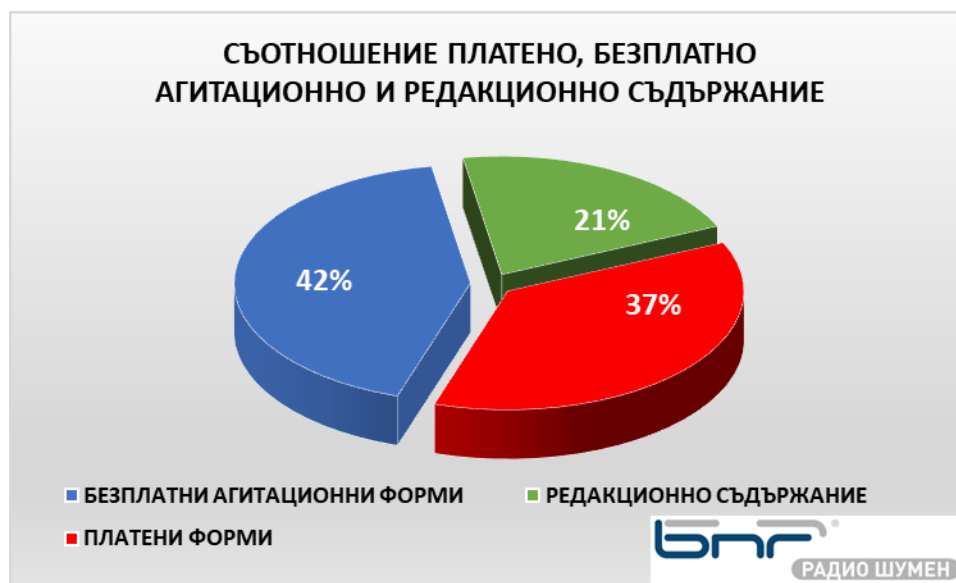
Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	7	7
Платени форми	-	3
Безплатни форми	-	2
Общо	7	12

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти	2	3

В РАДИО ШУМЕН има постоянна разяснителна кампания на ЦИК, която пояснява начина на гласуване, възможностите пред хората с увреждания, необходимата адресна регистрация и т.н.

В деня за размисъл в новините се излъчва информация за ограниченията, които налага Изборният кодекс в този ден, както и за решението на ЦИК за отмяна на машинното гласуване.

От 20:05 ч. започва изборното студио на РАДИО ШУМЕН „Североизтокът гласува“ с водещ Розалина Чернева като в следващите четири часа медията излъчва новините от региона на всеки кръгъл час и е обявена открита телефонна линия за слушателите. Репортерите Миглена Стефанова и Стоян Стоянов следят какво се случва в региона, а освен тях е осъществена връзка с кореспондентите Галя Савова от Русе, Галина Грънчарова от Тутракан и Незабравка Кирова от Силистра. С коментар за изборите и предизборната кампания в предаването е включен доц. Юри Проданов, преподавател в Шуменския университет „Константин Преславски“ и медиен специалист. Той припомня на слушателската аудитория, че преди 4 години по същото време е стоял пред Драматичния театър в очакване да бъде включен в ефира на БНТ, докато тази вечер към Шумен няма никакъв интерес от телевизията и добре, че е БНР, за да се говори за случващото се в града. За него е притеснително пълната липса на интерес от страна на националните медии, като споделя и разочарованието си от ниската избирателна активност в града. Участие в предаването взимат още общественикът и автор на интернет платформата „На мегдана“ Йордан Минчев, както и д-р Дарин Димитров, вероятният нов кмет на община Търговище, както уточнява водещата на изборното студио. В края на изборното студио е включена Юлияна Галъва от социологическата агенция „Галъп интернешънъл Болкан“ с данни от паралелното преброяване.

ИЗВОДИ:

Агитационното съдържание доминира над редакционното съдържание в програмата. С най-голям обем е безплатното агитационно съдържание, следван от излъчените платени форми и журналистическото отразяване на предизборната кампания, концентрирана преди всичко в новинарските емисии. Доставчикът спазва принципите на равнопоставеност на участниците в програмата. Няма регистрирани кандидати за местна власт, които да са и водещи на предавания. Не е установена реч на омраза. На сайта на доставчика има специална секция с предизборно съдържание, обозначено с банер „Местният вот“. В новините основно са представени проблемите, свързани с подготовката и организацията на вота, секционните и общински избирателни комисии, акциите на МВР срещу купуване на гласове. Доминиращите теми са инфраструктурата, бюджета, инвестициите, възможностите за връщане на младите хора.

ПРОГРАМИ НА ТЪРГОВСКИ ДОСТАВЧИЦИ НА МЕДИЙНИ УСЛУГИ

БТВ

Темата за начина на гласуване предизвиква широк отзвук непосредствено преди местните избори на 29 октомври 2023 г., когато ЦИК след получена справка от ДАНС, приема решение за отмяна на гласуването с машини. Сред обществото има широк отзвук създалата се ситуация около отмяната на машинния вот. За обществото е важно да се гарантира сигурност на избирателния процес и да има точност и обективност на резултатите от гласуването в страната.

В програма БТВ на доставчика на медийни услуги „БТВ Медиа Груп“ ЕАД присъства предизборно съдържание за изборите за общински съветници и за кметове. Доставчикът предоставя възможност на политическите субекти да представят вижданията си по актуалните проблеми в страната и да очертаят позициите си за разрешаването им. В предаванията в програма БТВ се дава възможност на участниците свободно да изказват мненията си по обществено значимите събития в страната.

Наблюдението на програма БТВ във връзка с отразяване на предизборната кампания за местните избори обхваща следните предавания и часови пояси:

- „Тази сутрин“ - от 06:00 до 09:30 ч. от понеделник до петък;
- „Лице в лице“ - от 17:20 до 18:00 ч. от понеделник до петък;
- „Тази събота и неделя“ - от 07:30 до 11:00 ч. в събота и в неделя;
- „120 минути“ - от 16:30 до 18:53 ч. в неделя (изданието на предаването, излъчено на 08.10.2023 г. е с по-голяма продължителност от 16:00 до 18:51 ч.)

• **btv НОВИНИТЕ** - сутрешни емисии в 06:00 ч., в 07:00 ч., в 08:00 ч., в 09:00 ч. в делнични дни; централни емисии **btv НОВИНИТЕ** в 19:00 ч. ежедневно; късни емисии в делнични дни в 23:00 ч.

Отразяването на предизборната кампания за местния вот започва на 29.09.2023 г. и приключва в 24:00 ч. на 27.10.2023 г. В седмицата преди балотажа предизборната кампания продължава и приключва в 24:00 ч. на 03.11.2023 г. В дните за размисъл (28.10.2023 г. и 04.11.2023 г.), както и в деня на вота 29.10.2023 г. и в деня на балотажа 05.11.2023 г. е забранена политическата агитация.

В програма БТВ е регистрирано безплатно редакционно съдържание и платено съдържание.

В сайта на доставчика <https://www.btv.bg> са публикувани Тарифа и условия за излъчване в телевизионните програми на „БТВ Медия Груп“ ЕАД на платени форми за отразяване на предизборната кампания за изборите за общински съветници и за кметове на 29 октомври 2023 г. В секция *Документация услуги* <https://www.btv.bg/reklama/izbori-2023/dokumentacia/> в таблица Обявяване на договорите във връзка с предизборна кампания за изборите за общински съветници и за кметове на 29 октомври 2023 г. по смисъла на чл. 180 от Изборния кодекс е публикувана информация за сключени договори от доставчика със следните политически субекти: КП „Продължаваме Промяната-Демократична България“, ПП „ВЪЗРАЖДАНЕ“, независим кандидат за кмет на Община Благоевград Николай Шушков (№ 74/ Решение № 163 МИ Благоевград, 27.09.2023 г.), Местна коалиция „БСП за България“ (Коалиция „БСП за България“, Коалиция „Левицата“, Коалиция „Неутрална България“, „Коалиция Алтернатива на гражданите“ и ПП „Атака“).

В сайта на доставчика не се съдържа информация за договори с политически субекти за безплатна агитация.

Доставчикът своевременно публикува информация за сключени договори за платено отразяване (обявените суми са без ДДС) в програма БТВ на предизборната кампания на политическите субекти за местните избори:

Програма БТВ, доставчик „БТВ Медия Груп“ ЕАД		
Политически субект КП „Продължаваме Промяната- Демократична България“	Предизборни клипове	316 841,58 лв. с ДДС
ПП „ВЪЗРАЖДАНЕ“	Предизборен клип	63 152,63 лв. с ДДС
Независим кандидат за кмет на Община Благоевград Николай Шушков	Предизборен клип	40 303, 01 лв. с ДДС
Местна коалиция „БСП за България“ (Коалиция „БСП за България“, Коалиция „Левицата“, Коалиция „Неутрална България“, „Коалиция, Алтернатива на гражданите“ и ПП „Атака“)	Предизборен клип	16 205,76 лв. с ДДС
Общо в лева	Платени форми	436 502,98 лв. с ДДС

Безплатно редакционно съдържание

Доставчикът има безплатно редакционно съдържание за местните избори – интервюта, дискусии, репортажи. Участието на кандидатите за кметове, на представителите на политическите партии и коалиции, на независимите кандидати в предаванията е безплатно и е в съответствие с регламент на БТВ, с който партиите, коалициите и независимите кандидати са запознати предварително. Безплатното редакционно съдържание се отделя със заставка **МЕСТНИ ИЗБОРИ'23. За твоето място.**

Безплатно редакционно съдържание има в предаванията „Тази сутрин“ (интервюта, репортажи, дискусии), „Лице в лице“ (интервюта и дискусия), „Тази събота и неделя“ (интервюта, дискусии, репортажи), „120 минути“ (интервюта, дискусия), в емисии btv НОВИНИТЕ (репортажи, синхрон). Безплатно редакционно съдържание има и в продължения на емисии btv НОВИНИТЕ.

Водещите на предаванията са неутрални към позициите на участниците, като създават условия за провеждането на дискусиите в спокоен тон и толерантност между различни гледни точки. Спазва се професионалната журналистическа етика, като не се допускат прояви на нетолерантност и внушения в полза на партии, коалиции или кандидати.

В издания на предаването „Тази сутрин“ са излъчени дискусии с кандидати за кметове на общини. В периода на предизборната кампания са излъчени 8 дискусии: „Битката за Благоевград“, „Битката за Бургас“, „Битката за Пловдив“, „Битката за Перник“, „Битката за Варна“, „Битката за Плевен“, „Битката за Русе“ и „Битката за София“.

Водещите на предаването „Тази сутрин“ Златимир Йочев и Мария Цънцарова преди всяка дискусия посочват, че тя ще се проведе в тематични кръгове, в които участниците обсъждат различни теми и проблеми в съответния град, на който са кандидати за кмет. Темите са определени с допитване до гражданите в експресни социологически проучвания за електоралните нагласи преди местния вот и за проблемите в общините. Самият подбор на участниците в дискусиите е според резултатите от проведените експресни регионални проучвания, дни преди провеждането на дискусиите в студиото. За всяка дискусия са представени данни от експресно регионално проучване за съответната община, което е представително сред пълнолетното население и е проведено по стандартизирани методи. Агенциите, които осъществяват проучванията са „Маркет Линкс“ и „Алфа Рисърч“. Представени са мнения на граждани за живота в съответната община и за наболелите проблеми, които трябва да се решават от общинската администрация. Преди началото на дискусиите участниците теглят жребий, според който се определя кой на кого ще задава въпрос в така наречения „Кръстосан огън“. В дискусиите участват представители на различни партии, коалиции, независими кандидати. За някои от тях има отказ от страна на пресцентрове на политически сили за участие. На участниците се предоставя еднакво време да представят своите позиции за управлението на съответната община. В края на всяка дискусия участниците имат право на заключителни думи в рамките на 30 секунди. Най-обсъжданите теми в дискусиите са транспорт и инфраструктура, комунални услуги, работеща икономика, облагородяване на градската среда, вода, бюджет на местната власт, социални теми, демографски проблеми, обезлюдяване на населени места, здравеопазване, образование, цени, отчетност и прозрачност в управлението, междупартийни теми.

В издания на предаването „Тази сутрин“ има дискусии между експерти в студиото. Различни теми, свързани с местните избори, дискутират Цветанка Андреева, политолог, Кольо Колев, социолог, доц. Петър Чолаков, политолог и социолог, Константин Вълков, журналист, доц. Георги Лозанов, медиен експерт, Румяна Дечева, експерт по изборни системи, Стоил Стоилов, експерт по изборни системи, Александър Андреев, бивш председател на ЦИК, Добромир Живков, социолог, Геновева Петрова, социолог, проф. Светослав Малинов, ръководител катедра „Политология“ в СУ „Св. Кл. Охридски“, Мирослав Севлиевски, бивш министър на енергетиката, Ивайло Цветков, журналист, Ружа Смилова, политолог, Христо Панчугов, проф. Мария Пиргова, Велислава Попова, журналист, Мира Баджева, журналист, Божидар Божанов, бивш министър на електронното управление, Асен Агов, журналист, Асен Григоров, журналист, проф. Михаил Константинов, експерт по изборни системи, Наталия Киселова, преподавател по конституционно право, доц. Стойчо Стойчев, политолог, Силвия Великова, журналист,

Елена Дариева, социолог, Емилиян Костов, зам.-главен прокурор в Районна прокуратура-Враца, Андрей Райчев, социолог, проф. Румяна Коларова, политолог, доц. Даниел Смилов, политолог. Акценти в дискусиите са темите за организацията на местния вот, сигурността на машините за гласуване, изборите без машини. Изказванията на експертите по отношение на местния вот нямат агитационен характер.

В издания на предаването „Тази сутрин“ са излъчени интервюта с кандидати за кметове и за общински съветници от различни политически партии, коалиции и независими кандидати. В предаването са включвани и репортажи по темата за местния вот.

В „Лице в лице“ са излъчени интервюта с кандидати за кметове на общини, с кандидати за общински съветници от различни политически сили и една дискусия, както и интервюта с лидери на политически партии, заместник-председатели на партии, депутати, застъпник, с представители на изпълнителната власт, с експерт. В издание на предаването (12.10.2023 г.) е реализирано право на отговор на независимия кандидат за кмет на Сливен Минчо Афудов по повод твърдения на кандидата за общински съветник от БСП в Сливен Събина Петканска в издание на предаването на 06.10.2023 г.

В издания на предаването „Тази събота и неделя“ са излъчени репортажи по темата за местните избори. В дискусии по темата за дневния ред на България участват експерти - социолог, режисьор, клиничен психолог, журналист, политолог, писател, юрист. Излъчено е интервю с журналист.

В предаването „120 минути“ е излъчена дискусия между експерти, интервюта с лидери и заместници на партии. Излъчени са репортажи за живота в различни общини с участието на граждани.

Емисиите **btv НОВИНИТЕ** включват репортажи, свързани с местния вот.

В безплатното редакционно съдържание има участия на представители на ЦИК, ОИК и СИК. В репортажи (синхрон) и в интервюта участват Росица Матева, заместник-председател и говорител на ЦИК, Камелия Нейкова, председател на ЦИК.

По време на участие в „Тази сутрин“ председателят на ЦИК Камелия Нейкова прави демонстрация на гласуване с машина. При участията си в предаванията представителите на ЦИК, ОИК и СИК акцентират върху теми, свързани с организацията на вота, сигурността на машините и избирателната активност.

В безплатно редакционно съдържание има присъствие на представители на законодателната власт, на изпълнителната власт, на президентството, на съдебната власт, на местната власт, евродепутати, граждани.

Доминиращи теми в редакционното съдържание – честност на изборите, организация, избирателна активност, купен вот, транспорт и инфраструктура, екология, чиста градска среда, вода, социални теми, обезлюдяване на населени места, демографски проблеми, междупартийни и коалиционни отношения, образование, здравеопазване, прозрачност на управлението.

В програма БТВ се предоставя възможност за участие на различни събеседници да представят своята позиция, свързана както с предизборната тематика, така и по актуални теми за събития в страната и по света. Няма предпочитани събеседници, търси се участие на представители на различни политически формации, на експерти, за да се представят обществено значимите теми от различна позиция. Кандидати за кметове, за общински съветници и експерти участват в различни форми, изразявайки своето мнение.

В емисии **btv НОВИНИТЕ** и в издания на предаването „Тази сутрин“ в отделни репортажи се цитират материали от социалните мрежи - Фейсбук.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ ПО ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
„Тази сутрин“	63 603
„Лице в лице“	34 419
btv НОВИНИТЕ	16 662
„120 минути“	9 146
„Тази събота и неделя“	3 522
ОБЩО	127 352

ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ в секунди
Продължаваме Промяната-Демократична България	16 643
ГЕРБ	10918
Възраждане	8921
БСП за България	6703
Има такъв народ	5717
Местна коалиция БСП за България (София)	3153
Местна коалиция Продължаваме Промяната-Демократична България (Спаси София) (София)	2560
Местна коалиция ГЕРБ-СДС (София)	2197
Спаси София	1434
Местна коалиция КОД (ДДД-ДЗ,БДФ) (София)	1423
Независим кандидат за кмет на Благоевград, подкрепен от ГЕРБ- СДС Илко Стоянов	1076
Български възход	790
Партия на Зелените	723
Левицата	663
Кандидат за кмет на Етрополе Местна коалиция БСП за България с подкрепа на Правото Владимир Александров	627
ВМРО-Българско национално движение	498
Обединени Земеделци	498
Съединени за Пловдив	466
Алтернативата на гражданите	462
Независим кандидат за кмет на Бургас-Инициативен комитет Димитър Найденов	445
Средна европейска класа	445
Кандидат за кмет на Перник от „Движение просперитет на Перник“ Станислав Владимиров	410
Независим кандидат за кмет на Русе, подкрепен от Съюз на свободните демократи Борислав Българинов	400
България на регионите	400
Независим кандидат за кмет на Благоевград, Инициативен комитет	399

Атанас Камбитов	
Независим кандидат за кмет на Благоевград, подкрепен от БСП и Левицата Николай Шушков	399
Независим кандидат за кмет на Плевен -Инициативен комитет „Свободен Плевен“ Чавдар Попов	397
Независим кандидат за кмет на Плевен -Инициативен комитет Георг Спартански	397
Независим кандидат за кмет на Сливен Минчо Афудов	199
Движение за права и свободи	190
Местна коалиция СДС/ГЕРБ,БНД,ВМРО-БНД и ЗНС (Монтана) Ваня Методиева	20
ОБЩО:	69573

Платено агитационно съдържание

Платените форми за местния вот са клипове за кампаниите на различни политически субекти. Предизборните клипове се излъчват в обозначени блокове - **btv Избори. Платено съобщение.** Те съдържат информация, че купуването и продаването на гласове е престъпление, като тази информация е представена като недвусмислено и разбираемо гласово и визуално послание.

В различните клипове за кампанията за местния вот на политическите субекти тематичните акценти са: качествени ремонти от първия път, чист и зелен град, детска градина за всяко дете, природа, минерални извори, култура (КП „Продължаваме Промяната-Демократична България“); демографски проблеми, здравеопазване, образование, социални проблеми (ПП „ВЪЗРАЖДАНЕ“); устойчива икономика, достойни доходи, възраждане на културата, бъдеще на децата (независим кандидат за кмет на Община Благоевград Николай Шушков), здравеопазване (Местна коалиция „БСП за България“ - Коалиция „БСП за България“, Коалиция „Левицата“, Коалиция „Неутрална България“, „Коалиция „Алтернатива на гражданите“ и ПП „Атака“).

В програма БТВ не са излъчени платени репортажи, интервюта и дискусии.

ПЛАТЕНИ ФОРМИ – ОБЩО клипове ВСИЧКИ ФОРМИ В СЕКУНДИ	
Политически субект	Секунди/...
КП „Продължаваме Промяната-Демократична България“	Секунди / 1275
ПП „ВЪЗРАЖДАНЕ“	Секунди / 150
Местна коалиция „БСП за България“ (Коалиция „БСП за България“, Коалиция „Левицата“, Коалиция „Неутрална България“, „Коалиция „Алтернатива на гражданите“ и ПП „Атака“)	Секунди / 120
Независим кандидат за кмет на Община Благоевград Николай Шушков	Секунди / 120
Общо	Секунди/1685

Теми

В БТВ в предизборния период за местните избори водеща е темата за самите избори. Особена е чувствителността на обществото към темата за честността за изборния процес и за провеждането му в съответствие с установените законови правила. Организацията на вота и гарантирането на сигурност присъстват в предизборното съдържание. Необходимостта от по-голяма избирателна активност е предпоставка за гарантиране на представителност в управлението и за неговото развитие в интерес на избирателите. Обществото проявява нетърпимост към купуването на гласове и нечестния вот. Темата за борбата срещу купения вот заема важно място в позициите на участниците в предаванията.

Сред водещите теми е и темата за инфраструктурата и транспорта. Подобряването на пътищата, осигуряването на сигурен транспорт в общините е предпоставка за развитието на регионите и за привличането на инвестиции по места. Участниците в предаванията акцентират и върху необходимостта от екологична и здрава жизнена среда в общините. Социалните теми са сред основните в кампанията за местния вот - осигуряване на работа, борба с безработицата, помощи за семействата. В редица населени места са очертани проблемите с липсата на вода. Темата за демографските проблеми в общините, особено свързана с обезлюдяването на населени места, е сред водещите теми за кандидатите за местната власт. Приоритети са грижата за децата, строителството на детски градини. В предизборната риторика присъства и темата за бюджета на общините и за възможностите за привличане на инвестиции. Междупартийните и коалиционните отношения се разглеждат през призмата на установяването на стабилност в местната власт в общините, доколкото за решаването на проблемите на гражданите е необходимо обединение по стратегическите въпроси. Акцентира се върху темите за образованието, борбата с престъпността, здравеопазването. Сред акцентите в предизборната кампания е темата за прозрачност в управлението и отчетност. Цената на тока и газта също присъства в предизборната риторика.

Като обем доминират темите за честността на изборите, организация, избирателна активност, машини за гласуване, устройства за видеонаблюдение, купен вот. В предизборното говорене в по-малка степен са застъпени темите за медиите, за земеделието, за скандала с Руската църква в София, за преместването на паметника на Съветската армия, за войната в Украйна, за войната в Израел.

Социологически проучвания

В програма БТВ са представени експресни регионални социологически проучвания за електоралните нагласи на гражданите и за проблемите по регионите преди местните избори. Всички проучвания за различни общини в страната са проведени по поръчка на БТВ. Представени са данни и от национално проучване, реализирано съвместно от БТВ и „Маркет Линкс“. Данните от социологическите проучвания се съобщават в издания на предаването „Тази сутрин“ и в издания на емисии **btv** **НОВИНИТЕ** в 19:00 ч. В сутрешния блок „Тази сутрин“ социологическите проучвания се представят по време на дебатите между кандидати за кметове на различни общини и са в основата за избора на самите участниците в дебатите, според очакванията за кои от тях има по-голяма вероятност да гласуват гражданите на местните избори. Агенциите, с които работи доставчикът по време на предизборната кампания за местните избори, са „Маркет Линкс“ и „Алфа Рисърч“:

- експресно регионално проучване на „Маркет Линкс“, проведено сред 400, имащи право на глас в община Благоевград, по поръчка на БТВ и по методите на пряко лично интервю и телефонна анкета в периода 29.09.-02.10.2023 г.

- експресно регионално проучване на „Маркет Линкс“, проведено сред 403, имащи право на глас в община Бургас, по поръчка на БТВ и по методите на пряко лично интервю и онлайн анкета в периода 30.09.-04.10.2023 г.

- експресно регионално проучване на „Маркет Линкс“, проведено сред 402, имащи право на глас в община Пловдив, по поръчка на БТВ и по методите на пряко лично интервю и онлайн анкета в периода 03-08.10.2023 г.

- експресно регионално проучване на „Алфа Рисърч“ за община Перник по поръчка на БТВ. Изследването е представително за пълнолетното население с право на глас в местните избори тази година в община Перник. Използвана е сертифицирана двустепенна извадка с квота по основните социално-демографски признаци. 500 граждани са анкетирани. Информацията е събрана чрез пряко стандартизирано интервю по домовете с таблети и чрез телефонно интервю в периода 04-10.10.2023 г.

- експресно регионално проучване на "Маркет Линкс", проведено сред 400, имащи право на глас в община Варна, по поръчка на БТВ и по методите на пряко лично интервю и онлайн анкета в периода 11-15.10.2023 г.

- експресно регионално проучване на "Маркет Линкс", проведено сред 400, имащи право на глас в община Плевен, по поръчка на БТВ и по методите на пряко лично интервю и онлайн анкета в периода 11-15.10.2023 г.

- експресно проучване за община Русе, проведено от "Алфа Рисърч", по поръчка на БТВ и е представително за пълнолетното население с право на глас в местните избори в община Русе. Анкетирани са 500 граждани. Информацията е събрана чрез пряко стандартизирано интервю по домовете с таблети и чрез онлайн анкета в периода 16-20.10.2023 г.

- експресно проучване на "Алфа Рисърч" за София, по поръчка на БТВ. Изследването е представително за пълнолетното население с право на глас за местните избори 2023 г. в Столичната община. Използвана е стратифицирана двустепенна извадка с квота по основните социално-демографски признаци. Анкетирани са 800 души. Информацията е събрана чрез пряко стандартизирано интервю по домовете с таблети и чрез телефонно интервю в периода 21-24.10.2023 г.

- национално проучване, финансирано и реализирано съвместно от БТВ и "Маркет Линкс", проведено сред 1032 лица над 18 години в страната по методите на пряко лично интервю и онлайн анкета в периода 26.09.- 08.10.2023 г.

Огласяването на резултати от експресните социологически проучвания на „Маркет Линкс“ и „Алфа Рисърч“ по повод на местните избори съдържа информация за възложителя, организацията, извършила проучването, източниците на финансиране, период на проучването, като тази информация се представя веднъж в началото и веднъж в края на материала. Проучванията са проведени в различни периоди по стандартни методи на изследване сред представителни групи от пълнолетното население на страната. Спазени са изискванията на Изборния кодекс при представяне на данни от социологически проучвания.

На 29.10.2023 г. (ден на изборите) и на 05.11.2023 г. (балотаж) доставчикът допусна огласяване на резултатите от вота преди края на изборния ден.

МЪЖЕ/ЖЕНИ

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	372	446
Платени форми	13	79
Безплатни форми	-	-
Общо	385	525

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание- участие на експерти	29	54

Разяснителна кампания

В програма БТВ има разяснителна кампания на ЦИК. Излъчени са клипове с жестов превод за гласуване с хартиена бюлетина, за справка в избирателни списъци, за възможност за гласуване с подвижна избирателна кутия, за правото да се гласува, за гласуване с машина.

Клиповете „Гласът ти е важен!“ от разяснителната кампания на ЦИК се излъчват в обозначени рекламни блокове в различни часови пояси. Времетраенето на клип от разяснителната кампания на ЦИК е 30 секунди.

В програма БТВ жестов превод се наблюдава в централните емисии btv НОВИНИТЕ в 19:00 ч., които се излъчват ежедневно. Във всички клипове от разяснителна кампания на ЦИК за парламентарните избори има жестов превод. В деня на местните избори (29.10.2023 г.) и в деня на балотажа (05.11.2023 г.) предаванията се излъчват с жестов превод.

Дни за размисъл преди първия и втория тур на местните избори

Местните избори се провеждат в два тура, когато в населените места на първия тур не са избрани кметове. През 2023 г. в редица градове и села в страната е проведен балотаж на местните избори.

Съгласно нормативните изисквания, предизборната агитация е забранена в деня, предхождащ изборния ден. В програма БТВ се спазва изискването в деня за размисъл - 28.10.2023 г. и в деня за размисъл преди балотажа - 04.11.2023 г., да няма агитация.

На 28.10.2023 г. в предаването „Тази събота и неделя“ (07:30-11:00 ч.) с водещи Бесте Сабри и Митьо Маринов са излъчени репортажи за решението на ЦИК да се гласува само с хартиени бюлетини, без машини на местните избори. Включен е репортаж от btv НОВИНИТЕ от предния ден, в който се съобщава за решението на ЦИК. В кадри се вижда заседанието на комисията. Включена е част от интервю със Стоил Цицелков, член на Обществения съвет към ЦИК, по темата за приетото решение на ЦИК да се гласува само с хартиени бюлетини. Излъчена е част от изявлението на Михаил Стойнов, заместник-министър на електронното управление, направено в края на предишния ден, че е приключило удостоверяването на техническите устройства за машинно гласуване и не са направени никакви констатации, с които да има каквито и да било съмнения, че машините не отговарят на условията и че с тях не може да бъде гласувано правомерно, като заместник - министърът подчертава ясно и отговорно, че той и експертите не са намерили нито една причина, поради която да не бъдат удостоверени машините за гласуване. По повод решението да се гласува само с хартиени бюлетини е включено изказване на доц. Наталия Киселова, преподавател по конституционно право. В предаването „Тази събота и неделя“ е излъчен репортаж на Лора Стаматис за гласуването само с хартия, в който е включено изказване на комисар Марин Димитров, началник Охранителна полиция-Бургас. Темата присъства и в репортажа на Владислава Тричкова от Кърджали, където също се подготвят за местния вот. Излъчен е репортаж на репортера Цвети Петрунова от избирателна секция в София. Съобщава се, че ОИК-София е решила да допусне машинен вот в столицата въпреки решението на ЦИК. Председателят на Втора избирателна секция в София разказва за подготовката в секцията за изборния ден.

Гостът в студиото Росица Матева, говорител на ЦИК, коментира решението да няма машинен вот на изборите и какви са аргументите за това, като акцентира върху получената от председателя на ЦИК информация от ДАНС. Росица Матева пояснява, че са обсъдили данните, съдържащи се в информацията от ДАНС, след което са присъствали на среща при председателя на Народното събрание с представители на парламентарни групи, с министъра на електронното управление, където информацията е била потвърдена. Росица Матева посочва, че министърът на електронното управление е заявил, че няма да подпише решението за удостоверяване на съответствието, заместник-министърът е дал пред него писмени обяснения, които потвърждават информацията, която се съдържа в Справката от ДАНС. Предната вечер към 20:00 ч. в ЦИК са получили писмо от Министерството на електронното управление, че не е удостоверено съответствието на машините, а това е условие да има машинно гласуване, така ЦИК са приели това решение. Чрез видеовръзка в разговора се включва Полина Витанова, председател на ОИК-София, която коментира създалата се ситуация и решението на ОИК-София да раздаде всички документи и устройства на секционните комисии.

В предаването „Тази събота и неделя“ е излъчен репортаж на Дани Атанасова, в който е включено изказване на Росица Тодорова, председател на ОИК-Сливен. За подготовката на изборите в Арбанаси е

излъчено изказване на Детелина Михалева, член на изборна комисия, в репортаж на Мариана Трифонова. Гостите в студиото проф. Георги Рачев, климатолог и доц. Георги Лозанов коментират актуалната тема за войната в Израел и темата за силата на гласа по време на избори.

В емисията **btv НОВИНИТЕ** в 12:00 ч. с водещ Юксел Кадриев са включени репортажи за решението на ЦИК да не се гласува с машини, за решението на ОИК-София да бъде допуснат машинен вот в столицата. Отразени са протести на граждани в защита на машинния вот, реакциите на политици да бъде отменен машинният вот по решение на ЦИК, организацията на изборите в секциите за гласуване.

В програма БТВ на 28.10.2023 г., в деня за размисъл, в 13:59 ч. е излъчена извънредна емисия **btv НОВИНИТЕ**. Пряко от Министерски съвет е включен репортера Румен Скрински. Канна Рачева отразява протест на граждани на площад „Александър Батенберг“ в София срещу решението на ЦИК за премахването на машинния вот. Съобщава се, че има жалби до ВАС, но съдът ще заседава по казуса с машините в понеделник след изборния ден.

От 14:03 до 14:23 ч. пряко от Министерски съвет е излъчено изявление на академик Николай Денков, министър-председател на Република България, по повод приетото решение от ЦИК да бъде отменен машинният вот на изборите. След изявлението премиерът отговаря на журналистически въпроси.

Обичайно в събота централната емисия **btv НОВИНИТЕ** е по-кратка, но в деня за размисъл емисията **btv НОВИНИТЕ** в 19:00 ч. е с продължителност като в делничните дни. В емисията с водещи Виктория Петрова и Юксел Кадриев е излъчено изказване на академик Николай Денков, министър-председател на Република България, с призив към ЦИК да преосмисли решението за отпадането на машинния вот. Включено е изявление на председателя на ЦИК Камелия Нейкова, че решението на ЦИК за отпадането на гласуването с машини на местните избори е окончателно и че има 8 жалби до ВАС по случая. В емисията се акцентира върху реакциите на политици от отмяната на машинното гласуване. Представени са позициите на Никола Минчев, заместник-председател на Народното събрание от „Продължаваме Промяната“ - докладът на ДАНС е в Народното събрание, не е с гриф *Секретно*, да бъде разпространен, да види цялата общественост за какви точно проблеми става дума, които са толкова съществени, че да отменят този вид гласуване; на ГЕРБ - да бъде публикуван докладът на ДАНС на сайта на Министерски съвет; на Корнелия Нинова, председател на БСП - президентът да свика КСНС. Излъчени са репортажи за протести на граждани в София, Варна и Русе в защита на машинния вот. Представена е позиция на МВР по темата кой е разрешил извозването на машините до секциите. Излъчени са репортажи от различни градове - Бургас, Кърджали, Ямбол, Плевен, Русе, в които се акцентира върху организацията на вота и връщането на машините за гласуване в София. Включено е изказване на комисар Марин Димитров от Бургас. Включени са откъси от изказванията на Росица Матева, говорител на ЦИК и на Полина Витанова, председател на ОИК-София, в предаването „Тази събота и неделя“. В 19:45 ч. е излъчено интервю с доц. Наталия Киселова, преподавател по конституционно право, по темата за гласуването само с хартиени бюлетини и за доклада на ДАНС.

В програма БТВ е излъчен клип от разяснителна кампания на ЦИК за гласуване с хартиена бюлетина.

На 04.11.2023 г. в деня за размисъл преди балотажа в предаването „Тази събота и неделя“ (07:30-11:00 ч.) е включен репортаж от Варна за транспортирането на машините за втория тур на местния вот и за организацията на балотажа, както и изказване на комисар Димитър Луков, началник Охранителна полиция - Варна. Гостите в студиото доц. Александър Христов, комуникационен специалист и Христо Мутафчиев, актьор, председател на Съюза на артистите в България, коментират темата за отговорността да се гласува.

Клип от разяснителна кампания на ЦИК показва как се гласува с машина.

В емисиите **btv НОВИНИТЕ** в 12:00 ч. и в 19:00 ч. се съобщава за деня за размисъл преди балотажа.

Ден на изборите и балотаж

В деня на изборите (29.10.2023 г.) и в деня на балотажа (5.11.2023 г.) доставчикът спазва изискванията на Изборния кодекс относно забраната за предизборна агитация.

Предаванията в изборния ден и в деня на балотажа са с жестов превод.

Специалната програма на БТВ, посветена на изборния ден 29.10.2023 г., започва в 06:50 ч. и продължава до 00:14 ч. на 06.11.2023 г. През целия ден на вота се проследява ходът на изборите в страната и избирателната активност. Използвани са интерактивни средства и графики за представяне на информацията за изборния ден.

В сутрешното предаване „Местни избори. За твоето място“ (06:50 до 12:00 ч.) с водеща Виктория Петрова е представена информация, че на местния вот се гласува само с хартиени бюлетини, представени са данни за брой на секциите в страната, за началото и хода на изборния ден.

В предаването гостуват Стоил Цицелков от Обществения съвет към ЦИК, Симеон Матов, климатолог, Иван Кънчев от Сдружение „Българска история“, Гергана Стоянова, актриса, Пламен Димитров, психолог, доц. Ангел Кунчев, главен здравен държавен инспектор, Владимир Сиркаров, финансист, Румен Драганов, директор на Института за анализ и прогнози в туризма, Любомир Стефанов, политолог, Мартин Табаков, политически анализатор, Анджеа Родел, проф. Йоаким Каламарис, Павлина Върбанова, Добромир Живков, социолог, Геновева Петрова, социолог, Филип Буков, актьор, Евгени Генчев, музикант, Александра Гърдева, психотерапевт, Бони, певица, и Михаела, дъщеря ѝ, Деси Бакърджиева, актриса, Тончо Токмакчиев, актьор, Лазара Златарева, актриса. Гостите в студиото подчертават необходимостта да се гласува.

На кръгъл час от 07:00 до 11:00 ч. се излъчват емисии bTV НОВИНИТЕ с водеща Мария Ванкова. Излъчени са емисии новини в 12:00 ч. и в 19:00 ч. Извънредни емисии bTV НОВИНИТЕ има в 15:30 ч. и в 18:00 ч. с водещ Юксел Кадриев.

В предаването и в емисиите новини репортерите на БТВ предават от различни населени места за началото и хода на изборния ден в страната, за избирателната активност.

Доставчикът на живо излъчва гласуването на кандидати за кметове в различни градове, на лидери на партии, на министър-председателя академик Николай Денков, на президента Румен Радев и на вицепрезидента Илияна Йотова. Излъчени са изказванията на кандидатите за кметове и на политиците, след като са гласували.

В извънредно издание на предаването „Лице в лице“ от 17:51 ч. с водещ Цветанка Ризова, гостите Даниел Вълчев, декан на Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, Мария Илиева, певица,

Димитър Коцев-Шошо, Левон Хампарцумян, Кузман Илиев, Ружа Райчева, политолог, Даниел Стефанов, политолог, Веселин Стойнов, журналист, коментират темата за правото на избор и за доверието в изборния процес.

След централната емисия bTV НОВИНИТЕ са обявени резултатите от екзитпола. В студиото първите резултати от вота коментират Мирослав Севлиевски, бивш министър на енергетиката, Валентина Войкова, журналист, Йово Николов, журналист, Даниел Смилов, политолог, Диана Дамянова, PR експерт, Георги Харизанов, Сашо Диков, Кремена Кунева, граждански активист, Екатерина Бончева, журналист, Стояна Георгиева, Нидал Алгафари, PR експерт, Слави Василев, политически анализатор. Социолозите Добромир Живков, Геновева Петрова и Боряна Димитрова коментират данните от екзитпола.

Излъчено е ексклузивно интервю с министъра на вътрешните работи Калин Стоянов.

Излъчено е изказване на Васил Терзиев, кандидат за кмет на София от „Продължаваме Промяната-Демократична България“, получил най-голям брой гласове на местния вот. Излъчен е брифинг на кандидата за кмет на София от БСП Ваня Григорова. Показано е изказване на лидера на БСП Корнелия Нинова. Разпространено е интервю с Деян Николов, кандидат за кмет на София от „Възраждане“. Отразен е брифинг на ДПС. Излъчени са интервюта с кандидати за кметове в различни населени места, получили най-много гласове по време на вота.

Излъчен е клип от разяснителна кампания на ЦИК за правото да се гласува.

В деня на балотажа (05.11.2023 г.) предаванията, посветени на местния вот, са с жестов превод. Сутрешното изборно студио с водеща Виктория Петрова започва в 06:50 ч. На кръгъл час от 07:00 до 11:00 ч. има емисии bTV НОВИНИТЕ с водеща Полина Мечкуева. В предаването и в информационните емисии са включени репортажи за втория тур на местните избори, за възможността да се гласува както с хартиени бюлетини, така и с машини, за началото и хода на изборите в различни населени места, където има балотаж.

Гостите в студиото Любомир Лазаров, журналист, Илиян Кустев, Николай Немигенчев, мастершефове, Кузман Илиев, икономист, Любомир Дацов, финансист, Лияна Панделиева, Константин Вълков, журналист, Иво Танев, Васил Върбанов, Боряна Димитрова, социолог, Добромир Живков, социолог, Башар Рахал, Ники Илиев, Ани Върбанова, психолог, Есил Дюран, певица, Ива Дойчинова, Кали, певица, коментират доверието в изборния процес и важността да се гласува.

Доставчикът на живо излъчва гласуването на кандидати за кметове в различни градове, на лидери на партии, на министър-председателя академик Николай Денков, на президента Румен Радев и на вицепрезидента Илияна Йотова. Излъчени са изказванията на кандидатите за кметове и на политиците, след като са гласували.

Емисиите новини са в 12:00 ч. и в 19:00 ч., както и извънредни в 16:00 ч. и в 17:55 ч.

Излъчено е извънредно предаване „Лице в лице“ в 18:07 ч. с водеща Цветанка Ризова. Гости в студиото са проф. Петър Стоянович, Мира Радева, социолог, Калоян Методиев, политолог, проф. Росен Стоянов, специалист по политически комуникации, Любомир Стефанов, политолог.

След централната емисия bTV НОВИНИТЕ са обявени резултатите от екзитпола. Гостите в студиото Геновева Петрова, социолог, Георги Харизанов, политически анализатор, Сашо Диков, Диана Дамянова, PR експерт, Йово Николов, журналист, Добромир Живков, социолог, Цветанка Андреева, политолог, Татяна Буруджиева, политолог, Иво Инджов, политолог, Евгени Кънев, икономист, Силвия Великова, журналист, Боби Ваклинов, Илхан Андай, журналист, коментират първите резултати от втория тур на местните избори. Излъчени са репортажи от различни населени места, където се е провел балотаж.

Представени са интервюта с кандидати за кметове, избрани на втори тур според първите резултати от вота, както и интервю с Полина Витанова, председател на ОИК-София, за работата по приемането и обработването на протоколите в ОИК.

ИЗВОДИ

Наблюдението на програма БТВ в предизборния период констатира, че доставчикът спазва професионалните стандарти и етика в условия на предизборна кампания. Водещите на предаванията

съблюдават за толерантния тон в студиото по време на интервюта и дискусии, информират, че участието на кандидатите за кметове, общински съветници и на представителите на политическите сили в предаванията е според утвърден регламент от БТВ и е бесплатно.

Предизборната кампания за местния вот е белязана от скандал с машините за гласуване. В доклад на ДАНС се съдържа информация, че след като ЦИК е направила генерирането на хешкода на машините с цел гарантиране сигурността им за гласуване, заместник-министърът на електронното управление Михаил Стойнов е заснел с телефона си и е записал на флашка кодовете на машините за местния вот. Възникналият скандал поставя под съмнение сигурността на вота и е предпоставка за възможни манипулации. Не закъсняват реакциите на политическите сили. Свикан е спешен Председателски съвет в Народното събрание. На свое заседание, след като обсъжда получената справка от ДАНС и с оглед гарантиране сигурността на вота, ЦИК приема решение за отмяна на машинния вот в страната. Решението на ЦИК предизвиква остри реакции сред политическите сили, които настояват да се покаже доклада на ДАНС пред обществото. ЦИК е упреквана за приетото решение.

Междувременно възниква проблем и с това кой е разрешил транспортирането на машините за гласуване към секционните комисии в страната. От ОИК-София се противопоставят на решението на ЦИК и приемат да предоставят документацията за вота и машините в секциите в столицата. По възникналия казус изявление прави министър - председателят акад. Николай Денков. В деня за размисъл премиерът се обръща към ЦИК да преосмисли решението си. По казуса с отмяната на машинния вот на изборите са постъпили 8 жалби във ВАС. В София, Варна и Русе има протести на граждани в защита на машинния вот. В деня след изборите ВАС се произнася по казуса, като потвърждава решението на ЦИК, но за балотажа приема да се използват машините за гласуване, като сигурността им се гарантира чрез пряко наблюдение на въвеждане на кодовете и се създават условия за удостоверяването им според нормативните норми. На балотажа гражданите могат да упражнят правото си на глас, както е според Изборния кодекс - с хартиени бюлетини и с машини.

По темата за скандала с машините са излъчени материали в програма БТВ. Темата за сигурността на машинния вот присъства и преди балотажа. Излъчени са репортажи в деня на втория тур за технически проблеми с машини в отделни избирателни секции.

Видеонаблюдението след края на изборния ден и на балотажа показва на обществото и случаи на преправяне на вота в различни секции, като повечето пъти става дума за извършване на нарушения от членове на избирателни комисии. Това поражда недоверие в избирателния процес и в честността на вота, което е една от възможните предпоставки и за по-ниска избирателна активност. Темата за честността на вота е свързана и с въпросите за купуването на гласове и с изборния туризъм.

В програма БТВ са излъчени репортажи и коментари по актуалната тема за бъдещето на управлението в страната, на възможностите да продължи да съществува „сглобката“ в интерес на обществото. В предаванията присъстват и теми, свързани с геополитическите процеси. Войната в Израел и изострянето на военния конфликт в Близкия Изток са сред водещите теми в репортажи в емисии *btv* НОВИНТЕ и в коментари на експерти и журналисти в предавания. Доставчикът изпраща екип, който предава от епицентъра на конфликта.

В началото на кампанията една от темите, на които се акцентира, е за доверието на зрителите в медиите с оглед кандидатирането за кмет на София на дългогодишния ръководител на новините на БТВ, който преминава от сферата на журналистиката в политиката.

Наблюдението на програма БТВ във връзка с отразяването на предизборната кампания за местния вот е в съответствие с професионалните стандарти на журналистиката.

Партийни лидери присъстват в репортажи в *btv* НОВИНТЕ и в интервюта в предавания – Бойко Борисов, председател на ГЕРБ, Кирил Петков, Асен Василев, съпредседатели на „Продължаваме Промяната“, Даниел Лорер от „Продължаваме Промяната“, генерал Атанас Атанасов, съпредседател на „Демократична България“, Костадин Костадинов, председател на „Възраждане“, Корнелия Нинова, председател на БСП, Христо Иванов, съпредседател на „Демократична България“, Томислав Дончев, заместник-председател на ГЕРБ.

В периода 30.10.-03.11.2023 г., преди балотажа на местния вот, не са излъчени платени клипове, репортажи, интервюта и дискусии.

На 29.10.2023 г. и в деня на балотажа доставчикът е допуснал огласяване на резултатите от вота преди края на изборния ден, като за установените нарушения на Изборния кодекс са изпратени писма до ЦИК по компетентност.

НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ

Извършеният специализиран мониторинг на програма НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ на доставчика на медийни услуги „Нова Броудкастинг Груп“ ЕООД е за периода на предизборната кампания за местен вот от 29.09.2023 г. до 03.11.2023г., като включва дните за размисъл – 28.10 и 04.11, и изборните дни 29 октомври и 5 ноември (балотаж). Наблюдаваните часове в делничните дни са от 06:00 до 09:30 часа, от 12:00 до 18:00 часа и периода от 19:00 до 24:00 часа, а за събота и неделя от 07:30 до 20:30 часа. Наблюдението е извършено върху всички новинарски емисии и всички предавания в програмата с публицистичен характер, които имат изборно съдържание, това са:

- сутрешния блок „ЗДРАВЕЙ, БЪЛГАРИЯ ” с водещи Виктор Николаев и Мирослава Иванова;
- „НОВИНИТЕ на NOVA“ в 06:00, 07:00, 08:00, 09:00, 12:00, 16:00, 19:00, 23:00 часа;
- „ПРЕСЕЧНА ТОЧКА“ с от понеделник-петък 16:10 – 17:00;
- „ИНТЕРВЮТО на NOVA“ (всеки делничен ден след централната новинарска емисия).

За уикенда наблюдавани са НОВИНИТЕ на NOVA в 12:00 – обедна емисия и централна емисия в 19:00 часа и следните предавания:

- съботно-неделния сутрешен блок „СЪБУДИ СЕ“ от 07:30 – 11:00;
- публицистичното предаване „НА ФОКУС“ в неделя 16:30 – 19:00 с Лора Крумова/ Симеон Белев, което включва и „НА ФОКУС“ – интервю след централната емисия новини в 19:40 – 20:00 часа.
- специалното предизборно студио „ИЗБОРЪТ НА БЪЛГАРИЯ – НОВИТЕ КМЕТОВЕ“ в деня на изборите 29.10.2023 г. и в деня на балотажа 05.11.2023 г.

Всички форми с предизборно съдържание са обозначени със специален звуков сигнал - каш „Изборът на България - новите кметове“. Има и специално електорално студио, от където се изнасят социологическите данни за вота.

На сайта на доставчика [/https://nova.bg/](https://nova.bg/) има обособена категория „МЕСТНИ ИЗБОРИ 2023, в тази секция се публикуват всички актуални новини и откъси от издания на публицистичните предавания, както и анкети, свързани с вота. Информацията от анкетите се представя в предаването „ЗДРАВЕЙ, БЪЛГАРИЯ“.

Информация за договори с политически субекти за платени форми е публикувана и допълвана редовно на сайта на доставчика. Първите договори са качени на 20.10.2023г., а последно са допълнени на 26.10.2023г.

НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, доставчик „Нова Броудкастинг Груп“ ЕООД

КП „ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА – ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ“	Платена форма	314,995.83
ПП „ВЪЗРАЖДАНЕ“	Платена форма	84,302.64
ПП „СПРАВЕДЛИВА БЪЛГАРИЯ ОБЕДИНЕНИ РОДОЛЮБЦИ“ – „СБОР	Платена форма	21,726.00

МЕСТНА КОАЛИЦИЯ „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ (Коалиция „БСП за България“, Коалиция „Левицата“, Коалиция „Неутрална България“, Коалиция „Алтернатива на гражданите“ и ПП „Атака“) София	Платена форма	18,084.00
Общо в лева		439, 108.47

Наблюдението отчита като доминираща в целия обем на съдържанието темата за честността на изборите, организацията, финансирането, активността, купения вот и сигналите срещу купуването на гласове. В началото основният акцент в съдържанието е „битката за София“ като се разглеждат въпросите на какво ще заложат кандидатите за кмет на столицата в своите кампании и ще се стигне ли до балотаж. Темата за честността на изборите, активността и купения вот става основна в последните две седмици от кампанията до балотажа на 5 ноември. В началото на наблюдавания период съдържанието е фокусирано и върху протеста на автомагистрала „Тракия“ на миньори и енергетици срещу териториалните планове за развитие, които правителството изпрати в Брюксел. Проблемите в сектор енергетика са първи по ред в новинарските емисии, както и напрежението за съдбата на мините, което от протестите на пътя се прехвърля в пленарната зала. Под прицел е енергийният министър. Други теми в съдържанието в началото на кампанията са затварянето на Руската църква и преместването на Паметника на Съветската армия. Седмицата 9-13 октомври е белязана от две вътрешнополитически събития - гласуването на първия вот на недоверие на кабинета „Денков“, който е отхвърлен и прекратяването на протестите на енергетици и миньори, последвано от пускането на движението на АМ „Тракия“ на 13 октомври. В средата на кампанията теми са казусът „Лукойл“ и ветото, наложено от президента върху Закона за енергетиката. Ключови при дебатите между кандидатите за кметове и общински съветници на столицата са въпросите за детските градини, паркирането и недовършените ремонти на ремонтите. Темите относно местния вот с кандидатите се водят през проекцията на националните въпроси за стабилност и сигурност и засягат основно отношенията на централната власт. Съдържанието обхваща следните въпроси: *„Какво ще е бъдещето на възлищните централи?; От какво недоволстват синдикатите?; Има ли политически контекст в протестите?; Как ще бъде постигната политическа стабилност и ще има ли промяна във формулата на управление?; Как столицата ще стане умен и красив град? По време на цялата кампания се търси отговор на въпроса и защо е важно да гласуваме?“*

След привидно спокойната кампания, 48 часа преди вота, от партия ИТН се изнася информация за манипулация с машинния вот и се иска арест на зам -министър. Наблюдават се крайни политически реакции на партиите ИТН, ГЕРБ, БСП, ДПС и „Възраждане“ към управляващите представители на ПП-ДБ. Скандалът с машините е отразен във всички новинарски емисии на 27 октомври, като политическите реакции поставят под съмнение вота, говори се за съмнения и за бъдещето на кабинета. В изданието на предаването „ПРЕСЕЧНА ТОЧКА“ е направено включване на живо с репортаж от Народното събрание във връзка със скандала с машините. Темата е обсъдена в дискусия с журналистите Асен Генов, Къдринка Къдринова и бившия екоминистър Емил Димитров. В късната емисия „Новините на НОВА“ е обявено решението на ЦИК за отмяна на машинния вот. Излъчен е репортаж за политическите реакции по казуса и е потърсено мнението на експерта по конституционно право Наталия Киселова. В предаването „СЪБУДИ СЕ“ в изборния ден коментар за „извънредното изборно положение“ правят актрисите Богдана Трифонова, Здрава Каменова и Стефания Колева. В изданието на „ИЗБОРЪТ НА БЪЛГАРИЯ – НОВИТЕ КМЕТОВЕ“ на 29 октомври политолозите Евелина Славкова и Първан Симеонов правят коментар на „драмата с машините“, която според тях няма да се отрази на активността, а ще се види в резултатите от вота. Преди края на изборния ден е проведена дискусия с участници Силвия Великова, Слави Ангелов, Георги Лозанов и Бойко Станкушев, в която е обсъдено има ли сценарий зад отпадането на машинното

гласуване. Направена е аналогия с аферата „Костинброд“, а медийният експерт Георги Лозанов определя събитието като „черен лебед“ за кампанията. В коментарното студио мнение относно скандала с машините дават певицата Есил Дюран, писателят Георги Бърдаров, психологът Лили Стефанова, популярният шеф-готвач Иван Манчев и юристът Иван Сотиров. Всички участници в дискусиата се обединяват около мнението, че в последния момент е внесен допълнителен хаос в кампанията и това би могло да доведе до още по-голямо подкопаване на доверието в институциите. Независимо от изказаните мнения гостите в студиото призовават гражданите за упражняване на своя вот. На 31 октомври е обявена анкета в ефира на „ЗДРАВЕЙ, БЪЛГАРИЯ“, която гласи: *„След като Върховният административен съд реши да върне вота с машини за балотажа в неделя - как ще гласувате вие на втория тур от местните избори?“* Отговори: С машина - 44.38%; С хартия 38.28%, няма да гласувам 17.34%.

В студиото „ИЗБОРЪТ НА БЪЛГАРИЯ – НОВИТЕ КМЕТОВЕ“ на 5 ноември е проведена дискусия с участници Петър Москов, Бойко Станкушев, Радослав Бимбалов и Слави Василев, в която скандалът с машините е определен като посегателство към изборния процес и към демокрацията. Бойко Станкушев определя позицията на институциите ЦИК и ДАНС, както и на политиките по случая за „криминален акт“. Поставен е въпросът за смяна на „механиката“ на изборния процес.

В края на кампанията след скандала с машините и преди балотажа, тематичният акцент пада върху купуването на гласове. Стават популярни следните случаи - от секция в Малорад *„Чичо Цено, кой номер“*; случаят от с. *Габровница (Монтана)*, където член на комисията зачертава бюлетини за общински съветници; *случаят от с. Лозен, Стражица*, където видеонаблюдението заснема "раздаване на 50 лв." в избирателна секция. В последните 2 дни на кампанията преди балотажа в програмата е излъчено и разследване на медията за купуване на гласове и регистрации по постоянен адрес от общински съветник в гр. Перник.

Хората от ромски произход участват в съдържанието при отразяването на акциите за купен вот. Често, но не винаги журналистите уточняват, че акциите са от квартал, населен с роми. В новините на 2 ноември се излъчва репортаж, в който става ясно, че член на СИК в град Видин е бит, тъй като е заснел видеоклип, в който се вижда как един и същи хора гласуват по няколко пъти. От репортажа става ясно, че участниците в сбиването са от ромски произход, но деянието е определено не като свада, а като престъпление срещу изборния процес. **В интервю в издание на „Пресечна точка“ на 2 ноември, избраният за общински съветник в столицата Васил Калановски от ПП-ДБ прави коментар относно предстоящия балотаж, касаещ произхода на Ваня Григорова: *„Винаги съм считал, че смесицата, генната смесица между различни етноси винаги ражда визуално красиви резултати. Само че ние в неделя, колкото и симпатична да е госпожата, не отиваме на конкурс за манекенки, независимо колко са устати, а за избор на кмет на София.“*** Това е и обръщението му към избирателите от София да упражнят своя вот на балотажа. Неговото изказване е оставено без реплика от водещата Ана Мария Конова.

Като предпочитани събеседници в редакционното съдържание се открояват експертите от социологическите агенции „Тренд“ – Димитър Ганев и Евелина Славкова и от „Галъп“ – Първан Симеонов, социологът Андрей Райчев, журналистите Любчо Нешков, Бойко Станкушев, Ружа Райчева, Светослав Малинов, политологът Даниел Смилов, политологът Цветанка Андреева, психологът Ани Владимирова, Румяна Дечева - бивш член на Обществения съвет към ЦИК, Мирослав Севлиевски – бивш енергиен министър. Основни участници в съдържанието са и представителите на ЦИК – председателят Камелия Нейкова, заместник председателят и говорител - Росица Матева и председателят на ОИК София - Полина Витанова.

Телевизионна програма НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ представя собствено безплатно редакционно съдържание под формата на: **интервюта, дискусии, репортажи** и обща информация – **хроника**, както и **анкети**. Преобладаващо по обем е изборното съдържание в публицистичните предавания: „ЗДРАВЕЙ, БЪЛГАРИЯ“, „ПРЕСЕЧНА ТОЧКА“, „СЪБУДИ СЕ“, „НА ФОКУС“. Дебатите се водят в предаванията „ЗДРАВЕЙ, БЪЛГАРИЯ“ (на 13.10; 18.10 и 25.10). В изданията на „ПРЕСЕЧНА ТОЧКА“ в дните 23, 24 и 25 октомври. **Новост** за тези избори е изнесеното студио с водещ Николай Дойнов, което стартира на 16 октомври и в

рамките на две седмици се излъчва от големи областни града в страната – започва от Благоевград, следват Пловдив, Кърджали, Хасково, Бургас, Варна, Плевен, Видин и завръща на финала на 27 октомври петък в София. Студиото се включва пряко в сутрешния блок „ЗДРАВЕЙ, БЪЛГАРИЯ“, а централната емисия новини се води едновременно от студиото на НОВА в София и от изнесено студио в съответния град. С новата форма в редакционното съдържание от медиата обръщат поглед към проблемите на хората и техните очаквания от управляващите за подобрене на жизнения им стандарт и начина им на живот. Обобщават се основните проблеми от живота на един град: инфраструктура, демографски проблеми (обезлюдяването), околна среда (замърсяването) и здравеопазването. В изданията Николай Дойнов и кореспондент на НОВА от областта осъществяват срещи с граждани и експерти, а журналистът Нели Тодорова прави проучване във всеки град с „Кошницата на НОВА“ за цените на основни хранителни продукти на пазара.

Ново по вид съдържание е и **интервюто** в предаването „ПРЕСЕЧНА ТОЧКА“, което се провежда в последната част на предаването.

Предизборна рубрика е включена в съботно-неделния блок „СЪБУДИ СЕ“. Това е **рубриката на Краси Боев „Нищо лично“** - по време на предизборната кампания се осъществяват срещи (репортажи) с кандидати за кметове и за общински съветници из страната.

В предаването „НА ФОКУС“ четири поредни недели се излъчва рубриката на Евгени Генчев, в която се реализират срещи с кандидати за кметове в градовете Пловдив, Перник, Варна и Благоевград. **На 1 октомври** участват кандидатите за „**битката за Пловдив**“ като основната тема е „Финансовият колапс на Пловдив и вечните ремонти“, участници са: Ивайло Старибратов – кандидат на КП „Продължаваме промяната – Демократична България“; Костадин Палазов – кандидат от КП „БСП за България“; Костадин Димитров – кандидат на ПП ГЕРБ; Ангел Георгиев от ПП „Възраждане“ и Славчо Атанасов от КП „Съединени за Пловдив“. **На 8 октомври** е излъчен репортаж с кандидатите за кмет на **град Перник**: Кирил Леонов - кандидат за кмет на МК "БСП за България (ПП БЪЛГАРСКИ ГЛАСЪ, ПП МИР), Георги Недев - кандидат за кмет КП „Продължаваме промяната – Демократична България“, Радослав Червенков – кандидат на ПП „Възраждане“ и Станислав Владимиров от ПП „Движение за просперитет на Перник“. **На 15 октомври** са представени кандидатите за кмет на **Варна**: Благомир Коцев от КП „Продължаваме промяната – Демократична България“, Иван Портних от ПП ГЕРБ, Коста Стоянов от ПП „Възраждане“, Павел Раличков от КП "БСП за България. **На 22 октомври** материалът е от **Благоевград** с Илко Стоянов - Инициативен комитет, подкрепен от ГЕРБ, Методи Байкушев от КП „Продължаваме промяната – Демократична България“, Румен Томов издигнат от КП „Граждани за общината“ и независимият кандидат Атанас Камбитов, подкрепен от Инициативен комитет.

Дебатите в програмата са с предварително установен регламент и водещите следят стриктно за равнопоставеността между участниците, както и за спазването на добрия тон. В „**ЗДРАВЕЙ, БЪЛГАРИЯ**“ редакционното решение да се определи кой от кандидатите ще стартира е чрез жребий (хвърляне на монета), това се отнася само за първото изказване, което е регламентирано 40 секунди и трябва да съдържа отговор на въпроса „Защо аз, а не той“. За останалите въпроси кандидатите се редуват в изказванията си. Основните теми, които са поставени за обсъждане в рамките на дебата са разделени на 4 части: първа част - инфраструктурата на града и ремонтите в София, втора част - транспорта, трафика и паркирането, трета част - качеството на живот, паркове, чистота на въздуха и детските градини. Четвъртата част е оставена за неудобни въпроси, които кандидатите си задават един на друг. След отговор на въпроса на всеки се предоставят по 30 секунди за финални думи. Първият дебат е осъществен на **13 октомври** между кандидата на ПП-ДБ и "Спаси София" Васил Терзиев и кандидата на МК ГЕРБ/СДС Антон Хекимян. Дебатът между кандидатите за общински съветници, озаглавен „Дебатът за София – Битка на идеи“ е осъществен на **18 октомври** в изданието на предаването между Георги Георгиев – кандидат за общински съветник от ГЕРБ-СДС, Борис Бонев – водач на листата за общински съветници на ПП-ДБ и „Спаси София“, Деян Николов – кандидат за кмет и водач на листата за общински съветници на „Възраждане“, Иван Таков – кандидат за общински съветник на Местна коалиция „БСП за България“, Пламен Данаилов – водач на листата за общински съветници на „Има такъв народ“. Дебатът е разделен на три части (*1 част:*

Инфраструктура и ремонти. 2 част: Трафик, градски транспорт, задръствания. 3 част: Идеите за чиста и красива столица. Кални точки, въздух - Чистота на столицата, детски градини и проблемът със застрояването) като всеки участник има право на 30 секунди за начало и край. В другото време се провежда свободна дискусия. На **25 октомври** в извънредно издание на „ЗДРАВЕЙ, БЪЛГАРИЯ“ от 18:00 до 19:00 часа е проведен „Дебатът за София“ между Васил Терзиев и Антон Хекиянян. Кандидатите представят в студиото предмет, който според тях олицетворява София. Дебатът започна с представяне на символа на София. Терзиев показва малко парче от настилката покрай храм “Свети Александър Невски”, което според него символизира стандарта за града „Ремонт на ремонта“, а Хекиянян носи значка с герба на столицата на ревера на самото си. Дебатът е разделен на една обща част и два големи тематични кръга – „Парите на София“ и „Животът на София“.

В предаването **„ПРЕСЕЧНА ТОЧКА“** дебатите се провеждат с кандидати за общински съветници в три поредни дни в края на кампанията 23, 24 и 25.10.2023г. Темите в дебатите касаят вота в столицата и търсят отговор на въпроса „Къде е неизползваният потенциал на София?“ Дебатите са разделени на три части - *Първа тема: За прозрачно и ефективно използване на финансите на София. Втора тема: София – модерен град – за инфраструктурата, транспорта и екологията. Трета тема: Столичният парламент – За разпределението на силите, ролята и задачите на Общинския съвет на София.* В първия дебат участници са Карлос Контрера - кандидат на ВМРО за кмет на София; Васил Гюров – начело на листата на движение „Гражданска инициатива за София“ и Цветан Цветков – кандидат за кмет на район Лозенец от „Синя София“. Във втората дискусия участниците са: Иван Таков – кандидат за общински съветник в София от МК БСП, Пламен Данаилов – кандидат за общински съветник от ИТН, от партия ДПС са поканени, но не излъчват участник. В третата дискусия участие отказват от партия ГЕРБ, а участници в дебата са кандидата за кмет на столицата Деян Николов – ПП „Възраждане“ и кандидатът за общински съветник от Борис Бонев – ПП- ДБ и „Спаси София“.

Коментари, прогнози и анализи на експерти – социолози, политолози се наблюдават в предаванията „ЗДРАВЕЙ, БЪЛГАРИЯ“, „ПРЕСЕЧНА ТОЧКА“, „СЪБУДИ СЕ“, „НА ФОКУС“, в публицистично издание „ИНТЕРВЮТО НА НОВА“ след централната емисия новини и в предизборното студио „ИЗБОРЪТ НА БЪЛГАРИЯ – НОВИТЕ КМЕТОВЕ“. Първият коментар е направен в „ЗДРАВЕЙ, БЪЛГАРИЯ“ на 05.09 от Димитър Ганев „Тренд“ след първото социологическо проучване. Последният коментар, касаещ социологията в тази кампания е на финала на предизборното студио в 23 часа на 02.10 от Светлин Тачев „Галъп“ и Димитър Ганев „Тренд“, които правят разбивка и демография на вота.

В разглеждания период са осъществени и политическите **интервюта** с кандидатите за кметове в **„ЗДРАВЕЙ, БЪЛГАРИЯ“** - на 3 октомври с **Вили Лилков** от коалиция „Синя София“, 9 октомври **Ваня Григорова** - кандидат за кмет на София, издигнат от МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“, 11 октомври с **Деян Николов** – кандидат за кмет на София от ПП „Възраждане“. В предаването се провеждат и интервюта с водещи фигури на партиите – на 24 октомври гостува **Кристиян Вигенин** (БСП за България), а на 25 октомври гост е **Костадин Костадинов** (Възраждане), на 26 октомври е проведено интервю с **Кирил Петков** (ПП -ДБ).

В изданията на **„ПРЕСЕЧНА ТОЧКА“** са проведени следните интервюта с кандидати за кметския стол на столицата: на 2 октомври - Красимир Стойчев, „Партия на Зелените“; на 9 октомври – Александър Томов от ПП „Българска социалдемокрация – ЕВРОЛЕВИЦА“, на 16 октомври - Светослав Витков, кандидат за кмет на София от „Глас за София“.

В изданията на **„СЪБУДИ СЕ“** интервютата с кандидатите за кмет на София стартират с лични блиц въпроси, в същинската част се включват въпроси за основните насоки при евентуално бъдещо управление на града и въпроси за силните и слабите страни на опонентите. В рамките на кампанията в изданията са осъществени интервюта с независимия кандидат **Радостин Василев** на 30 септември, на 1 октомври гост е кандидатът на ПП-ДБ и "Спаси София" **Васил Терзиев**, следващата седмица (на 8 октомври) гостува кандидатът на МК ГЕРБ/СДС **Антон Хекиянян**, на 15 октомври участник е **Карлос Контрера** – кандидатът на ПП „ВМРО – Българско национално движение“, а на 21 октомври гостува кандидатът на ПП „Има такъв народ“ **Ивайло Вълчев**.

В изданията на „НА ФОКУС“ са проведени интервюта с: **Ваня Григорова**, издигната от МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ на 1 октомври, на 8 октомври с **Виолета Комитова** от ПП „Български възход“, на 15 октомври гостува **Васил Терзиев** - кандидатът на ПП-ДБ и "Спаси София" и в последната неделя, преди вота, гост е кандидатът за кмет на столицата **Вили Лилков**, издигнат от „Синя София“.

Редакционно съдържание по предавания:

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ Програма НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
„ЗДРАВЕЙ, БЪЛГАРИЯ“	44 246
„ПРЕСЕЧНА ТОЧКА“	18 069
„СЪБУДИ СЕ“	8442
Новините NOVA - централна емисия	8151
„НА ФОКУС“	7998
ИНТЕРВЮТО в Новините NOVA	7194
Новините NOVA - късна емисия	4305
Новините NOVA- сутрешен блок 06:00 /07:00/08:00/ 09:00	4640
Новините NOVA- обедна емисия	3587
Новините NOVA - следобедна емисия	2743
ОБЩО	109 375

Присъствие на партиите в редакционното съдържание:

В редакционното съдържание на програма НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ се наблюдава присъствието на партиите и коалициите МК ПП-ДБ и "Спаси София", КП „Продължаваме промяната – Демократична България“, ПП „Възраждане“, МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“, МК ГЕРБ/СДС, ПП ГЕРБ, КП „БСП за България“, ПП „Има такъв народ“, „ВМРО – Българско национално движение“, ПП „Консервативно обединение на десницата“ – КОД, ПП „Български възход“, ПП „Партия на Зелените“, ПП „Българска социалдемократия – ЕВРОЛЕВИЦА“, ПП „Глас народен“, ПП „Движение за права и свободи“, ПП „Движение за просперитет на Перник“, Коалиция "БСП ЗА БЪЛГАРИЯ(ПП БЪЛГАРСКИ ГЛАСЪ, ПП МИР), КП „Граждани за общината“, КП „Съединени за Пловдив“ и др.

Лидерите на партиите, които взимат участие в съдържанието са Кирил Петков, Бойко Борисов, Корнелия Нинова, Костадин Костадинов.

ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
МК ПП-ДБ и "Спаси София"	10022
ПП ГЕРБ	5499
ПП „Възраждане“	5111
МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ (Коалиция „БСП за България“, Коалиция „Левицата“, Коалиция „Неутрална България“, Коалиция „Алтернатива на гражданите“ и ПП „Атака“)	4946
МК ГЕРБ/СДС	4190
КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	3932
КП „БСП за България“	3763

ПП „Има такъв народ“	3015
ПП „Консервативно обединение на десницата“ - КОД	2289
„ВМРО – Българско национално движение“	1656
ПП „Български възход“	1422
Радостин Василев НЕЗАВИСИМ (София)	875
Васил Гюров НЕЗАВИСИМ „Гражданска инициатива за София“	686
ПП „Партия на Зелените“	684
ПП „Българска социалдемокрация – ЕВРОЛЕВИЦА“	645
ПП „Глас народен“	600
ПП „Движение за права и свободи“	569
ПП „Движение за просперитет на Перник“	264
КОАЛИЦИЯ "БСП ЗА БЪЛГАРИЯ(ПП БЪЛГАРСКИ ГЛАСЪ, ПП МИР) (Перник)	264
Илко Стоянов – НЕЗАВИСИМ (Благоевград)Инициативен комитет подкрепен от ГЕРБ	243
Атанас Камбитов – НЕЗАВИСИМ (Благоевград) Инициативен комитет	243
КП „Граждани за общината“	243
КП „Съединени за Пловдив“	204
МК СДС (Монтана)	184
ПП „ Движение напред България“	88
ПП „Национално движение за права и свободи“	75
ПП „Пряка демокрация“	64
МК " България и регионите" Велико Търново	57
МК "БСП, Български гласъ и МИР" Бургас	25
ОБЩО	51 858

Най-голям обем в редакционното съдържание има МК ПП-ДБ и „Спаси София“. Основните участници, представители на коалицията, са Васил Терзиев и Борис Бонев. Те са представени в различни форми в съдържанието на отделните предавания на медията. Наблюдава се последователност в програмата кандидатите от основните политически сили (Васил Терзиев, Антон Хекимян и Ваня Григорова) да бъдат канени за интервю веднъж в началото на кампанията и след това непосредствено преди вота. В реализираните дебати между Васил Терзиев и Антон Хекимян не се наблюдава сблъсък между кандидатите на програма и визия за града, а по скоро стремеж към сходни резултати с разлика в посочените методи на управление. Васил Терзиев посочва диалога и консенсуса като основни, а Антон Хекимян - уповаването на стандарти.

Платените форми в НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ са отделени чрез визуални и звукови средства, като е указано по подходящ начин, че материалът е платен, съдържа се и информация, че купуването и продаването на гласове е престъпление, всички клипове и репортажи са отделени с каш.

Тематичният акцент при партия „Възраждане“ е демографският проблем, неработещите здравни, образователни и социални системи и стопиране на проамериканското влияние в държавата. В платената си агитация партия „Продължаваме промяната - Демократична България“ залага на два клипа. В единия лицецо на кампанията са Васил Терзиев и Борис Бонев, които обявяват и целите в програмата за управление на столицата - прозрачност и достъпност на гражданите до общинските услуги, постигане на чист и зелен град, детска градина за всяко дете, качествени ремонти от първия път. В друг клип на партията, който се излъчва в програмата паралелно, акцентът е върху „Моята България“ или вярата в родината. В клипа на МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ ударението е поставено върху правилното разпределяне на общинския бюджет. При ПП „СПРАВЕДЛИВА БЪЛГАРИЯ ОБЕДИНЕНИ РОДОЛЮБЦИ“ – „СБОР“, погледът е изцяло обърнат към столицата, клипът е своеобразно обръщение към гражданите, които чувстват, че са излъгани от управляващите и са изгубили своя град.

ПЛАТЕНИ ФОРМИ – ОБЩО клипове	ВСИЧКИ ФОРМИ В СЕКУНДИ
МК ПП-ДБ и "Спаси София"	684
КП „Продължаваме промяната – Демократична България"	263
ПП „ВЪЗРАЖДАНЕ“	228
МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“- София	105
ПП „СПРАВЕДЛИВА БЪЛГАРИЯ ОБЕДИНЕНИ РОДОЛЮБЦИ“ – „СБОР“	56
Общо	1336

В рамките на предизборната кампания не са представени социологически проучвания.

Вид съдържание	Мъже	Жени
Редакционно съдържание	434	159
Платени форми	56	8
Общо 657	490	167

Вид съдържание	Мъже	Жени
Редакционно съдържание – участие на експерти	56	22
Общо 78		

Разяснителната кампания на ЦИК стартира още преди официалния старт на предизборната кампания. От 29.09.2023 г. се излъчват клипове с инструкции за гласуване с хартия в секциите (клиповете се излъчват по време на сутрешния блок в часовия пояс от 06:00 до 09:30, след обедната емисия новини в 12 часа и след централната емисия новини в 19:00 часа). От 01.10. е пуснат клип на ЦИК с инструкции за гражданите, които имат право да упражнят своя вот, а от 07.10. започва разпространение на клипове относно текущата процедура за извършване на проверка за правилното вписване на избирателите по постоянен адрес в избирателните списъци. От 08 октомври са включени и клипове за подаване на заявления за гласуване на избирателите с трайни увреждания. Всички клипове имат и жестов превод. На 18.10 в студиото на „ЗДРАВЕЙ, БЪЛГАРИЯ“ на живо от зам.-председателя на ЦИК Росица Матева е направена демонстрация на гласуване с машинната и хартиената бюлетина.

В двата дни на вота - на 29 октомври и на 5 ноември, медията отново, както и на предходните кампании за изборите за Народно събрание на 2 октомври 2022 г. и на 2 април 2023 г., излъчва собствени

клипове с призови за гласуване от популярни лица, целящи повишаване на избирателната активност участват: актьорите Ненчо Балабанов, Владимир Михайлов, Мая Бежанска, Неда Спасова, Дария Симеонова, Елена Атанасова, Албена Михова, певиците Маги Джанаварова, Венци Венц, Стефан Вълчев, Есил Дюран, Роксана шеф-готвачът Иван Манчев и други популярни лица от телевизионния екран.

Платената агитация стартира в последните 10 дни. Първите платени клипове, които са излъчени в програмата, са на партиите „ВЪЗРАЖДАНЕ“ и „Продължаваме промяната - Демократична България“ и стартират на 21.10. Платените клипове на МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ и ПП „СПРАВЕДЛИВА БЪЛГАРИЯ ОБЕДИНЕНИ РОДОЛЮБЦИ“ – „СБОР“ се излъчват само в един единствен ден – 27.10.2023г. В седмицата преди балотажа на 5 ноември не се излъчва платено съдържание.

Жестовият превод е 3.89 % спрямо цялото наблюдавано предизборно съдържание. Присъства само в късните емисии „НОВИНИТЕ на NOVA“ в 23:00 часа.

Социалните мрежи се използват в „ЗДРАВЕЙ, БЪЛГАРИЯ“ и като източник на информация в „НОВИНИТЕ на NOVA“ за съобщаване на позиции на политиците, като изрично се упоменава от къде е публикацията (най-често това е фейсбук). В останалото редакционно съдържание не се наблюдава да се използват социалните мрежи. Не се отчита кампания за преференциален вот. Няма регистрирани кандидати за депутати, които да са и водещи на предавания.

Изборният ден 29 октомври и изборният ден на 5 ноември (балотажът) са със специална програмна схема. В двата дни в рамките на изданията на предаването „СЪБУДИ СЕ“ (което е с удължено време от 6:50 сутринта до 12 часа на обед) се излъчва студио „ТРИЪГЪЛНИКА НА ВЛАСТТА“ с водещ Мон Дьо. Журналистът Христо Калюферов прави обобщения на най-важните новини на всеки кръгъл час и данни на агенция „Галъп“ за активността. Излъчват се репортажи от осъществявани акции за купени гласове (София, Дупница). Журналистът Ева Костова се включва на живо от централата на ЦИК по време на целия изборен ден с новини за избирателната активност и информация относно постъпили сигнали за изборни нарушения. На живо в ефира на медиата в сутрешния блок „СЪБУДИ СЕ“ е проследено гласуването из цялата страна. С репортажи е отразен и вотът на кандидатите за власт. С обръщение към зрителите са включени кандидатите Васил Терзиев, Ваня Григорова, Антон Хекимян, Ивайло Вълчев, Кирил Петков, Деян Николов, представителите на законодателната власт - депутатите Кирил Петков, Христо Иванов, Бойко Борисов, представители на изпълнителната власт – акад. Николай Денков, на президентската институция - Илиана Йотова. Репортерите на НОВА предават на живо с включвания от градовете София, Враца, Стара Загора, Пловдив, Хасково, Русе, Кърджали, Царево, Благоевград, Велико Търново, Варна, Бургас. След края на изборния ден в ефира на медиата са включени коментари на кандидатите за кметове от Стара Загора, София, Благоевград, Царево, Перник, Пловдив, Бургас. В предаването „НА ФОКУС“ на 29 октомври, което се излъчва с променен час от 15:00-17:00 часа, Мария Йотова прави журналистическо изследване на профила на негласуващите и причините за тези политически неактивни хора. Студиото на живо „ИЗБОРЪТ НА БЪЛГАРИЯ – НОВИТЕ КМЕТОВЕ“ с водещи Виктор Николаев и Мирослава Иванова се излъчва и в двата изборни дни. На 29 октомври студиото започва в 17:00 часа и завършва в 00:05 часа. На 5 ноември в деня на балотажа студиото започва в 17:50 и до 21:15 часа се излъчва в програмата, а след този час излъчването на предаването се прехвърля в телевизионна програма NOVA NEWS

Студиото включва анализи, прогнози и първи коментари на изборните резултати. В изборния ден на 29 октомври участници в дискусиите са Димитър Ганев, Левон Хампарцумян, Първан Симеонов, Христо Панчугов, Ружа Смилова. С анализ на скандала с машините и коментар на първите резултати е излъчена дискусиа „Новите кметове – България в битка на идеи“ с експертите – Татяна Буруджиева, Андрей Райчев, Стойчо Стойчев, Харалан Александров, Асен Агов и Асен Григоров. За балотажа на 5 ноември в програмата са включени репортажи от областните градове - София, Пловдив, Варна, Русе, Плевен, Благоевград, Видин, Шумен, Велико Търново, Сливен, Пазарджик, Хасково, Смолян. С анализ и прогнози за тази кампания и коментар под заглавие „Кой гласува и кой пасува“ и в двата изборни дни са включени социолозите Димитрина Воева „Тренд“ и Светлин Тачев от „Галъп“. В деня на балотажа участниците в

дискусиите в предизборното студио „ИЗБОРЪТ НА БЪЛГАРИЯ – НОВИТЕ КМЕТОВЕ“ са Бойко Станкушев, Радослав Бимбалов, политологът Слави Василев, журналистите Калина Влайкова, Георги Милков, Веселин Стойнев, Асен Григоров и др.

ИЗВОДИ:

В тази предизборна кампания в програма НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ доминира журналистическото съдържание. Съотношението между редакционното съдържание и платеното съдържание е 98.8 % към 1.2%. Съдържанието относно изборите доминира в сутрешния блок „ЗДРАВЕЙ, БЪЛГАРИЯ“, следвано по обем от предаването „ПРЕСЕЧНА ТОЧКА“.

Принципът за равнопоставеност на участниците в кампанията е стриктно спазван.

Отразяването на цялата предизборна кампания и участниците в нея е с фокус към проблемите и разногласията в правителството. Началото е белязано от кризата в сектор енергетика, но вътрешните противоречия между партиите от коалицията излизат на преден план и ескалират със скандала с машините като изместват изцяло тематиката на местния вот.

В последната седмица преди балотажа всички участници в съдържанието коментират евентуалното разместване на политическия пасианс. Голям обем от редакционното съдържание е насочен към кандидатите за вота в столицата. За отразяването на кандидатите в другите областни градове в програмата са включени специални рубрики – обиколката на НОВА с Николай Дойнов, която се фокусира върху проблемите на хората и цената на живота. Рубриката на Евгени Генчев в предаването „На фокус“ запознава зрителите с кандидатите за властта в градовете Пловдив, Перник, Варна и Благоевград и дава възможност на зрителите да направят сравнение между опонентите.

В двата изборни дни голяма част от програмата отразява с включвания НА ЖИВО изборния процес в големите градове.

За представянето на резултатите от местния вот в студиото на НОВА е използвана най - новата технология за виртуална реалност.

Прави впечатление, че в тази кампания няма представени социологически проучвания. За допитвания до общественото мнение се използват анкетите, публикувани на сайта на доставчика и обявявани в предаването „ЗДРАВЕЙ, БЪЛГАРИЯ“.

Платената агитация, както и при кампанията от месец април 2023 година, е разположена в последните 10 дни на предизборния месец. Две от коалициите ПП „Справедлива България обединени родолюбци“ – „СБОР“ и МК „БСП за България“ имат излъчване на клипове само в един ден (27 октомври). В седмицата преди балотажа не е регистрирано излъчване на платени клипове.

Във връзка с провеждане на избори за органи на местна власт в периода 29 септември – 5 ноември 2023 е осъществено специализирано наблюдение на отразяване на предизборната кампания в програма NOVA NEWS на доставчика на медийни услуги „Нова Броудкастинг Груп“ ЕООД. Извършеният мониторинг, обхващащ часовите пояси в делничните дни: 8.00 – 12.00 и 17.00 – 20.00 ч.; в съботните дни 16.00 – 19.00 ч. и 19.00 – 20.00 ч. в неделните, включва сутрешния блок „Твоят ден“, делничните предавания „Денят на живо“, „Ревизия“, „Челюсти“, предаването „Ничия земя“ (излъчвано и в неделните дни), „Твоят ден – избрано“ и съботното предаване „Офанзива“.

При отразяване на предизборната кампания наблюдението констатира присъствие на редакционно и платено агитационно съдържание, свързано с местния вот и липса на безплатно агитационно. Използваните форми са интервюта, репортажи, дебати и клипове. Медията представя визията на кандидатите за управление през следващия мандат в четири големи избирателни райони в България – Бургас, Варна, Пловдив и София. В кампанията, стартирала на 29 септември в условия на протести и блокади на миньори, последвалия вот на недоверие към управляващите за енергетиката и скандалите с машинния вот, дебатите по големите национални теми - проблемите в управлението на страната от т.нар. „сглобка“, в известна степен изместват фокуса от регионалните проблеми. Скандалът с отмяната на машинния вот, избухнал непосредствено преди провеждане на първия тур, е в центъра на общественото внимание и най-дебатираната тема в седмицата преди балотажа.

На официалния сайт на доставчика са публикувани Тарифа за условията, реда и цените за отразяване на предизборната кампания, както и информация за сключени договори за разпространение на агитационни форми, свързани с местния вот, в програма НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ. Извършеният мониторинг регистрира реализиране на платено агитационно съдържание в програма NOVA NEWS на един от участниците в изборната надпревара – кандидата на МК „БСП за България“ (Коалиция „БСП За България, Коалиция „Левицата, Коалиция „Неутрална България“, Коалиция „Алтернатива на гражданите“ и ПП „Атака“) - Ваня Григорова в относително малък обем. На сайта на доставчика не присъства информация за сключени договори за излъчване на предизборни форми в NOVA NEWS.

НОВА БРОУДКАСТИНГ ГРУП ЕООД	ФОРМА	СУМА С ДДС
* МК „БСП за България“ (Коалиция „БСП За България, Коалиция „Левицата, Коалиция „Неутрална България“, Коалиция „Алтернатива на гражданите“ и ПП „Атака“)	Платена форма	18 084,60 лв.
ОБЩО В ЛЕВА :		18 84,60 лв.

* Сключеният с местната коалиция договор е за излъчване на предизборни клипове на 26 и 27 октомври т.г. в програма НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ.

Предаванията с изборно съдържание доставчикът ясно обозначава в началото и края с шапка „Изборът на България. Новите кметове“, а в седмицата между двата тура с „БАЛОТАЖЪТ. Изборът на България. Новите кметове“.

Отразяването на предизборната кампания за местни избори в наблюдаваната медия е под формата на безплатно редакционно съдържание със собствено организирани интервюта, репортажи и дискусии в наблюдаваните актуално-публицистични предавания и новинарски емисии. За периода на мониторинга не се констатира присъствие на съдържание, свързано с местния вот в предаванията „Твоят ден – избрано“ и епизодите на „Ничия земя“. Информация, свързана с организацията на изборния процес, акциите на органите на МВР за предотвратяване на опитите за търговия с гласове намират отражение в новинарските емисии през целия период на предизборната кампания. В излъчени репортажи от ЦИК на

аудиторията регулярно се предоставя информация относно подготовката на изборния процес, представяне на образци на изборните книжа, демонстрация на двата начина на гласуване (машинно и с хартиена бюлетина). От публицистичните предаванията в обхвата на наблюдението доминиращо съдържание, свързано с предстоящия вот, се констатира в сутрешния блок на програма NOVA NEWS „Твоят ден“, следвано по обем от утвърдения публицистичен формат за политически дискусии „Офанзива“ и делничното следобедно предаване „Денят на живо“.

Със значителен дял в редакционното съдържание е присъствието на кандидати за местните органи на властта (кметове на общини, районни кметове и общински съветници). Дискутираните теми в проведените интервюта с отделните кандидати се обединяват около проблемите на местното самоуправление: общинските бюджети, инвестиции, изграждане на инфраструктура; подобряване на градския транспорт и изграждане на транспортни връзки в населените места; екология и туризъм; подобряване на административните услуги и др. Значителен дял в излъченото предизборно съдържание заемат основните претенденти, сочени от социологическите агенции за кметския пост в столицата – Деян Николов (ПП „Възраждане“), Антон Хекимян (МК ГЕРБ /СДС/), Васил Терзиев (МК „Продължаваме промяната – Демократична България (Спаси София)“, Ваня Григорова (МК „БСП за България“) и Вили Лилков (МК КОД). В приоритетите на кандидатите за кмет на София са характерните за големите градове проблеми с паркирането, презастрояването, недостига на детски градини и училища, облекчаване на трафика, мерки за справяне със замърсения въздух, утвърдилата се практика в столицата през последните години, т.нар. „ремонт на ремонта“, и др. Управленските решения, заявени от кандидатите за кметски пост, се насочени към превръщането на столицата в модерен, екологичен и привлекателен център за живот.

Със съществен дял в редакционното съдържание е присъствието на експертите, предимно в организираните от медията дискусии, със свои коментари и анализи за очакванията от кандидат-кметската надпревара; тактиките и стратегиите на отделните кандидати; съществуващия дисбаланс между големите и малки общини и преодоляване на пропастта между София и другите региони в страната; профила, нагласите и мотивацията на избирателя в предстоящите избори и др. Предвид обществено-политическата ситуация в страната медията представя експертни мнения за отражението на протестите на миньорите и транспортния хаос в първите седмици на кампанията върху резултатите на местния вот и бъдещото управление на т.нар. „сглобка“. В седмицата преди балотажа и изборната криза, предизвикана от скандала с машинния вот, експерти изразяват опасения, че загубата на вяра на избирателите в политиките и в българските институции ще окаже негативно влияние върху мотивацията и ще доведе до ниска избирателната активност в предстоящия вот.

Предпочитаните експерти в редакционното съдържание са политолози (Димитър Ганев, Цветанка Андреева, доц. Татяна Буруджиева, доц. Стойчо Стойчев, Георги Киряков, Христо Панчуков, Елена Дариева и др.), социолози (Юлий Павлов, Марчела Абрашева, Евгени Дариев, Димитрина Воева и др.), ПР експерти (Нидал Алгафари, Арман Бабилян, Пепи Димитрова и др.) и експерти по политическа и изборна комуникация, икономисти, журналисти, политически анализатори и др.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД в секунди
„Твоят ден“	56 076
„Офанзива“	23 342
„Денят на живо“	17 558
„Новини“	10 490
„Челюсти“	2 910
„Директно“	1 800
„Ревизия“	960
ОБЩО	113 136

ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ в секунди
Без субект	58 858
ПП „Възраждане“	7 339
Местна Коалиция ГЕРБ /СДС/ - София	7 320
МК „Продължаваме промяната – Демократична България (Спаси София)“ - София	4 680
МК „БСП за България“ (Коалиция „БСП за България“, КП „Левицата!“, КП „Неутрална България“, КП „Алтернативата на гражданите“, ПП „Атака“) - София	4 287
Местна коалиция КОД (ДДД-ДЗ, БДФ) - София	3 300
ПП „ВМРО – Българско Национално Движение“	3 120
КП „БСП за България“	3 540
ПП „Има Такъв Народ“	2 760
КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	1 934
ПП „Съюз на свободните демократи“	1 200
ПП „ГЕРБ“	1 454
ПП „Правото“	1 020
Независим – Радостин Василев	1 020
ПП „Български възход“	960
ПП „Български глас“	900
КП „Граждани за общината“	900
ПП „Български Социалдемократи“	900
ПП „Партия на зелените“	900
ПП „Общество за нова България“	900
ПП „Българска социалдемокрация – Евролевица“	900
ПП „Глас народен“	900
КП „Левицата“	840
ПП „Справедлива България Обединени родолюбци“ – „СБОР“	800
ПП „Мир“	720
ПП „Пряка демокрация“	600
ПП „Българска социалдемократическа партия“	600
ПП „Български съюз за директна демокрация“	480
ПП „Средна европейска класа“	4
ОБЩО:	113 136

Платени форми – клипове	секунди
МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ (коалиция „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“,	

КП „ЛЕВИЦАТА!“, КП „НЕУТРАЛНА БЪЛГАРИЯ“, КП „АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ“, ПП „АТАКА“)	90
Общо	90

В предизборното съдържание наблюдението констатира разпространение на платено агитационно съдържание на един от политическите субекти - кандидата за кмет на Столична община Ваня Григорова от МК „БСП за България“ (Коалиция „БСП за България, Коалиция „Левицата, Коалиция „Неутрална България“, Коалиция „Алтернатива на гражданите“ и ПП „Атака“). Предизборният клип с продължителност 30 секунди реализира три излъчвания в програмното време в последните два дни на кампанията преди първия тур (26 и 27 октомври). Платеният агитационен материал е обозначен с изискуемите по Изборния кодекс реквизити „Купуването и продаването на гласове е престъпление“ и „платена форма“.

ПЛАТЕНИ ФОРМИ – ОБЩО ВСИЧКИ ФОРМИ В СЕКУНДИ	СЕКУНДИ
МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ (коалиция „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“, КП „ЛЕВИЦАТА!“, КП „НЕУТРАЛНА БЪЛГАРИЯ“, КП „АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ“, ПП „АТАКА“)	90
Общо	90

В сутрешния блок „Тази сутрин“ на 6 октомври се представя социологическо изследване на електоралните нагласи в София, възложено и реализирано от Центъра за анализи и маркетинг. При спазване на изискванията на Изборния кодекс (ИК) доставчикът предоставя данни за изследването, извършено в периода 30 септември – 3 октомври сред 1003 пълнолетни граждани по метода на пряко стандартизирано интервю в лице в лице. За представяне на данните и коментар в студиото медията предоставя ефира на директора на социологическата агенция Юлий Павлов.

В наблюдавания период в програмата е регистрирано участието на 141 мъже и 64 жени в политическите и експертни дебати, като 67 мъже и 18 жени участват в качеството си на кандидати и политици, а 74 мъже и 46 жени - на експерти.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	17	67
Платени форми	1	-
Безплатни форми		
Общо	18	67

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти	46	74

Наблюдението констатира доминиращо присъствие на мъжете в предизборното съдържание в обхвата на наблюдението - 69% спрямо 31% участие на жени. При кандидатите за местния вот мъжете също имат превес с близо ¼ спрямо жените. Сравнително по-изявено присъствие жените отбелязват в областта на експертната оценка.

За наблюдавания период не се регистрира разпространение на собствена разяснителна кампания за местния вот. С репортажи от ЦИК на аудиторията се предоставя регулярна информация относно начина

на гласуване – машинно и с хартиена бюлетина, както и онлайн симулатор на машинния вот, наличен на страницата на ЦИК.

В деня за размисъл на 28 октомври изборната тематика в програмното време на наблюдаваната медия е свързана изцяло с политическия трус в държавата след породилия съмнения за честността на машинния вот доклад на ДАНС за възможни злоупотреби с кодовете на изборните машини. Излъчват се редица репортажи и брифинг на ЦИК за създалата се ситуация и организацията за нормалното протичане на изборния процес след решението на комисията за забрана от машинния вот. Медията излъчва брифинг на министър-председателя Николай Денков и министъра на електронното управление с оценка на изпълнителната власт за създаденото политическо напрежение. В предаването „Офанзива“ с проф. Михаил Константинов – математик и Ваня Нушева – преподавател по изборни системи и изборна администрация, се дискутира темата за отражението на изборната криза върху избирателната активност и действията на институциите по отношение на вота като цяло. В деня за размисъл преди балотажа медията с репортажи предоставя информация за множество сигнали за купен вот в страната и подготовката на изборния процес на 5 ноември. С творчески размисли е участието на Недялко Йорданов, Кирил Маричков и художника Васил Стоев в дискусия за търсене на пътя между вярата и недоверието – наръчник за ориентиране в деня за размисъл през погледа на творците.

В изборните дни на първия и втория тур медията чрез Изборно студио регулярно предоставя на аудиторията актуална информация относно протичане на изборния ден. Излъчват се репортажи от ЦИК с данни за избирателната активност и констатирани нарушения на ИК, както и информация от МВР за регистриран купен вот в отделни региони в страната. Традиционно се представя гласуването и посланията на кандидатите и лидерите на политически формации в редица градове в страната.

За насърчаване на избирателната активност регулярно в изборния ден медията излъчва кратки клипове с участието на известни българи от средите на изкуството и културата.

За коментари и оценки на предизборната обстановка, избирателната активност и анализ на предварителните резултати на социологическите агенции, в изборното студио присъствие отбелязват интелектуалци, експерти и политици. С преки включвания за коментари от предизборните щабове се излъчват първите изявление на победителите в изборите на 29 октомври и на спечелилите, по предварителни данни от социологическите агенции, кандидати в кметския двубой на 5 ноември в редица региони в страната. Особено внимание в изборните дни медията отделя на резултатите в кметската надпревара за столицата.

ИЗВОДИ:

Извършеното наблюдение на програма NOVA NEWS с фокус отразяване на кампанията за избор на органи на местното самоуправление констатира разпространение на безплатно редакционно, незначително по обем платено съдържание и липса на безплатна агитационна форма.

В програмното време в обхвата на наблюдението се представят кандидатите за местна власт в четири от големите градове на България – Бургас, Варна, Пловдив и София. При спазване на принципите на равнопоставеност, на участниците се предоставя възможност за представяне на управленската визия за отделните региони за следващите четири години чрез интервюта, реализирани в актуално-публицистичните предавания. Сред приоритетите на кандидатите за кметове и общински съветници са проблемите, пред които са изправени органите на местното самоуправление - инфраструктура, транспорт, екология, образование, здравеопазване, инвестиции и финанси и др. Представят се конкретни решения за отделните региони с оглед на икономическите, социални и географски характеристики. В дискусиите се повдига и темата за дисбаланса между големите регионални центрове и малките населени места и предвиждане на повече бюджетни средства за изостаналите райони в страната. Особено внимание медията отделя на „битката за София“ с доминиращо участие на кандидатите, сочени от социологическите агенции с най-големи шансове за кметския пост в столицата. Не се наблюдава негативна кампания. В своите прояви в медията кандидатите като цяло залагат на битката на идеи в предстоящия вот.

В хода на кампанията медията отделя значителен обем телевизионно съдържание на експертизата в дебатите за очакванията от предстоящия вот и посланията на кандидатите чрез участия на политолози, социолози, ПР експерти, журналисти и др. Обществено-политическата ситуация, в която се провежда местния вот – протестите на миньорите, последващия вот на недоверие към кабинета и безпрецедентната изборна криза с машинния вот поставят на дневен ред сред експертите и темата за следизборните отношения в т.нар. „сглобка“ и респективно бъдещото управление на държавата. Не на последно място, особено внимание медията обръща на утвърдилата се порочна практика в изборите през последните години, свързана с търговията на гласове и изборния туризъм.

Предпочитаните от медията жанрове при отразяване на предизборната кампания са интервютата, следвани от репортажи, дискусии и в незначителен обем агитационни клипове. Не се регистрира съдържание достъпно за хора в неравностойно положение.

В обхвата на наблюдението присъствие отбелязват представители на изпълнителната власт и лидери на парламентарно представените политически формации, участници в предстоящия вот.

Като цяло в програмното време с изборна тематика извършеният мониторинг отчита дисбаланс между представителството на жените и мъжете с доминиращо участие на мъжете.

На официалната страница на доставчика присъства специален раздел за местните избори, който ежедневно се актуализира с материали от проведени предизборни прояви, участия в телевизионни предавания и послания на кандидати от наблюдаваните от медията избирателни райони.

При спазване на добрите журналистически практики и зачитане на правото на равнопоставеност наблюдението отчита обективно представяне на кандидатите в реализираното предизборно съдържание. Отразяването на кампанията е в съответствие с разпоредбите на Закона за радиото и телевизията и не са констатирани нарушения.

ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ

Специализираното наблюдение обхваща новини и актуални предавания при отразяването на предизборната кампания за местни избори на 29 октомври 2023 г., излъчени в радиопрограма ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ. Периодът на мониторинг обхваща интервала 29.09. – 29.10.2023 г., както и седмицата на последвалия балотаж от 30.10. до 05.11. 2023 г. включително.

Фокусът е насочен към сутрешния часови пояс 06:20 – 12:30 ч. и вечерния прайм тайм 18:00 – 20:00 ч. в делничните дни. В петък към обособеното време е добавен часовият интервал 13:00 – 15:00 ч. В събота са обхванати часовете 10:00 – 13:30 ч. и 18:00 – 20:00 ч. В неделя 8:30 – 12:30 ч. и 18:00 – 20:00 ч.

Предизборната кампания в ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ е застъпена слабо като тема през първите две седмици на кампанията. На 07.10.2023 г. медията представя дебат на двама от водещите претенденти за кметския пост в гр. София (Васил Терзиев от ПП-ДБ-СС и Антон Хекимян от ГЕРБ), наречен „Първият софийски дебат“, с което поставя начало както на дебатите между кандидатите, така и на интензивни дискусии между експерти за предстоящите избори.

На 02.11.2023 г., по време на балотажа, организираният от медията дебат „Сблъсък на личности“ не се осъществява поради неявяване на един от кандидатите в студиото (Ваня Григорова от МК БСП за България). Тонът на участниците е доброжелателен. Липсват скандали и накръняване на добрите нрави.

В цялата предизборна кампания в радиопрограмата участват експерти в областта на политическите науки, социологията, журналисти и специалисти в комуникациите, пи ар и маркетинг. В разговорите не участват партийни лидери или представители на централната власт.

Доминиращи за периода на предизборна кампания в радиопрограмата са темите за организация и честност на изборите, прозрачност и отчетност в управлението, купеният и контролиран вот, както и отношенията централна – местна власт в предстоящия мандат.

Не са регистрирани кандидати за кмет или общински съвет сред водещите на предаванията в ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ.

Мониторингът регистрира следните видове предизборно съдържание:

- редакционно - в Новините на Дарик, „Дарик кафе“, „Кой говори?“, „Стълбището“ с Константин Вълков, „Дребният шрифт“ с Явор Сидеров, както и в специализирани предизборни издания.

- платено агитационно, осъществено чрез спотове (аудио-клипове), платени интервюта в предаванията „Стълбището“ и „Дарик кафе“, както и предизборни репортажи в „Стълбището“.

Излъчените предизборни форми съответстват на разпоредбите на Изборния кодекс като ясно се посочват частите с редакционно съдържание, определени като „*безплатни дебати, извън договореното време за предизборна кампания*“. Платеното агитационно съдържание е предшествано от заставка „Местни избори 2023 г.“ и „Платени материали“ и завършва с „Купуването и продаването на гласове е престъпление“.

Водещо за целия период на предизборната кампания е редакционното съдържание в емисиите новини, сутрешни блокове и съботно-неделните актуални предавания. На сайта на доставчика <https://darik.bg> информация за договорите с политически субекти за предоставяне на рекламно време е публикувана изчерпателно в изискиемия тридневен срок. По време на кампанията доставчикът на медийни услуги има само платени агитационни форми. Безплатни агитационни форми отсъстват в програмата.

ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ на доставчика на медийни услуги „Дарик Радио“ АД					
ПП „Продължаваме промяната“				Платена форма	9967.50 лв. с ДДС
ПП „Справедлива България	Родолюбци – СБОР“	Обединени		Платена форма	9600 лв. с ДДС
ПП „Има такъв народ“	Дарик - Пловдив			Платена форма	1440 лв. с ДДС
Общо в лева:					21007.50 лв. с ДДС

В публикуваните документите не е открит договор с Руси Чернев - гл. редактор на в-к „Марица“ и кандидат за кмет на гр. Пловдив или с партията, която представлява „Консервативна България“, за което СЕМ сезира по компетентност ЦИК.

Журналистическото съдържание на изборни теми в „Новините на Дарик Радио“ е изцяло с информационна насоченост – отразени са началото на предизборната кампания, акции срещу купен вот,

особености на хартиената бюлетина и машинния вот, данни от социологически проучвания, обучение на членовете на СИК, окончателни избирателни списъци, избран туризъм, компрометиране на електронното гласуване, отмяна на машинния вот на първи тур, избирателна активност, избрани кметове в страната, местата с балотаж, финални резултати, изборни нарушения след видеонаблюдението, висок процент недействителни бюлетини, решение на ВАС за машинно гласуване на втори тур, удостоверяване на машините за балотажа, обявяване ден на размисъл. Разговори по предизборни теми на експертно ниво се водят във всички актуални предавания, но с най-голяма интензивност те са в „Дарик кафе“, „Кой говори?“ и „Дребният шрифт“. Претенденти за кметския стол и за районни кметове участват в специални предизборни издания и дебати на „Стълбището“ с Константин Вълков. Никое от предаванията няма джингъл за местни избори 2023 г. Такъв се появява само преди платените форми – спотове и в началото на предаванията с платени интервюта.

Най-обсъжданите теми с предизборно съдържание по предавания са:

- в „Дарик кафе“ с Михаил Дюзев и Иво Райчев - организация и честност на изборите, фалшиви новини и отношенията централна - местна власт. В предаването слабата кампания е определена като „гола вода“, а многобройните кандидати като „абсурдни“, въпреки това има призив хората да гласуват.

- в „Кой говори?“ с Мария Черешева или с Георги Донков се обсъждат въпросите централна - местна зависимост, пътна инфраструктура и комунални услуги, отчетност и прозрачност на изборите, както и междупартийни и вътрешно партийни теми. В хода на кампанията са съобщени вижданията: „вярва се на безумни пропагандни клишета“, „столичният общински съвет ще се превърне в лакмус на процесите в сглобката“, наблюдава се „картина на хаос, объркване и недоверие към институциите“, хората са „демотивирани да гласуват“, социологическите агенции „мълчат“, липса на „визии за развитието на градовете, говори се само за базови неща - улици и тротоари“. „Политиците говорят от името на хората, че се страхуват да гласуват с машини“, но „машината е превърната в принтер... На последните избори разписките се брояха ръчно“. В предаването е коментиран „Първият софийски дебат“ между кандидатите Васил Терзиев и Антон Хекимян. Той е определен като „скупчен дебат, с клишета“. Щрихират се още липса на конкретност, департизация, префокусиране към национални теми.

- в „Стълбището“ с Константин Вълков са застъпени въпросите за инфраструктурата, борбата с престъпността, демократичността и прозрачността в управлението, идеите в образованието и културата. Гостите в студиото са както хора на изкуството и спорта, така и журналисти, експерти по правни въпроси и икономика. Останалите са кандидати за кмет, районен кмет или/и общински съветници, участващи в редакционното съдържание или в платени форми. Времетраенето на предаването по време на предизборната кампания е с двойно увеличена продължителност - от два часа на четири часа и половина, като в тях се съдържат платени форми и дебатът за София между Васил Терзиев и Антон Хекимян.

- в „Дребният шрифт“ с Явор Сидеров основната тематична посока е организация и честност на изборите, купен вот, медийното представяне на кандидатите, отношенията централна - местна власт и отчетност на кандидатите.

- в „Агросвят“ с Александрина Гинева присъства единствено темата по оста централна - местна власт.

Допълнително внимание заслужават предизборните формати с водещ Константин Вълков. Те се осъществяват след покана за безплатно участие на кандидатите за кмет на гр. София. Дните и часовете не са заложили в програмната схема предварително и са различни за двете издания. Водещият Константин Вълков подчертава, че ДАРИК РАДИО иска да „даде на избирателите да направят информиран избор за местния вот. Участието на всеки не се включва в договореното време на предизборната кампания и е безплатно“.

- „Първият софийски дебат“ е пръв не само за медията, но и за двамата кандидати. Подготвените ключови теми са свързани с живота на града. Водещият успява да зададе добър тон и приканва към смислен, задълбочен, конкретен разговор. Дебатът започва с едноминутен отговор на въпроса „Защо искате да сте кмет на София?“ и завършва с блиц въпроси. Тази радиоформа водещият определя като

„дебат-дискусия“ с време на отговор по една минута за всеки кандидат и една минута обща дискусия след всеки рунд. Важно уточнение е, че нито един въпрос не е представен предварително на щабвете на кандидатите освен основната структура и наименованията на петнадесетте теми. Дебатът-дискусия не представя особени сблъсъци на идеи и визии за развитието на града. Кандидатът на ГЕРБ е по-настоятелен и често прекъсва водещия или опонента си, задава свои въпроси, докато кандидатът на „Обединени за София“ е толерантен и изчакващ. Съдържанието в голяма степен е клиширано, обрано от емоции, без сериозни словесни схватки и конкретика във визиите. Кандидатите имат обща линия за промяна на столицата. Разговорът носи усещането за монотонност. Журналистът Людмил Кърджилов определя двамата опоненти като „екип“ в целите и идеите си, а политологът Георги Киряков посочва водещия Вълков като „най-подготвен“ за този разговор.

- в „Сблъсък на личности“ или софийският кметски дебат между Ваня Григорова и Васил Терзиев водещият определя като „различен“, деветдесет минутен специален формат, който ще акцентира върху лидерските умения и ценности на кандидатите, но и на цялостната им визия за развитието на града. Идеята на ДАРИК РАДИО е „това да е първият по рода си, без строги форми за отчитане на времето, но с възможност за задълбочен разговор, фокус върху ценностите, идеите и вижданията на двамата кандидати“ дебат. На поканата се отзовава само един от двамата претенденти – Васил Терзиев. Ваня Григорова изпраща писмо с уточнения защо не се е отзовала. Водещият обяснява, че „медията е коректна и към двамата“ и „няма как да проведе разговор с господин Терзиев, нито да го помоля да отговори на въпроси, въпреки че имам достатъчно“. Дебатът е с ефирно време 06:54 минути.

Експертно мнение за вота в редакционното съдържание на ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ дават социолозите д-р Мила Минева - СУ, Добромир Живков - "Маркетлинкс", Боряна Димитрова - социологическа агенция "Алфа рисърч", Алексей Пампоров, Светла Енчева и Елена Дариева. Политолозите проф. Антони Тодоров - НБУ, Даниел Смилов - СУ; Георги Киряков, Милен Любенов - СУ, Светлин Тачев - "Галъп", Христо Панчугов, Теодор Славев - Българския институт за правни инициативи, Татяна Буруджиева, Георги Киряков, доц. Борис Попиванов - СУ и доц. Стойчо Стойчев - СУ. Също и Даниел Стефанов - избран експерт, Стоил Цицелков - политически анализатор, учредител на Обществения съвет към ЦИК, Жюстин Томс - комуникационен експерт и маркетолог, Любомир Аламанов - комуникационен експерт, Георги Цеков - творчески директор на рекламна агенция "Гарлик". По предизборни теми говорят журналистите Алексей Лазаров – редактор "Капитал", Стояна Георгиева - гл. редактор "Медиапул", Теодора Пеева - гл. редактор в "Сега", Еми Барух - журналист и преводач, Анна Цолова, Асен Агов, Златимир Йочев, Камен Алипиев, Асен Генов - журналист и влогър и Благослав Михайлов - влогър и създател на платформата "Стража". В дискусиите участват и журналисти на медията като Мария Черешева и Людмил Кърджилов. Професионалните организации, които вземат участие в изборните дискусии са с представители Тодор Джиков - бивш зам. министър на земеделието и председател на Асоциацията на картофопроизводителите, д-р Калоян Паргов - председател на Стратегическия институт за национални политики и идеи, Адриан Николов - Институт за пазарна икономика, Петър Ганев - главен икономист в Института за пазарна икономика, Иван Брегов - правен експерт в Института за пазарна икономика, Лъчезар Богданов - главен икономист в Института за пазарна икономика и проф. Илия Гърков - лекар. Академичната общност е представена от Александър Шпатов - писател, Виктор Лилов - издател, доц. Иван Иванов - психолог и бивш зам. председател на НС, доц. д-р Орлин Колев - преподавател по Конституционно право. Представители на културата, изкуството и българският спорт, които споделят своята визия за бъдещето на столицата са певците Богдана Карадочева и Васил Найденов, Димитър Бербагов - футболист и Давид Джамбазов - режисьор. В програмата са включени и граждани, участвали с мнението си чрез телефонно обаждане в две издания на предаването „Дарик кафе“ и чрез Вайбър съобщения.

Предпочитани събеседници, поканени по два пъти по време на предизборната кампания са политологът Даниел Смилов - СУ, комуникационните експерти Любомир Аламанов и Жюстин Томс, икономистите Лъчезар Богданов и Петър Ганев от Института за пазарна икономика, както и правният експерт Иван Брегов от Института за пазарна икономика.

По време на предизборната кампания са участвали:

област	общо
социолози	6
политолози	9
журналисти	11
артисти и спортисти	4
слушатели	7

Социалните мрежи не са използвани като основен източник на информация в редакционното съдържание, но в седмицата на балотажа водещата Мария Черешева цитира фейсбук пост на госта си Борислав Михайлов - влогър, както и съобщение от мрежата на доц. д-р Наталия Киселова - специалист по конституционно право, преподавател в СУ. На 30.10. в новините е цитиран първият фейсбук коментар на Антон Хекимян след изборната му загуба, а на 03.11. отново в новините е цитиран призивът му за гласуване на втори тур. На 03.11. водещият Явор Сидеров споменава, че следи социалните мрежи и открива „фрапантни изявления“ за изборния процес. Цитати с предизборна тематика от Тик-ток, Инстаграм, Екс (Твитър) не са констатирани в програмата.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ ПО ПРЕДАВАНИЯ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
„Кой говори“ с Мария Черешева или с Георги Донков	22 862 сек.
„Новините на Дарик“	19 744 сек.
„Стълбището“ с Константин Вълков	14 985 сек.
„Дарик кафе“ с Михаил Дюзев и Иво Райчев	11 451 сек.
„Дребният шрифт“ с Явор Сидеров	8 737 сек.
„Агросвят“ с Александрина Гинева	44 сек.
ОБЩО	77 823 сек.

Обемът на редакционното предизборно съдържание се формира от участници кандидати за местната власт, на ЦИК и Обществения съвет към ЦИК, експерти, журналисти, общественици и граждани.

Политическите субекти в редакционното съдържание са както следва:

ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ в секунди
ГЕРБ-СДС	5741
Обединени за София	4419
ОБЩО:	10 160

Платеното агитационно съдържание в ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ, обозначено с „Платени материали“ в началото и с „Купуването и продаването на гласове е престъпление“ в края на платената форма за наблюдавания период е както следва:

Платени форми – спотове/клипове	
„ОБЕДИНЕНИ ЗА СОФИЯ“ (ПП-ДБ-СС)	Секунди: 75
Общо	75 сек.

Платени форми – репортажи/хроники	
46 ПП „ПАРТИЯ КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ“	Секунди: 380
21 ПП „ИМА ТАКЪВ НАРОД“	Секунди: 139
Общо	519 сек.

Платени форми – интервюта/дискусии	
„ОБЕДИНЕНИ ЗА СОФИЯ“	Секунди: 2756
11ПП „СПРАВЕДЛИВА БЪЛГАРИЯ ОБЕДИНЕНИ РОДОЛЮБЦИ – СБОР“	Секунди: 2182
общо	4938 сек.

ПЛАТЕНИ ФОРМИ – ОБЩО ВСИЧКИ ФОРМИ В СЕКУНДИ	
„ОБЕДИНЕНИ ЗА СОФИЯ“	Секунди: 2831
11ПП „СПРАВЕДЛИВА БЪЛГАРИЯ ОБЕДИНЕНИ РОДОЛЮБЦИ – СБОР“	Секунди: 2182
46 ПП „ПАРТИЯ КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ“	Секунди: 380
21 ПП „ИМА ТАКЪВ НАРОД“	Секунди: 139
Общо	5532 сек.

Водещите тематични акценти в платените интервюта са както следва:

- за гр. София - детски политики, общинска собственост, обществен ред и сигурност, корупция, смарт сити проекти, лични качества за позицията.

- за гр. Пловдив - медийната среда по време на избори, зависимости и политическата намеса, свободна журналистика, политически интереси и доверие на избирателите.

В интервюто с кандидата за общински съветник на „Обединени за София“⁹ Борис Бонев той акцентира върху западните модели на управление, които можем да пренесем в столицата. Основният фокус е върху екологията в областта – използването на минералните извори на града и нови паркове. Представени са визии за Витоша, площад „Света Неделя“ и улиците „Цар Шишман“ и „Витоша“, за облекчаване на административните услуги и търсене на алтернативи на проблемите на града. В своето интервю кандидатът за кмет на гр. София от партия „СБОР“ не желае да сравнява столицата ни с други европейски градове, настоява гражданите пряко да решават въпросите на града, не поставя на преден план „смарт сити“ политиката, дава решения за нови детски градини и пазари. Според него в София няма социални, образователни и културни политики до момента. За него кметът не трябва да е „мечтател“, а визията за града не трябва да изглежда като „романче“.

В началото и в края на предаванията с платени форми присъстват нужните реквизити според Изборния Кодекс „Платени материали“ и „Купуването и продаването на гласове е престъпление“. На сайта на доставчика <https://darik.bg> информация за договорите с политически субекти за предоставяне на рекламно време е публикувана акуратно. Забелязват се минимален брой рекламни спотове предвид големия брой кандидати за местна власт. Спотове се появяват в последната седмица от кампанията на първи тур и са само на един от кандидатите. Най-много платени материали има под формата на

⁹ „Обединени за София“ е образно наименование за МК ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА- ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ (СПАСИ СОФИЯ).

интервюта с кандидати за кметове на градове и райони, както и за общински съвет. Интервютата са индивидуални, по определени въпроси, касаещи града/района на кандидата или по темата за медийната предизборна среда. Прави впечатление, че не всички участници споменават номера на предизборната си бюлетина в тях.

В програмата на ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ отсъства безплатно агитационно съдържание.

Най-обсъжданата редакционна предизборна тема в ефира на ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ е за организацията на местните избори, тяхната честност, купен и корпоративен вот. В настоящата кампания друга доминираща тема е отчетността и прозрачността в местното управление, застъпено е и наличието на активно гражданско участие. Зависимостта между централната и местната власт присъства в експертните мнения на политолози и социолози.

Акцентите при политическите субекти са както следва:

„Обединени за София“ – иновации, екипност и съвременна визия за гр. София

ГЕРБ-СДС – стандарт, контрол и повишаване качеството на живот на гражданите, да се запази духа на стара София.

ПП „Партия консервативна България“ – зависимости между политика и журналистика.

ПП „Има такъв народ“ – политиката в медиите.

ПП „Справедлива България обединени родолюбци - СБОР“ – планиране, гражданско допитване по важните обществени теми и експертно мнение.

В ефира на радиото са представени пет социологически проучвания, спазвайки изискванията на Изборния кодекс – съобщена преди и след данните от проучването е информацията за социологическата агенция изпълнител, поръчител и финансирали проучването, както и периода на допитването. Всички социологически проучвания са представени в централните обедни или вечерни новини на медията, често придружени със синхрон на представител на социологическата агенция, осъществила допитването: на 05.10.2023 г. от "Център за анализи и маркетинг", поръчано и финансирано от "Център за анализи и маркетинг"; на 13.10.2023 г. от социологическа агенция "Естат", поръчано и финансирано от социологическа агенция "Естат"; на 19.10.2023 г. от социологическа агенция "Медиана", поръчано и финансирано от социологическа агенция "Медиана"; на 25.10.2023 г. от "Център за анализи и маркетинг", поръчано и финансирано от "Център за анализи и маркетинг"; на 26.10.2023 г. от "Алфа Рисърч", поръчано и финансирано от БТВ. Последното проучване, освен в новините, е коментирано и в сутрешния блок. Броят цитирания на социологически проучвания е шест. Доставчикът няма собствено поръчани социологически изследвания.

Наблюдението отчита и половата принадлежност при всяко негово участие в съдържанието. Мъжете и жените, представени в качеството им на кандидати, политици и партийни лидери в програмата на ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ са следния брой:

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	9	39
Платени форми	0	10
Безплатни форми	0	0
Общо	9	49

Броят участия на мъжете и жените, представени в качеството им на експерти и други коментатори на кампанията за местни избори 2023 г. и са извън листите:

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти	12	51

Видимо в ефира на ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ медийните изяви на мъжете доминират над тези на жените.

Медията отразява разяснителната кампания на ЦИК от сутрешните часове на първия ден на предизборната кампания до минути преди края на балотажа в гр. София. Тя обяснява начините за гласуване с машина и на хартия, кои граждани имат право да гласуват, както и за гласуването по настоящ адрес. Доставчикът няма своя разяснителна кампания, но водещите на актуално-публицистичните предавания активно апелират към гласуване.

В деня на размисъл 28 октомври 2023 г. , както и в този преди балотажа - 04 ноември 2023 г. , са спазени всички изисквания на Изборния кодекс. На 28.10. в „Стълбището“ с Константин Вълков гости са Захари Карабашлиев – писател, Севда Шишманова – журналист и режисьор, Лиза Боева, Ицко Финци, Иво Прокопиев и Росица Матева – говорител на ЦИК. В изданието на 04.11. гост е Васил Върбанов – журналист и водещ на музикални предавания. И в двете издания водещият предупреждава своите гости, че нямат право на агитация. Новинарските емисии също информират, че в този ден се забранява политическата агитация, алкохолът и се забранява да публикуват социологически изследвания под каквато и да е форма 24 часа преди изборния ден.

В двата изборни дни на 29.10. и на 05.11. доставчикът предлага програма, посветена изцяло на изборите – новини на кратки интервали с репортажи и преки включвания от цялата страна, сутрешен изборен блок, извънредно изборно издание на следобеден блок, вечерен блок с Константин Вълков и късно изборно студио с Явор Сидеров.

В изборния ден на 29 октомври ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ предоставя на слушателите си новини с кореспонденти от страната, които определят деня като „спокоен изборен ден“, синхрони на гласувалите кандидати за кмет на столицата и на партийни лидери. В сутрешния блок „Дарик: Първи за изборите“ с водещи Димитър Панев и Мариела Чепелова е представена любопитна информация за постиженията на кметове на столицата в миналото, гости са Емил Нешев – директор на планинска спасителна служба, Доброслав Иванов – председател на УС на софтуерните компании, Светльо Чернев – президент на организация „Малките хора“, Ива Лазарова – Институт за развитие на публичната среда с информация за активността. Водещата често призовава хората да гласуват. „Новините в 12“ с Никола Братанов информират за неявили се членове на СИК, сигнали за зацапване на бюлетини, ако са поставени една под друга, избирателната активност за страната и интересният въпрос на 10-годишно дете към ЦИК защо не може да се кандидатира за кмет. Отговорът на ЦИК е изпратен писмено и е според Изборния кодекс – кандидатите трябва да имат навършени 18 години. Политологът Людмил Стефанов, писателят и боксьор Палми Ранчев, Мария Димитрова и др. също взимат участие през деня. „Новините в 18“ с Петър Севов информират за избирателната активност, включване на Росица Матева от ЦИК, която обобщава възникналите въпроси в изборния процес. Синхрони на кандидатите за кмет на София, на министър-председателя и на почти всички партийни лидери. Куриозен случай е представен от община Хасково, която е заличила от списъците министъра на икономиката, енергетиката и туризма Асен Василев. Според документите той е живеещ в Съединените американски щати от 2020 г. На общината е отнело шест часа да провери, че той е настоящ министър, който живее в България. В 18:30 часа започва „Стълбището: Изборите обяснени“ с Константин Вълков. Гости са Надежда Нейнски и Димитър Стоянович, които коментират изборния процес през годините. В 20:30 часа е „Изборно студио“ с Явор Сидеров с гости млади българи за очакванията и промените в местната власт.

На изборите за балотаж на 05 ноември „Сутрешен изборен блок“ е с водещи Мариела Чепелова и Димитър Панев. Гости са Ивайло Иванов – клуб на политолога в СУ, Иво Илиев и Венци Йосифов – графити артисти, доц. Александра Равначка от Националния институт по геофизика, геодезия и география към БАН и др. Налице са репортажи от цялата страна за организацията на изборния ден. „Новините в 18“ с Петър Севов обявяват нарушенията по Изборния кодекс и избирателната активност. Записи с призови на Васил Терзиев и Ваня Григорова за активно гласуване. Записи на министър-председателя акад. Николай Денков и на президента на Р България Румен Радев, както и на партийни лидери. В 18:30 часа отново е „Стълбището: Изборите обяснени“ с Константин Вълков. Негови гости са млади преподаватели по танци,

а в часа преди обявяване на резултатите от вота се включват Георги Лозанов и Мартин Димитров със своите анализи, след тях Мирослав Боршош с културни вести. В 20:30 часа започва „Изборно студио“ с Явор Сидеров и гости младите българи от предходната седмица.

ИЗВОДИ:

В ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ за местни избори 2023 г. доминира безплатното редакционно съдържание. В единствения дебат между двама от сочените за сигурни претенденти за кметския стол в гр. София са спазени принципите на равнопоставеност на участниците. Не е констатирано водещи от радиото да са кандидати за кметове на общини или райони и/или общински съветници. Не се открива пристрастност към кандидатите за кмет на столицата или в страната по време на предизборните предавания. Прави впечатление, че кандидатът на „Обединени за София“ Васил Терзиев приема поканата на медията за втори дебат, докато в същото време отхвърля изява в обществените Българска национална телевизия, Българско национално радио и БТВ.

Единствените рекламни спотове за цялата предизборна кампания в програмата на ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ също са на Васил Терзиев.

Опонентът му от БСП-София и обединение „Левицата“ изпраща писмо с отказ от участие в дебата на 02.11. В сутрешните новинарските емисии същият ден е включен синхрон на кандидата на левицата Ваня Григорова, даден пред НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ за свалянето на украинското знаме от сградата на общината и отговорите й чии е Крим и Путин агресор ли е. Той е съпроводен със съобщението от БНТ за проваления финален дебат за София. Негативна кампания, реч на омразата или дискриминация не са отчетени нито в журналистическото говорене, нито между кандидатите.

Предпочитаните жанрове са интервютата, въпреки че медията прави първия дебат между основни опоненти и прави опит за втори по време на балотажа. Не отсъстват и предизборни репортажи в програмата. Партийните лидери липсват изцяло от предизборната кампания, отразена в програмата на ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ. Техни синхрони се появяват в новинарските емисии едва в изборния ден. Граждански включвания по време на предизборната кампания се осъществяват чрез Вайбър приложение на някои от актуално-публицистичните предавания по време на цялата предизборна кампания и по пряка телефонна линия в предизборната кампания за втори тур на местните избори в предаването „Дарик кафе“.

На сайта на медията има специален раздел (секция) за местните избори 2023 г.

В радиопрограмата няма търговски съобщения, които отправят политически внушения.

Към мирогледа на младите хора в България се обръща най-вече водещият Явор Сидеров в изборните вечери на 30.10 и на 05.11 от 20:30 часа. Панел от младежи участва и в „Стълбицето: Изборите обяснени“ с Константин Вълков на 05.11. 2023 г.

Малцинствата в предизборната кампания присъстват само в новинарските емисии. На 30.10 със синхрон Стоил Цицелков от "Обединени за честни избори" обяснява ниската избирателна активност в смесените райони с това, че „не са стимулирани хората“, което го води до заключението, че на тези избори има по-малко купен вот. На 01.11. се съобщава за акции на МВР срещу купуването на гласове в квартал „Филиповци“, населен предимно с роми. Малцинствата са бегло споменати в някои от предизборните интервюта за кандидати за районни кметове. В хода на кампанията не е отчетено медийно присъствие на личности от малцинствената общност.

Най-разглежданата предизборна тема в ефира на ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ е за организацията на местните избори - хартиени и електронни бюлетини; честност на изборния процес - купен, корпоративен, компрометиран вот; ограничаване правата на гражданите с прекратяване на машинното гласуване на първи тур. Отчетността и прозрачността в местното управление е част както от предизборните речи на кандидатите, така и от анализите на събеседниците по изборни теми.

Зависимостта между централната и местната власт е една от водещите теми сред експертите. Основните послания на участниците в местни избори 2023 г. включват адекватен управленски подход, свързан с изграждането на младежки пространства, нови детски градини, съвременна пътна инфраструктура и транспорт. Задължителни за управлението според кандидатите са дигитализация, прозрачност, контрол. Децентрализация на районните кметства е друг дискутиран въпрос. Водещите и журналистите в медията изказват своята гражданска позиция за начина си на гласуване и за предизборните процеси. Националните теми не доминират над местните проблеми в съдържанието на ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ. Интервютата и първият дебат за местна власт разгръщат темите за цялостното развитие на града. Доставчикът на медийни услуги получава критики от слушатели, че е ориентиран основно към предизборната кампанията в столицата.

ЕВРОКОМ

Часовият пояс на наблюдението е 16.00 – 23.00 часа, когато се излъчват актуални предавания и новини. В програма ЕВРОКОМ на доставчика „Телевизия ЕВРОКОМ“ ООД, по традиция, кампанията е много наситена, макар че не достига нивата от парламентарните избори. Отново най-активна е ПП „ВЪЗРАЖДАНЕ“, която представя голяма част от своите кандидати за кметове на големите общини. Други участници със значително присъствие в програмата са „БСП за България“, местната коалиция „БСП за България“ в София, ПП „Средна европейска класа“, коалицията ПП-ДБ и местната коалиция ПП-ДБ – „Спаси София“, КП „Левицата“, ПП „Български глас“, местната коалиция КОД. Участват още ПП „Български възход“, ПП „Правото“, коалиция „Граждани за общината“, ПП „Пряка демокрация“, коалиция „Заедно за силна община“, ПП ВМРО, ПП „Обединени земеделци“, както и независимите кандидати Радостин Василев и Петър Славов, издигнати от инициативни комитети.

Трябва да бъде отбелязано отсъствието в агитационното съдържание на парламентарно представените коалиции и партии ГЕРБ-СДС, ДПС и „Има такъв народ“. Вероятно поради това кампанията почти не излиза тематично от рамките на местните избори, не наподобявайки парламентарни, както се случва в други медии, а се ограничава основно с регионалната проблематика, тонът в множеството интервюта преобладаващо е умерен, без език на омраза. Известно изключение са някои изказвания на Сашо Диков, както и характеристиките, които лидерът на партия АБВ от „Левицата“ Румен Петков прави по адрес на управляващата сглобка и най-вече на „Продължаваме промяната“ (нарича лидерите им лъжци, измамници със зоологически ентусиазъм, смята, че премиерът Денков трябва да бъде изхвърлен от прозореца на третия етаж на Министерския съвет, а министърът на транспорта да бъде замерян с камъни).

Активно в кампанията участват лидерите Костадин Костадинов /„ВЪЗРАЖДАНЕ“/, Корнелия Нинова /БСП/, Румен Петков /„Левицата“/, Георги Попов /Български гласъ/, Константин Бачийски /„Средна европейска класа“/, Петър Клисаров /„Пряка демокрация“/, Мария Колева /„Правото“/.

За разлика от парламентарните избори сега липсват дебати. Предизборната тематика е концентрирана най-вече в предаването „Делници“ с водещ Николай Колев, сериозно е застъпена и в „Честно казано“ с Люба Кулезич, „ЕвроДикоф“ със Сашо Диков, „Контра“ със Страхил Ангелов, „Часът на избора“ с Мария Райчева, „Балотаж“ с Мария Мусорлиева, „Политика и спорт“ с Иван Търпоманов, „Не се страхувай“ с Васил Василев, „Денят“ с Веселин Дремджиев и новините.

Сашо Диков в своите предавания отделя особено внимание на агитацията против кандидатите за кмет на Бургас и Варна Димитър Николов и Иван Портних – и двамата от ГЕРБ. Задължително при изнасянето на факти и коментарите срещу Николов в студиото или на пряка линия е неговият опонент Константин Бачийски /„Средна европейска класа“/. Тази агитация Диков пренася и в студиото на „Делници“, където обичайно представя темите в предаването си. В едно от тези гостувания той пак е съпроводен от Константин Бачийски.

Двама от водещите на предавания в ЕВРОКОМ са и кандидати на тези избори – Мария Мусорлиева /„Балотаж“/ е кандидат за общински съветник от „Граждани за общината“, а Иван Търпоманов /„Политика и спорт“/ - за районен кмет на Нови Искър от ПП „Правото“. Търпоманов на повечето избори през последните години е кандидат на различни политически сили, като кани в предаванията си само техни представители. Неговата пропаганда е изпълнена с шаблони, бедна лексика, с фактологични грешки, артикулацията му е трудно разбираема. Сега постоянен негов гост е председателката на „Правото“ Мария Колева.

В кампанията в ЕВРОКОМ почти отсъстват геополитически теми. Доминират разговорите за инфраструктурата, демографията, образованието, социалните теми, междупартийните и коалиционни отношения.

„Евроком“, доставчик „Телевизия ЕВРОКОМ“ ЕООД – с ДДС В ЛЕВА платени договори	
ПП „ВЪЗРАЖДАНЕ“	80043
КП „Левицата“	23460
Местна коалиция „БСП за България“ - София	13197
ПП „Консервативно обединение на десницата“	8606
ПП ВМРО	7866
КП „БСП за България“	7200
ИК за Радостин Василев, кандидат кмет на София	6384
ПП „Български възход“	6240
ПП „Средна европейска класа“	5820
ПП „Пряка демокрация“	5520
Местна коалиция ПП-ДБ – „Спаси София“ - София	2760
КП ПП-ДБ	
ИК За Петър Славов независим кандидат за общински съветник, ИК София	1200
ПП „Български гласъ“	700
Безплатни договори:	
Местна коалиция „БСП за България“	
КП „Продължаваме промяната – ДБ“	
ПП „Правото“	
ПП „Обединени земеделци“	

КП „Левицата“	
ПП ВМРО – Българско национално движение	
ПП „ВЪЗРАЖДАНЕ“	
ПП „Средна европейска класа“	
ПП „Български глас“	
Местна коалиция КОД	
ИК за Радостин Василев, София	
КП „Граждани за общината“	
Петър Славов независим кандидат за общински съветник, ИК София	
Общинска организация БСП в Дряново	
Коалиция „Заедно за силна община“	
Общо	168 996 лева

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ

В ЕВРОКОМ за изборите има редакционно съдържание. Среща се основно в новините и в повечето публицистични предавания – „Делници“, „Денят“, „Балотаж“, „Часът на избора“, „Контра“, „ЕвроДикофф“, „Честно казано“. В новините редакционното съдържание е основно под формата на репортажи за организацията на изборите – подготовката на машините, на секциите, акции срещу купения вот. Основно изявления прави говорителката на ЦИК Росица Матева. В предаванията има интервюта, в които гости коментират предизборната кампания – най-много са журналистите и експертите. Сред журналистите са Валерия Велева /„Епицентър“/, Спас Спасов /“Дневник“/, Светлана Джамджиева /“Клуб Z“/, Атанас Чобанов /“Bird“/, Веселина Томова /“Афера“/, Александър Симов /“Дума“/ и др. Експертите са представени от Зорница Илиева, Даниел Смилов, Антоанета Христова, Евгений Дайнов, Георги Лозанов, Страхил Делийски, Арман Бабилян, Слави Василев, Румяна Коларова, Виктор Димчев, Георги Киряков и др. Коментари и анализи правят и бивши и настоящи политици – Стефан Софийски, Иво Мирчев, Николай Хаджигенов, Цветан Цветанов, Явор Божанков, Лена Бориславова. Чест гост в предаванията е Стоил Цицелков – председател на Обществения съвет към ЦИК. При редакционното съдържание няма кашове за изборите. Коментира се скандалът с машините, обсъжда се ходът на кампанията и представянето на кандидатите, коалиционните взаимоотношения, очакваната слаба избирателна активност, тактиката на различните партии и коалиции, липсата на дебати между основните опоненти, отражението на „сглобката“ върху кампанията на участниците в нея. Социалните мрежи не се използват като източник на информация.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ
„Делници“	24020
„Денят“	16050
„ЕвроДикофф“	10780
„Часът на избора“	7420
„Честно казано“	3100
„Новини“	1990
„Контра“	1640
Извън предаване	1320
„Балотаж“	980
„Не се страхувай“	900
ОБЩО:	68200 с.

ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ в секунди
ПП-ДБ	4640
Без субект	4510
ПП „Средна европейска класа	3700
КП „БСП за България“	1550
Местна коалиция ППДБ- „Спаси София“ - София	1240
ИК за Радостин Василев	1070
КП ГЕРБ-СДС	240
Местна коалиция „БСП за България“, София	220
ПП „Има такъв народ“	50
ПП „ВЪЗРАЖДАНЕ“	40
ПП ДПС	30
ОБЩО:	17290 с.

Платени форми – клипове	секунди
ПП „ВЪЗРАЖДАНЕ“	2690
Местна коалиция „БСП за България“ –София	1000
ПП „Средна европейска класа“	840
Местна коалиция КОД –София	70
Петър Славов – независим – ИК София	50
Общо	4650

Платени форми – репортажи/хроника	секунди
Радостин Василев – независим, ИК София	1160
ПП „Български глас“	130
ПП „Български възход“	130
Местна коалиция КОД, София	120
Общо:	1540

Платени форми – интервюта	секунди
ПП „ВЪЗРАЖДАНЕ“	23440
КП „Левицата“	7940
Местна коалиция „БСП за България“, София	6680
ПП ВМРО – Българско национално движение	4510
КП „БСП за България“	2770
ПП „Пряка демокрация“	2280

ПП „Обединени земеделци“	1200
КП ППДБ	1190
Местна гражданска коалиция „БСП за България“ – Габрово	1140
Местна коалиция „БСП за България“, „Български глас“, МИР –Перник	1130
ПП „Средна европейска класа“	1130
ПП „Български възход“	1120
Радостин Василев – независим, ИК София	1110
Общо:	55 640

ПЛАТЕНИ ФОРМИ – ОБЩО ВСИЧКИ ФОРМИ В СЕКУНДИ	
ПП „ВЪЗРАЖДАНЕ“	26130
КП „Левицата“	7940
Местна коалиция „БСП за България“, София	7680
ПП ВМРО – Българско национално движение	4510
ПП „Пряка демокрация“	2280
Радостин Василев, независим, ИК София	2270
КП „БСП за България“	2270
ПП „Средна европейска класа“	1970
Местна коалиция КОД, София	1290
ПП „Български възход“	1250
Местна коалиция ППДБ – „Спаси София“, София	1220
ПП „Обединени земеделци“	1200
КП „ППДБ“	1190
Местна гражданска коалиция „БСП за България“ - Габрово	1140
Местна коалиция „БСП за България“, „Български глас“, МИР , Перник	1130
ПП „Български глас“	130
Петър Славов, независим, ИК София	50
Общо:	63650 сек.

За разлика от парламентарните избори, където много се дискутираха геополитическата ориентация на страната, войната в Украйна, преминаването към еврото, Шенген, мигрантският проблем, отношенията с президента, бизнес климата, сега тези теми почти отсъстват в програма ЕВРОКОМ. На преден план са инфраструктурата в отделните региони – пътища, водоснабдяване, транспорт, демографията – много от кандидатите изтъкват обезлюдяването на градовете и общините, липсата на достатъчно хора да работят в промишлеността и селското стопанство, недостигът на детски градини, емиграцията на младите хора или концентрирането им в големите промишлени центрове, недоброто здравно обслужване по места и друга социална проблематика. Често се среща и темата за организацията на изборите, машинния вот, обсъждат се различните коалиционни отношения, нареченото от мнозина „безпринципно“ управление на страната, събрало в глобка несъвместими на пръв поглед субекти.

ПП „ВЪЗРАЖДАНЕ“ отделя в своите предизборни участия особено значение на демографията. Основното послание в клиповете и интервютата е, че България се обезлюдява и трябва генерално нова политика. „БСП за България“ като самостоятелно участие или в местни коалиции залага обичайно на

социалните въпроси – грижа за децата, възрастните, крайните бедни квартали, на корупцията, която е основната пречка за изграждането на пълноценна и ефективна инфраструктура, на здравеопазването. ПП „Средна европейска класа“ извежда на преден план развитието на Бургас, където кандидат за кмет е нейният лидер Константин Бачийски. За тази партия Бургас не се развива добре, напускан е от младите, корупцията е навсякъде, няма стратегия за развитие. Местната коалиция КОД е насочена в кампанията си в ЕВРОКОМ към София – градът трябва да ограничи строителството, да бъде много по-зелен, да е уютен за живеене. Коалицията „Продължаваме промяната - „Демократична България“ самостоятелно или в местната коалиция със „Спаси София“ е за прекратяването на общинския модел на управление на ГЕРБ с толерирането на определени фирми и некачествени ремонти, за вслушването в гласа на хората, когато се взимат важни управленски решения, за привличането на инвестиции по места и в столицата, за завишен контрол в общинските дружества и незабавни ревизии. ВМРО участва в кампанията само със своя кандидат за кмет в София – Карлос Контрера. Той набляга на бързото развитие на транспорта и облекчаването на трафика, на изграждането на детски градини и паркове. Независимият Радостин Василев се обявява за единствения борец срещу сглобката, която щяла да се възпроизведе и при управлението на София. Той използва участието си да рекламира новосъздадената си партия МЕЧ, която скоро щяла да стане основен фактор в страната.

Преди всяко интервю, репортаж или клип /група клипове/ в ЕВРОКОМ се излъчва шапка „Местни избори - платено съдържание“, а след всяка предизборна форма – „Купуването и продаването на гласове е престъпление“ – каш с дикторски глас и отново шапка за избори и платено съдържание. По време на интервютата на екрана през цялото време има обозначение, че съдържанието е платено. Договорите за платеното отразяване на изборите са публикувани навреме на сайта на доставчика. Превръща се в редовна практика най-представената партия в платеното съдържание да е „ВЪЗРАЖДАНЕ“ с голям брой интервюта и клипове.

Безплатни агитационни форми – клипове в секунди	
ПП „Средна европейска класа“	1710
ПП „Български глас“	1380
ПП „ВЪЗРАЖДАНЕ“	1200
Местна коалиция „БСП за България“, София	690
Местна коалиция КОД, София	60
Общо:	5040

Безплатни агитационни форми – репортажи/хроника в секунди	
ПП „Граждани за общината“	1200
КП „БСП за България“	1100
Местна коалиция „БСП за България“, София	120
Общо:	2420

Безплатни агитационни форми – коментари на водещи - кандидати	
ПП „Правото“	600
КП „Граждани за общината“	360
Общо:	960

Безплатни агитационни форми – интервюта в секунди	
Местна коалиция „БСП за България“, София	9320
ПП „Средна европейска класа“	9310

ПП „Български гласъ“	8830
ПП „Правото“	1920
КП „ППДБ“	1840
ПП „ВЪЗРАЖДАНЕ“	1200
КП „Граждани за общината“	1200
Местна коалиция КОД, София	1130
Радостин Василев, независим, ОИК София	1130
КП „Левицата“	1120
ПП ВМРО	1120
КП „Заедно за силна община“	1110
КП „БСП за България“	1100
Местна коалиция „БСП за България“, София	1010
Петър Славов, независим, ОИК София	1010
Цветелина Гаврилова, независима, ИК София	500
Светлана Николова, независима, ИК София	500
Общо:	43 350

БЕЗПЛАТНИ АГИТАЦИОННИ ФОРМИ – ОБЩО В СЕКУНДИ	
ПП „Средна европейска класа“	11020
ПП „Български глас“	10210
Местна коалиция „БСП за България“, София	10130
ПП „Правото“	2520
ПП „ВЪЗРАЖДАНЕ“	2400
КП „БСП за България“	2200
Местна коалиция КОД, София	2100
КП ППДБ	1840
КП „Граждани за общината“	1560
Радостин Василев, независим, ИК София	1150
КП „Левицата“	1140
ПП ВМРО	1120
КП „Заедно за силна община“	1110
Петър Славов, независим, ИК София	1100
Цветелина Гаврилова, независима, ИК София	500
Светлана Николова, независима, ИК София	500
Общо:	51770 сек.

Безплатното агитационно съдържание рязко е увеличило своя обем в ЕВРОКОМ в сравнение с предходни кампании. То е близко по обем до платеното, което винаги е доминирало значително в програмата. При парламентарните избори се провеждаха дискусии в предаването „Часът на избора“. На тези избори дискусии липсват.

Три партии и коалиции са безспорно толерирани по отношение на безплатната агитация – те имат повече от половината от общото време на останалите 14 участника. Това са „Средна европейска класа“, „Български глас“ и местната коалиция „БСП за България“ в София. И докато „Средна европейска класа“ и местната коалиция „БСП за България“ са подписали договори за немалки суми за платена реклама, то за „Български глас“ почти всичко е бонус – с договор за платена реклама за 700 лв. и реално излъчен

един платен репортаж от 130 сек. при общ обем за партията над 10 000 секунди в наблюдавания часови отрязък. За първи път през последните години в ЕВРОКОМ се появяват безплатни агитационни клипове – част от тях за партия „ВЪЗРАЖДАНЕ“ и голям брой за „Средна европейска класа“, „Български глас“ и местната коалиция „БСП за България“ в София. Темите на повечето участници по нищо не се различават от тези в платените и вече описани форми. ПП „Български глас“, която почти изцяло е представена тук при безплатната агитация, залага на чистотата, екологията и културата. Нейните представители, кандидати за София, заявяват, че незабавно ще почистят столицата, ще ремонтират детските площадки, ще увеличат зелените зони, ще се погрижат за читалищата. Преди всяка изборна форма има шапка „Местни избори“, а след всяка – „Купуването и продаването на гласове е престъпление“ и отново шапка за избори. Липсва уведомяване, че са безплатни.

Темите са за инфраструктурата, пътищата, водоснабдяването, транспорта и комуналните услуги, за организацията на изборите, за демографията – обезлюдяването на районите, детските градини, както и за междупартийните и коалиционите отношения, за социалните проблеми и здравеопазването, за корупцията са доминиращи – те заемат повече от половината време за предизборна реклама. По-малко срещани са тези за бюджетите на общините, образованието и културата, бизнеса, екологията, енергетиката, отношенията централна – местна власт. Липсват или са едва загатнати са темите за войните в Украйна и Газа, евроинтеграцията, свободата на словото, инфлацията и цените, паметникът на Съветската армия, промените в Конституцията, човешките права, Руската църква, селското стопанство.

Доставчикът няма собствено поръчани социологически изследвания. В програмата през кампанията са представени 4 проучвания на общественото мнение – на агенция Естат - собствено, период 29.09.-9.10., на Медиана - собствено, период 10-17.10., Сова Харис – по поръчка на агенция „Пик“, период 16-20.10. и Алфа Рисърч – по поръчка на БТВ, 21-24.10. Проучванията са огласени в предавания, като водещите съобщават поръчителя, периода и метода.

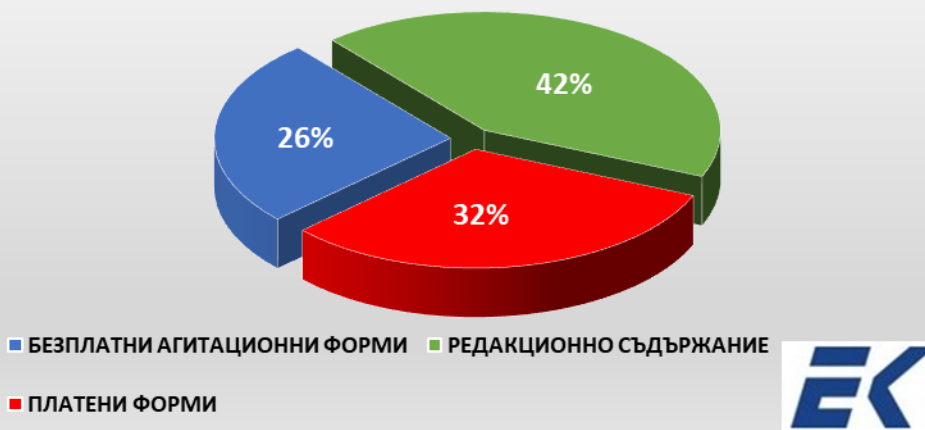
Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	7	20
Платени форми	12	190
Безплатни форми	13	188
Общо	32	398

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти	12	39

Програмата няма собствена разяснителна кампания. За първи път в сравнение с поредицата парламентарни избори липсва и кампания на Централната избирателна комисия.

В програмата няма жестомимичен превод.

СЪОТНОШЕНИЕ ПЛАТЕНО, БЕЗПЛАТНО АГИТАЦИОННО И РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ

В деня за размисъл на 28.10. няма публицистични предавания. Излъчват се „Кокоригу“, „Светът и всичко в него“, „България, която съградихме“, „Памет без давност“, концерт „Мелодия на годината“, „Гозбата на България“, „Интересно със Славчо Тошев“. В новините липсва изборната тема. В изборния ден специалната програма започва в 18 ч. с новини за изборите – активност, репортажи от секции. В 18.30 стартира „Изборно студио“ с Боряна Райчева. Участват Благослав Михайлов и Тодор Беленски – журналисти, Виктор Димчев – продуцент, Георги Харизанов – политолог, Даниела Пенкова - икономист, Теодора Йочева – политолог, Васил Мавриков, Стойка Стефанова, Силвия Чапкова и Владислав Славов – водещи в ЕВРОКОМ. Обсъждат се активността и политическата ситуация в страната. Не се излъчват резултати от екзитпол. В 20 ч. започва студио „Местни избори“ с водещ Николай Колев. Първите резултати в големите градове се представят в 20.01. ч. със снимки на кандидатите и под тях резултатът им до момента. Това продължава през цялото предаване като фон при разговорите. Гости са Ружа Райчева – журналист, Атанас Радев – политолог, Валентин Кардамски – издател, Владо Береану – водещ, Наталия Киселова – преподавател, Антоанета Христова – социален психолог, Георги Атанасов – журналист, Деян Николов от „ВЪЗРАЖДАНЕ“ – кандидат за кмет. Излъчват се изказвания на Васил Терзиев и Ваня Григорова и техните щабове. В деня за размисъл на 04. 11. програмата отново е програмирана като предходната седмица – липсва каквато и да било изборна тематика.

На 05.11 – избори втори тур. Извънредната програма започва в 18 ч. с новини за протичането на изборния ден и репортажи от различни градове и секции. В 18.30 – „Изборно студио“ с Боряна Райчева. Гостуват журналистите Юлия Владимирова и Калоян Константинов, водещите в телевизията Владо Береану, Страхил Ангелов, Горан Благоев, Мария Мусорлиева, проф. Ивайло Христов, политикът Цветан Цветанов, bankerът Левон Хампарцумян, преводачът Мажд Алгафари. Отново няма нарушения и показване на резултати – разговорите са общи – какви са очакванията на българите, какво трябва да се промени, защо е толкова ниска активността. В 20 ч. започва студио „Местни избори“ с Николай Колев и веднага стартира показването на резултатите от балотажите в големите градове от екзитпола – със снимки и под тях – процентите на кандидатите. Това продължава през цялото предаване, като цифрите се актуализират. Гостуват журналистът Тодор Беленски, Искрен Митев от ПП-ДБ, Стефан Софийски – бивш кмет, Цветеслава Гълъбова – директор на болница.

ИЗВОДИ:

В програма ЕВРОКОМ доминира агитационното съдържание, в сравнение с журналистическото. Съотношението редакционно – платено агитационно - безплатно агитационно е 68200 с. – 63650 с. – 51770 с. – или общо агитационното спрямо журналистическото съдържание е в съотношение около 2:1.

Водещите в програмата, които са и кандидати, са двама – Мария Мусорлиева / „Балотаж“ / – КП „Граждани за общината“ – кандидат за общински съветник в София и Иван Търпоманов / „Политика и спорт“ / – ПП „Правото“ – кандидат да районен кмет в столицата.

Негативна кампания се наблюдава в предаването „ЕвроДикоф“ – тя е насочена срещу кметовете на Варна – Иван Портних и на Бургас – Димитър Николов. В тази кампания активно участва един от основните опоненти на Николов – Константин Бачийски / „Средна европейска класа“ /, който задължително коментира изнасяните данни за корупция в Бургас, огласени от местен фермер, но не подкрепени с доказателства. Не случайно огласеното не намира какъвто и да било отзвук, въпреки твърденията на Диков, че това е истинска бомба и тя може да обърне изборите. По отношение на Иван Портних Сашо Диков нееднократно коментира сина на варненския кмет, който според водещия учи в един от най-скъпите лицей в Швейцария, както и множеството „безумни“ ремонти във Варна и други неблагоприятия на морската столица. Негативен елемент спрямо лидерите на „Продължаваме промяната“ има в интервютата на председателя на АБВ, част от „Левицата“ – Румен Петков. Въпреки поострите изказвания, реч на омразата не се наблюдава.

На базата на наблюдението може да се твърди, че равнопоставеността на политическите субекти в предизборното съдържание в ЕВРОКОМ е нарушена – някои политически сили отсъстват, на други е предоставено много време за безплатна агитация (най – вече на „Български глас“, „Средна европейска класа“ и местната коалиция „БСП за България“ в София).

Съотношението мъже – жени е близо 10 пъти повече в полза на мъжете – 437: 46. Предпочитаните жанрови форми са интервютата и клиповете, много по-малко са репортажите, а дискусиите липсват.

Гражданите не участват в кампанията – в единствената рубрика за мнения на живо „Вашият глас“ в предаването „Делници“ изборната тематика се избягва. Младежката тематика не е акцент в кампанията, освен честото споменаване в интервюта, че младите хора бягат от страната. Темата за малцинствата отсъства. На сайта на доставчика няма специално съдържание за изборите. Жестомимичен превод и разяснителна кампания в програмата няма.

BULGARIA ON AIR

Мониторингът обхваща аудио-визуално съдържание в периода от 29.09.2023 г. до 05.11.2023 г. в часовите пояси от 07:00 ч. до 09:00 ч. и от 17:30 ч. до 20:30 ч. всеки ден. Програма BULGARIA ON AIR се създава от доставчика на медийни услуги Инвестор.бг АД. В посочените часове се излъчват предаванията: „България сутрин“ с водещи Виктор Дремсизов и Мария Константинова, всеки делник от 07:00 ч. до 09:00 ч.; „Новините ON AIR“; „Денят ON AIR“ всеки делничен ден от 19:30 ч. с водещ Ганиела Ангелова, „Опорни хора“ - всяка събота от 19:30 ч. с водещ Ганиела Ангелова; „Директно“ с водещ Димитър Абрашев от 17:50 ч. всеки делничен ден; „Брюксел 1“ в събота от 17:30 ч. с автор и водещ Милена Милотинова. В наблюдаваните часови пояси се излъчват и предаванията „Историите ON AIR“ и „Операция История“, но в тях не е отчетено съдържание, свързано с изборите. Ежедневно в програмата се излъчват разяснителни клипове на ЦИК, свързани с гласуването с машини, за начина на гласуване на хора с увреждания, за гласуващите за първи път и за всички имащи право да гласуват. В новинарските емисии под формата на репортажи се излъчва много информация от ЦИК, от органите на реда, извършващи проверки в населените места за купен вот, изявления от представители на правителството свързани с изборите, мнения на граждани в репортажи за изборите по места. Доставчикът води много добра, собствена разяснителна кампания, която включва собствени репортажи и интервюта на изборна тема с експерти. Ежедневно се излъчват клипове на ЦИК.

Открояващ се случай в предизборната кампания за местен вот е скандалът с отмяната на машинното гласуване на първи тур.

В новинарските емисии е отделено не малко време на всички проверки по населени места от органите на реда за купен вот. Темата с изборния туризъм също намира своето място в информационните

емисии. В програмата след проведения първи тур съдържанието е наситено с коментари и интервюта за изборни нарушения, анализи на изборните резултати, позициите на лидери на политическите партии за резултатите от гласуването на първи тур, много експертни становища за сигурността на машинното гласуване, а в края на балотажа се обсъжда решението на ЦИК на втори тур да се гласува отново и с хартиени бюлетини и с машини.

В посочените предавания няма водещи, които да са кандидати за кметове и общински съветници.

Освен разяснителна информация за технологията на гласуването, в програмата се излъчва значителен обем редакционно съдържание посветено на избора на органи на местната власт. Това са интервюта с кандидати, с експерти, социолози, политолози, артисти и др. Представени са социологически проучвания. В деня на вота са излъчени кратки интервюта с лидерите на политическите партии и някои от кандидатите след като са упражнили правото си на глас.

Важно е да се отбележи, че доставчикът недвусмислено, многократно в предаванията, чрез водещите разяснява важността на правото на глас и упражняването му от всеки български гражданин. Призовава към активност, като превантивно средство за честност на вота. В седмицата на балотажа разяснява, че гласуването с машини е гаранция за честност. В балотажа за София поканва в отделни интервюта двамата претенденти за кмет на София. Преобладаващото изборно съдържание е редакционното-журналистическо съдържание. Платеното агитационно съдържание е малко, а безплатно агитационно съдържание не се излъчва.

Доставчикът редовно и в срок качва на сайта си информация за сключени договори за платена агитация по смисъла на чл. 180 от Изборния кодекс със следните партии/коалиции или инициативен комитет:

- ПП „Движение за социален хуманизъм (за програмно/рекламно време в програма BULGARIA ON AIR),
- на Коалиция от партии „Алтернативата на гражданите“ (за програма BULGARIA ON AIR);
- ПП „СПРАВЕДЛИВА БЪЛГАРИЯ ОБЕДИНЕНИ РОДОЛЮБЦИ - СБОР“ (за публикуване на материали на уеб страниците www.dnes.bg, www.az-jenata.bg, www.bgonair.bg и рекламни клипове по телевизия BULGARIA ON AIR).

BULGARIA ON AIR доставчик, Инвестор.бг АД	Сума в лв. с ДДС
ПП „СПРАВЕДЛИВА БЪЛГАРИЯ ОБЕДИНЕНИ РОДОЛЮБЦИ - СБОР“ Платена форма включваща още www.dnes.bg , www.az-jenata.bg , www.bgonair.bg	11567.9 лв.
ПП „Движение за социален хуманизъм“ Платена форма	7999 лв.
Общо в лева	19567.1 лв.

Не са публикувани безвъзмездни договори за безплатно агитационно съдържание.

В програма BULGARIA ON AIR съдържанието с изборна тематика почти изцяло е редакционно. Журналистическото съдържание, посветено на предстоящите избори е отделено от останалото редакционно съдържание с предизборен каш в началото и в края на материала. Отделящият каш представлява надпис на цял екран: „Дебют/класика местни избори 2023“. Така е отделено само част от редакционното съдържание – част от интервютата, някои репортажи. Преобладаващият обем редакционно съдържание не е обособено самостоятелно, а следва заедно с другите теми, коментирани в програмата.

Журналистическото съдържание посветено на изборите е разположено в новинарските емисии като репортажи и в предаванията под форма на интервюта с кандидати и експерти в различни области. То е реализирано в предаванията „БЪЛГАРИЯ СУТРИН“, „Новините ON AIR“, „Денят ON AIR“, „Опорни хора“, „Директно“, „Брюксел1“.

Доминиращите теми в редакционното съдържание са: Нагласите в обществото за предстоящите избори и подготовка за местния вот. Стачката на миньорите. Промените в конституцията. Войната в Израел, Общинската собственост и децентрализацията в общините. Възможности за вдигане на данъците. Подобряване на инфраструктурата, реновиране и изграждане на канализация, мерки за подобряване чистотата на въздуха. Изграждане на нови детски градини и мерки за решаване на демографските проблеми в по-малките населени места. Почистването на София и решаването на проблемите с Топлофикация. Прозрачност в дейността на общинския съвет. Лукойл и цените на горивата. Развитие на туризма в регионите. В края на кампанията се коментират различни случаи със сигнали за купен вот. Скандалът с кодовете на машините и възможности за манипулация на изборните резултати. Подробни анализи на изборните резултати. Прогнози за балотажа. Изборни нарушения и въпрос за промяна в ИК.

По горепосочените теми взимат отношение следните експерти: Първан Симеонов, социолог и изпълнителен директор на Галъп Интернешънъл Болкан; Пепа Димитрова, PR експерт; доц. Николай Димитров, психолог; Александра Алгафари, психолог; Лилиан Никифорова, Институт за развитие на публичната среда; Петър Славов, адвокат; Милен Велчев, бивш финансов министър; Румен Овчаров, бивш енергиен министър; Румен Ненков, бивш конституционен съдия; д-р Орлин Колев, преподавател по конституционно право; Десислава Николова, финансов анализатор; Кольо Колев, социолог; доц. Стойчо Стойчев, политолог; Атанас Радев, политолог; Даниел Парушев, председател на Национално представителство на студентските съвети; Христо Панчугов, политолог; проф. Мария Пиргова, политолог; Иво Желев, социолог, "ЕСТАТ"; проф. Румяна Коларова, политолог; Нидал Алгафари, ПР експерт; Валерия Велева, журналист; доц. Милен Любенов, политолог; проф. Антоанета Христова, политически психолог; проф. Анна Кръстева, политолог; Стоил Цицелков, обединение за честни избори; Александър Христов, PR експерт; Даниел Киряков, PR експерт; Атанас Радев, политолог; проф. Михаил Константинов, бивш шеф на Информационно обслужване; Яница Петкова, социолог Галъп интернешънъл Болкан; доц. Николай Димитров, социален психолог; доц. Валери Личев, социален антрополог; доц. Таня Буруджиева, политолог; проф. Румяна Коларова, политолог; проф. Росен Стоянов, политолог; Цветелина Пенева, председател на обществения съвет към ЦИК; Милен Желев, политолог; Добромир Живков, социолог; Ваня Нушева, изборен експерт; доц. Стойчо Стойчев, политолог; Слави Василев, политически анализатор; проф. Захари Захариев, политически анализатор; Румен Йончев ЗНС, Елена Дариева, социолог; Милен Любенов, политолог; Румяна Дечева, изборен експерт; доктор Тодор Галев, Център за изследване на демокрацията; Донка Михайлова, заместник председател на НСОРБ; Цветанка Андреева, политолог; Юлий Павлов, социолог; Светлин Тачев, политолог; доц. д-р Албена Танева, политолог; Стоил Стоилов, изборен експерт; Благовест Кирилов, бивш зам.-министър на електронното управление; Петър Славов, адвокат; проф. Николай Найденов, политолог; Кольо Колев, социолог; Николета Даскалова, фондация "Медийна грамотност"; Благослав Михайлов, "СТРАЖА" и др.

Социалните мрежи като източник за информация почти не се използват, освен при представяне на позиции на политици публикувани в социалните мрежи – фейсбук и др.

Част от редакционното съдържание (интервюта) носи някои от характеристиките на агитационно съдържание. То не съдържа директен призив за подкрепа на съответния кандидат и не се споменава номера на бюлетината, но в интервютата кандидатите запознават аудиторията с плановете си за управление и приоритетите им.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
Денят ON AIR	25630 сек.
ОПОРНИ ХОРА	21900 сек.
БЪЛГАРИЯ СУТРИН	12930 сек.
Директно	9960 сек.

Новини	7320 сек.
Брюксел	2400 сек.
ОБЩО	80140 сек.

ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ в секунди
БЕЗ СУБЕКТ	61930 сек.
ПП ГЕРБ	7920 сек.
ПП „ВМРО – Българско национално движение“	2280 сек.
КП БСП за България	2220 сек.
Ваня Григорова - МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ (коалиция „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“, КП „ЛЕВИЦАТА!“, КП „НЕУТРАЛНА БЪЛГАРИЯ“, КП „АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ“, ПП „АТАКА“)	1260 сек.
ПП „Справедлива България обединени родолюбци“ – „СБОР“	1200 сек.
Васил Терзиев, кандидат за кмет на София от ПП, ДБ и Спаси София	1150 сек.
ПП „Има такъв народ“	910 сек.
КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	660 сек.
ПП „Български глас“	540 сек.
ПП „Възраждане“	70 сек.
ОБЩО	80140 сек.

В програма BULGARIA ON AIR има платено агитационно съдържание, което е значително по-малко от редакционното съдържание. Платената агитация е отделена от останалото аудио-визуално съдържание със специален каш - надпис на цял екран: „Платено съдържание. Избори за общински съветници и кметове. Купуването и продаването на гласове е престъпление.“

Платеното съдържание е под форма на интервюта в предаването „Денят ON AIR“ и предаването „България сутрин“. Платени клипове, репортажи и дискусии не се излъчват в програмата.

ПЛАТЕНИ ФОРМИ – ОБЩО интервюта ВСИЧКИ ФОРМИ В СЕКУНДИ	
КП БСП за България	840 сек.
КП „Алтернативата на гражданите“ инж. Христо Димитров, кандидат-кмет на Варна	1200 сек.
ПП „Справедлива България обединени родолюбци“ – „СБОР“	600 сек.
ОБЩО	2640 сек.

Тематичните акценти в платените форми на КП „Алтернативата на гражданите“ кандидат-кмет за Варна инж. Христо Димитров, са свързани с проблемите на морската столица. Преоценка на съществуващия общ устройствен план на Варна, чистотата, демографски проблем, инфраструктура. Приоритет пред новата местна власт ще бъде децентрализацията.

От ПП „Справедлива България обединени родолюбци“ – „СБОР“ коментират темата как ще се отрази на изборния процес скандалът с кодовете на машините.

Доставчикът няма собствено поръчани социологически изследвания. По време на предизборната кампания са излъчени социологически изследвания на три агенции, които са представени през съответните дни по няколко пъти. Данните от социологията са коментирани от част от експертите. Изискванията на ИК при представяне на проучвания във връзка са спазени.

Дата	Социологическа агенция	Поръчал, финансира	Период на проучването	Забележка
5.10.2023 г.	Център за анализи и маркетинг	Център за анализи и маркетинг	от 30.09.2023 г. до 03.10.2023 г. Участвали 1003 пълнолетни граждани.	Електорални нагласи преди кметски избори. Васил Терзиев - 33,8 %, Антон Хекимян 23,7 %, Ваня Григорова 13,8%
13.10.2023 г.	ЕСТАТ	ЕСТАТ	от 01.10.2023 г. до 10.10.2023 г.	Намерение за гласуване 46.9% със сигурност ще гласувам, 10.9% по-скоро няма да гласувам и др.
19.10.2023 г.	Агенция Медиана	Агенция Медиана	от 10.10.2023 г. до 17.10.2023 г.	Електорални нагласи за София. Васил Терзиев 24.8% ,Ваня Григорова 22.2%, Антон Хекимян 21.4%, Деян Николов 13.4%, Вили Лилков, 7.2%

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	22 бр.	65 бр.
Платени форми	няма	4 бр.
Общо	22 бр.	69 бр.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти	30 бр.	46 бр.

Доставчикът излъчва разяснителна кампания на ЦИК - клипове, които разясняват как да се гласува с машина, кои български граждани имат право на глас, как се гласува при смяна на настоящ адрес и др. В репортажи с изявление на говорителя на ЦИК в новините се отразява работата на комисията по подготовка на изборите. Излъчени са множество репортажи за проверки на органите на реда в различни населени места за купуване на гласове.

В програмата не е осигурен жестомимичен превод.

В деня за размисъл и в изборния ден не са констатирани нарушения на ИК. В деня за размисъл се излъчват научнопопулярни филми.

В изборния ден 29 октомври гласуването за кметове и общински съветници се отразява от доставчика почти през целия ден. В програмата Bulgaria ON AIR се излъчва специално студио „Дебют или класика“, където се представят най-важните акценти от гласуването. Обсъждат се актуалните теми, възможните посоки и протичането на вота от Местни избори 2023 г.

В 8:30 часа започва отразяването на изборния ден. Репортери предават на живо от избирателни пунктове в страната. Репортажите са освен от столицата, също и от Пловдив, Варна, Велико Търново, Бургас и други градове на България. В студиото водещ на емисията е Кристина Цветкова.

Първа част от „Дебют или класика“ започва в 10:30 часа и продължава до обедната емисия в 13:30 часа. Водещи в студиото са журналистите Мария Константинова и Виктор Дремсизов. Водещите коментират с гостите възможностите за избор на нова местната власт и приоритетите, които влияят на избирателите. Основни теми в разговорите в студиото са здравеопазване, туризъм, икономика, инфраструктура, демография. В новините се проследява хода на изборния процес. Представя се актуална информация от изборните секции и какви са данните за избирателната активност.

В 19:00 часа с Ганиела Ангелова, Димитър Абрашев и Калина Донкова започва втора част на „Дебют или класика“. Гости в студиото са политически анализатори и икономисти, които коментират бъдещето на българските общини, проблемите, възможните решения. Излъчва се и късна новинарска емисия в 21:30 часа. Местните избори 2023 г. - „Дебют или класика“ започва третата си част в 22:00 часа. Освен по телевизия Bulgaria ON AIR, най-важното се публикува на сайта на доставчика - bgonair.bg и във Facebook страницата на телевизията.

Денят на балотажа е аналогично отразен.

ИЗВОДИ:

В програмата BULGARIA ON AIR доминиращо е редакционното съдържание. Безплатно агитационно съдържание не се излъчва. Платеното агитационно съдържание е малко по обем.

Спазен е принципът на равнопоставеност на участниците в програмата. Не са констатирани участия на регистрирани кандидати, които да са и водещи на предавания. Не е установена негативна кампания, както и реч на омразата. На сайта на доставчика за периода на цялата кампания има специално съдържание за изборите. Доминиращите теми са: честността на изборите, борбата срещу купения вот, междупартийни и коалиционни отношения, протестите на миньорите, енергетиката, децентрализация на общините, инфраструктура и държавни поръчки, инфлацията, войната в Израел, скандалът със заснемането на кодовете на машините и др.

Няма жестов превод.

Медията няма своя собствена кампания за гласуване на изборите, но излъчва разяснителна кампания чрез клипове на Централната избирателна комисия. Предпочитани жанрове в кампанията са интервютата на експерти и политици в предаванията. Излъчват се значително по-малко репортажи. Дискусии не се излъчват.

Присъствието на партийните лидери е много слабо. Обикновено са представени кандидатите. Отражена е стачката на миньорите в началото на кампанията, къде много от заетите в сектора изразяват своята позиция за развитието на енергетиката в тези региони, което е пряко свързано и с кандидатите в изборите за местна власт. Няма по специално присъствие на младежи в кампанията, освен, че част от канените експерти по предизборни теми са млади хора. Представители на малцинствата са показвани с мнения и коментари, свързани с акциите за купен вот и проверките на органите на реда по различните региони на страната.

Доставчикът публикува най-важното от предаванията с предизборна тематика на сайта си, придружено с кратка анотация на темите и гостите в предаванията.

При кандидатите по места са коментирани теми, засягащи специфичните особености на отделните региони, свързани с изграждане на канализация, изграждане на пътища, решаване на демографския проблем, разпределянето на бюджетите в кметствата и общините и много други.

EURONEWS BULGARIA

В периода на предизборната кампания за местни избори на 29 октомври 2023 година, извършеното наблюдение върху програмата EURONEWS BULGARIA на доставчика на медийни услуги Телевизия Европа АД, обхваща часовите пояси от 7:00 ч. до 10:00 ч. и от 17:00 ч. до 20:00 ч. То включва предаванията: „Добро утро, Европа“ /сутрешният блок на Euronews Bulgaria/, новини на Euronews Bulgaria, включително централните в 19:30 ч., Euronews Primetime /всеки делничен ден/ и Euronews Уикенд /всяка събота и неделя/.

Изборите за местна власт на 29 октомври 2023 г. се предвижда да се проведат със смесено гласуване - с бюлетини от хартия и от машини и с видеонаблюдение при отчитането на резултатите в страната. Поради възникнал скандал, вотът с машини е компрометиран и отменен за първия тур. На балотажа на 5 ноември е възстановен. Проблемът е подробно отразен в наблюдаваната медия.

Доминиращата тема в програмата е тази, свързана с честността на изборите, активността, купуването на гласове, сигналите за нарушения. На второ място е темата за междупартийните и коалиционните не/коалиционни взаимоотношения. По време на кампанията програмата не допуска нарушения на Изборния кодекс, Закона за радио и телевизия и на Етичния кодекс на българските медии.

През наблюдавания период EURONEWS BULGARIA претърпя сътресение, свързано с извънредно нареждане на изпълнителния й директор за изборния ден /случаят е описан по-долу/.

Във връзка с отразяване на предизборната кампания в програмата е спазено изискването за обявяване на интернет страницата на доставчика на медийни услуги тарифите за платено отразяване. В сайта на медията е обособена специална секция *Реклама Местни Избори 2023*, където е публикувана „Тарифа за отразяване в телевизия „Euronews Bulgaria“ на кампанията за избор на кметове на населени места и общински съвети на 29 октомври 2022 г. и 05 ноември 2023 - <https://euronewsbulgaria.com/page/content/22/reklama-mestni-izbori-2023>.

Информация за сключени договори няма.

Наблюдението в програмата през периода показва, че в предаванията „Добро утро, Европа“, Euronews Primetime, Euronews Уикенд и новините на EURONEWS BULGARIA има само безплатно редакционно съдържание – интервюта, дискусии, репортажи, анкети, информация в рубриката „Преглед на печата“. Участието в тях на кандидатите за кметове и общински съветници е безплатно и е в съответствие с регламент, изготвен от Euronews Bulgaria, с който партиите и коалициите са запознати

предварително. Безплатното редакционно съдържание се отделя със заставката - *Местни избори 2023. „Твоят град, твоят глас, твоят вот“*.

В периода на предизборната кампания програмата EURONEWS BULGARIA отваря **специална рубрика - „Разговори от дивана“**. Тя е включена в рамките на предаванията „Добро утро, Европа“ и Euronews Primetime, като за нея, под същото название, има специално отворена секция в сайта на медията. В периода от 3 до 25 октомври, екипи на програмата с малко диванче обикалят **12 града на България**.

Под слогана *„Твоят град, твоят глас, твоят вот“* EURONEWS BULGARIA дава думата на хората от... */изписва се името на града/* и прави **анкета** сред гражданите за проблемите на населеното място. С журналиста Юлиан Стоянов радостите и неволите си и най-крещящите проблеми на града споделят хората от Видин, Русе, Добрич, Варна, Сливен, Кърджали, Пловдив, Благоевград, а с Георги Карамфилов - тези от Царево, Бургас, Несебър, Обзор. На предизборната обиколка с дивана на EURONEWS BULGARIA има и урна, в която всеки гражданин, при желание, може да пусне своите въпроси към бъдещия кмет.

След анкетата, журналистите Юлиан Стоянов и Георги Карамфилов отправят покана към всеки кандидат за кмет на съответното място за **интервю**, под слогана *„Проблемите на града – спирка... /изписва се името на града/: Кандидатите за кмет отговарят от дивана на Euronews Bulgaria“*. Приелите да седнат на него те отговорят на въпросите на избирателите и споделят своята визия за решението на проблемите и развитието на общината. Въпросите към всички са еднакви, за да може всеки да даде своето решение за проблема, така че избирателите да могат да преценят кой предлага най-доброто. Всеки кандидат за кмет разполага с еднакво време за интервюто. Водещите са неутрални към позициите на участниците, толерантни са към различните им гледни точки, не допускат прояви на агресивно поведение или пък внушения за други партии и кандидати.

Паралелно с анкетите и интервютата из градовете, журналистите търсят и разказват в **репортажи** „истинските истории“ на хората, често трагични, понякога обнадеждаващи, с мечтите им за едно по-добро бъдеще.

Освен общите за цяла България болезнени теми за инфраструктурата, демографската криза, безработицата и ниските доходи, екологията, във всяка община има специфичен акцент, свързан с най-наболелия ѝ проблем. Във Видин – изграждането на магистралата до София и селото, в което „водата е по-скъпа от златото“, в Русе - концесията на летището, отишло в частни ръце за нула лева, в Добрич – разбитият център на града и трите блока в кв. „Режията“, които са без ток, без кофи за боклук, без улично осветление, във Варна – вливането на отходната тръба в морето, в Сливен – бежанския натиск, в Кърджали – с липсата на околоръстен път и презастрояването, в Несебър – страхът на хората да говорят за проблемите на града, в Обзор – референдумата за отцепването от община Несебър и демографската криза, в Кърджали – липсата на околоръстен път и презастрояването, в Пловдив – ремонтите на улиците из целия град и ужасния трафик, предизвикан от това, коритото на Марица, в Царево – проблемите след потопа, в Бургас – ниските доходи и липсата на работа, в Благоевград – бездомните кучета.

Важен момент в програмата, разбира се, е изборът за кмет на Столична община, като за целта е открита рубриката **„Битката за София“**. В студиото на *Euronews Primetime* са поканени кандидатите за кметското място в столицата. Между тях няма директен сблъсък чрез дебати, но на всеки е дадено еднакво време за интервю и възможност свободно да изкаже идеите си за развитието на столицата. Рубриката започва на 20 октомври с гост Вили Лилков, кандидат за кмет на София от коалиция „Синя София“, местна коалиция КОД (ДДД-ДЗ, БДФ). На 23 октомври в студиото е Ивайло Вълчев, кандидатът за кмет на София от ИТН, на 24 октомври - Ваня Григорова, кандидат за кмет на София от Местна коалиция "БСП за България", на 25 октомври - Деян Николов, кандидат за кмет на София от ПП "Възраждане". Антон Хекимян и Васил Терзиев отказват участие поради „други предизборни ангажименти“. Базовите въпроси в интервютата са еднакви за всички и са най-болезнените за София: „ремонт на ремонта“ на булеварди и улици, презастрояването, липсата на места в детските градини, чистотата на въздуха, подобряването на транспорта, задръстванията, липсата на контрол от страна на общината върху всички нейни дейности и т.н.

Интересен момент в телевизионната програма е стартът на предизборната кампания на 29 септември в студиото на предаването „Добро утро, Европа“, с водещ - журналистката Ани Балджиян. Той започва с въпроса „Какво трябва да се промени в управлението на столицата?“, като за интервю по темата е поканен първият демократично избран, бивш кмет на София Александър Каракачанов. За това как трябва да се управлява една столица и какъв трябва да бъде нейният кмет на 10 октомври говори и друг бивш кмет на София - Стефан Софийски /1995-2005 г./

Друга особеност е, че на 7 октомври в програмата Euronews Bulgaria е излъчен репортаж с част от първия дебат за София между Антон Хекимян и Васил Терзиев, проведен в Дарик радио България.

През наблюдавания период програмата отделя значително време за интервюта, дискусии и репортажи с политолози, социолози и други експерти. В предаванията има интервюта със следните експерти: Александър Каракачанов, политолог; Дария Дачева, политолог; Иван Демерджиев; Асен Агов, журналист, бивш народен представител; Иван-Асен Иванов, политолог; Милен Желев, политолог; Милен Любенов, политолог; Стефан Софийски, бивш кмет на София /1995-2005 г./; Теодора Йовчева, политолог; Яница Петкова, социолог от социологическа агенция „Галъп Интернешънъл“; Десислава Олованова, експерт по публични комуникации; Ваня Нушева от асоциация „Прозрачност без граници“; Светлин Илиев, председател на Българската асоциация по киберсигурност; Благовест Кирилов, бивш зам.-министър на МЕРУ; Чавдар Стефанов, журналист; Сибина Григорова, журналист.

Дискусиите между експертите са в предаванията „Добро утро, Европа“ и *Euronews Primetime* и са следните:

- Харалан Александров, социален антрополог, и проф. Росен Стоянов, преподавател по политически Изказванията им нямат агитационен характер /30.09.23 г./
- Татяна Буруджиева, политолог, и Юлий Павлов, социолог, директор на Центъра за анализи и маркетинг /08.10.23 г./
- Димитър Ганев, политолог, от „Тренд“ и Първан Симеонов, социолог, от „Галъп“ /11.10.23 г./
- Марая Цветкова, политолог и Атанас Радев, политолог /16.10.23 г./
- Кольо Колев, социолог от "Медиана" и Антоанета Христова, политически психолог /20.10.23 г./
- доц. Мария Пиргова, политолог, и Цветанка Андреева, политолог /21.10.23 г./
- Павел Вълчев от социологическа агенция "Алфа рисърч" и Галя Гогова от социологическа агенция "Маркет линкс" /30.10.23 г./
- Георги Лозанов, медиен експерт, Nicoleta Даскалова, медиен експерт, и Юлия Владимирова, пиар експерт /30.10.23 г./
- Даниел Стефанов, политолог и експерт по изборни системи, и Стоил Цицелков, Обществен съвет към ЦИК /31.10.23 г./
- проф. Анна Кръстева, политолог, и Юлий Павлов, социолог /31.10.23 г./
- Лилиан Никифорова от Институт за развитие на публичната среда и Елена Дариева, социолог от „Насока“ /01.11.23 г./
- доц. д-р Татяна Буруджиева, политолог, и Христо Панчугув, политолог /03.11.23 г./

Безспорно доминиращата тема и за експерти, и за граждани, и за кандидати за кмет и общински съветници **е тази за честността на изборите, активността, купуването на гласове, сигналите за нарушения.** Друга тема са вътрешнопартийните и междупартийните отношения, тази за „сглобката“ на правителството, като в тях има и конкретика от деня - вотът на недоверие към правителството, протестите на енергетиците, промените в Конституцията и т.н. Човешките права, демокрацията и гражданското участие, работата на МВР и съда, свързана с изборите, отношението централна – местна власти също са сред засегнатите. Следват болезнени теми за инфраструктурата, демографската криза, безработицата и ниските доходи, екологията. Появява се, макар и не често, темата за войната Израел – Хамас, войната Русия-Украйна е на заден план.

При отразяването на изборния процес **в програмата ромите присъстват както всички други граждани на страната**, без да се подчертава принадлежността им към малцинството. Те се появяват в кадри, свързани с изборите по места, както и в анкетите и репортажите в рубриката „Разговори от дивана“. Само в един репортаж в новините на 24 октомври за акция на МВР срещу купуване на гласове се споменават конкретно: „*Във великотърновското село Водолей още в 6 часа полицейски екипи започнаха проверки за изборен туризъм и купуване на гласове. Селото е с преобладаващо ромско население и половината от получените сигнали за изборни нарушения са за тук.*“

В програмата няма предпочитани събеседници, предлага се участие на всички кандидати за кметове по места, от различни политически формации, коалиции, местни коалиции или независими, за да представят своите различни позиции. **Поканените за участие експерти са много**, като представят своето мнение в различни форми – интервюта, дискусии, репортажи. **Силно е присъствието на гражданите**. В безплатното редакционно съдържание има присъствие на представители на законодателната и изпълнителната власт, на съдебната власт и други.

В безплатното редакционно съдържание участват представители на ЦИК, РИК и СИК. През наблюдавания период са излъчени интервюта с Росица Матева, заместник-председател и говорител на ЦИК /с демонстрация как да се гласува с машина/, с Полина Витанова, председател на Общинската изборителна комисия в София /за това, че за първи път на местни избори ще се гласува с хартиени бюлетини и с машини и за броенето на протоколите в Арена София/, с Цветелина Танева, председател на Обществения съвет към ЦИК, с Мартин Бусаров, председател на ОИК Благоевград. В репортажи са включени Камелия Нейкова, председател на ЦИК, членове на ЦИК и на Обществения съвет към ЦИК и др.

В предаването „Добро утро, Европа“, в рубриката „Преглед на печата“ има **две информации, взети от социалните медии**, свързани с представянето на Ваня Григорова и Антон Хекимян на първия тур на изборите. В рубриката се дискутира и **информация от сайтовете на други медии** - в „Дневник“, БТА, БНР, в „Сега“ и др.

Всяко излъчено предаване в програмата е представено в резюме на сайта на медийния доставчик, като то завършва със „Споделете статията facebook и twitter“.

В програмата EURONEWS BULGARIA няма жестов превод.

Представените данни от **социологически проучвания през наблюдавания период в програмата са две**. Едното е на Центъра за анализи и маркетинг, показано по време на интервю с неговия директор Юлий Павлов на 8 октомври, за нагласите преди местния вот за София – първи тур. Другото отново е свързано с „Битката за София“ на Агенция "Медиана", показано на 20 октомври. И при двете са спазени изискванията на Изборния кодекс при представяне на данни от социологически проучвания.

Програмата има изработен клип за изборите на 29 октомври, в който се призовават зрителите да следят изборния ден с *Euronews Bulgaria*.

Ден за размисъл - 28.10.2023 г. Програмата EURONEWS BULGARIA, съгласно разпоредбите на нормативните документи, отнасящи се до провеждане на изборите, е спазила изискването в деня за размисъл да няма предизборна агитация. Има само коментари за решението на ЦИК да отпадне машинният вот и разяснителни новини: че предизборната агитация и оповестяването на социологически проучвания са забранени; че избирателите без лична карта могат да дадат заявление за удостоверение за гласуване; че Столична изборителна комисия е отказала да се подчини на решението на ЦИК за отменяне на машинното гласуване и съответно, реакцията на ЦИК по въпроса; че МВР е започнало съпровождането при извеждането на машините за гласуване от склада и после, при връщането им; че ГЕРБ призовава министър-председателя Николай Денков да публикува на сайта на Министерския съвет доклада на ДАНС и др. Има репортажи за протестите в София и Варна, предизвикани от решението на ЦИК да не се гласува с машини на 29 октомври и за исканата от премиера Денков оставка на зам.-председателя на ДАНС. На видео стената в студиото се дават и коментарите на лидерите на партиите за решението да не се гласува с машини и за доклада на ДАНС. Дава се на живо и част от извънредния брифинг на ЦИК, с изявлението на неговия председател Камелия Нейкова за решението да няма вот с машини.

Ден на изборите - 29.10.2023 г. Програмата EURONEWS BULGARIA започва да съобщава за първите резултати от местните избори в новините в 20:01 ч. Водещата Анастасия Димитрова съобщава, че работят със социологическите агенции Маркес линкс и Тренд. Кой води в битката за местния вот дискутира с Димитра Воева, анализатор, Изследователски център „Тренд“. Според екзит пола към 19:00 ч. на социологическа агенция „Тренд“ Васил Терзиев, подкрепен от ПП-ДБ и „Спаси София“, е първи на местните избори за кмет на София с резултат 38.8% от гласовете. Графиката показва, че ще има балотаж. В общинския съвет нещата са окончателни, там първа сила е ПП-ДБ с 40.6%, двойна преднина пред ГЕРБ-СДС с 19.4%. Трети са местната коалиция БСП и „Левицата“ с 13.0%, следвани от „Възраждане“ с 9.9, КОД – 4.6 и ИТН – 4.0%. На графики показват и резултатите за Пловдив, Варна, Русе, Плевен. Водещият Николай Лефеджиев пък дискутира с Валя Гогова, анализатор от Агенция за пазарни и социологически проучвания „Маркес линкс“, резултатите в Благоевград, Враца, Бургас, Варна, Пловдив. Дискусията между водещите в студиото и представителите на социологическите агенции продължава, като към тях се присъединява политологът проф. Росен Стоянов. Разсъждават по въпросите кой спечели доверието ни, как се отрази на вота забраната за машинно гласуване и къде ще има балотажите следващата неделя. Обсъждат и продължаваща тенденция за спад на избирателната активност и липсата на мотивация у гражданите да гласуват.

По-късно гости в студиото са журналистът Иво Инджев и PR експертът Максим Бехар, които дискутират победата на ПП-ДБ и „Спаси София“ в столицата и пренареждане на политическата карта в България.

Каква е равнотетката от първия тур на изборите и какви са отговорите на политическите неизвестни в изборното студио на EURONEWS BULGARIA дискутират политолозите проф. Румяна Коларова и Страхил Делийски. Политолозите Милен Желев и Теодор Славев говорят за изненадата - изключително доброто представяне на Ваня Григорова, и разликата между личния ѝ резултат и този на листата на БСП, обсъждат ключовите балотажи в големи градове, които предстоят на 05.11.23 г.

Дават и първите коментари на резултатите от кандидатите – Васил Терзиев и Ваня Григорова. Включват репортерите за информация: Елена Танева от Бургас, Илиян Велков от Пловдив, Камелия Колева от централата на ГЕРБ, Рени Минкова от Русе, от Стара Загора, Анелия Джамбазка от Арена София.

Ден за размисъл – 04.11.2023 г. В новините на програмата и този път има само разяснителна информация: че предизборната агитация и оповестяването на социологически проучвания в деня преди вота са забранени, че на балотажа вече може да се гласува с машини, че машините се придвижват към избирателните секции и т.н.

Ден на изборите – 05.11.23 г. В новините на програмата през деня информацията е за това как започва и как протича изборния ден – 91 общини гласуват за кмет на втори тур, ще се гласува и с машини. Дава се статистика за избирателната активност, за проблемите с машинното гласуване в десетки секции, за проблемите с принтерите на някои места при отпечатването на бюлетините, за вота на премиера и президента, които призовават за доверие в изборния процес. Включени са коментари на лидерите на политическите партии при гласуването. Има репортаж за това, че силната буря не успя да попречи на вота в Силистренско, въпреки обявеното частично бедствено положение в някои села.

Излъчват се редица репортажи. В с. Върбица, община Горно Оряховица, репортерът Димитър Върбанов говори с жителите му за изборния туризъм. В репортаж от странджанското с. Факия се разказва за умрелите надежди на хората там. Юлиян Стоянов се включва и разказва за изборния ден от Благоевград, Елена Танева от Варна, Илиян Велков от Пловдив, Рени Минкова от Русе, Мария Ламбова от Хасково, Саня Петкова от избирателна секция в София.

В програмата е включен кратък филм „Вотът през годините“, засягащ въпроса как сме гласували в годините след Освобождението.

В студиото на „Добро утро, Европа“ с водеща Диана Радева се провеждат поредица от дискусии. Проф. Валери Тодоров и доц. Алексей Пампоров, социолог, коментират ниската избирателна активност и машинното гласуване. По-късно Левон Хампарцумян, banker и Бойко Станкушев, журналист, директор на Антикорупционния фонд, говорят за етиката в изборите, важноста те да се провеждат законосъобразно,

за мениджърството в политиката, за това, че не очакват политическа криза, защото геополитическата ситуация е сложна и България има нужда от стабилност. Доц. Мира Радева и доц. Момчил Дойчев, политолог, дискутират мотивацията на гражданите да участват в изборите, слабата разпознаваемост на кандидатите за кметове, мажоритарния вот, скандала с машините. Журналистите Валерия Велева и Людмил Илиев обсъждат изместването на фокуса от важните проблеми на хората, бъдещето на „сглобката“ на правителството, лидерството. Политологът д-р Любомир Стефанов и проф. Иванка Мавродиева, преподавател по риторика и експерт по комуникационни технологии, разсъждават за смисъла на гласуването, за това, че лидери и партии не са подготвени да говорят с хората, да правят дебати, да определят цели и приоритети, важни за избирателите, за това, че местните избори често са трамплин за друга политическа активност.

Специалното студио на EURONEWS BULGARIA, започващо в 19:00 ч. и на балотажа се води от журналистите Анастасия Димитрова и Николай Лефеджиев. Първи гости, още преди 20:00 ч., са: писателят и сценарист Владо Даверов и дистанционно, чрез видео връзка, актьорът Иван Матов, които говорят за изборите в политиката и живота. Не се споменават кандидати или партии, просто изказват философски възгледи.

Точно в 20:00:30 ч. водещата Анастасия Димитрова, заедно с Димитра Воева, анализатор, Изследователски център „Тренд“ обявяват данни от екзит пола към 19:00 ч. с уточнението, че са предварителни, за София, Пловдив, Варна, Русе, Плевен. Николай Лефеджиев, заедно с Валя Гогова, анализатор от Агенция за пазарни и социологически проучвания „Маркес линкс“, дискутират резултатите в Благоевград, Варна, Пловдив. По-нататък в предаването информацията постепенно се разширява с нови данни.

Постоянно се включват, според това как протича паралелното преброяване, и репортерите по места, които, където е възможно, дават и първите изявления на спечелилите кметската надпревара кандидати.

Дискусиите в студиото за доверието в изборния процес и резултатите от изборите са между: главният редактор на „Офнюз“ Владимир Йончев и комуникационния експерт доц. Александър Христов; социологът Марчела Абрашева и политическият анализатор Борис Станимиров; политологът доц. Милен Любенов и бившият вътрешен министър проф. Веселин Вучков.

На живо включват и брифинга от щаба на Ваня Григорова с първо изявление след предварителните данни, както и първите изявления на спечелилите кметските места при балотажите.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
Euronews Primetime	32 858
„Добро утро, Европа“	32 646
Новини	13 809
Euronews Уикенд	986
ОБЩО	80 299 сек.
ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ в секунди
КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	4462
ПП ГЕРБ	3891
ПП „Възраждане“	3775

ПП „Има такъв народ“	2721
Местна коалиция "БСП за България" ОИК София	2119
Местна коалиция КОД (ДДД-ДЗ, БДФ) София	1890
КП „БСП за България“	1342
МК Продължаваме промяната - Демократична България (Спаси София) София	934
ПП „Движение за права и свободи“	575
ПП „Справедлива България обединени родолюбци“ – „СБОР“	502
3 ПП „Средна европейска класа“	335
Димитър Найденов, кандидат за кмет на Община Бургас, независим, Бургас	335
МК „Левицата!“ Бургас	335
Димитър Найденов, кандидат за кмет на Община Бургас, независим, Бургас	335
Атанас Камбитов, кандидат за кмет на Благоевград, независим, издигнат от ИК Благоевград	326
Илко Стоянов, кандидат за кмет на Благоевград, независим, инициативен комитет	326
МК „Левицата!“ Видин	287
СДС (НДСВ, „Новото време“), Видин	287
Местна коалиция ДБГ (ДБГ, ИТН, НДСВ, ССД, ГН и ВМРО-БНД) Добрич	252
КП „Левицата!“	252
МК „Съюз на Демократичните сили“ ОИК Враца	237
Местна коалиция ГЕРБ /СДС/ София	92
МК „БСП за България“ /КП „БСП за България“, ПП „МИР“, ПП „Български глас“/, Бургас	80
Албена Беренска, независим, ИК Велико Търново	74
МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ Русе	49
ОБЩО:	25 766

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	15	53
Платени форми	-	-
Безплатни форми	-	-
Общо	15	53

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти	34	32

При отразяването на предизборната кампания за местните избори на 29 октомври 2023 г. и балотажа на 5 ноември 2023 г. програмата EURONEWS BULGARIA на доставчика на медийни услуги Телевизия Европа АД спазва стриктно Закона за радиото и телевизията и Изборния кодекс на Република България и най-вече членовете в него, засягащи поведението на търговските електронни медии. Той

гарантира правото на информация и правото на свободно изразяване на мнения в предаванията, не допуска език на омразата, както и предавания, противоречащи на добрите нрави и накърняващи честта и доброто име на кандидатите.

Не прави внушения в полза или във вреда на една или друга партия, коалиция, инициативен комитет или кандидат. Всички кандидати за кмет или общински съветник, участващи в предаванията, са допуснати при еднакви условия и регламент, изготвен от медиата.

В периода на предизборната кампания програмата EURONEWS BULGARIA на доставчика на медийни услуги Телевизия Европа АД претърпя сериозно сътресение. На 22-23-24 октомври в българските медии се появят заглавия като: „Телевизия Euronews е превзета от кадър на ГЕРБ“ /<https://www.skandal.bg/>/, „Кой“ превзема и телевизия „Евронюз“ /<https://e-vestnik.bg/>/, "Поиграхме си на независима медия. Защо журналисти масово напускат "Euronews България" /в. „Капитал“/, „Euronews по български“ /OFFNEWS.BG/, „Трусове в „Евронюз“? Десетки журналисти напускат потъващия кораб“ /<https://sutr.in/bg/>/, „Как вълна от оставки в българския "Евронюз" породи съмнения за политическа зависимост“ /“Свободна Европа“/, „Какво става в „Евронюз“-България? Десетки журналисти напускат“ /lupa.bg/, „Журналисти масово напускат тв "Евронюз България" - лошо управление или натиск върху съдържанието“ /“24 часа“/, „Телевизия EURONEWS BULGARIA се тресе от скандали“ /<https://www.abcnews.bg/>/, „Има ли натиск и защо журналисти от Евронюз България напускат“ /“Дарик радио“/ и др. Публикация по темата е качена и на сайта на СБЖ, а Асоциацията на европейските журналисти публикува „Отворено писмо до Евронюз България“, в което задава редица въпроси.

Според тези публикации, 10-ина журналисти са напуснали медиата от началото на октомври, поради това, че българският собственик на медиата ("Телевизия Европа" АД) искал да повлияе на новинарското ѝ съдържание. Той назначил за програмен директор бившата шефка на кабинета на Боил Банов (ГЕРБ) Ваня Бедрова. Главен редактор на EURONEWS BULGARIA е Марина Стоименова, която е спечелила мястото след конкурс в централата на Euronews в Лион. Условие в договора за бранда между ТВ Европа и Euronews SA е главният редактор да определя съдържанието, за да бъде то по стандартите на Euronews. Проблемът се появил, когато собственикът Иванов издал нареждане цялото съдържание, свързано с изборния ден, да бъде консултирано с Бедрова. Журналисти от телевизията отказват да приемат това и дори подават оставки.

В резултат на възникналия скандал в София пристига главният изпълнителен директор на Euronews Гийом Дюбоа, за да провери случващото се. На 30 октомври 2023 г. в сайта на EURONEWS BULGARIA е публикувана официална информация по темата - „Уточнения около отношенията между Euronews SA и ТВ Европа“ <https://euronewsbulgaria.com/news/21283/utochneniya-okolo-otnosheniyata-mezhdu-euronews-sa-i-tv-evropa>. Публикуван е и оригиналният документ, направен по време на посещенията на главния изпълнителен директор на Euronews в България Гийом Дюбоа, съдържащ позициите на ТВ Европа и Euronews SA на френски и български език. В тях се потвърждава целта на съвместния проект - да се изгради и развие „една качествена, безпристрастна и европейска медия“. Двете страни заявяват, че споделят обща визия за ценностите, свързани с марката Euronews, по-специално - независимост, неутралност и липса на политическа намеса в редакционните решения, че вярват в необходимостта да предложат на всеки „възможност да формира своето мнение, предлагайки разнообразие от гледни точки“ и че ангажиментът към независима, безпристрастна и основана на фактите журналистика е непоколебим. В нея ясно се определят и разграничават функциите на програмния директор и на главния редактор на медиата.

СКАТ

Отразяването на предизборната кампания за местните избори на 29 октомври 2023 г. в телевизионна програма СКАТ на доставчика на медийни услуги СКАТ ООД обхваща часовите периоди 09:00 - 10:00 и 17:00 - 22:30 часа.

Изборната тематика е обект на безплатно редакционно/журналистическо и платено отразяване в репортажи, интервюта, коментари на водещи, анкети, клипове, дискусия и пресконференция с общ обем на предизборното съдържание 47285 сек., 37015 сек. (78,3%) от които безплатно журналистическо съдържание и 10270 сек. (21,7%) – платено агитационно съдържание. Безплатни агитационни форми не са разпространени.

Кампанията протича в рамките на добрия тон. Водещите спазват журналистическите стандарти, информират гостите за необходимостта от съблюдаване изискванията на изборното законодателство и не допускат реч на омразата и дискриминация в програмата. Няма водещи на предавания, които са и кандидати за кметове. Георги Александров - кандидат за общински съветник от МК „Свобода (ВМРО-БНД; Консервативна България, Бъдеще за родината)“ е представен само с името си в епизодите от документалната поредица „Варна – познатата и непозната морска столица на България“ на 6 и 11-ти октомври, и като „репортер на ТВ СКАТ“ в репортажа „с. Житница, общ. Провадия, С фолклорен фестивал в село Житница честваха Димитров ден“ на 26.10.2023 г.

В съответствие с изискванията на чл. 180 и чл. 198, ал. 5 от Изборния кодекс доставчикът своевременно е предоставил на страницата си в интернет информация за условията, реда и тарифите за отразяване на предизборната кампания в изборите за общински съветници и кметове на 29 октомври 2023 г. в СКАТ и СКАТ+ и 10 броя договори за възмездно отразяване (обявените суми са без ДДС) в телевизия СКАТ на предизборната кампания с политически субекти:

- договор без посредник за отразяване на предизборната кампания на политическа партия (ПП) „ГРАЖДАНИ ЗА ЕВРОПЕЙСКО РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРИЯ“ (ГЕРБ) на обща стойност 500 лв. и срок на договора от 30.09. до 27.10.2023 г.;

- договор без посредник за отразяване на предизборната кампания на ПП „КОНСЕРВАТИВНО ОБЕДИНЕНИЕ НА ДЕСНИЦАТА“ (КОД) на обща стойност 500 лв. и срок на договора 02. - 27.10.2023 г.;

- договор без посредник за отразяване на предизборната кампания на ПП „КОД“ на обща стойност 3600 лв. и срок на договора от 05. до 27.10.2023 г.;

- договор без посредник за отразяване на предизборната кампания на ПП „КОД“ на обща стойност 500 лв. и срок на договора 10 - 27.10.2023 г.;

- договор без посредник за отразяване на предизборната кампания на ПП „СРЕДНА ЕВРОПЕЙСКА КЛАСА“ (СЕК) на обща стойност 1700 лв. и срок на договора от 03 до 27.10.2023 г.;

- договор без посредник за отразяване на предизборната кампания на ПП „СЕК“ на обща стойност 1000 лева и срок на договора 18 - 27.10.2023 г.;

- договор без посредник с Инициативен комитет, за издигане кандидатурата на Димитър Найденов за независим кандидат за кмет на община Бургас - на обща стойност 800 лв. и срок на договора от 05 до 27.10.2023 г.;

- договор без посредник с Кирил Веселински, представляващ инициативен комитет за издигане кандидатурата на Радостин Василев за независим кандидат за кмет на Столична община на обща стойност 800 лв. и срок на договора 11 - 27.10.2023 г.;

- договор без посредник за отразяване на предизборната кампания на ПП „ПАРТИЯ КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ“ (ПКБ) – на обща стойност 360 лв. и срок на договора от 26 до 27.10.2023 г.

- договор без посредник за отразяване на предизборната кампания на Петър Куленски като кандидат за кмет на Община Пазарджик на Коалиция „ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА – ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ“ (ПП-ДБ) в изборите за местна власт (балотажи) на 5 ноември 2023 г. на 03.11.2023 г. – на обща стойност 2000 лв.

УСЛУГА СКАТ доставчик СКАТ ООД		
ПП „КОД“	Платена форма	Сума / 5520 лв. с ДДС
ПП „СЕК“	Платена форма	Сума / 3240 лв. с ДДС
Петър Куленски - кандидат за кмет на Община Пазарджик на КП „ПП-ДБ“		Сума / 2400 лв. с ДДС

Инициативен комитет, за издигане кандидатурата на Димитър Найденов за независим кандидат за кмет на община Бургас	Платена форма	Сума / 960 лв. с ДДС
Кирил Веселински, представляващ инициативен комитет за издигане кандидатурата на Радостин Василев за независим кандидат за кмет на Столична община	Платена форма	Сума / 960 лв. с ДДС
ПП „ГЕРБ“	Платена форма	Сума / 600 лв. с ДДС
ПП "ПКБ"	Платена форма	Сума / 432 лв. с ДДС
ОБЩО В ЛЕВА		Сума / 14 112 лв. с ДДС

Доставчикът предоставя безплатно съдържание за изборите в репортажи, интервюта, дискусии, коментари и анкети в предаванията „НОВИНИ“ – под формата на репортажи, „ДИСКУСИОННО СТУДИО“ – интервюта, дискусии, репортажи и анкети, „ИЗВЪН ШАБЛОНА“ - интервюта, „ГЛЕДНА ТОЧКА“ – интервю, „НОВИ ХОРИЗОНТИ“ – коментари на водещия, „ОБЩЕСТВО И ПРАВО“ – коментар на водещия, и „АНКЕТА“ – анкети с граждани и депутати.

Доминиращи теми в редакционното съдържание са дейността на изборната администрация, законодателната и изпълнителната власт във връзка с организацията и провеждането на изборите, управлението на общинската собственост и необходимостта от прозрачност при вземане на решения за развитието на общините, хода на кампанията.

В ефира на актуално-публицистичните предавания гостуват събеседници с различни области на компетентност, сред които в „ДИСКУСИОННО СТУДИО“ са Ивайло Иванов - експерт по международна и национална сигурност, Цветан Фиков - журналист, доц. Златогор Минчев от „Информационни технологии в сигурността“ на БАН, Стефан Ташев - журналист, Рашид Рашид - еколог, Михаил Кръстев - икономически анализатор, Петър Кичашки - д-р по конституционно право, Евгени Петров - политически анализатор, Соня Колтуклиева - журналист, Стоил Стоилов - експерт по избори и изборни системи, Георги Самандов - експерт по енергетика, Виктор Димчев - продуцент и режисьор, Благовест Върбаков - политически PR и анализатор, Даниел Божилов – юрист, Кузман Илиев – икономист и журналист, Борислав Цеков – доктор по конституционно право, в „ИЗВЪН ШАБЛОНА“ - проф. Борислав Борисов, ректор на Стопанска академия Свищов, арх. Людмил Леонидов, Димитър Добрев - писател, проф. Георги Илинчев Попов от Технически Университет-София – съведещ на предаването, полк. Николай Марков – експерт по национална сигурност, Иван Гешев - бивш главен прокурор, арх. Валентин Бинчев, и на Здравко Петров, урбанист - в „ГЛЕДНА ТОЧКА“. Водещите спазват журналистическите стандарти и не допускат реч на омразата, дискриминация и агитация в предаванията. Предпочитани събеседници са Цветан Фиков, Соня Колтуклиева, Ивайло Иванов, Кузман Илиев, Михаил Кръстев, Борислав Цеков, Стоил Стоилов.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
НОВИНИ	18102 сек.
ДИСКУСИОННО СТУДИО	12348 сек.
ИЗВЪН ШАБЛОНА	4490 сек.
АНКЕТА	855 сек.
НОВИ ХОРИЗОНТИ	840 сек.
ГЛЕДНА ТОЧКА	350 сек.
ОБЩЕСТВО И ПРАВО	30 сек.
ОБЩО	37015 сек.

ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ

ОБЕМ в секунди

В В РЕДАКЦИОННО ССЪДЪРЖАНИЕ	
в низходящ ред	
ПП „ГЕРБ“	1806
ПП „ДПС“	745
КП „ПП-ДБ“	662
ПП „ИТН“	477
КП „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“	128
ОБЩО	3818 сек.

В съответствие с разпоредбите на ИК в програма СКАТ са разпространени платени репортажи, интервюта, дискусии, клипове - в периода от 30.09. до 27.10., и пресконференция на Петър Куленски на 03.11.2023 г.

Платени форми – клипове	
ПП „ГЕРБ“ - Боян Дяков, кандидат за общински съветник в Бургас	Секунди / 300
ПП „ПКБ“ - Костадин Гаров, кандидат за кмет на район „Тракия“ в Пловдив	Секунди / 30
ОБЩО	330 сек.

Платени форми – репортажи/хроника	
ПП „СЕК“ - Николай Стоилов, кандидат за кмет на община Средец	Секунди / 845
ПП „ГЕРБ“ - Димитър Николов, кандидат за кмет на Бургас, Севдалина Турманова и Иво Баев - кандидати за общински съветници в Бургас	Секунди / 650
МЕСТНА КОАЛИЦИЯ „ЗАЕДНО ЗА СИЛНА ОБЩИНА“ - Юлиан Тошев, кандидат за кмет на Козлодуй, д-р Биляна Стояновска и Ивайло Богомилов – кандидати за общински съветници в Козлодуй, Ивайло Иванов - кандидат за кмет на с. Бутан	Секунди / 645
ОБЩО	2140 сек.

Платени форми – интервюта /дискусии	
ПП „СЕК“ НИКОЛАЙ СТОИЛОВ, кандидат за кмет на Община Средец, обл. Бургас -	Секунди / 1225
МЕСТНА КОАЛИЦИЯ „КОД (ДДД-ДЗ, БДФ)“ -проф. Вили Лилков, кандидат за кмет на София	Секунди / 1205

ДИМИТЪР НАЙДЕНОВ – независим кандидат за кмет на Бургас	Секунди / 1170
РАДОСТИН ВАСИЛЕВ – независим кандидат за кмет на София	Секунди / 1170
МЕСТНА КОАЛИЦИЯ „КОД (ДДД-ДЗ, БДФ)“ - проф. Вили Лилков, кандидат за кмет на София (дискусия)	Секунди / 615
МЕСТНА КОАЛИЦИЯ „КОД (ДДД-ДЗ, БДФ)“ - д-р Ирена Тодорова, кандидат за общински съветник в София (дискусия)	Секунди / 615
ОБЩО	6000 сек.

Платени форми – пресконференция	
КП „ПП -ДБ“ - Петър Куленски, кандидат за кмет на Община Пазарджик	Секунди / 1800
ОБЩО	1800 сек.

ПЛАТЕНИ ФОРМИ – ОБЩО ВСИЧКИ ФОРМИ В СЕКУНДИ	
ПП „КОД“	Секунди / 3080
ПП „СЕК“	Секунди / 2070
КП „ПП-ДБ“	Секунди / 1800
ДИМИТЪР НАЙДЕНОВ – независим кандидат за кмет на Бургас	Секунди / 1170
РАДОСТИН ВАСИЛЕВ – независим кандидат за кмет на София	Секунди / 1170
ПП „ГЕРБ“	Секунди / 950
ПП „ПКБ“	Секунди / 30
ОБЩО	10270 сек.

Кампанията е обект на платено отразяване в обичайните предавания „ДИСКУСИОННО СТУДИО“ – под формата на интервюта и дискусия, в „ИЗВЪН ШАБЛОНА“ - в интервюта с водещ Пело Кръстев, и в репортажи, клипове и пресконференция в специално създаденото предаване „МЕСТНИ ИЗБОРИ 2023“.

Тематични акценти в платените агитационни форми в кампанията на представителите на ПП „ГЕРБ“ са здравеопазване, образование, инвестиции в младите хора, разкриване на нови работни места и надграждане на постигнатото. За МЕСТНА КОАЛИЦИЯ „ЗАЕДНО ЗА СИЛНА ОБЩИНА“ в Козлодуй приоритетно е участието в управлението на хора, отстояващи традиционни консервативни разбирания за семейство, труд и християнските ценности и решаване на проблемите с водоснабдяването. Представителите на МЕСТНАТА КОАЛИЦИЯ „КОД (ДДД-ДЗ, БДФ)“ в София акцентират върху необходимостта от ефективен контрол за целесъобразно разходване на бюджета, устойчиво развитие на столицата, екология, подобряване на инфраструктурата, привличане на инвеститори, спиране на презастрояването, образование, инвестиране в социалните и спортни дейности, борба срещу престъпността и корупцията, развитие на материалните и културните ценности на столицата. Важни за независимия кандидат за кмет на Бургас ДИМИТЪР НАЙДЕНОВ са образованието, туризъм, привличане на стратегически инвеститори, разкриване на нови работни места, демографските проблеми на Бургас, борба срещу корупцията и престъпността, подобряване на инфраструктурата. Борба срещу корупцията и престъпността, образование и подкрепа за развитие на масовия спорт са приоритети на независимия кандидат за кмет на София РАДОСТИН ВАСИЛЕВ. Основни теми в кампанията на НИКОЛАЙ СТОИЛОВ -

кандидат на ПП „СЕК“ за кмет на Община Средец са чуваемост и отчетност пред хората, здравеопазване, образование, разкриване на нови работни места и подкрепа за младите хора, интелигентно управление на отпадъците, подкрепа за малките и средни земеделски производители, туризъм, подобряване на инфраструктура, решаване проблема с водоснабдяването, привличане на средства по програми на ЕС и Плана за възстановяване и устойчивост. „Зелен и подреден Пловдив!“ е приоритет на кандидата за кмет на район „Тракия“ КОСТАДИН ГАРОВ, който е и кандидат за общински съветник от ПП „Партия консервативна България“. „Седем от кандидатите за кметове на Пазарджик заявиха подкрепа за Петър Куленски“ е темата на пресконференцията на ПЕТЪР КУЛЕНСКИ в пресклуба на БТА в Пазарджик на 03.11.2023 г.

Платеното агитационно съдържание е ясно отделено от другите части на програмата с каш „МЕСТНИ ИЗБОРИ 2023“, съдържащ надпис, че съдържанието е „платено“. Информацията „Купуването и продаването на гласове е престъпление!“ присъства като ясно и недвусмислено гласовото послание, съпроводено с текстово изображение, във всяка от платените агитационни форми.

Наблюдението не установи наличие на безплатни агитационни материали – на сайта на доставчика няма публикувана информация за сключени безвъзмездни договори и няма излъчено безплатно агитационно съдържание в програмата.

Най-често дискутирани теми в платените агитационни форми са здравеопазване, образование, инфраструктура, демографския проблем, привличане на инвестиции, разкриване на нови работни места, подкрепа за малкия и среден бизнес, подкрепа за младите хора и семейството, борба срещу престъпността и корупцията. Разрешаването на проблема със водоснабдяването е общ приоритет за Местна Коалиция „Заедно за силна община“ в Козлодуй и кандидата за кмет на Община Средец от ПП „СЕК“, сред приоритети на който са и интелигентното управление на отпадъците, подкрепа за малките и средни земеделски производители и привличане на средства по програми на ЕС и Плана за възстановяване и устойчивост.

Доставчикът няма собствено поръчани социологически изследвания.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	3	25
Платени форми	3	21
Безплатни форми	-	-
ОБЩО	6	46

В качеството им на експерти - коментатори извън листите, са представени 2 жени и 25 мъже.

Доставчикът няма собствена разяснителна кампания относно начина на гласуване в програмата, не са излъчени информационно-разяснителни клипове на ЦИК и няма осигурен жестов превод на предизборното съдържание. Информация за условията, начина и реда за организиране и провеждане на изборите се предоставя многократно в новините.

В дните за размисъл 28.10. и 04.11. няма промяна в програмната схема.

На 29.10. в рамките на новинарските емисии часа до 20:55 часа се разпространяват репортажи за хода на гласуването и избирателната активност - „Гласуваме за местна власт“, „ЦИК: само с хартиена бюлетина“, „Твърдица, община Бургас, Висока избирателна активност в бургаското село Твърдица“, „ЦИК: Избирателната активност към 11 часа е 14%“, „Варна, Отпечатък от черната лента на бюлетините няма да анулира вота, обявиха от ОИК-Варна“, „Над 1600 сигнала са получени в МВР от началото на изборната кампания до сега“, „ЦИК: Избирателната активност към 16 часа е 34%“. От 19:00 до 22:30 часа в деня на изборите се излъчва извънредно „ИЗБОРНО СТУДИО“ с водещи Пело Кръстев, проф. Георги Илинчев Попов и Стоян Иванов, събеседници в ефира на предаването лично и онлайн Хари Аничкин - PR експерт и маркетолог, Диана Сивинова - PR експерт и политолог, доц. Наталия Киселова - доктор по

конституционно право, проф. Антоанета Христова – политически психолог, Мария Карагьозова от „Справедливост за България“, Недялко Недялков – собственик на ИА „ПИК“, Стефан Ташев - журналист, Любомир Талев – юрист, Георги Драганов - основател на сайта „Война и мир“ и Борис Ячев - председател на ПП „Партия консервативна България“, и първи прогнозни резултати оповестени след 20:06 часа на изборния ден.

В деня на балотажите в новините се разпространява информация от ЦИК, ОИК и МВР във връзка с проблеми с машините, избирателната активност, сигнали за нарушения и предприети действия – до 20:53 часа, когато „КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ с кмет и общински съветници в община Бобошево“ е водещ репортаж в емисията. От 19:50 до 22:06 часа в деня на балотажите отново се излъчва извънредно „ИЗБОРНО СТУДИО“ със същите водещи и събеседници онлайн и в студиото Вежди Рашидов, Методи Андреев, адв. Маргарит Мицев, арх. Людмил Леонидов и проф. Антоанета Христова.

Не са констатирани нарушения на ЗРТ и ИК в дните за размисъл, на изборите и балотажите.

ИЗВОДИ:

От общо 47285 сек. съдържание във връзка с изборите, безплатното редакционно съдържание (37015 сек.) надхвърля повече от 3 пъти общата продължителност на платените агитационни форми (10270 сек.) в съотношение 78,3% бесплатно към 21,7% платено съдържание. Както за местните избори на 27.10.2019 г. и през настоящата кампания в програмата СКАТ присъстват безплатно редакционно и платено агитационно съдържание, за разлика от кампанията за извънредните парламентарни избори на 02.04.2023 г. - обект единствено на безплатно редакционно отразяване.

Няма водещи на предавания в СКАТ, които са и кандидати за кметове или общински съветници.

Кампанията протича в рамките на добрия тон. Водещите съблюдават журналистическите стандарти, информират гостите за необходимостта от спазване изискванията на изборното законодателство и не допускат реч на омразата и дискриминация в програмата.

Предпочитан жанр в безплатното редакционно съдържание са репортажите. Интервютата са най-голямо времетраене сред платените агитационни форми.

Доминиращите теми в кампанията за тези избори са организация и провеждане на изборите, рискове и мерки за защита при машинното гласуване, гарантиране честността на вота и противодействие на престъпността и корупцията, здравеопазване, инфраструктура, презастрояването в големите градове, разкриване на нови работни места, подкрепа за младите хора, малкия и среден бизнес.

В програма СКАТ по време на предизборната кампания за местния вот няма собствена разяснителна кампания на доставчика относно начина на гласуване, няма лидерски диспути и разяснителна кампания на ЦИК и няма осигурен жестов превод на предизборното съдържание.

За първи път в настоящата кампания палитрата от жанрове в програмата включва пресконференция и анкети, в които звучи гласът на гражданите - форми, които не присъстват при отразяването на предходните местни и извънредните парламентарни избори.

На сайта на доставчика има специално съдържание за изборите. В изпълнение на разпоредбите на Изборния кодекс доставчикът СКАТ ООД своевременно е предоставил на страницата си в интернет „http://www.skat.bg/izbori_2023.php“ информация за условията, реда, тарифите и договорите за възмездно отразяване в програма СКАТ на изборите за общински съветници и кметове на 29 октомври 2023 г.

БЪЛГАРИЯ 24

Наблюдението на програма БЪЛГАРИЯ 24 обхваща часовите пояси от 15:00 часа до 23:00 часа. Изборната тематика е обект на редакционно, безплатно и платено агитационно отразяване в репортажи, интервюта, клипове в обичайните предавания на програмата БЪЛГАРИЯ 24: „Хитове в мрежата“, „Седмицата с Нина и Зий“, „Гореща тема“, „Държавност, общество, сигурност“, „Подкаст ВМРО“, както и в актуално-публицистичните предавания с водещ Магдалена Ташева „Срещу течението“ и „ПОЛЮСИ“, „С Желязо и кръв“ – Геополитика с Румен Гечев“.

Основни участници в предизборното съдържание са представителите на „ПП ВМРО – БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ“. Активно в описания предизборен период е представена кандидатурата на г-н Карлос Контрера като кандидат за кмет на гр. София. Дава се възможност и на други партии и представители да изявят своите програми за управлението на гр. София - такива са независимият кандидат за кмет на София г-н Радостин Василев (лидер на новоучредената политическа партия „МЕЧ“), г-н Александър Томов (кандидат-кмет на София от „Политическа партия „Българска социалдемократия – Евролевица“ и неин лидер). Представени са кандидатурите не само на кандидат-кметовете на столицата, а също и на другите градове – на г-н Славчо Атанасов като кандидат-кмет на гр. Пловдив, на г-н Искрен Веселинов като кандидат-кмет на гр. Русе, Калин Гелев (кандидат за кмет на Сапарева баня от „ПП ГЕРБ“).

В седмицата на балотажа фигурата на Атанас Стоянов (кандидата за кмет на гр. Сандански подкрепен от „ПП ВМРО – БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ“) изпъква в съдържанието, включително чрез агитация в дните на размисъл и изборния ден (нещо, което ИК забранява). СЕМ изпрати два сигнала до ЦИК (писма с изх. № РД-20 31-00-54/04.11.2023 и РД-20 31-00-55/05.11.2023) за излъчването на агитация в нарушение на чл. 182, ал. 4 от ИК.

По време на предизборната кампания в програмата БЪЛГАРИЯ 24 присъстват изключително кандидатите на „ПП ВМРО – БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ“ за общински съветници, като в агитацията те са подкрепяни от съпредседателя и евродепутат Ангел Джамбазки, който участва активно в тяхна подкрепа.

Водещият на предаването „С желязо и кръв“ в програма БЪЛГАРИЯ 24 Румен Дечев е кандидат за районен кмет на район Младост в София.

В предизборната кампания основните теми в програмата са защитата на правата на миньорите и енергетиците, подобряване на транспортната инфраструктура и възможностите за по-добър транспорт в гр. София, повишаване на сигурността и общинския бюджет, проблема с детските градини и цялата инфраструктура на гр. София, създаване на по-чиста природна среда. Кампанията в БЪЛГАРИЯ 24 преминава позитивно, без скандали, не се нарушава доброто име на другите кандидати, изразяваната негативност към някои от тях не преминава допустимите граници на състезателност между кандидатите.

„МЕСТНИ ИЗБОРИ 2023“, „Купуването и продаването на гласове е престъпление!“ и надписът „Платена форма“ присъстват като ясни и недвусмислени послания и информация в програмата.

обозначение на безплатните агитационни материали.

Проверката за сключени договори с политическите субекти за местните избори показва, че доставчикът Вижън Лаб ЕООД няма информация на сайта си и СЕМ сезира ЦИК с писмо РД-20 31-00-30/06.10.2023 г. След решението на ЦИК да изпрати писмо до доставчика (с протокол №425/06.10.2023), на сайта на програмата са публикувани договори, но не с доставчика Вижън Лаб ЕООД, а с „ТВ БЪЛГАРИЯ 24“ ЕООД (<https://bulgaria24.org/reklama-2/>).

Мониторингът установи също, че липсва договор за излъчване на предизборно съдържание отнасящо се до кандидат-кмета на община Сандански Атанас Стоянов като независим кандидат (подкрепен от ВМРО), въпреки изключително активното му представяне в БЪЛГАРИЯ 24. Не е публикуван договор и за участието на Йордан Малджански (кандидат за кмет на Враца от КП "Алтернатива на гражданите") в предаването „Хитове в мрежата“, липсва публикуван договор за излъчване на предизборно съдържание и за участието на Румен Дечев (кандидат за районен кмет на Младост в София от ПП "Общество за нова България").

Програма БЪЛГАРИЯ 24 - доставчик „Вижън Лаб“ ЕООД		
ПП ВМРО – БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ	Платена форма	Сума / 12 000 лв. с ДДС
Българска социалдемократия-Евролевица	Платена форма	Сума /3300 лв. без ДДС
КП Неутрална България	Безплатна форма	
ГЕРБ Кюстендил	Безплатна форма	
ИК за Радостин Василев за кмет на столична община	Безплатна форма	
Коалиция “Граждани Общината”	за Безплатна форма	
Общо в лева		Сума /15 330 с ДДС

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ

Доставчикът „Вижън Лаб“ ЕООД разпространява безплатно редакционно съдържание във връзка с местните избори в изданията на предаванията „Хитове в мрежата“, „Седмицата с Нина и Зий“, „Срещу течението“, „Държавност, общество, сигурност“. Предизборното съдържание е в подкрепа на ВМРО. В редакционното съдържание темите на коментар са личностните качества, положителните и отрицателните черти на кандидатите за кметове на София и предимствата им едни спрямо други. Коментира се казусът с изтеклите кодове на машините за вота и подходящият метод на гласуване. Обсъждат се промените в Конституцията, демографският проблем, обедняването, инфлацията и цените на горивата.

Участието на експерти в предаванията е както следва:

- „Хитове в мрежата“ – доц. Борислав Цеков, Николай Николов;
- „Седмицата с Нина и Зий“ – Тихомир Василев;
- „Държавност, общество, сигурност“ – доц. Наталия Киселова.

Широко се използват социалните мрежи като източник на информация в предаванията. В „Хитовите в мрежата“ редовно се показват кадри от съответните софийски райони за илюстриране на положението в тях. Използват се кадри от онлайн платформата YOUTUBE, при които е заснето какво е положението на софийските улици при карането на лек автомобил. Показани са кадри от столичния квартал Овча купел, при които се вижда презастрояването на района. Излъчени са кадри за престъпността

- серията разбити коли, станала причина за протести в същия район. При гостуването на кандидата за районен кмет на Люлин са излъчени кадри, които илюстрират квартала като криминален – с наличие на проституция, наркотици и побоища в Люлин 9 в центъра за временно настаняване. Излъчен е бой между две лица, както и репортаж за масов бой в Люлин - записи от криминални ситуации в района. Показват се кадри от YOUTUBE как роми отглеждат коне в квартал Люлин и организират общи събирания с тях .

Кадрите от община Костинброд показват двама души, които крадат пари от църква, показва се агресия в училище от същия град, както и случай, при който полицията гони мигранти. **Показват се кадри от платформата YOUTUBE на големите и пищни къщи, които хората от ромския квартал са си построили.** На 03.10.2023г. при гостуването на Юлиан Ангелов се излъчва видео от YOUTUBE, момче от ромски произход пее българския химн в поп фолк вариант. Юлиан Ангелов заявява, че това момче може би дори не осъзнава колко неморално нещо е направил. В друго издание на същото предаване се показват протести на миньорите, при които полицията се опитва да ги спре да затворят магистрала Тракия във връзка с исканията им.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
Хитове в мрежата	17 640 сек.
Седмицата с Нина и Зий	5 400 сек.
Срещу течението	1 440 сек.
Държава, общество, сигурност	5 400 сек.
ОБЩО	29 880 сек.
ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ в секунди
в низходящ ред	
ВМРО	5 400 сек.
ОБЩО:	5 400 СЕК.

ПЛАТЕНА АГИТАЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ

Платени форми – клипове	
Искрен Веселинов МК „БЪЛГАРИЯ НА РЕГИОНИТЕ“ (ВМРО – БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ, КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ, СЪЮЗ НА ПАТРИОТИЧНИТЕ СИЛИ „ЗАЩИТА“) - Русе	1040 сек.
Атанас Стоянов (НЕЗАВИСИМ) - Сандански	870 сек
Радостин Василев (НЕЗАВИСИМ) - София	600 сек.
Вангел Тодоров ВМРО - БНД (БЪЛГАРСКИ ГЛАСЪ) - Благоевград	360 сек
ПП „ВМРО – Българско национално движение“	300 сек.
Любомир Димитров (ВМРО-БНД/ ПП"ВМРО-БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ/,ПП"ГЕРБ",ПП"ЗЕМЕДЕЛСКИ НАРОДЕН СЪЮЗ",ПП"БЪДЕЩЕ ЗА РОДИНАТА") - Кюстендил	210 сек
Общо	3380 сек.

Платени форми – репортажи/хроника	
ВМРО – Българско национално движение	8460 сек.
Юлиан Ангелов МЕСТНА КОАЛИЦИЯ „БЪЛГАРСКИ ГЛАСЪ“ (ПП „ВМРО-БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ“, ПП „ДВИЖЕНИЕ БЪЛГАРИЯ НА ГРАЖДАНИТЕ“, ПП „ СЪЮЗ НА ПАТРИОТИЧНИТЕ СИЛИ ЗАЩИТА“ (Софийска)	2280 сек.
Красимир Богданов МК „ВМРО – БНД (НДСВ, БСД – ЕВРОЛЕВИЦА, ПАРТИЯ КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ, БДФ)“ (Враца)	1980 сек.
Атанас Стоянов НЕЗАВИСИМ (Сандански)	1020 сек.
Бетина Иванова МК „ВМРО – БНД (НДСВ, БСД – ЕВРОЛЕВИЦА, ПАРТИЯ КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ, БДФ) (Враца)	540
Кирил Стоев (Местна коалиция "Коалиция ПП-ДБ" /БЗНС, ВМРО-БНД/) и Иличо Йорданов (Местна коалиция "Коалиция ПП-ДБ" /БЗНС, ВМРО-БНД/) (Радомир)	360 сек.
Георги Крънчев СДС (ВМРО БНД) (Разлог)	630 сек.
Георги Петров и Петър Паунов (Местна коалиция ГЕРБ/ГЕРБ, СДС,ВМРО-БНД,ЗНС,ДБГ, ДВИЖЕНИЕ Гергьовден, Движение Демократично Действие – ДЗ, БЪЛГАРСКИ ГЛАСЪ, БДС РАДИКАЛИ, ПАРТИЯ КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ, НДСВ, СЪЮЗ НА ПАТРИОТИЧНИТЕ СИЛИ “ЗАЩИТА“, БЪЛГАРИЯ НА РЕГИОНИТЕ/) (Кюстендил)	540 сек.
Станчо Ставрев, Тодор Налбантов Местна коалиция К БЪЛГАРИЯ НА РЕГИОНИТЕ (К БЪЛГАРИЯ НА РЕГИОНИТЕ, П ИМА ТАКЪВ НАРОД, П ВМРО-БНД, К ЛЕВИЦАТА!) (Тунджа)	480 сек.
Силвия Кръстева „ПП „ВМРО-БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ“ (ПАРТИЯ КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ, ПП БЪЛГАРСКИ ВЪЗХОД и БЪЛГАРИЯ НА РЕГИОНИТЕ)“ (Тунджа)	480 сек.
Георги Атанасов и Мария Гамишева и Лора Пейчева Местна коалиция „ВМРО – Българско национално движение (НДСВ, ИТН)“ (Гоце Делчев)	450 сек.
Иличо Йорданов и Кирил Стоев Местна коалиция "Коалиция ПП-ДБ" /БЗНС, ВМРО-БНД/ (Перник)	360
Д-р Димитър Станоев и Галя Вангелова ЗАСТЪПНИЦИ (Сандански)	420 сек.
Общо	18 000 сек.

ПЛАТЕНИ ФОРМИ – ОБЩО ВСИЧКИ ФОРМИ В СЕКУНДИ	
ПП „ВМРО – Българско национално движение“	8760
Юлиан Ангелов МЕСТНА КОАЛИЦИЯ „БЪЛГАРСКИ ГЛАСЪ“ (ПП „ВМРО-БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ“, ПП „ДВИЖЕНИЕ БЪЛГАРИЯ НА ГРАЖДАНИТЕ“, ПП „ СЪЮЗ НА ПАТРИОТИЧНИТЕ СИЛИ ЗАЩИТА“ (Софийска)	2280
Красимир Богданов МК „ВМРО – БНД (НДСВ, БСД – ЕВРОЛЕВИЦА, ПАРТИЯ КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ, БДФ)“ (Враца)	1980
Атанас Стоянов (НЕЗАВИСИМ) (Сандански)	1890
Искрен Веселинов МК „БЪЛГАРИЯ НА РЕГИОНИТЕ“ (ВМРО – БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ, КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ, СЪЮЗ НА ПАТРИОТИЧНИТЕ СИЛИ „ЗАЩИТА“) (Русе)	1040
Георги Крънчев СДС (ВМРО БНД) (Разлог)	630
Радостин Василев (НЕЗАВИСИМ) (София)	600.
Бетина Иванова МК „ВМРО – БНД (НДСВ, БСД – ЕВРОЛЕВИЦА, ПАРТИЯ КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ, БДФ) (Враца)	540
Георги Петров и Петър Паунов (Местна коалиция ГЕРБ/ГЕРБ, СДС,ВМРО-БНД,ЗНС,ДБГ, ДВИЖЕНИЕ Гергьовден, Движение Демократично Действие – ДЗ, БЪЛГАРСКИ ГЛАСЪ,	540

БДС РАДИКАЛИ, ПАРТИЯ КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ, НДСВ, СЪЮЗ НА ПАТРИОТИЧНИТЕ СИЛИ „ЗАЩИТА“, БЪЛГАРИЯ НА РЕГИОНИТЕ/) (Кюстендил)	
Станчо Ставрев, Тодор Налбантов Местна коалиция К БЪЛГАРИЯ НА РЕГИОНИТЕ (К БЪЛГАРИЯ НА РЕГИОНИТЕ, П ИМА ТАКЪВ НАРОД, П ВМРО-БНД, К ЛЕВИЦАТА!) (Тунджа)	480
Силвия Кръстева „ПП „ВМРО-БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ“ (ПАРТИЯ КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ, ПП БЪЛГАРСКИ ВЪЗХОД и БЪЛГАРИЯ НА РЕГИОНИТЕ)“ (Тунджа)	480
Георги Атанасов и Мария Гамишева и Лора Пейчева Местна коалиция „ВМРО – Българско национално движение (НДСВ, ИТН)“ (Гоце Делчев)	450
Вангел Тодоров ВМРО - БНД (БЪЛГАРСКИ ГЛАСЪ) (Благоевград)	360
Кирил Стоев (Местна коалиция "Коалиция ПП-ДБ" /БЗНС, ВМРО-БНД/) и Иличо Йорданов (Местна коалиция "Коалиция ПП-ДБ" /БЗНС, ВМРО-БНД/) (Перник)	720
Д-р Димитър Станоев и Галя Вангелова (Сандански) (ЗАСТЪПНИЦИ)	420
Любомир Димитров (ВМРО-БНД/ ПП"ВМРО-БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ/,ПП"ГЕРБ",ПП"ЗЕМЕДЕЛСКИ НАРОДЕН СЪЮЗ",ПП"БЪДЕЩЕ ЗА РОДИНАТА") (Кюстендил)	210
Общо	21 380

ПП „ВМРО – Българско национално движение“ акцентира върху развитие на транспортната инфраструктура, повече средства за културни и просветни институции, проблемите в управлението като бездействието на местните управници, подобряване на средата на сигурност, видеонаблюдение. Искрен Веселинов МК „БЪЛГАРИЯ НА РЕГИОНИТЕ“ (ВМРО – БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ, КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ, СЪЮЗ НА ПАТРИОТИЧНИТЕ СИЛИ „ЗАЩИТА“) акцентира върху икономическият подем на гр. Русе. Независимият кандидат кмет на Община Сандански Атанас Стоянов акцентира върху бъдещето развитие на гр. Сандански. Независимият кандидат за кмет на гр. София Радостин Василев акцентира върху проблемите с презастрояването и мръсната околна среда.

БЕЗПЛАТНО АГИТАЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ

Безплатни агитационни форми – клипове в секунди	
Атанас Стоянов НЕЗАВИСИМ	1620 сек.
Искрен Веселинов МК „БЪЛГАРИЯ НА РЕГИОНИТЕ“ (ВМРО – БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ, КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ, СЪЮЗ НА ПАТРИОТИЧНИТЕ СИЛИ „ЗАЩИТА“)	775 сек
Юлиан Ангелов МЕСТНА КОАЛИЦИЯ „БЪЛГАРСКИ ГЛАСЪ“ (ПП „ВМРО-БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ“, ПП „ДВИЖЕНИЕ БЪЛГАРИЯ НА ГРАЖДАНИТЕ“, ПП „ СЪЮЗ НА ПАТРИОТИЧНИТЕ СИЛИ ЗАЩИТА‘	540
Красимир Богданов МК „ВМРО – БНД (НДСВ, БСД – ЕВРОЛЕВИЦА, ПАРТИЯ КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ, БДФ)“	480 сек.
Радостин Василев НЕЗАВИСИМ	480 сек.
ПП „ВМРО – Българско национално движение“	360 сек
Общо	4255 сек

Безплатни агитационни форми – репортажи/хроника в секунди	
ПП „ВМРО – Българско национално движение“	8460 сек.
Радостин Василев НЕЗАВИСИМ	2400 сек.
Ивелин Михайлов (ГРАЖДАНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ – ГРАЖДАНИ И ПОЛИТИЦИ БЕЗ ПАРТИИ)	1200 сек.

Николай Малинов - КП „БСП за България“	900 сек.
Юлиан Ангелов МЕСТНА КОАЛИЦИЯ „БЪЛГАРСКИ ГЛАСЪ“ (ПП „ВМРО-БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ“, ПП „ДВИЖЕНИЕ БЪЛГАРИЯ НА ГРАЖДАНИТЕ“, ПП „СЪЮЗ НА ПАТРИОТИЧНИТЕ СИЛИ ЗАЩИТА“	720
Общо	12 960 сек.

Безплатни агитационни форми – интервюта в секунди	
ПП „ВМРО – Българско национално движение“	59 580 сек.
ПП „Българска социалдемокрация – ЕВРОЛЕВИЦА“	43 200 сек.
Радостин Василев НЕЗАВИСИМ София	10 800 сек.
КП „Граждани за общината“	8 400 сек.
КП „Неутрална България“ („Комунистическа партия на България“, „Българска комунистическа партия“, „Партия на българските комунисти“, „Нова сила“, „Русофили за възраждане на отечеството“)	6 900 сек.
Александър Урумов в полза на Контрера/ВМРО	5 400 сек.
Юлиан Ангелов МЕСТНА КОАЛИЦИЯ „БЪЛГАРСКИ ГЛАСЪ“ (ПП „ВМРО-БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ“, ПП „ДВИЖЕНИЕ БЪЛГАРИЯ НА ГРАЖДАНИТЕ“, ПП „СЪЮЗ НА ПАТРИОТИЧНИТЕ СИЛИ ЗАЩИТА“	5 400 сек.
КП „Алтернативата на гражданите“	5 400 сек.
Искрен Веселинов МК „БЪЛГАРИЯ НА РЕГИОНИТЕ“ (ВМРО – БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ, КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ, СЪЮЗ НА ПАТРИОТИЧНИТЕ СИЛИ „ЗАЩИТА“)	5 400 сек.
Славчо Атанасов Местна коалиция „КОАЛИЦИЯ СЪЕДИНЕНИ ЗА ПЛОВДИВ (КАУЗА БЪЛГАРИЯ, НОВИТЕ ЛИДЕРИ) (ВМРО – БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ, Земеделски съюз Ал. Стамболийски, ВОЛЯ, АТАКА, Партия на ЗЕЛЕНИТЕ)“	3 000 сек.
Калин Гелев ПП ГЕРБ	3 000 сек.
ПП „Общество за нова България“	2 400 сек.
Общо	156 180 сек.

Безплатни агитационни форми – дискусии в секунди	
Румен Дечев от ПП „Общество за нова България“ (ведещият с двама гости дискутират неговата кандидатура)	5 400 сек.
Общо	5 400 сек.

БЕЗПЛАТНИ АГИТАЦИОННИ ФОРМИ – ОБЩО В СЕКУНДИ	
ПП „ВМРО – Българско национално движение“	68 400
ПП „Българска социалдемокрация – ЕВРОЛЕВИЦА“	43 200
Радостин Василев НЕЗАВИСИМ	13 680
КП „Граждани за общината“ (София)	8 400
ПП „Общество за нова България“	7 800
КП „Неутрална България“ („Комунистическа партия на България“, „Българска комунистическа партия“, „Партия на българските комунисти“, „Нова сила“, „Русофили за възраждане на отечеството“)	6 900
Юлиан Ангелов МЕСТНА КОАЛИЦИЯ „БЪЛГАРСКИ ГЛАСЪ“ (ПП „ВМРО-БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ“, ПП „ДВИЖЕНИЕ БЪЛГАРИЯ НА ГРАЖДАНИТЕ“, ПП „СЪЮЗ НА ПАТРИОТИЧНИТЕ СИЛИ ЗАЩИТА“	6 660
Искрен Веселинов МК „БЪЛГАРИЯ НА РЕГИОНИТЕ“ (ВМРО – БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ, КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ, СЪЮЗ НА ПАТРИОТИЧНИТЕ СИЛИ „ЗАЩИТА“)	6 175

КП „Алтернативата на гражданите“	5 400
Александър Урумов в полза на К. Контрера/ ВМРО	5400
Славчо Атанасов Местна коалиция „КОАЛИЦИЯ СЪЕДИНЕНИ ЗА ПЛОВДИВ (КАУЗА БЪЛГАРИЯ, НОВИТЕ ЛИДЕРИ) (ВМРО – БЪЛГАРСКО НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ, Земеделски съюз Ал. Стамболийски, ВОЛЯ, АТАКА, Партия на ЗЕЛЕНИТЕ)“	3 000
Калин Гелев ПП ГЕРБ	3 000
Атанас Стоянов НЕЗАВИСИМ	1620
Ивелин Михайлов (ГРАЖДАНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ – ГРАЖДАНИ И ПОЛИТИЦИ БЕЗ ПАРТИИ)	1200
МК „БСП за България“ – Неутрална България/Малинов/ София	900
Красимир Богданов МК „ВМРО – БНД (НДСВ, БСД – ЕВРОЛЕВИЦА, ПАРТИЯ КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ, БДФ)“	480
Общо	179 515 сек.

Безплатните агитационни форми са ясно отделени от другите части на програмата със специални кашове - „МЕСТНИ ИЗБОРИ 2023 и „Купуването и продаването на гласове е престъпление!“. Тематичните акценти в безплатните агитационни форми се припокриват с тези в платените, информацията за номера в бюлетината на кандидатите за кметове и общински съветници присъства във всяка от излъчените безплатни агитационни форми за ПП „ВМРО – Българско национално движение“.

Проф. Александър Томов (кандидатът за кмет на ПП „Българска социалдемокрация – ЕВРОЛЕВИЦА“) акцентира върху качествата си и опита на финансист и професор, знаещ от къде да привлече инвестиции и да увеличи значително бюджета на гр. София. Юлиан Ангелов (кандидат-кмет на Община Костинброд) заявява, че при спечелване на изборите от него ще се организират граждански съвети представляващи организиране на срещи с хора, които да заявят проблемите си. Идея също на Ангелов е изграждане на околоръстен път в Костинброд, който да облекчи натовареността на главните улици и пътища в града, като по такъв начин се избегне вдигането на прах и замърсяването от тежкотоварните камиони. **Юлиан Ангелов разказва, че ромите в Община Костинброд дължат построените си големи къщи на създадените от тях строителни фирми и изпълняването на определени обществени поръчки – с подизпълнители. Продължава с това, че се водят дела срещу тези хора за злоупотреба със средства от обществени поръчки. Заявява се определена свързаност между ромите, построили тези големи къщи и хората, които са им позволили да ги построят.** Славчо Атанасов (кандидат за кмет на гр. Пловдив) посочва проблемите на Пловдив с разходите и възможен фалит. Иска събиране на активите от държавата в размер на 28 млн. лева. Ще иска също и разсрочване на задълженията на Пловдив. Славчо Атанасов посочва проблемите с улиците, които са разкопани и пречещи на достъп до търговски обекти, вследствие на което те фалират. Марио Евстатиев (кандидат за общински съветник от листата на ПП „ВМРО – Българско национално движение“) предлага подсигуряване на двуетажен автобус по подобие на тези в гр. Лондон, които позволяват превозване на над 100 пътника. Автобуси от подобен тип, според Евстатиев, може да се движи навсякъде и е с подходящи габарити. Марио Евстатиев иска по-широко общуване на администрацията с хората в бранша и повишаване на възнагражденията на водачите в градския транспорт. Калин Гелев (кандидата за кмет на Сапарева баня) посочва, че е успял да ремонтира всички детски градини и жителите на Сапарева баня могат да се гордеят, че в цяла Югозападна България имат най-модерните детски градини и ясли. Също посочва, че Сапарева баня предлага много добри възможности за туризъм, за развитие на къщи за гости и места за отсядане. Калин Гелев е разработил проект за паркиране представляващ паркинг на два етажа, въвел е също синя зона в града. Извършили са големи инвестиции за подобряване на инфраструктурата и канализационната мрежа. Предстоящият проблем за решаване пред Сапарева баня е с генерирането на значителен обем отпадъци, а липсва изградено депо. Светозар Съев (кандидат за районен кмет от КП „Граждани за общината“) заявява, в медийното пространство не се дава на малките партии възможности за по-широко

медийно отразяване освен по традиционните БНТ и БНР , които имат законови задължения за това. Изразяват се проблемите на квартал Лозенец като презастрояване и последващото от това липса на детски градини и паркоместа.

Кандидатът за районен кмет на квартал Красна поляна в София Ивайло Докузанов иска премахване на виетнамските общежития, премахване на незаконните постройки, изграждане на детски площадки, нова детска градина и наблюдение, премахване на незаконни автомобилни клетки, развиване на спорта на стадион, премахване на каруците в района. **Кандидат – кметът Докузанов заявява, че няма етническо напрежение в района на Красна поляна, като населението е половината ромско и се намират изключително много незаконни постройки. Липсва етническо напрежение в региона, но има криминални събития и побоища. Докузанов посочва за навлизане на протестанството сред ромското население на региона.** Исква се засилване на видеонаблюдението, покачване на възнагражденията в администрацията на района, по-голяма общинска полиция. Предлага се по-голям данък за собствениците на повече автомобили от едно семейство.

Юлиан Ангелов (кандидата за кмет на Община Костинброд) посочва проблема на гр. Костинброд с водоснабдяването и канализацията като огромен – липсва на добра канализация, водоснабдяване и качествена питейна вода.

Кандидатът за районен кмет на Слатина в София Владислав Лавов говори за войната в Израел, като човек завършил Богословие посочва, че всички религии са миролюбиви. Кандидатира се с идеята в район Слатина, защото иска да живее в по-добра среда, за да подобри живота на хората. **Казва, че там живеят “цигани” (цитат) – проблемът е, че ромите са построили незаконни постройки върху имоти, които не притежават и така истинските собственици не могат да придобият имотите си. Друг проблем идващ от ромското население са незаконните ромски постройки, които се отопляват на твърдо гориво, което води до проблеми с чистотата на въздуха водещо до това въздухът в Слатина да е най-замърсеният в цяла София. Проблем в Слатина е че има къщи построени на тротоара, проблеми са и цигански каруци. Все пак Владислав Лавов заявяват, че той и неговият екип от ПП „ВМРО – Българско национално движение“ не са расисти.**

Стефан Белабанов (кандидата за общински съветник в гр. Пещера от ПП „ВМРО – Българско национално движение“) заявява, че животът в община Пещера е доста добър, те имат нулева безработица – възможности за работи в различни предприятия, няколко десетки обувни фабрики има. Исква подобряване на инфраструктурата, развлекателни заведения за младите хора, изграждане на спортни съоръжения. Пещера също имат проблем с демографският въпрос, но през последните години доста земяци от Пещера се завръщат в родния си град и си купуват домове. Стефан Белабанов разказва, че в гр. Пещера работят чужденци законно както украинци, така и индийци. **Ромското население на общината е около 8 000 души, половината от тях работят в чужбина, през годината спестяват пари, а после правят много модерни къщи. В гр. Пещера ромското население работи и живее добре. В други махали има разпространение на наркотици, но не е застрашаващо. Болшинството от мюсюлманското население са необразовани, без работа и затова посягат към наркотика.**

Румен Дечев, водещият на предаването „Желязо и кръв“ в БЪЛГАРИЯ 24, се кандидатира за районен кмет на квартал Младост. По такъв начин Дечев иска да се съпротиви срещу статуквото , корупцията и срещу всичко това, което смачква българския народ. Според Дечев, квартал Младост е занемарен район - с проблеми в транспорта и липсата на културни места (кино, театър, изложбена зала). Румен Дечев разказва историята си на произход от известният български Йотов род от село Байлово – най-известен представител на когото е Елин Пелин. Лидерът на партия “МЕЧ” и кандидат за кмет на гр. София Радостин Василев, който застъпва противопоставянето на еднopolовите бракове, хомосексуализма и смяната на пола, защото това е против българската традиция. Ако стане кмет на София, Радостин Василев ще забрани гей парадите. Радостин Василев е убеден, че без вяра българският народ ще изгуби своята идентичност – вярата ни е съхранила през вековете. Василев изразява негативността си спрямо сегашното управление и правителство на Република България, неодобрението му към тях е станала причината той да напусне както ПП “Продължаваме промяната”, така и ПП “Има

такъв народ”. Недостатъчна е подкрепата на държавата за обучението на българските специалисти и спортистите. Целите на Радостин Василев като кмет е първоначално да се оправи централната част на града, ударна промяна на инфраструктурата, свързване на южната със северната дъга, канализацията и метрото да продължава да се развива. Залага се и строежа на много детски градини.

Кандидатът за кмет на ПП „ВМРО – Българско национално движение“ за район Люлин е Надежда Дойчева, която подема инициативи за публикуване на репортажи за недъзите в региона в онлайн платформата YOUTUBE. Репортажите са във връзка с нерегламентирани строежи, презастрояване, което не е съобразено инфраструктурно. Дойчева абсолютно подкрепя организирането на референдуми и мнението на гражданите да бъде решаващо. Част от програмата на Надежда Дойчева е изграждане на ефективна общинска полиция не само в централните части, но и в периферията на столицата.

Доставчикът няма собствено поръчани социологически изследвания във връзка с изборите.

Мъжете и жените в качеството им на кандидати, политици и партийни лидери, са представени както следва:

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	7	6
Платени форми	4	43
Безплатни форми	32	82
Общо	43	131

Мъжете и жените, представени в качеството им на експерти - коментатори извън листите, са:

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти	3	5

Доставчикът няма собствена разяснителна кампания във връзка с изборите. В програмата няма разяснителна кампания на ЦИК относно гласуването и не е осигурен жестов превод на предизборното съдържание.

В деня на размисъл преди балотажа на 04.11.2023 г. и в самия ден на балотажа на 05.11.2023 г. са отчетени нарушения на Изборния кодекс - в наблюдавания времеви период е излъчена предизборна агитация в полза на кандидат кмета на Община Сандански Атанас Стоянов, което е нарушение на чл. 182 ал.4 от Изборния кодекс. За извършените деяния Съветът за електронни медии сигнализира на Централната изборителна комисия.

ИЗВОДИ

Мониторингът констатира, че по време на предизборната кампания за местния вот в програма БЪЛГАРИЯ 24 доминира агитационното съдържание в полза най-вече на партия ВМРО. Ангел Джамбазки, като съпредседател на ВМРО и евродепутат, има активната роля, в агитацията за кандидатите от ПП „ВМРО – Българско национално движение“, да призовава хората да гласуват за кандидатите от неговата партия. Същият участва в клиповете и репортажите на неговите съпартийци с представянето на кандидатите и изграждането на доверие в тях.

Доставчикът “Вижън Лаб” ЕООД дава възможност и на кандидати на други партии и коалиции да представят визията си за местно самоуправление. В програмата има един водещ, който е и участник в изборите - Румен Дечев, водещият на предаването „Желязо и кръв“ е кандидат за районен кмет на Младост от листата на ПП “Общество за нова България”.

Предпочитаните жанрове в кампанията са интервютата в най-голяма степен, следвани от репортажите.

Гражданите участват активно – предоставена е възможност да се включват в предаванията по телефонната линия на живо. Така те изразяват подкрепата си за някой кандидат, посочват проблемите на отделен квартал, предлагат и възможни решения. Във включванията в предаванията гражданите коментират и политическата обстановка в страната.

В кампанията е представено положението на малцинствата в районите, в които живеят. Представят се идеи за начините, по които да бъдат интегрирани и мерки, които да се вземат за тяхната успешна обществена реализация. Посочва се, че има значителна част от малцинствата, които са интегрирани и живеят достоен начин на живот. Независимо от това, в повечето случаи когато се говори за ромите, това се прави в негативен контекст (престъпност, незаконни строежи, големи къщи, пеене на националния химн в поп-фолк вариант, коне в градска среда ...).

В актуално-публицистичните предавания скандалът с машините за гласуване се определя като *“тъжен ден за свободата в България и тъжен ден за личното пространство”*. Изразява се разбирането, че гласуването с машини е по-несигурно от това с бюлетини. Експертите коментират темата, че е недопустимо да няма по-широка гражданска реакция на случилото се, както и че Прокуратурата е пасивна в случая. Красимир Каракачанов (почетен председател на ВМРО) дава пример с другите европейски държави, които не позволяват машинно гласуване, защото не търпят манипулации.

АЛФА ТВ/ALFA TV

Извършено е наблюдение на предизборната кампания за Местни избори 2023 г. в програмата АЛФА ТВ/ALFA TV, създавана от доставчика на медийни услуги Фондация Алфа 2018.

От началото на предизборната кампания 29.09.2023 г. е наблюдавано предаването „Добро утро, българи!“ - сутрешен блок в диапазона 8:30 – 11:00 часа, а от 6.10.2023 г. се включва наблюдение и на още две предавания – на специално създаденото за кампанията делнично едночасово предаване „Гражданите питат проф. Томов“ с безплатно агитационно съдържание на ПП „Българска социалдемократия – Евролевица“, излъчвано от 18:30 до 19:30 ч. и на половинчасовото ново предаване „Волен коментар“, което се излъчва всеки делничен ден от 19:30 – 20:00 ч. с повторение на следващия ден в 8:00 ч.

Специализираният мониторинг отчита наличие в програмата на редакционно/журналистическо съдържание за изборите и безплатна агитацията в рамките на програмата в наблюдаваните часови пояси. Доставчикът не излъчва новинарски емисии. Отчита се липса на жестови превод и социологически изследвания.

Сутрешният блок „Добро утро, българи“ се излъчва всеки делничен ден (8:30 – 11:00 часа), като в някои дни е с различен начален час и с повторение в късния следобед. Предаването отразява актуални теми, налага патриотичен към националистически наратив и заявява себе си като контрапункт на редакционните политики на „мейнстрийм“ медиите, които биват наричани „соросоидни“ медии. Често се повтаря изразът *„Тук говорим това, което няма да чуете по „соросоидните медии“*.

Предаването е построено в няколко части – с редакционно съдържание и с безплатна агитационна форма. В частта с редакционно съдържание водещият Кристиян Димитров разговаря с експерти по актуални въпроси извън изборната тема, следвано от безплатни предизборни форми, където се интервюират кандидати за кметове и общински съветници от партии и коалиции по споразуменията, описани в таблицата по-долу. Безплатните форми се обозначават с каш „Местни избори 2023 г. Безплатна форма“ и „Купуването и продаването на гласове е престъпление“, с изключение на допуснат пропуск в началото на кампанията, за което е сигнализирана с писмо ЦИК.

Предаването „Гражданите питат проф. Томов“ е специално създадена за Местни избори 2023 г. безплатна агитационна форма, предоставена на ПП „Българска социалдемократия – Евролевица“ съгласно безвъзмездно споразумение за отразяване на изборите за общински съветници и за кметове на 29.10.2023 г. със срок от 29.09.2023 г. до 27.10.2023 г. Наблюдението на това предаване се извърши от 6 до 27.10.2023 г., за което време са излъчени 10 издания. В рамките на 60 минути всеки ден от 18:30 до 19:30 ч. под формата на интервю с отделен кандидат и с включени въпроси от граждани по проблемите на местното управление са представени кандидати за кметове на община, на район и за общински съветници от листите на ПП „Българска социалдемократия – Левицата“. Предаването е водено най-често от проф. Александър Томов – самият той кандидат за кмет на София, в някои отделни издания без негово участие. Въпросите, по които разговарят кандидатите в комфортна и безкритична среда на единомислие, са по конспекта от програмата на партията за местното самоуправление – общински бюджет, инфраструктура, детски градини, демография, социални въпроси, образование, култура, екология, паркинги, презастрояване и др. Често проф. Томов обяснява своята програма и идеи за София. Има спорадично негативно отношение към отделни кандидати за кметове и представители на властта на национално ниво.

„Волен коментар“ е ново предаване от 05.10.2023 г., с начален час 19:30 ч., в което Волен Сидеров коментира в монологична форма в студиото избрана от него тема. Всяко предаване е с повторение на следващия ден в 8:00 ч. преди сутрешния блок.

Предизборната кампания в наблюдаваните предавания протича по логиката на последователно представяне на отделни кандидати в разговор „лице в лице“, без особени отклонения в динамиката, без диспути и противопоставяне на гледни точки, тъй като представлява едностранно презентиране на кандидати за кметове и общински съветници от коалиции, в които ПП „Атака“ участва или от партии, коалиции и независими кандидати, с които доставчикът на медийни услуги се е ангажирал и по-късно сключил споразумение за безплатно медийно отразяване на предизборната кампания. От интервю, проведено в първия ден на предизборната кампания 29.09.2023 г. с програмния директор на Алфа ТВ – Мирослав Паскалев, става ясно, че доставчикът е изпратил предварителна директна оферта към партиите за медийно отразяване на изборите, но те са предпочели да сключат договори с други телевизии, по думите му „с по-нисък рейтинг“.

Поради недоброто финансово състояние на медията, нееднократно подчертавано в ефир от представители на доставчика, предаванията в програмата са жанрово еднородни, статични, с любезни разговори/дискусии между съмишленици или пространни интервюта в студиото, на чиято видеостена се експонират повтарящи се кадри от камери на живо в София. Липсва жанрово разнообразие от репортажи от мястото на събитието, собствени видеоматериали, хроники, диспути, не се наблюдава

противопоставяне на гледни точки. Причината за финансовото състояние на телевизията, според програмния директор, е изкуствено създавани диспропорции в медийния пазар и „задушаване“ на неудобни медии. Доставчикът отправя послания за подпомагане с дарения от зрителите към доставчика, което показва колко трудна мисия е създаването и развиването на медийни услуги.

В сроковете на чл. 198, ал. 5 от Изборния кодекс на интернет страницата http://alfatv.online/?page_id=244 не са публикувани Тарифа и условията за предоставяне на време за отразяване на предизборната кампания. Съгласно ИК те се обявяват на интернет страницата на съответната медия не по-късно от 40 дни преди изборния ден. Заплащането се извършва предварително.

В периода на предизборната кампания доставчикът Фондация Алфа 2018 не е спазил и изискванията на чл. 180, ал. 1 и ал.4 от Изборния кодекс, съгласно който доставчиците на медийни услуги са длъжни **в тридневен срок** от подписването на съответния договор да обявяват на интернет страниците си информация за договорите, в т.ч. **безвъзмездните договори**, сключени с партиите, коалициите и инициативните комитети, регистрирали кандидати, и/или с друг възложител във връзка с предизборната кампания, включително ако договорът е сключен с посредник, и информацията се премахва не по-рано от обявяване на резултатите от изборите. Във връзка с това СЕМ сезира ЦИК с писмо с изх. № РД-20 31-00-34/ 13.10.2023 г.

Месец след началото на предизборната кампания, за първи път на 30.10.2023 г. на сайта <https://alfatv.online/?cat=18> е регистрирано наличие на ДОГОВОРИ И ТАРИФА ЗА МЕДИЙНО ОТРАЗЯВАНЕ НА ТВ АЛФА / МЕСТНИ ИЗБОРИ – 2023Г., с дата на сайта *October 1, 2023 Договори, Избори 2023, Тарифа*.

АЛФА ТВ доставчик Фондация Алфа 2018		
Местна коалиция „БСП за България“ /коалиция „БСП за България“, КП „Левицата“, КП „Неутрална България“, КП „Алтернативата за гражданите“, ПП „Атака“/ София	Безплатна форма	Сума / 0 лв. с ддс
ИК за издигане на Радостин Петев Василев, София	Безплатна форма	Сума / 0 лв. с ддс
КП „Граждани за общината“	Безплатна форма	Сума / 0 лв. с ддс
ПП „Българска социалдемократия – Евролевица“	Безплатна форма	Сума / 0 лв. с ддс
НП „Български Гласъ“	Безплатна форма	Сума / 0 лв. с ддс
Коалиция „Съединени за Пловдив“		
ИК за издигане на Ивайло Пламенов Шопски, Радомир	Безплатна форма	Сума / 0 лв. с ддс
Общо в лева		Сума / 0 лв. с ддс

В програмата присъства **РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ** за изборите в предаванията „Добро утро, българи!“ и „Волен коментар“, като в много редки случаи се канят експерти по темата, а съдържанието се създава предимно от двамата водещи Кристиян Димитров и Анелия Дулева, от програмния директор на АЛФА ТВ – Пламен Паскалев, от лидера на ПП „Атака“, учредител и управител на доставчика на медийни услуги Фондация Алфа 2018 – Волен Сидеров и Деница Сидерова от ПП „Атака“.

В **Сутрешния блок „Добро утро, българи!“** в първата част двамата водещи коментират в свободен стил без строг сценарий актуални теми /протестите на енергетиците, скандала с Руската църква, войната в ивицата Газа Израел-Хамас/ и **предстоящите местните избори** през различни аспекти - социалните мрежи и изборите, проблемите на столицата /паркирането, движението в столицата, хипотеза за

безплатен градски транспорт/, личността на оповестения в последния момент кандидат на ГЕРБ-СДС за кмет на столицата Антон Хекимян и др. Водещите на предаването не са кандидати за кметове или общински съветници. Особен случай е, че в първия ден от предизборната кампания 29.09.2023 г. като редакционно съдържание, без обозначаване за агитация, се излъчват интервюта на живо в студиото с двама фактически кандидати за кмет на столични райони от МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ - Ивайло Венчев /р-н Кремиковци/ и Антон Кръстев /р-н Панчарево/. Ивайло Венчев е представен само като архивист, но разговорът е с фокус върху откриването на предизборната кампания, а Антон Кръстев е представен от водещия и в двете си роли - и на експерт, и на кандидат кмет на район /на екрана изписан само като кандидат кмет на район/. Разговорите са за бюджета на Столична община, неговото разпределение, екологични проблеми в София; градски транспорт и други местни проблеми и теми.

От 7.10.2023 г. почти до края на предизборната кампания особен акцент се постави на конфликта в Ивицата Газа между Израел и Хамас и неговото геополитическо значение. Позицията на медиата е пропалестинска, в защита на мирното население, с критика към „милитаристичните методи“ от страна на държавата Израел, като конкретни действия от страна на армията на Израел се сравняват с тероризъм спрямо цивилното палестинско население в Ивицата Газа. Темата се коментира широко от водещите на предаването, от програмния директор на АЛФА ТВ – Пламен Паскалев, от Волен Сидеров. От момента на избухването на конфликта темата присъства редовно в редакционното съдържание, както и в безплатното агитационно съдържание с търсене на мнение от интервюираните кандидати за местните избори.

Редакционната политика на предаването и като цяло на програмата АЛФА ТВ се отличава с негативно отношение към системните партии от дясното политическо пространство и техните лидери, най-отявлено срещу ГЕРБ-СДС, Продължаваме промяната – Демократична България, като се подчертава съвместното им участие на национално ниво в управлението на страната под формата на т.нар. Сглобка/Некоалиция, с откритото според тях присъствие на ДПС чрез Пеевски в управлението. Негативно е отношението към ДПС. Има ревниво, но умерено отношение към другата парламентарно представена националистическа партия „ВЪЗРАЖДАНЕ“ и добронамерено отношение към „БСП за България“, тъй като за София и повечето региони ПП „Атака“ е в местна коалиция „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ с №86 (коалиция „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“, КП „ЛЕВИЦАТА!“, КП „НЕУТРАЛНА БЪЛГАРИЯ“, КП „АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ“, ПП „АТАКА“), а в Карлово се коалира на местно ниво МК СДС-ГЕРБ, Атака, ДБГ.

"Волен коментар" /от 5.10.2023 г./, 19,30 ч. всеки делник с повторение в 8,00 ч. на следващия ден. Формата е монологична. Волен Сидеров обявява, че неговото традиционно обръщение към част от зрителите ще е *"Здравейте, зомбита!"*, като разделя аудиторията на хора с един определен вид обществено поведение, характерен външен вид и социален статус, определяни от него като зомбита, визирайки профила на избирателите на ПП-ДБ */хора с тротинетки, с тежки велосипеди по тротоарите, със слушалки и ранички на гърба, тези с празен поглед в луксозни коли/*, и на останалите нормални, мислещи хора. В първите седмици на предизборната кампания темите на коментара са встрани от изборите – състоянието на енергетиката, определено като „убиването на българската енергетика“, протеста на енергетиците, купуването на оръжия от САЩ, атаката и контраатаката Израел - Хамас в Ивицата Газа; Защо изчезна темата за Украйна; Вотът на недоверие, внесен от Възраждане, БСП и ИТН. Мимолетно засяга темата за изборите, сравнявайки сделката за Страйкърите с цената на детски градини, развива възможна хипотеза да се загърби политическият егоизъм, като се обединят трите партии Възраждане, ИТН и БСП в подкрепата на Ваня Григорова, за да се спечели София.

В последната седмица на кампанията за първи тур коментарът в предаването е посветен на местна тема *"Може ли София да стане отново малката Виена, каквато някога е била?"*, където водещият излага своето предложение да се решат 4 задачи за София 1. Да се прекратят престъпната приватизация и концесията с френската фирма на Софийска вода; 2. Концесията за чистотата; 3. Махане на всички чужди знамена от фасадата на общината; 4. Махане на Гейпарадите. При т. 2 по темата за чистотата в София Волен Сидеров излъчва собствен любителски репортаж, направен собственооръчно със смартфона му на 17.10.2023 г./Деня на София/ в 10 ч. сутринта, с кадри от замърсената " с празни бутилки от бира и от вода по пейките градинка пред „Кристал, описва възмутено и мръсотията на съседната улица "Иван Вазов" с

вандалски драсканици и нецензурни думи до паметната плоча на писателя, като споменава в ефир една от надрасканите думи.

На 17.10.2023 г. в 19,20 ч. с повторение на 18.10.2023 г. /11,30 ч./ е излъчен 14-минутен репортаж на Деница Сидерова "Епопеята ул. Цар Иван Шишман" за 5-годишните ремонти на ул. „Иван Шишман“ в София. Репортажът не е отчетен от наблюдението като предизборно съдържание, но е обвързан индиректно с изборната тема чрез внушения за несправянето на досегашната местна власт в лицето на Йорданка Фандъкова. Направен е във връзка с организирани протест и подписка срещу 5-годишния ремонт на ул. „Иван Шишман“. Интервюирани от Деница Сидерова на мястото на събитието – ул. Ив. Шишман, са две организаторки на подписката срещу ремонтите на настоящия кмет Йорданка Фандъкова, фирмите, извършващи ремонтите.

В програмата АЛФА ТВ не се използват социалните мрежи като източник за информация.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
„Добро утро, българи!“	7585 сек.
"Волен коментар"	1172 сек.
ОБЩО	8757 сек.

ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ в секунди
МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“	2756
БЕЗ СУБЕКТ	5309
ПП АТАКА	692
ОБЩО:	8757

В програмата отсъства **ПЛАТЕНО АГИТАЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ.**

Има БЕЗПЛАТНО АГИТАЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ, обозначено със заставка „Местни избори 2023 г. Безплатна форма“ и завършващо само с визуален надпис „Купуването и продаването на гласове е престъпление“.

Експертът проф. Михаил Константинов в 1407-секундно интервю е попитан за неговата оценка за първи тур на изборите и скандала с машините, но съдържанието е обозначено в началото на разговора с каш "Местни избори 2023 г. Безплатна форма" и в края с каш "Купуването и продаването на гласове е престъпление. Този обем съдържание не е включено към агитационното съдържание.

Безплатни агитационни форми – клипове в секунди	
МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ / София 103-секунден/	5665
МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ / София 45-секунден/	4005
Общо	9670

Безплатни агитационни форми – интервюта в секунди	
МК „БСП за България“, София	47 656
ПП „Българска социалдемократия-ЕВРОЛЕВИЦА	27808

ПП „Атака“ № 48	14306
КП „Граждани за общината“ № 14	10 425
НЕЗАВИСИМ ИК – Радостин Василев № 90, София	9100
ПП „Български гласъ“	2 642
ПП „Земеделски съюз -Александър Стамболийски“ № 51	1 750
НЕЗАВИСИМ ИК - Ивайло Шопски № 71 кандидат за кмет на община Радомир	1 531
НЕЗАВИСИМ ИК -Елеонора Ангелова № 82, София	1 500
КП „Съединени за Пловдив“	1 465
МК СДС-ГЕРБ, Атака, ДБГ, Карлово	1 396
Общо	119 579

БЕЗПЛАТНИ АГИТАЦИОННИ ФОРМИ – ОБЩО В СЕКУНДИ	
МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ / София/	57326
ПП „Българска социалдемократия-ЕВРОЛЕВИЦА	27808
ПП „Атака“ № 48	14306
КП „Граждани за общината“ № 14	10425
НЕЗАВИСИМ ИК – Радостин Василев № 90 София	9100
ПП „Български гласъ“	2642
ПП „Земеделски съюз -Александър Стамболийски“ № 51	1750
НЕЗАВИСИМ ИК - Ивайло Шопски № 71 Карлово	1531
НЕЗАВИСИМ ИК -Елеонора Ангелова № 82 ИК София, за район Подуяне	1500
КП „Съединени за Пловдив“	1465
МК СДС-ГЕРБ, Атака, ДБГ Карлово	1396
Общо	129 249

Предизборното агитационно съдържание е изцяло безплатно (100%). То е отделено от останалото редакционно съдържание с надпис преди започване на съответната форма „Местни избори 2023. Безплатна форма“ и веднага след приключването ѝ обозначено само визуално без аудио с надпис „Купуването и продаването на гласове е престъпление“. Клиповете са допълнително отделени по същия начин. Агитационното съдържание е разположено в цялата програма чрез наситено излъчване на предизборни клипове на МК „БСП За България“. Характерни са повторения на съдържание в различни часови пояси.

Още в първите дни на предизборната кампания на 02.10.2023 г. /понеделник/ са излъчени две агитационни интервюта с двама кандидати, обозначени с надпис „безплатна форма“, **но без** каш „Купуването и продаването на гласове е престъпление“. Не е налична чак до 30.10.2023 г. информация на сайта на доставчика <http://alfatv.online/> за безвъзмездните договори.

Безплатното агитационно съдържание е разпределено в предаванията – 70% в „Добро утро, българи!“, около 21% в специално създаденото предизборно предаване „Гражданите питат проф. Томов“ и останалите 9% са разпределени за предизборните клипове на МК „БСП за България“ и „Волен коментар“.

Тематичните акценти са парите за една община - местните общински бюджети, децентрализация на общинските бюджети в големите общини към районите им, моделът на управление на ГЕРБ в София и на местата, където е доминирала партията, честността на изборите, обвързано с корпоративен и купен вот; „предизборно разкопаване“/предизборните ремонти, инфраструктурата, тротоари, детски градини, осветление, задръствания, места за паркиране, презастрояване, демографски проблеми – отрицателен прираст по малките места, обезлюдяване, и от друга страна миграция към София и презаселване;

политики за връщане на младите в малките общини; земеделието, здравеопазването – закриването на общински болници, липса на кадри;

Специфични акценти за Столична община – социалната инфраструктура, пътната инфраструктура, комуналните услуги - Топлофикация София, концесията на Софийска вода (по специално във фокуса е удължаването на концесията на Софийска вода с още 11 години в края на мандата на Й. Фандъкова), обществените поръчки в почистването на града; градският транспорт - неговото модернизиране и ефективност; зелените площи; възможни решения за презастрояването, като наред с популистки и законово неуредени още решения, в програмите на кандидатите са заложили и възможни такива като повишаване таксите за разрешение за строеж на инвеститорите/строителни фирми; проблемът с паркирането; местата в детските градини; демографските проблеми и социалната роля на жилищната политика – общинските жилища и стимулиране на семействата с деца; Паметникът на Съветската армия и Гейпарадът. Поканен е един кандидат за общински съветник в Столична община от МК БСП за България, който е човек с увредено зрение, където акцентът е поставен на проблемите на хората с увреждания в градската среда в повече аспекти – светофарна уредба, градски транспорт с неработеща винаги аудио-система за оповестяване на спирки и маршрут, уреждането движението на тротинетките, които представляват заплаха за хората с увреждания и и липсващо представителство на хора с увреждания в общинския съвет.

В предаването **„Добро утро, българи!“** по-голям дял има представянето на кандидатите на МК „БСП за България“, в която участва и ПП „Атака“. От местната коалиция за София са представени в интервюта на живо в студиото общо 27 кандидати - 21 кандидати за районен кмет, 1 кандидат за кмет на кметство и 11 кандидати за общински съвет. Кандидатът за кмет на София Ваня Григорова е представена само чрез предизборните клипове, които наситено са разположени в цялата програма. Няма други форми на предизборна агитация за нито един от водещите претенденти за поста кмет на София. По-малко време е предоставено за независими кандидати и други партии, обявени по-късно в информацията за безвъзмездните договори, сключени с партиите и коалициите.

В последния ден на предизборната кампания 27.10.2023 г. в последната част на предаването Деница Сидерова, член на ПП „Атака“, заема ролята на водещ, обръща внимание на особеностите при гласуването за местни избори с наличието на 3 или 4 отделни бюлетини в зависимост от вида кмет и за общински съвет. Агитира и заявява подкрепата си за кандидата на коалиционните партньори на „Атака“ от МК "БСП за България" Ваня Григорова и провежда агитация против опонентите ѝ от ПП-ДБ и ГЕРБ, като ги назовава *„моделът, срещу който въстават повечето хора“*. Де факто в разговора присъства агитация за две различни кандидатури – призовава да се гласува за Ваня Григорова или за Радостин Василев, като предаването завършва с каш "Купуването и продаването на гласове е престъпление".

В предаването **„Гражданите питат проф. Томов“** 100% от времето е предоставено на ПП „Българска социалдемократия-ЕВРОЛЕВИЦА, чийто кандидат за София е Александър Томов, като в рамките на предизборната кампания са представени общо 18 кандидати - 3 кандидати за кметове на община, 10 кандидати за районни кметове и 5 кандидати за общински съвет от партията.

В предаването **„Волен коментар“** в седмицата преди балотажа присъства коментар по резултатите от 1ви тур на изборите за София, като в близък план се излъчва на видеостената лицето на Ваня Григорова. Сидеров разглежда хипотези за преразпределение на вота от 1ви тур към кандидата Ваня Григорова, за да се смени досегашният модел, който Волен Сидеров нарича "колониалния модел". Прави крайни противопоставяния на двете кандидатури за балотажа на София – „джендърско-либералния и пробългарския модел“. Предаването е обозначено само в края си с каш "Купуването и продаването на гласове е престъпление", което го определя като безплатно агитационно.

Доминиращите теми на кампанията в програмата са основно транспорт и инфраструктура – пътища, комунални услуги, комуникации; Бюджет на местната власт и ползването на европейско финансиране за изграждане на добра и достъпна градска среда; Демографски проблеми и социална инфраструктура – детски градини, домове за възрастни, общински жилища; На следващо място идват темите за чистотата на населените места и зелените площи; бизнеса, икономиката и туризма като

възможност за всяко населено място да се превърне в културно-историческа или балнеологическа туристическа дестинация; здравеопазване, болници; спорт, образование. На трето място се нареждат темите за честност на изборите, организация, финансиране, активност, купен вот; гражданско участие, отчетност, прозрачност в местното управление; културните ценности, тяхното облагородяване и начините да се използват за повишаване бюджетните постъпления. В еднаква степен са застъпени междупартийните и партийните теми и образованието, културата и изкуството по места.

Доставчикът не излъчва социологически данни.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	4	12
Платени форми	0	0
Безплатни форми	46*	70
Общо	50	82

*В Безплатните форми присъствието на жени се вдига от многократното излъчване на предизборните клипове за Ваня Григорова, които са брой появявания.

В качеството си на експерт и бивш директор на държавната фирма "Информационно обслужване" АД е поканен проф. Михаил Константинов в седмицата преди балотажа с оценката си за 1ви тур на изборите и скандала с машините, като разговорът с него е обозначен неизвестно защо като „безплатна форма“ Местни избори 2023 г.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти		1

Доставчикът не излъчва разяснителна кампания на ЦИК за гласуването. В програма АЛФА ТВ/ ALFA TV не е осигурен жестов превод. В дните за размисъл и в изборните дни /първи тур и балотаж/ не са констатирани нарушения на ИК.

В двата дни за размисъл /първи тур и балотаж/ и в изборния ден за първи тур се излъчват извънредни предавания, които представляват пространен разговор между програмния директор на АЛФА ТВ/ ALFA TV Мирослав Паскалев и лидера на ПП „Атака“ Волен Сидеров. В деня за размисъл на първи тур темата е скандалът с машинното гласуване, избухнал в последния ден на кампанията 27.10. вследствие на справката-доклад на ДАНС. Споменават се имена на парламентарно представени партии, има обобщаващи квалификации „психодесни“, Паскалев и Сидеров развиват тезата си за антиконституционността на ДПС, като я определят като етническо-религиозна партия. Уточняват, че не агитират за никого, а споменаването на имена е фактология по ситуацията с ad hoc отмяната на машинното гласуване от ЦИК. Коментират политически фигури на национално ниво - Борисов, Пеевски и списъкът "Магнитски". В изборния ден 29.10.2023 г. - първи тур, темите на извънредното предаване са механизмите за купуване на вот, сблъсъкът машина -хартия, отново за скандала с отмяната на машинното гласуване.

В деня за размисъл за балотажа 4.11.2023 г. се излъчва извънредно тричасово предаване 11,30 до 14,30, в което двамата (Сидеров и Паскалев) коментират хипотези за развитието на балотажа в София и главно за наложените през изказвания по-рано на Иван Костов и Росен Плевнелиев геополитически профили на двамата кандидати – путиновия и байдъновия кандидат. Няма директен призив за подкрепа или за неподкрепа на кандидат, но проличава отношението на предаването "про" Григорова и „анти“ Терзиев. Наблюдава се силно изразена контразападна/контранеолиберална политическа и идеологическа позиция.

ИЗВОДИ

В програмата се излъчва основно безплатно агитационно съдържание и значително по-малко редакционно. За периода на наблюдението, в описаните часови пояси, редакционното съдържание, посветено на изборите, е 6 %, безплатното агитационно съдържание е 94%. Няма платено агитационно съдържание. Водещите на предаванията и представителите на доставчика не са кандидати за местните избори. ПП „Атака“ участва в МК „БСП за България“ и на броени места в МК СДС-ГЕРБ, Атака, ДБГ.

През седмицата на балотажа с изключение на първия ден 30.10.2023 г. във всички останали дни се излъчва безплатно агитационно съдържание, но информацията за договорите не е актуализирана.

Принципът на равнопоставеност на участниците в кампанията е трудно приложим, тъй като доминира позитивната агитация за кандидати за кметове и общински съветници от партии и коалиции, в които ПП „Атака“ участва, подкрепя или просто им симпатизира. Макар и представяните в АЛФА ТВ/ ALFA TV Ваня Григорова, Радостин Василев и Александър Томов на първи тур да са конкурентни претенденти за кметския стол на София, те не биват противопоставяни в програмата или пък посредством медийни диспути. Характерно за местни избори е фактът, че много от представените в програмата кандидати са едновременно кандидати за кмет на община/районен кмет и кандидати за общински съветници.

Негативното говорене се отчита най-силно по отношение на кандидати на ПП-ДБ, ГЕРБ-СДС и то главно по отношение на кандидатите им за големите градове и най-вече София, засягат се негативно и политиките на тези партии, моделът ГЕРБ на местно ниво и *„невнятността на психодесните в лицето на ПП-ДБ и сглобката, съставена от САЩ, с откритото участие на ДПС в управлението на държавата“*.

Предпочитани жанрове в кампанията са интервюто, следвано от дискусията. Предизборните клипове са само за МК „БСП за България“ на кандидата им за кмет на София Ваня Григорова - два вида - 45-секунден и 103-секунден.

Има силно присъствие в програмата на партийните лидери на ПП „Българска социалдемократия-ЕВРОЛЕВИЦА – Александър Томов, и на ПП „Атака“ – Волен Сидеров.

Гражданите са включени анонимно в кампанията само в предаването „Граждани питат проф. Томов“ с подбрани въпроси към кандидатите по проблемите на местното управление.

Темата за етническите малцинства присъства спорадично, главно обвързана с купения вот и сигурността на районите. Гетата се разглеждат като сериозен социален проблем с национално решение, кметът на общината и районният кмет нямат правомощия за решаването му на местно ниво.

АЛФА ТВ/ ALFA TV се отличава с негативно отношение към другите медии, особено към трите големи програми - БНТ1, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, БТВ и журналисти и водещи на предавания. Има отношение към тях като към говорители на прозападния политически разказ, а АЛФА ТВ/ ALFA TV заема позиция на говорител на контразападния/контралибералния политически разказ.

На сайта на доставчика няма качено специално съдържание за изборите. Липсва разяснителна кампания.

7/8 TV

Наблюдавана е програмата 7/8 TV HD на търговския доставчик на медийни услуги „Статис“ АД, която съгласно издаденото от СЕМ удостоверение за регистрация № ЛРР-02-4-086-02 е със специализиран, развлекателно - информационен профил, с 24-часово времетраене и с национален обхват.

Предизборните материали в програма 7/8 TV отразяват основно кампанията на ПП „Има такъв народ“, която за пръв път участва на местни избори. Включено е платено и безплатно агитационно съдържание за местни коалиции, в които ИНТ участва и с които доставчикът е сключил договори за излъчване на предизборни агитационни материали - МК ДБГ (ДБГ, ИТН, НДСВ, ССД, ГН и ВМРО-БНД) № 68 и МК ВМРО – БНД № 69.

Програмата е наблюдавана в часовете между 19:00 и 24:00 ч. делнично. В събота и неделя се излъчват повторения на предавания, както и по едно издание на „Кръг квадрат“ и развлекателното „4+“ - токшоу, които не засягат изборната тема.

Наблюдението включва актуалните предавания: „Крум Савов Live“ с разновидността му в петък „Крум Савов & Wife“, „Студио Хъ“, „Вечерното шоу на Слави Трифонов“, „Шоуто на сценаристите“, „Вечерта на Иван Кулеков“, „Вечерта на Северозапада“, „Шоуто на Шкумбата“ и три издания на „Слави Трифонов и редколегията“ /9.10.2023 г., в изборния ден 29.10.2023 г.-извънредно, на 3.11.2023 г./

Отчита се липса на жестови превод и собствени социологически изследвания, единствено се коментират резултатите от разпространено социологическото проучване на агенция "Медиана", проведено на 10-17 октомври. Доставчикът не излъчва новинарски емисии.

На 29.09.2023 г. доставчикът публикува на сайта си <https://sedemosmi.tv//> тарифа и таблица с обобщена информация за договорите във връзка с предизборна кампания за Избори за общински съветници и за кметове на 29 октомври 2023 г. по смисъла на чл. 180 от Изборния кодекс, която актуализира своевременно в хода на кампанията с нови договори с МК ДБГ и Коалиция Алтернативата на гражданите. Публикувана информация за 4 /четири/ договора:

7/8 TV с доставчик Статис АД		
ПП ИМА ТАКЪВ НАРОД	Платена форма	Сума / 16 014,24 лв. с ддс
МК ВМРО-БНД (Добрич)	Платена форма	Сума /3 132,48 лв. с ддс
МК ДБГ (ДБГ, ИТН, НДСВ, ССД, ГН и ВМРО) Каварна	Платена форма	Сума /2 457,00 лв. с ддс
КОАЛИЦИЯ АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ № 24	Платена форма	Сума / 1 200,00 лв. с ддс
ПП ИМА ТАКЪВ НАРОД	Безплатна форма	0
Общо в лева		Сума / 22 803,72 лв. с ддс

В програмата има редакционно съдържание за изборите в предаванията „Крум Савов Live“ с разновидността му в петък „Крум Савов & Wife“, „Студио Хъ“, „Вечерното шоу на Слави Трифонов“, „Слави

Трифонов и редколегията“. Не са обозначени със заставка, сигнал или каш. Използва се информация от фейсбук, инстаграм, тик-ток, dir.bg, като коректно се обозначава източникът.

В предаването „Крум Савов Live“ редакционното съдържание доминира над безплатното агитационно, като съставлява 79% от цялото предизборно съдържание на предаването. В предаването има обратна връзка със зрителите чрез QR код и платформа krumsavovlive.sedemosmi.tv, където те изпращат писмено своите коментари и въпроси.

Канени са експерти, журналисти, двама депутати, един представител на бизнеса, занимаващ се с туризъм, който има двукратно участие в предаването, за да разкаже докрай като гражданин и бизнесмен за далаверите, политическия чадър, имотите и схемите на настоящия дългогодишен кмет на гр. Стамболийски, Георги Мараджиев, от ГЕРБ /от 2015 г./ и кандидат за кмет сега.

Двамата депутати са проф. Андрей Чорбанов от ИТН и Александър Симов от БСП за България, които гостуват на шоуто със свой коментар по темата за местните избори.

Журналистите, участващи със своя коментар и гледна точка за изборите в студиото на Крум Савов, са Волен Сидеров и Евгени Минчев, Симон Милков от интернет канала "Шибанистан" за спортен скандал, в който участва кандидат кмет за кметство гр. Бяла Черква - ПП ГЕРБ Антон Иванов /бащата на плувеца Антони Иванов/, на когото е дадено право на отговор и се включва по видеовръзка. Крум Савов разговаря за местния вот в София и Пловдив с журналистите Борис Ангелов - от „Уикенд“ и Георги Атанасов - от „19 минути“, Соня Колкутлиева - за доклада на ДАНС и решението на ЦИК за отмяната на машинното гласуване на първи тур, Ружа Райчева – политически репортер, Явор Дачков, журналист от сайта „Гласове“, Иван Герасимов - журналист и поет, с псевдоним Лудия автор. Интересно е участието на живо на Петър Волгин, журналист и радиоводещ от БНР, и Александър Симов, депутат от БСП, като обединяващият повод са съдебни дела тип SLAP /дело Шамар/. Двамата се чувстват потърпевши и са на мнение, че управляващото мнозинство се опитва да ги заглуши като журналисти чрез съдебни дела, водени с цел натиск. Симов и Волгин коментират и местните избори, като обсъждат главно водещите трима кандидати за София на големите партии и прогнозите на социологите.

Поканените експерти са:

Проф. Велислав Миневков - председател на Комитета за култура на СБХ, бивш министър на културата; Калоян Константинов - експерт по близоизточната криза и журналист; Богдан Милчев - експерт по пътна безопасност от Института по пътна безопасност; Адв. Борис Лозанов – юрист и журналист, за процесите в Пловдив и обществените поръчки в общината; Полк. Диман Георгиев - член на Атлантическия съвет – коментират честността на изборите в седмицата след първи тур.

Водещият Крум Савов във всяко предаване прави своя въвеждащ коментар, в който по време на кампанията задължително присъства наред с други теми и тази за местните избори, както и активно заявява своята гледна точка при разговорите с поканените гости. Във връзка с проведеното интервю на Антон Хекемян с Цветанка Ризова в "Лице в лице" по БТВ водещият изразява задоволство от критичното журналистическо поведение на колежката си от БТВ към бившия си началник, станал кандидат кмет на ГЕРБ, за което получава коментари и от зрителите.

От момента на избухването на конфликта в Ивицата Газа между Израел и Хамас на 7.10.2023 г. темата присъства в редакционното съдържание, като се канят гости с противоположни позиции. Крум Савов заема коректна, доколкото е възможно неутрална позиция с необходимото съпричастие към жестокостите на войната, признава за еврейския произход на съпругата му Мая Савова, с която водят петъчното издание.

В предаването „Студио Хъ“ редакционното съдържание е 38% от цялото предизборно съдържание на предаването, като то жанрово се разпределя в интервюта, водени в студиото или през видеовръзка от водещата Катя Илиева, и една дискусия между Тошко Йорданов и Методи Андреев, бивш председател на Комисията по досиетата за местните избори. Канени са експерти и журналисти. Представител на законодателната власт, редовно участващ в предаването, е Тошко Йорданов, депутат от ИТН, с 4 участия в предаването по темата местни избори в наблюдавания период, в едното от които води

разговора с Методи Андреев с негативен акцент върху ДС-миналото и роднинската връзка с Петър Младенов на кандидата на ПП-ДБ, Васил Терзиев.

В предаването вземат участие журналистите Веселина Томова - създател на сайта "Афера", Ивелин Николов - журналист и депутат в 41-во Народно събрание, Страхил Ангелов – също бивш депутат от БСП.

Поканените експерти са:

ген. Румен Миланов, бивш директор на ГДБОП, като спорадично засяга изборната тема чрез препратка към връзките от миналото с Иван Тодоров – Доктора на Любомир Минчев, който преди Хекемян, е едно предложението за кандидатура на ГЕРБ за кмет на София; Росен Стоянов – политолог; Методи Андреев - бивш председател на Комисията по досиетата; Албена Белянова – адвокат; Кузман Илиев - икономист и полит. анализатор; проф. Николай Витанов – математик.

Двама граждани - активисти от протестите 2020 г., участват като гости в предаването – единият преди първи тур, другият - в седмицата на балотажа, където коментират кметската кампания на ПП-ДБ, скандала с машините и резултатите от първи тур на местните избори.

В предаването „Вечерното шоу на Слави Трифонов“ темата за местните избори е само редакционно съдържание под формата на сатиричен коментар, интервюта и комични актьорски превъплъщения. Проведено е интервю с продължителност 995 секунди с Камелия Нейкова, председател на ЦИК с разяснение за начина на гласуване, както и е поискан нейния кратък анализ за това как протича предизборната кампания до момента. Интервюто с нея е преди да се разрази скандалът с машинното гласуване.

В деня на скандала с машините водещият разговаря и с журналиста Иван Бакалов, попитан за гледната му точка по скандала с машинното гласуване, който той определя като "ченгесарско мероприятие", коментира кои партии имат интерес от невалидните бюлетини, споменава за видео от преди години на активист на ГЕРБ, който инструктирал партийни членове как да повишат невалидните бюлетини.

Младите хора в предизборното редакционно съдържание са представени само от Мирослав Цеков от Национален младежки форум /една от 3-те студентски организации от "Лигата на младите гласоподаватели"/, която е организирала единственият обширен публичен дебат на 17.10. в аулата на СУ „Св. Климент Охридски“ между 5-тимата основни претенденти за кандидат кмет на София. Там студентите настояват за разработване на младежка програма и местни младежки стратегии след предварителен анализ на проблемите на младите хора в общината. Стремешът на младите организатори е да изместят в дебата главната банална тема за инфраструктурата.

Местните избори присъстват в предаването под формата на политически шарж и политическа сатира чрез коментари на водещия Иво Сироматов и различни комични актьорски превъплъщения в образи на актуални лица от политическия хоризонт. Не липсва и самоирония към партия ИТН. Потъвлено негативно е отношението към Антон Хекемян, показано чрез художествените образи, които актьорите създават в своите комични превъплъщения – варира от комично към по-пиперлива сатира и дори сарказъм, като например в пресъздаден актьорски образ на Корнелия Нинова с реплика за кандидата на ГЕРБ за София - *"А бе, Борисов, да не би да ти е умрял белия кон, че залагаш на това куцо магаре, Хекемян"*, както и други по-остро сатирични, стигащи до границата с циничния сарказъм превъплъщения. В един от комичните образи в предаването сценаристите отчетливо вплитат слуха за малцинствения произход на Ваня Григорова в шаржови реплики, изречени от актьора, който играе образа на Ваня Григорова - *"На конкурентите, които отиват към ромските махали, за да спечелят гласове там, искам да кажа следното – вие накъдето сте тръгнали, аз от там идвам."* От политическата сатира не са пощадени и други кандидати за кмет на София като Радостин Василев, с когото партията на Слави Трифонов има минал политически опит.

В едно издание на предаването „Слави Трифонов и редколегията“ на 3.11.2023 г., необозначено с каш за изборите, се провежда дискусия, водена от Слави Трифонов, между всички сценаристи, вкл. и Ивайло Вълчев и Станислав Балабанов-кандидати за кметове, с анализ на изборите от първи тур – какви са резултатите на партия „Има такъв народ“, къде техни кандидати са влезли в общински съвети, като е

отчетена успешна кампания за партията с присъствието ѝ в общински съвети на различни места. Отчитат като очакван резултатът за кандидатите им за София и Пловдив. Сценаристите разработват хипотези за балотажа в София с внушения в подкрепа на Ваня Григорова и разсъждения какъв би бил ефектът в управлението на национално ниво при хипотезата за победа на Григорова в София.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
„Студио Хъ“	17172
„Крум Савов Live“	13174
„Вечерното шоу на Слави Трифонов“	9145
„Слави Трифонов и редколегията“	2810
ОБЩО	42301 секунди

ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ в секунди
в низходящ ред	
ПП Има такъв народ № 21	8274
ПП ГЕРБ № 7	440
БЕЗ СУБЕКТ	33587
ОБЩО:	42301

ПЛАТЕНИТЕ ПРЕДИЗБОРНИ ФОРМИ, обозначени с „Купуването и продаването на гласове е престъпление“ и „Платена форма“, са предизборни клипове на ПП „ИТН“ №21, МК ДБГ № 68 Добрич и МК ВМРО – БНД (ИТН, БР) № 69 Каварна с доминация в количеството на излъчените клипове на ИТН през цялата кампания. Предизборните клипове на МК ДБГ и МК ВМРО-БНД са излъчени в последната седмица на предизборната кампания за първи тур между 23 -27.10.2023 г. Другата жанрова форма на платена агитация са интервюта с кандидати за кмет и общински съветна МК ВМРО – БНД (ИТН, БР) за гр. Каварна, проведени в предаването „Шоуто на сценаристите“. В сайта на доставчика е качена инфограма за платените договори.

Платени форми – клипове	
ПП „Има такъв народ“ № 21	570
МК ДБГ № 68, Добрич	66
МК ВМРО – БНД № 69, Каварна	60
Общо	696 секунди

Платени форми – интервюта	
69. МК ВМРО – БНД (ИТН, БР) Каварна	3137
общо	3137 секунди

ПЛАТЕНИ ФОРМИ – ОБЩО ВСИЧКИ ФОРМИ В СЕКУНДИ

ПП „Има такъв народ“ № 21	570
МК ДБГ № 68, Добрич	66
МК ВМРО – БНД № 69, Каварна	3197
Общо	3833 секунди

Предизборният клип на ИТН представлява краткото послание на лидера на партията Слави Трифонов „*Решението е ваше, държавата е ваша, защото държавата – това сте вие*“ с дължина 33 секунди.

В предизборния клип на МК ВМРО – БНД № 69 посланията са пресичане на порочните практики в разграбването на община Каварна, чисти сметките и липса на страх пред личности и отделни лобита.

В предизборния клип на МК ДБГ № 68 посланието на кандидата за кмет на община Добрич Йордан Йорданов е, че местните коалиции не се подчиняват на партийни разпореждания и единственият им приоритет е Добрич.

БЕЗПЛАТНОТО АГИТАЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ в програмата представлява 66% от общото предизборно съдържание. Жанрово то се формира с преобладаващ дял интервюта с кандидати за местните избори от ИТН и няколко с кандидати от двете местни коалиции, в които участва и ИТН, разговор в „Слави Трифонов и редколегията“ и един съкратен 12-секунден предизборен клип на ИТН, обозначен като „безплатна форма“, съдържащ емблемата, номера на партията 21, надпис „Държавата – това сте вие“ и глас зад кадър „Има такъв народ, 21 в интегралната бюлетина“ „Купуването и продаването на гласове е престъпление“.

Безплатни агитационни форми – клипове в секунди	
ПП Има такъв народ № 21	12
Общо	12

Безплатни агитационни форми – интервюта в секунди	
ПП Има такъв народ № 21	89239
МК ДБГ (ДБГ, ИТН, НДСВ, ССД, ГН и ВМРО-БНД)ДОБРИЧ	1844
МК „АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ“ (Коалиция „АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ“, ПП „ИМА ТАКЪВ НАРОД“) Костинброд	622
Общо	91705

БЕЗПЛАТНИ АГИТАЦИОННИ ФОРМИ – ОБЩО В СЕКУНДИ	
ПП Има такъв народ № 21	89251
МК ДБГ (ДБГ, ИТН, НДСВ, ССД, ГН и ВМРО-БНД) Добрич	1844
МК „АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ“ (Коалиция „АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ“, ПП „ИМА ТАКЪВ НАРОД“) Костинброд	622
Общо	91717

В предаванията „Крум Савов Live“, „Студио Хъ“, „Шоуто на сценаристите“ се провежда безплатната агитация под формата на интервюта с кандидати за местните избори, разпределени по собствен вътрешен график и ред на доставчика. Кандидатите за кметове на София и Пловдив от ИТН Ивайло Вълчев и Станислав Балабанов участват в специални предизборни интервюта в предаването „Крум Савов Live“, а

Ивайло Вълчев и в извънредно половинчасово предизборно интервю, проведено лично от Слави Трифонов на 26.10.2023 г., където коментират личността, каузата и програмата на кандидата за кмет на София на ИТН.

„Шоуто на сценаристите“ е превърнато в предизборно студио, чиято основна задача е презентиране на кандидатите за различни райони и общини на ИТН. В студиото сценаристите от екипа, които не са кандидати в тези избори, разговарят по въпросите на местната власт, като следват главни опорни точки от програмата на ИТН за местната власт. Има режисирана провокативност при някои от въпросите към кандидатите от типа как ще устоиш на изкушение от корупция, как се опазваш от икономическа зависимост, сфери на влияние, от икономически, политически силни фигури; защо избира да влезеш в тази битка с ИТН, как ще решиш този дългогодишен проблем с ограничените правомощия, които има кметът; приканват се кандидатите да дават решения, като подчертават, че изброяването на очевидните и налични проблеми е основен похват на избори, но липсват решенията - кой, кога, как и с какво финансиране ще го направи. **Тонът и стилът на разговор е добронамерен, приятелски, предразполагащ, подпомагащ доброто представяне на кандидатите.** В последния ден на предизборната кампания за първи тур сценаристите Филип Станев, Драгомир Петров, Александър Вълчев обобщават представянето на всички кандидати на ИТН.

Акцентира се на местните референдуми и участието на гражданите чрез допитване в управлението. Основните теми са отношенията централна - местна власт; демографски проблеми; бюджет на местната власт и еврофинансиране; корупционни схеми при обществените поръчки и концесиите; инфраструктурни проблеми – пътна, комунална, застрояване; социални проблеми, детски градини, качество на образованието по места; как е залегнал спортът в програмите на кандидатите; общинските власти и решенията на екологичните проблеми; развитието на културно-историческия туризъм; културата и изкуствата в съответните райони – читалища, музеи; конкретни проблеми на всеки конкретен район според кандидатурата на госта.

В издание на предаването „Слави Трифонов и редколегиата“, излъчено преди изборите за първи тур и обозначено като „Безплатна форма“, се провежда разговор, воден от лидера на ИТН Слави Трифонов и 6 сценаристи - депутати от ИТН, двама от които Станислав Балабанов и Ивайло Вълчев са кандидат за кметове на ИТН за София и Пловдив.

Темите в безплатните агитационни форми са идентични.

Доминиращите теми на кампанията в програмата са основно транспорт и инфраструктура – пътища, комунални услуги, комуникации; бюджет на местната власт и ползването на европейско финансиране за изграждане на добра и достъпна градска среда; демографски проблеми и социална инфраструктура – детски градини, домове за възрастни, общински жилища; чистотата на населените места и зелените площи; бизнеса, икономиката и туризма като възможност за всяко населено място да се превърне в културно-историческа или балнеоложка туристическа дестинация; здравеопазване, болници; спорт, образование. Забелязва се прокарване на темата за повече допитване до гражданите посредством местни референдуми – тема, която е застъпвана и на национално ниво от партията „Има такъв народ“.

Доставчикът няма **собствени** поръчани социологически изследвания. Коментира еднократно проучване на социологическа агенция „Медиана“, оповестено по всички големи медии.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	3	47
Платени форми	4	21*
Безплатни форми	18	79
Общо	25	147

*В платената форма „мъже“ са преброени излъчванията на предизборния клип на ИТН, в който участник с предизборно послание е само лидерът на партията Слави Трифонов.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти	2	10

Доставчикът не представя разяснителна кампания на ЦИК, като единствено в редакционното съдържание присъства едно интервю с продължителност 995 секунди с Камелия Нейкова, председател на ЦИК.

В деня за размисъл преди първи тур доставчикът излъчва повторения на предавания от програмната схема, в които не присъства изборната тема, актуалното си развлекателно женско предаване „4+“, в чието начало единствено се призовава за активност в деня на вота, след което водещите преминават на други теми, отговарящи на развлекателния профил на предаването, излъчва се и „Кръг квадрат“. В изборния ден за първи тур на изборите на 29.10.2023 г. от 16,00 ч. се излъчва Извънредно изборно студио - Местни избори 2023, водено от Крум Савов и Катя Илиева, където журналисти и експерти анализират протичането на изборите и предлагат хипотези за резултатите. Сред темите са скандалът с отмененото машинно гласуване, новината за невъзможността на Асен Василев да гласува поради липса на настоящ адрес и уседналост. В частта, водена от Крум Савов, гостът журналист Валентин Кардамски, списващ сайта "Критично.бг", в 16:37 ч. цитира данни от социология, публикувана към 15 ч. в сайта ПИК, с уговорката, че големите сайтове могат да си позволят глобата от ЦИК. Водещият го подтиква с въпрос *"Ти къде ги гледаш тези резултати?"*, като гостът уточнява – в ПИК, БЛИЦ.

В деня за размисъл и в деня на балотажа на 04-05.11.2023 г. доставчикът излъчва само повторения на стари предавания и не засяга темата за балотажа на местните избори.

ИЗВОДИ:

В програмата доминира безплатното агитационното съдържание с 66% от цялото съдържание, редакционното/журналистическо е 31% и платената агитация под формата на интервюта и предизборни клипове е 3%.

Предвид това, че ПП „Има такъв народ“ участва за първи път в местни избори, подчертавано нееднократно в програмата, доставчикът на 7/8 TV създава предизборно съдържание, което е изцяло посветено на тази партия, включва и коалиции, в които партията участва. Предизборното съдържание е разпределено в актуалните публицистични предавания и в развлекателното „Вечерното шоу на Слави Трифонов“. Остава свободни от политика „Tonight with Шкумбата“, „Вечерта на Северозапада“, „Вечерта на Ку-ку Бенд“, „Вечерта на ...“, кулинарното „Да готвим с Ради“, предаването, насочено към женската публика, „4+“ и „Кръг квадрат“.

„Шоуто на сценаристите“ е превърнато в предизборно студио, в което обичайният екип от водещи е сведен до "некандидат кметовете сценаристи". Там се канят и презентират кандидати за кметове и общински съветници, излъчени от ИТН. Доставчикът е избрал стратегия да разпредели повече медийно присъствие в програмата си на кандидатите си за малки и средноголеми общини и райони, където шансовете да влязат в местната власт са по-големи, докато за кандидатите си за големите градове София и Пловдив е ограничил времето и участията, като вероятно е насочил тяхната кампания извън своята програма и под други форми. Ивайло Вълчев – кандидат кметът на ИТН за София, участва в една редколегия, в едно специално интервю със Слави Трифонов и в предаването „Крум Савов Live“ с около 30-минутно участие. Станислав Балабанов – кандидат кметът на ИТН за Пловдив, има две участия – в същата редколегия и в „Шоуто на сценаристите“ към края на предизборната кампания.

Партийният лидер на ПП „Има такъв народ“ участва в две редколегии, провежда едно извънредно предизборно интервю с кандидат кмета за София Ивайло Вълчев. Също с негово участие са всички излъчени предизборни клипове на ПП ИТН.

Има интервюта с експерти на живо в студиото или чрез видеовръзки.

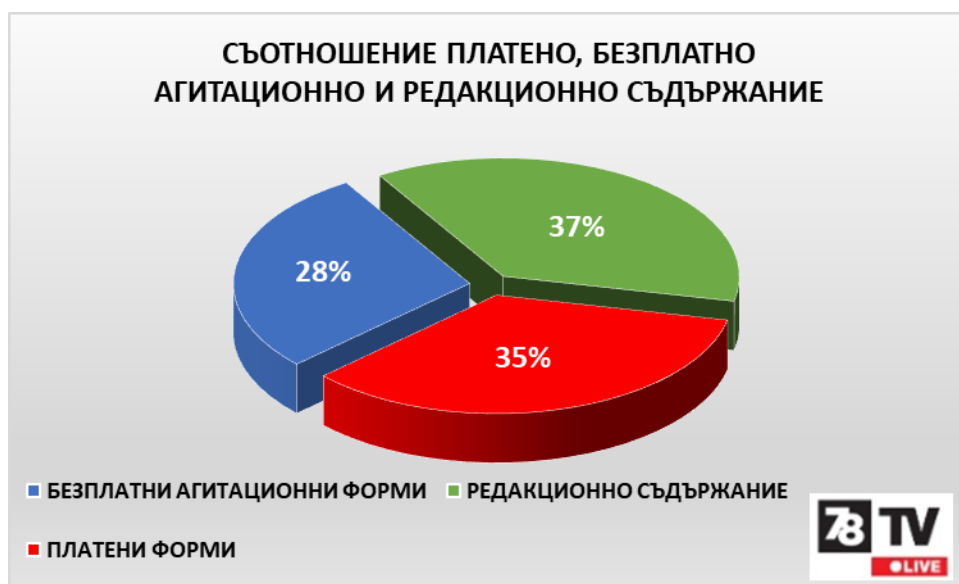
Характерно за местни избори е фактът, че много от представените в програмата кандидати са едновременно кандидати за кмет на община/районен кмет и кандидати за общински съветници.

Съдържание, посветено на малцинствени групи, се среща при обсъждането на местни проблеми на райони с доминиращо ромско население. В комични актьорски превъплъщения в предаването „Вечерното шоу на Слави Трифонов“ сценаристите намекват или отчетливо вплитат слуха за малцинствен произход на Ваня Григорова. Не липсват и комични препратки към арменския произход на Антон Хекиян.

Съдържание, посветено на младите хора - некандидати, има в предаването „Вечерното шоу на Слави Трифонов“ с участието на представител на Национален младежки форум /една от 3те студентски организации от "Лигата на младите гласоподаватели"/, организираща единственият обширен публичен дебат междуосновни претенденти за кандидат кмет на София, където младите гласоподаватели настояват за политика за младите хора в програмите на общините. Младите хора – кандидати за местната власт са представени в безплатното агитационно съдържание с участия на кандидати от ИТН на млада възраст.

Кампанията е като цяло позитивна, като по-отявлено негативно е отношението към кандидата за София от ГЕРБ Антон Хекиян. Използва се доста и понякога остра политическа сатира по повод кандидатурата на Хекиян. Има атака и към настоящ дългогодишен кмет на ГЕРБ и кандидат за нов мандат на гр. Стамболийски, Георги Мараджиев, който се яви на балотаж срещу подкрепян от ИТН кандидат от „Алтернативата на гражданите“. Студиото на „Крум Савов Live“ пък се използва като платформа от Симон Милков /с интернет канал "Шибанистан"/, за черен PR срещу кандидат за кмет на ГЕРБ в гр. Бяла черква Антон Иванов, който е баща на плувеца Антъни Иванов.

Предпочитаните жанрове в кампанията са интервюта, дискусии, кратки комедийни форми като актьорски превъплъщения в образи на актуални лица от политическия хоризонт, сатирични коментари и предизборни клипове.

TV 1

Наблюдението на телевизионна програма TV 1, създавана и разпространявана от ТВ1 България ЕООД, е за периода от 29.09.2023 г. до 29.10.2023 г. /изборен ден/ и от 30.10.2023 г. до 05.11.2023 г. /балотаж/.

Предаванията, които са включени за наблюдение, съгласно одобрен график, са:

- ДЕМОКРАЦИЯТА, всеки понеделник от 18:00 ч.;
- Денят с Веселин Дремджиев /външна продукция/, делничните дни от 20:00 ч.;
- Шоуто на Боби Ваклинов, всеки петък от 21:00 ч.

Предизборната кампания е отразена в горепосочените три предавания чрез интервюта на участници в политическата кампания и на експерти. Самите водещи не са участници в предизборната надпревара.

На интернет страницата на TV 1 в рамките на наблюдавания период са обявени два договора за участие на Христо Апостолов /кандидат за районен кмет, издигнат от Консервативно обединение на десницата – КОД/, единият от които е безвъзмезден.

Линейна медийна услуга – телевизионна програма TV 1 с доставчик ТВ1 България ЕООД		
Христо Апостолов /кандидат за районен кмет, издигнат от Консервативно обединение на десницата – КОД/ Красно село, София	Платена форма	Сума / 600 лв. с ддс
Христо Апостолов /кандидат за районен кмет, издигнат от Консервативно обединение на десницата – КОД/ Красно село, София	Безплатна форма	
Общо в лева		Сума / 600 лв. с ддс

Съдържанието в изброените предавания е редакционно, с изключение на платената форма, в предаването ДЕМОКРАЦИЯТА - интервю с Христо Апостолов /кандидат за районен кмет на Красно село в София, издигнат от Консервативно обединение на десницата – КОД/.

Коментиранияте теми са в посока на междупартийните взаимоотношения, отношенията местна власт и държавна власт и до колко тези избори ще са честни и са честни на фона на случващото се в страната и извън страната. Търси се и отговор на въпроса – Как конфигурацията на местната власт ще се отрази на конструкцията на некоалиционното централно управление.

Експертите взели участие са: Миролюба Бенатова /журналист/; Методи Андреев /бивш председател на Комисията по досиетата/; Спас Спасов /кореспондент на в-к Дневник от Варна/; Александър Шпатов /писател и юрист/; проф. Евгений Дайнов /преподавател в НБУ/; проф. Георги Лозанов /преподавател в СУ Св. Климент Охридски/; проф. Димитър Вацов /преподавател в НБУ/; д-р Ваня Нушева /преподавател по "Политическо поведение, изборни системи и изборна администрация" в СУ "Св. Климент Охридски" и програмен директор на Асоциация "Прозрачност без граници"/; Иван Бакалов /гл. редактор на ел. в-к/; доц. Даниел Исмаилов /политолог и преподавател в СУ Св. Климент Охридски/; Светлана Джемджиева /гл. редактор на сайта Клуб Z/; Любомир Аламанов /PR експерт/, Марая Цветкова и Атанас Радев /политолози/; Пламена Игнатова /вътрешнополитически коментатор на Клуб Z/; Велислав Величков /адвокат от инициативата Правосъдие за всеки/; Веселин Стойнев /зам. гл. редактор на списание Vglobal/; Спас Иванов /IT експерт Baseline Cyber Security/; доц. Емилия Занкина /преподавател в университета Темпъл, САЩ/; Георги Гочев /преподавател в НБУ/ и Емил Соколов /политолог/.

Не са използвани социалните мрежи като източник на информация за периода на наблюдение, съответно и не са цитирани пасажии, нито са показвани снимки или друг вид материали.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
Денят с Веселин Дремджиев	22988

ДЕМОКРАЦИЯТА	3419
Шоуто на Боби Ваклинов	1425
ОБЩО	27832

ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ в секунди
66 КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	4336
ОБЩО:	4336

В предаването ДЕМОКРАЦИЯТА е проведено интервю с участие на Христо Апостолов /кандидат за районен кмет, издигнат от Консервативно обединение на десницата – КОД/, обозначено като платено съдържание и с необходимите реквизити – купуването и продаването на гласове е престъпление.

ПЛАТЕНИ ФОРМИ – ОБЩО интервю ВСИЧКИ ФОРМИ В СЕКУНДИ	
Консервативно обединение на десницата – КОД	Секунди / 1630
Общо	1630

Кандидатът за кмет на столичния район Красно село Христо Апостолов в студиото на предаването ДЕМОКРАЦИЯТА говори за предизборната си програма, проблемите на района и предлаганите решения. Основна тема е инфраструктурата – саниране на училища, детски градини и за изграждането на нови детски градини. Изразява мнението, че е нужна мандатност предвид модела ГЕРБ за управление на столицата, а по въпроса за децентрализацията в местната власт, счита за невъзможна реализацията на тази идея, защото районът няма да оцелее, поради частичната възвращаемост на финансовите средства. Категоричен е, че в София изборите са договорени и прогнозира огромни изненади и много ниска избирателна активност.

Безплатно агитационно съдържание не присъства в наблюдаваните предавания, въпреки публикувания договор за безвъзмездност на интернет страницата на медията.

Доставчикът няма собствено поръчани социологически изследвания. Изнесените проучвания за обществените нагласи са придружени със споменаване на социологическата агенция, извършила допитването, поръчителя и периода на провеждане.

Дата	Социологическа агенция	Поръчал, финансира	Период на проучването
13.10.	Естат	собствени средства	29.09. – 9.10.
19.10.	Медиана	собствени средства	10.10. - 17.10.
26.10.	Алфа Рисърч	БТВ	21.10. - 24.10.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	0	4
Платени форми	0	1
Безплатни форми	0	0
Общо	0	5

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти	4	20

Разяснителна кампания от страна на доставчика на медийната услуга липсва, но са излъчени клиповете на ЦИК. Липсва и жестов превод.

Съдържанието на програмата в дните за размисъл /28.10. и 04.11./ не е променено. Изборните дни /29.10. и 05.11./ не се отличават от другите почивни дни и не са констатирани нарушения на ЗРТ и ИК. Излъчено е повторение на издание от документална поредица на Свободна Европа /13:57 ч. на 05.11.2023 г./, в която се разказва за двамата кандидати за кмет на столицата Васил Терзиев и Ваня Григорова.

ИЗВОДИ:

За наблюдавания предизборен период от 29.09.2023 г. до 29.10.2023 г. /изборен ден/ и от 30.10.2023 г. до 05.11.2023 г. /балотаж/ мониторингът отчита дефицит на предизборен диалог и/или дебат по основните наболели въпроси, вълнуващи обществото. Зрителят остава с неясна представа за визията и бъдещите действия на отделните претенденти, защото превес има присъствието на експерти. Те от своя страна изказват предположения и догадки по отношение на това как ще се отрази конфигурацията в общините на некоалиционното централно управление.

Доминиращите теми са в посока на междупартийните взаимоотношения, отношенията местна власт и държавна власт и до колко тези избори са честни.

В наблюдаваните предавания предизборното съдържание е безплатно редакционно. Изключение е платеното участие на Христо Апостолов /кандидат за районен кмет, издигнат от Консервативно обединение на десницата – КОД/ в предаването ДЕМОКРАЦИЯТА на 23.10.2023 г.

Липсва разяснителна кампания от страна на доставчика на медийната услуга ТВ1 България ЕООД, но са излъчени разяснителни клипове на ЦИК.

Жестов превод за тази кампания изцяло липсва в медията.

Не е регистрирана кампания за преференциален вот.

Няма реч на омраза или вид дискриминация.

Наблюдението обхваща часовите пояси от 7:00 до 12:00 и от 18:00 до 20:00 часа. Програма РАДИО ФОКУС стартира слабо по отношение на отразяването на предизборната кампания за Местни избори 2023 г. В първата половина от кампанията излъчванията, посветени на изборите, са само в новините - репортажи за подготовката на вота. Предаванията, в които (освен в новините) има значителен обем предизборно съдържание, са „Денят на фокус“ и „Нюзрум“. Единични информации присъстват в останалите предавания: „Животът на фокус“, „Човекът на фокус“, „Музикална линия“, „Пунш“, „Визия 0“ и „Истории от днес“. Репортажите, излъчени в новините, са предимно от ЦИК чрез говорителя й Росица Матева. Радиоматериалите, посветени на изборите, са обозначени с „Избори“ в рамките на всяка новинарска емисия.

Само един кандидат присъства с предизборен клип в програмата – Ваня Григорова. Повечето от информацията с предизборно съдържание се отнасят строго до изборния процес и неговата подготовка, а във втория етап на кампанията – и за нарушения на изборното законодателство, в т.ч. купуване на гласове.

Няма обозначена платена агитация. Няма също така и информация за безплатно агитационно съдържание. На страницата на доставчика не са публикувани договори за платена или безплатна агитация. Доставчикът няма собствена информационна кампания за начините за гласуване. Няма водещи, които са и кандидати в за кметове и общински съветници.

Партийни лидери са отразени в новините предимно по други теми, засягащи държавното управление. Само 3 (три) партии и коалиции присъстват в РАДИО ФОКУС.

Редакционно съдържание за изборите има предимно в новините. Следващи по обем са предаванията „Денят на фокус“ и „Нюзрум“.

Предпочитан експерт в програмата е говорителят на ЦИК Росица Матева. Останалите експерти са: Теодора Йовчева, Слави Василев, Алексей Пампоров, Васил Тончев, Антони Тодоров, Петър Чолаков, Ружа Райчева, Ваня Нушева, Юри Асланов. Политиците, споменати в новините, са: Ивайло Илиев, Кирил Малджиев, Диана Евтимова, Десислава Атанасова, Делян Пеевски, Тошко Йорданов, Божидар Божанов, Александър Йоловски, Николай Денков, Калин Стоянов, Живко Гоцев, Диана Тончева, Андрей Зографски, Росен Плевнелиев, Чавдар Георгиев, Станимир Златков.

Социалните мрежи не са посочени като източник на информация.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
Новини	11930
Денят на фокус	6580
Нюзрум	1560
Животът на фокус	80
ОБЩО	20150

ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ в секунди
КП ПП-ДБ	20
КП БСП за България	20

ПП Герб	250
ОБЩО	290

Безплатното агитационно съдържание в програмата РАДИО ФОКУС е обозначено с „купуването и продаването на гласове е престъпление“ и „Местни избори“. В страницата на доставчика не са публикувани договори. СЕМ сезира ЦИК за наличие на агитация без огласена информация за договорености между доставчика и политически субекти.

Безплатни агитационни форми – клипове в секунди	
КП БСП за България	930
Общо	930

Безплатни агитационни форми – репортажи/хроника в секунди	
ПП Герб	80
КП Продължаваме промяната – Демократична България	60
Общо	140

Безплатни агитационни форми – интервюта в секунди	
КП Продължаваме промяната – Демократична България	600
КП БСП за България	640
Общо	1240

Безплатни агитационни форми – дискусии в секунди	
КП Продължаваме промяната – Демократична България	760
КП БСП за България	760
Общо	1400

БЕЗПЛАТНИ АГИТАЦИОННИ ФОРМИ – ОБЩО В СЕКУНДИ	
КП БСП за България	2330
КП Продължаваме промяната – Демократична България	1420
ПП Герб	80
Общо	3830

Предизборният клип, който е излъчен 17 пъти, е на Ваня Григорова. Той съдържа послание, че ще се спрат лошите досегашни практики в общината.

В единствената дискусия участват представители на КП Продължаваме промяната – Демократична България - Андрей Зографски и КП БСП за България - Диана Тонова. Двамата са общински съветници в СОС. Темите, по които дискутират, са досегашното управление на общината, перспективите и възможностите за новото управление, по-строга отчетност на разходването на средства, по-добро управление на общинските предприятия, адекватни управленски програми, по-добро управление на общинския бюджет и възможни конфигурации в новия Общински съвет.

Двете интервюта, които дават кандидатите за кмет на София, достигнали на балотажа – Ваня Григорова от КП БСП за България и Васил Терзиев от КП Продължаваме промяната – Демократична България, засягат следните теми: презастрояване, инфраструктура и паркиране, трафик, пътна безопасност и ремонти в столицата.

Съобщение „Купуването и продаването на гласове е престъпление“ и каш „Местни избори 2023“ присъстват в началото и края на всяка излъчена форма.

В предизборното съдържание на РАДИО ФОКУС не са отчетени данни от социологически проучвания.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	23	34
Платени форми	-	-
Безплатни форми	1	3
Общо	24	37

Мъже и жени, представени в качеството им на експерти - коментатори извън листите

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти	5	7

Доставчикът няма собствена разяснителна кампания.

В деня за размисъл и изборния ден, както и през цялата кампания, информация с предизборно съдържание има в новините. Основна тема отново е организацията и провеждането на изборите, а също множеството сигнали за нарушения.

В рамките на редовната програма е излъчено предизборно студио с участието на социолога Юрий Асланов преди края на балотажа. То засяга проблемите в изборния процес, машинното гласуване, рекордно ниската избирателна активност, разделението в обществото. В предизборното студио участва и политологът Теодора Йовчева, която говори отново за проблемите с машинното гласуване и незаинтересоваността на обществото от изборния процес, като визира не само ситуацията в София, а и в страната. Предаването завършва с репортажи на Цветана Тончева, кореспондент на РАДИО ФОКУС в Пловдив и Луиза Тренчева от Велико Търново за ситуацията там в края на изборния ден.

ИЗВОДИ

В наблюдавания период интересът на политическите сили да участват с агитация в програма РАДИО ФОКУС е слаб. Повечето от съдържанието, обозначено с „местни избори“, е редакционно и цитира данни от ЦИК.

Само 3 (три) политически сили присъстват в програмата и само един кандидат със свой клип, в който посочва, че ще се бори с недобрите практики в общината, за която се кандидатира.

Редакционното съдържание многократно надвишава безплатното агитационно. Платено съдържание не е установено. Няма кандидати, които да са водещи или журналисти. Няма негативна кампания. Няма изразено участие на малцинствени или възрастови групи.

Общото съдържание, посветено на изборите е 23980 сек. От тях с редакционно съдържание са 20150 сек, агитационно – 3830 сек.

Доминираща е темата за изборите – организация, правила, статистика за избирателите и секциите и сигнали за купен вот.

Прави впечатление, че за разлика от предишни кампании, този път няма участие на кандидати с изключение на двете интервюта на Ваня Григорова и Васил Терзиев преди балотажа. Дадено е предпочитание на позицията на експертите.

Само 3 (три) политически сили присъстват в програмата (ПП Герб, КП ПП-ДБ и КП БСП за България) и само един кандидат със свой клип (Ваня Григорова).

За разлика от други програми, в РАДИО ФОКУС не се обръща изключително внимание на скандала, свързан с машините за гласуване. Той е отразен само в новините с кратки репортажи.

НЕЛИНЕЙНИ МЕДИЙНИ УСЛУГИ

ACTUALNO.COM

Специализираният мониторинг обхваща публикуваното аудио- и аудио-визуално съдържание на сайта www.actualno.com, в обособена секция под наименование „Студио Actualno“.

Доставчикът „Уебграунд груп“ АД е обявил два сключени договора за политическа реклама в изданията на „Студио Actualno“ за местни избори 2023 г. със срок до 29.10.23 г. и един сключен договор за балотажа със срок до 05.11.23 г.

Договореният формат на рекламата за политическите субекти е интервю на кандидат в „Студио Actualno“:

www.actualno.com		
Румен Димитров, кандидат за кмет на район „Надежда“ в София, излъчен от МК „Продължаваме Промяната - Демократична България“ („Спаси София“)	Платена форма	Сума / 3600 лв. с ДДС
ПП „ДСБ“	Платена форма	Сума / 3600 лв. с ДДС
ПП „Продължаваме Промяната“	Платена форма	Сума / 3600 лв. с ДДС
Общо в лева		Сума / 10 800 лв. с ДДС

Редакционното съдържание е обособено в две категории (предавания, които са продукция на медията):

1. "Отговорите със Спасиана Кирилова"

Участници:	
доц. Георги Лозанов	експерт по медии и журналистика
Ивайло Илиев	политолог и журналист
д-р Любомир Стефанов	политолог
Никола Тулечки	“Обединение за честни избори” (ОЧИ)
Татяна Буруджиева	политолог
адв. Петър Славов	инициативата "Правосъдие за всеки"

2. „Студио Actualno“ с водещи Мирослав Димитров и Спасиана Кирилова

Участници:	
Осман Октай	политически анализатор
Ива Лазарова	Институт за развитие на публичната среда
Стоил Цицелков	Обществен съвет към ЦИК; "Обединение за честни избори"
Георги Киряков	политолог
д-р Пламен Димитров	психолог
доц. д-р Момчил Дойчев	политолог

Доминиращите теми са: изходът от местните избори и как ще се отрази на стабилността на управляващата коалиция, честността на провеждането на изборите и организация, ниската избирателна активност, демокрацията, гражданското участие, свободата на словото. Адв. Петър Славов като независим кандидат за общински съветник, след проведените избори на 29-ти октомври, е поканен да участва в предаването „Отговорите със Спасиана Кирилова“, поради недоволството му от решението на ЦИК да забрани машинния вот и заявява, че ще обжалва и ще иска касиране на изборите в София. Ден след изборите на 29-ти октомври, е публикувано интервю с психолога д-р Пламен Димитров относно ниската избирателна активност и проблемите с машинния вот. В деня на балотажа – 05-ти октомври, след 20:00 ч. започва „Студио Actualno“. В предаването на живо взимат участие трима гости - Вили Лилков в студиото

на медията, с когото обсъждат вота в гр. София, депутатът Манол Пейков от КП „Продължаваме промяната – Демократична България“, който се включва чрез пряка видео връзка, за да обсъдят вота в Пловдив, и Петър Николов – кандидат за кмет в първия тур във Варна, се включва с видео връзка относно вота във Варна.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ на actualno.com	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
Отговорите със Спасиана Кирилова	14372 сек.
Студио Actualno	14584 сек.
ОБЩО	32 028 сек.

Три от публикуваните интервюта в обособената секция „Студио Actualno“ са платена форма, на база на сключени договори с медията, обособени с каш – „местни избори“, „купуването и продаването на гласове е престъпление“ и „платена форма“. Интервюто с кандидата за общински съветник има обозначение в горния десен ъгъл на номера на бюлетината и преференцията, с която да се гласува. Гостите в студиото са: Румен Димитров – кандидат за районен кмет (район Надежда, МК "Продължаваме промяната - Демократична България" (Спаси София), Иво Божков – кандидат за общински съветник (МК "Продължаваме промяната - Демократична България" (Спаси София), Васил Терзиев - кандидат за кмет на община (МК „Продължаваме Промяната – Демократична България“ (Спаси София). Договорите за платената агитация са обявени на сайта на медията.

Платени форми – интервюта	
МК "Продължаваме Промяната Демократична България" (Спаси София)	Секунди / 2912
ПП ДСБ	Секунди / 1950
Румен Димитров кандидат за районен кмет, излъчен от МК "Продължаваме промяната - Демократична България"	Секунди / 1806
Общо	6668

ПЛАТЕНИ ФОРМИ – ОБЩО ВСИЧКИ ФОРМИ В СЕКУНДИ	
МК "Продължаваме Промяната Демократична България" (Спаси София)	Секунди / 2912
ПП ДСБ	Секунди / 1950
Румен Димитров кандидат за районен кмет, излъчен от МК "Продължаваме промяната - Демократична България"	Секунди / 1806
Общо	6668

По време на предизборната кампания медията редовно качва информация за договорите, които е сключила за платена агитация.

Тематичните акценти в платената форма са: прозрачност в управлението на общината, борба с корупцията, инфраструктура на града и изграждането на повече детски градини, дигитализация на общината, мръсния въздух.

Отчита се и безплатно агитационно съдържание под формата на интервю, обозначено с „купуването и продаването на гласове е престъпление“ и в горния десен ъгъл а изписан номера на бюлетината на кандидата. Медията не е обявила на сайта си договор за безплатна агитационна форма. В интервюто с независимия кандидат за общински съветник Петър Славов се разисква дейността на

общинския съвет, колко е важна функцията му и как един независим общински съветник ще спомогне за дейността на общината.

Безплатни агитационни форми – интервюта в секунди	
Петър Савов - Независим	Секунди / 2440
Общо	Секунди / 2440

БЕЗПЛАТНИ АГИТАЦИОННИ ФОРМИ – ОБЩО В СЕКУНДИ	
Петър Савов - Независим	Секунди / 2440
Общо	Секунди / 2440

„Уебграунд груп“ АД няма собствено поръчани социологически проучвания.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти	3	14
Платени форми	0	3
Безплатни форми	0	1
Общо	3	18

В наблюдаваната обособена секция „Студио Actualno“ доставчикът не е публикувал разяснителна кампания на ЦИК, няма собствена разяснителна кампания свързана с изборите, нито жестов превод на предизборното съдържание. В деня на размисъл няма публикувани аудио- и аудио-визуални материали за изборите.

ИЗВОДИ:

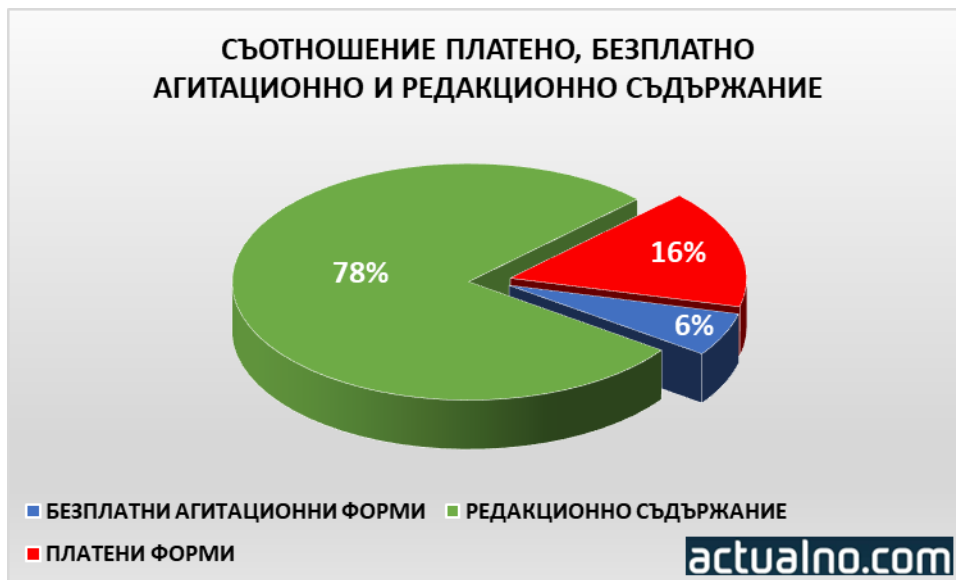
В публикуваните в Actualno.com аудио-визуални материали, свързани с изборната кампания за местния вот, доминира редакционното съдържание – 71,56%, следвано от платената агитация - 18,21% и безплатна агитация – 10.23%. Предпочитаните гости в собствените продукции на Actualno.com са експерти в различни области, но най-вече политолози. Отличава се интервюто с представител на една от етническите групи в България - Осман Октай, политически анализатор и бивш зам. председател на ДПС, който разкрива в подробности особеностите и зависимостите в местното управление. Друго интервю, което дава важна информация е с експерта по наблюдение и анализ на избори Никола Тулечки от „Обединение за честни избори“ (ОЧИ). Споменава, че тяхната организация традиционно е фокусирана върху наблюдението на секционни комисии в малките градове в страната или в райони с компактно ромски население в големите градове на база на нарушенията и невалидните бюлетини. В предизборната кампания не се отчитат гости, които да са партийни лидери.

Водещите на редакционните предавания осъществяват събеседването с гостите следвайки журналистическата етика. Не са констатирани кандидати за общински съветници или кметове, които да са водещи на предавания.

Доминиращите теми в предизборното съдържание в низходящ ред са:

1. Честност на изборите, организация, активност;
2. Медии, свобода на слово;
3. Демокрация, гражданско участие, отчетност, прозрачност в управлението;
4. Междупартийни и вътрешнопартийни теми; коалиционни отношения;
5. Бизнес, икономика, туризъм;
6. Паметникът на съветската армия;
7. Борба с корупцията;

8. Транспорт и инфраструктура, деца и детски градини, екология, евроатлантическа ориентация;
 9. Жизнен стандарт, отношения централна – местна власти, бюджет на местната власт, социални теми, здравеопазване, борба с престъпността по места.

Жестов превод не присъства в качените собствени аудио-визуални материали, но в публикацията има обобщаващо резюме на разговора в даденото предаване, което до някаква степен е в помощ на хората с увреден слух.

Единствената кампания за преференциален вот е на независимия кандидат за общински съветник адв. Петър Славов, чиято преференция е обозначена в горния десен ъгъл на екрана по време на публикуваното интервю.

В съдържанието има значителен превес на участващите мъже над жени експерти и пълна липса на участници от женски пол в платената или безплатната агитация. Не се отчита присъствие на младежки организации в кампанията.

DIR.BG

Специализираният мониторинг обхваща публикуваното на сайта www.dir.bg аудио- и аудио-визуално съдържание в обособените категории, свързано с предизборната кампания за местни избори.

„Дир.бг“ АД е дружество, вписано в Публичния регистър на Съвета за електронни медии като доставчик на нелинейна услуга (услуга по заявка), предоставяща на потребителите безплатен достъп до аудио- и аудио-визуално съдържание (обособено в различни категории), аудио-подкасти (<https://podcast.dir.bg/>) и видео-подкасти (<https://video.dir.bg/>) в избрано от тях време. Услугата се предоставя в рамките на интернет сайта www.dir.bg (Дир.бг)

Доставчикът е обявил един сключен договор за политическа реклама в изданията си за местните избори през 2023 г. Договореният формат на публикуваната реклама е за ПР материали.

www.dir.bg		
ПП „ГЕРБ“	Платена форма	Сума / 20 000 лв. с ДДС
Общо в лева		Сума / 20 000 лв. с ДДС

Наблюдаваното редакционно съдържание се обособява в четири категории:

1. Вградено аудио-визуално съдържание от социални мрежи: излъчвания на живо и клипове от официалните профили на политици и медии във фейсбук: "По света и у нас" - новините на БНТ; NOVA news; novini.bg; Новините на NOVA;
2. Вградени аудио-визуални материали от канали в YOUTUBE;
3. Аудио-визуални материали - продукция на медията;
4. Вградени аудио-визуални материали от линейни медии и платформа за споделяне на видеоклипове.

Доставчикът няма собствено създадено редакционно съдържание за изборите - вгражда в публикации аудио-визуални материали от други медии (линейни и нелинейни).

В редакционното съдържание се отличават аудио-визуални материали свързани с машинния вот. Вгражда се в публикация цялото изслушване на влогъра Станислав Цанов пред Временната парламентарна комисия по сигурността на машинното гласуване относно компрометираност на машинния вот и заплахи от страна на Алексей Петров към журналиста. Както и няколко интервюта на лидера на ГЕРБ Бойко Борисов преди кампаниите му в гр. Разград и гр. Ловеч. След отмяната на машинния вот за първия тур, се публикуват и изявленията на депутатите от ПП-ДБ (Атанас Атанасов, Кирил Петков, Христо Йорданов, Божидар Божанов, Никола Минчев, Васил Пандов) и брифингите на министър Александър Йоловски, зам.-министъра Михаил Стойнов, министър-председателя акад. Николай Денков.

Материал с изявление на Бойко Борисов и Десислава Атанасова е публикуван от фейсбук профила на „Новините на NOVA“, относно доклада на ДАНС за надеждността на машините за гласуване.

Доставчикът вгражда и два аудио-визуални материала от дебати между кандидатите за кмет на община София. Дебатът проведен в Аулата на Алма Матер, излъчен на живо във фейсбук и със съдействието на Студентския съвет към Софийския университет "Св. Св. Климент Охридски" с водещ Надя Обретенкова и участници: Ваня Григорова, Васил Терзиев, Деян Николов, Вили Лилков, Антон Хекимян. Вторият дебат е на тема "Транспорт", организиран от Института за пътна безопасност с участието на кандидатите: Ваня Григорова, Васил Терзиев, Деян Николов, Антон Хекимян. Водещ на дебата - инж. Богдан Милчев. Двата дебата показват добра култура на разискванията и конструктивност при излагането на идеите и намеренията на кандидатите.

Между първи и втори тур на изборите е вграден и аудио-визуален материал, заснет от камера в секционна комисия, относно изборни нарушения по време на броенето на бюлетини. Единственият материал с участието на експерт е вграден от VBOX7.com, излъчен в ефира на „Здравей, България“ по НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ - интервю с Антон Кутев относно как ще се отрази местния вот на формулата за управление на страната.

Доминиращите теми в редакционното съдържание са: инфраструктура, транспорт, стандарти на ремонтите, детски градини, мръсен въздух, паркове, честност на изборите и организация, отчетност на общината и гражданско участие, коалиционни отношения, борба с корупцията, дигитализиране на общината, паркиране, жизнен стандарт, здравеопазване, култура.

В деня за размисъл не се наблюдават публикувани материали. В деня на изборите – първи и втори тур, доставчикът публикува аудио-визуални материали от профили във фейсбук на депутати, партии, медии – кратки репортажи как гласуват кандидатите за местна власт, депутати, министри. Качени са видеа от гласуването на: Ваня Григорова, Васил Терзиев, Бойко Борисов, Кирил Петков, Илияна Йотова, акад. Николай Денков, Христо Иванов, Костадин Костадинов, Костадин Димитров, Ивайло Старибратов.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
Вградени аудио-визуални материали от социални мрежи	6322 сек.

Вградени аудио-визуални материали от YOUTUBE канали	44254 сек.
Аудио-визуални материали от фотографска агенция	243 сек.
Вградени аудио-визуални материали от линейни и нелинейни медии	872 сек.
ОБЩО	51691 сек.

ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ в секунди
в низходящ ред	
МК "Продължаваме промяната - Демократична България"	3872
ПП Възраждане	3872
МК ГЕРБ /СДС/	3872
МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“	3872
ПП ГЕРБ	3735
Местна коалиция КОД	1812
ПП Продължаваме Промяната	1590
ОБЩО:	22625

На 5-ти октомври за пръв път доставчикът публикува платено агитационно съдържание, аудио-визуален материал, свързан с изборите. Вгражда от социална мрежа платена публикация от предизборна кампания на ПП ГЕРБ в гр. Пазарджик. Следват кампании от гр. Ловеч, гр. Велико Търново, гр. Кюстендил, гр. Търговище, гр. Благоевград, гр. Пловдив, гр. Перник, гр. Стара Загора, гр. Варна, гр. Бургас, гр. София. Във всички видеа освен едно липсват реквизити за платена публикация и „купуването и продаването на гласове е престъпление“. Изписани са в текста публикуван под видеоматериала. Материалите са вградени от фейсбук профила на Бойко Борисов. Единствено видеото за закриване на кампанията в гр. София е вградено от фейсбук страницата на novini.bg и в него е наличен надпис „купуването и продаването на гласове е престъпление“, а в текста под материала е изписано, че публикацията е платена. Аудио-визуалният материал от кампанията в гр. София има и жестов превод. В предизборната кампания в различните градове взимат участие депутати от ПП ГЕРБ, евродепутати, областни координатори на партията, кандидати за местна власт както и един застъпник – проф. Николай Овчаров, който присъства на кампанията в гр. Стара Загора.

Платени форми – репортажи/хроника	
ПП ГЕРБ	Секунди / 31016
МК "Новото време", Пазарджик	Секунди / 1137
МК „ГЕРБ“	Секунди / 605
Без субект (застъпник)	Секунди / 188
Независим	Секунди / 135

ПП „Партия на Зелените“	Секунди / 102
Общо	33183

ПЛАТЕНИ ФОРМИ – ОБЩО ВСИЧКИ ФОРМИ В СЕКУНДИ	
ПП ГЕРБ	Секунди / 31016
МК "Новото време", Пазарджик	Секунди / 1137
МК „ГЕРБ“	Секунди / 605
Без субект	Секунди / 188
Независим	Секунди / 135
ПП „Партия на Зелените“	Секунди / 102
Общо	33183

Тематичните акценти в платените форми са: транспорт, инфраструктура; магистрали и пътища; коалиционни отношения; държавният бюджет и бюджетът на местната власт; войната в Украйна и Израел; здравеопазване; външен дълг; дерогацията на Лукойл; Шенген. **Всички аудио-визуални материали, които медията е публикувала са от предизборната кампания на ПП „ГЕРБ“ в различни населени райони.** В изявленията си наблягат какво са свършили инфраструктурно в различните области по времето, когато Бойко Борисов е бил министър-председател на България и как всички проекти са спрели през последните три години, когато изпълнителната власт не се държи от ПП „ГЕРБ“.

В аудио-визуалните материали не присъстват необходимите реквизити по закон за платена агитация. В текста към публикацията е изписано: „Местни избори 2023. Купуването и продаването на гласове е престъпление. Платена публикация.“ Единствено в аудио-визуалното съдържание за закриване на предизборната кампания в гр. София, вградено от фейсбук страницата на povini.bg, в самото видео присъства надпис „Купуването и продаването на гласове е престъпление“.

Липсва безплатно агитационно съдържание на сайта на доставчика.

Кампанията на ПП „ГЕРБ“ е насочена към инфраструктура, пътища, саниране, докато кандидатите за общински кметове на гр. София наблягат на прозрачност в управлението, безопасност по пътищата, изграждане на детски градини, справяне с чистотата, мръсния въздух и паркирането в града.

Доставчикът няма собствено поръчани социологически изследвания, нито публикува такива от други медии.

Участието на мъже взема превес над участието на жени в предизборната кампания.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	5	33
Платени форми	6	56
Общо	11	89

Единственият участник в качеството си на експерт – коментатор извън листите е Антон Кутев, представен от водещите като бивш говорител на служебните кабинети на Стефан Янев и Гълъб Донов. Материалът е взет от НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, предаването „Здравей, България“.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти	0	1

Единствената разяснителна кампания, която доставчика е качил е в дена на балотажа (втори тур). Разяснителната кампания е на ЦИК относно запознаване на гражданите с начина, по който се гласува с машини.

Публикувани са и два видеоматериала от брифинги на ЦИК. Първият е относно решението им да не се гласува с машини на първия тур. Вторият е поради постановени съдебни решения по административни дела срещу решението на ЦИК за начина на гласуване за общински съветници и кметове на 29-ти октомври.

Жестов превод има само в един аудио-визуален материал от закриването на предизборната кампания на ПП „ГЕРБ“ в София.

В дена на размисъл не са публикувани материали, а в изборния ден са качени видеа на различни кандидати и политически фигури от моменти на тяхното гласуване. Всички призовават гражданите да отидат до урните и да гласуват.

ИЗВОДИ:

В публикуваните от ДИР.БГ аудио-визуални материали в обособените секции (видео и подкаст), свързани с изборната кампания доминира редакционно съдържание – 64.19%, следвано от платена агитация – 35.81%. Не се констатират регистрирани кандидати за местни избори, които да са и водещи на предавания.

Наблюдава се силна критика от страна на лидера на ГЕРБ срещу „Продължаваме Промяната“ по време на предизборните срещи на партията в различните градове.

По време на предизборните кампании в различните градове, членове на ПП „ГЕРБ“ коментират негативно управлението на страната, когато ПП са били на власт, както и служебните кабинети на Румен Радев.

Предпочитаните жанрове в кампанията са репортажи, брифинги и дебати. Има по-голямо присъствие на партийни лидери в платената агитация, отколкото в редакционното съдържание.

Дебатът в Аулата на Софийския университет е насочен към младежите и младежките организации. Малцинства в кампанията не присъстват.

Доминиращите теми на изборите са:

1. Транспорт и инфраструктура – магистрала, пътища;
2. Междупартийни и вътрешнопартийни теми; коалиционни отношения;
3. Екология, водни ресурси; Честност на изборите, организация, активност;
4. Войната в Украйна, отношения с Русия, евроатлантическа ориентация;
5. Бюджет на местната власт, ползване на еврофондове; Болници, Спорт;
6. Демографски проблеми, деца и детски градини; образование, Култура и изкуство по места;

Войната в Израел.

7. Отношения централна – местна власти; Дерогацията на Лукойл; Дефицитът в бюджета и външният дълг;

8. Бизнес, икономика, туризъм, инфлация, жизнен стандарт;
9. Социални теми – работа, безработица;
10. Етнически проблеми;
11. Борба с престъпността по места;
12. Равнопоставеност на жените и мъжете, фалшиви новини.

В редакционното аудио-визуално съдържание отсъстват изборни заставки, кашове и джингли. В свързаните с избора аудио-визуални материали, публикувани в медиата, не присъства жестов превод. Няма разяснителни кампании на доставчика и само една на ЦИК, качена в дена на изборите за втория тур.

BLITZ.BG

„Информационна агенция БЛИЦ“ ЕООД е дружество, вписано в Публичния регистър на Съвета за електронни медии като доставчик на нелинейна услуга (услуга по заявка), достъпна на адрес www.blitz.bg

Доставчикът е обявил на сайта си, че има осем сключени договора за предизборна реклама, но не ги е публикувал и не е упоменал за какъв вид платена агитация са. Сключените договори са: два броя с ПП „ГЕРБ“ на обща стойност 13500 лв.; два броя с ПП „ДПС“ на обща стойност 7500 лв., ПП „Възраждане“ на стойност 4000 лв., Асен Ангелов – ПП „Сбор“ на стойност 7500 лв., ПП „ВМРО“ – БНД на стойност 1000 лв. и ПП „БСП“ – 5000 лв. Не са обявени допълнително сключени договори за балотажа. Споменатите по-горе договори са с краен срок – 27.10.23 г.

Не е възможно да се определи кои от договорите са за аудио- или аудио-визуални публикации:

УСЛУГА - blitz.bg, доставчик - „Информационна агенция БЛИЦ“ ЕООД		
ПП „ГЕРБ“	Платена форма	Сума / 13500 лв. с ДДС
ПП „ДПС“	Платена форма	Сума / 7500 лв. с ДДС
Асен Ангелов – ПП „СБОР“	Платена форма	Сума / 7500 лв. с ДДС
ПП „БСП“	Платена форма	Сума / 5000 лв. с ДДС
ПП „ВЪЗРАЖДАНЕ“	Платена форма	Сума / 4000 лв. с ДДС
ПП „ВМРО“ – БНД	Платена форма	Сума / 1000 лв. с ДДС
Славчо Атанасов - МК „КОАЛИЦИЯ СЪЕДИНЕНИ ЗА ПЛОВДИВ	Безплатна форма	
Атанас Минев, НЕЗАВИСИМ, кандидат за районен кмет в Лозенец, София	Безплатна форма	
Общо в лева		Сума / 38500 с ДДС

Наблюдаваното редакционно съдържание се обособява в пет категории:

1. Блиц бг, вградени клипове от канала на ДИР.БГ в ютуб; (ПАТАРИНСКИ LIVE);
2. Аудио-визуални материали от линейни и нелинейни медии;
3. Вградени клипове от социални мрежи;
4. Вградени клипове от социална мрежа на други медии (линейни, нелинейни, публицистични);
5. Вградени аудио-визуални материали от ютуб;

Медията вгражда в публикациите си материали от: Нова телевизия, БТВ, NOVA NEWS, Дарик радио, VBOX7.com, Tribune.bg, фейсбук профили, ТикТок профили, ютуб. Налични са и материали – продукция на медията (“Патарински Live” , “блиц TV”).

Експерти, които се появяват в различни вградени аудио-визуални материали от други медии са: Калоян Паргов - председател на Стратегическия институт за национални политики и идеи; Евелина Славкова – социолог; Даниел Смилов – журналист и коментатор на политически събития; Росен Стоянов - политолог; Любчо Нешков - журналист; Виктор Божинов – режисьор; Велислава Донкина – психолог; Стефан Софийски - бивш кмет на София; Димитър Ганев - политолог "Тренд"; Добромир Живков - социолог; Станислав Цанов - влогър; проф. Николай Овчаров – археолог.

На 27.10.23 г. публикуват интервю с проф. Михаил Константинов, продукция на медията. Темата е евентуалният изход на изборите и кои партии ще спечелят местната власт. Други теми, които се засягат: машинния вот, изборни онлайн залагания; ролята на общинския съвет; политически ходове при избора на кандидатите, социологически проучвания и големите разлики преди вота.

В началото на кампанията, доставчикът качва аудио-визуални материали от линейни медии – дискусии на различни експерти относно развоя от изборите. На 07-ми октомври вграждат в публикация дебатът между Антон Хекимян и Васил Терзиев излъчен в ефира на Дарик радио с водещ Константин Вълков, а на 13-ти октомври дебатът между двамата, излъчен в ефира на „Здравей, България“ по Нова телевизия.

Изслушването на блогъра Станислав Цанов във Временната парламентарна комисия по сигурността на машинното гласуване също влиза в редакционното съдържание на доставчика. Качват и различни интервюта от линейни медии на кандидатите за кмет на община София – Васил Терзиев и Ваня Григорова.

Редакционното съдържание на доставчика е силно агитационно, насочено е в по-голямата си част към ПП „ГЕРБ“. Качени са няколко репортажа на Димитър Патарински („Патарински LIVE“) с кандидат за кмет на гр. Видин от ПП „ГЕРБ“ – Александър Матеев и друг репортаж с депутатката от ПП „ГЕРБ“ Росица Кирова, която агитира да се гласува за Александър Матеев, както и множество публикации с вградени видеоматериали от фейсбук профила на Бойко Борисов от предизборните кампании на ПП „ГЕРБ“ в областните градове.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
Блиц бг, вградени клипове от канала на ДИР.БГ в ютуб; (ПАТАРИНСКИ LIVE)	39517 сек.
Аудио-визуални материали от линейни и нелинейни медии	18849 сек.
Вградени клипове от социални мрежи;	58355 сек.
Вградени клипове от социална мрежа на други медии (линейни, нелинейни, публицистични)	10428 сек.
Вградени аудио-визуални материали от ютуб	227 сек.
ОБЩО	127376 сек.

ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ в секунди
ПП „ГЕРБ“	77422
КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	6563
МК "Продължаваме промяната - Демократична България" (Спаси София)	3300
МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ София	1461
МК ГЕРБ /СДС/ А. Хекимян и Г. Георгиев София	1189
МК "Новото време", Тодор Попов за кмет на Пазарджик	1137
ПП „Движение за права и свободи“	658
КП „БСП за България“	562
КП „БСП за България“, ПП „МИР“, ПП „Български глас“ – Созопол (464
Движение за просперитет на Перник	269
МК „СДС“/ГЕРБ, БНД, ВМРО-БНД и ЗНС/ Златко Живков кандидат за кмет на Монтана	249
ПП „Движение за просперитет на Перник“	34
ПП „Има такъв народ“	30
ОБЩО:	93338

Предизборното съдържание в услугата е главно ориентирано към партия „ГЕРБ“. В обособена секция под заглавие „ИЗБОРИ“ редовно се качват кампаниите, който партията провежда из цялата страна. Аудио-визуалните материали се вграждат към публикацията или от фейсбук профила на Бойко Борисов, или от ютуб канала на медията. Невъзможно е да се определи с точност, кои от аудио-визуалните материали са платена агитация, безплатна агитация, редакционно съдържание. В текста публикуван към аудио-визуалните материали рядко е изписано „Купуването и продаването на гласове е престъпление“, а във самите видеоматериали този надпис почти навсякъде липсва. В нито една от публикациите не е изписано „платена публикация“, въпреки че доставчикът има сключени договори за такава. В наблюдаваното съдържание правят впечатление и агитации за двама кандидати, за които няма обявени договори. В аудио-визуалните материали (интервюта) с кандидата за кмет на община Пловдив – Славчо Атанасов - МК „КОАЛИЦИЯ СЪЕДИНЕНИ ЗА ПЛОВДИВ е наличен каш за местни избори 2023 г. и надпис „Купуването и продаването на гласове е престъпление“. Няма обявен договор за платена агитация на сайта на доставчика, поради тази причина го разглеждаме като безплатна агитация, въпреки че няма обявен договор и за такава. Подобен е и казусът с независимия кандидат за районен кмет (кв. Лозенец, гр. София) Атанас Минев, издигнат от Инициативен комитет „Атанас Минев“. Медията е направила репортаж с кандидата и е вградила два предизборни клипа от ютуб канала на Атанас Минев. Обозначени

са с надписа „купуването и продаването на гласове е престъпление“, но не се упоменава дали е платена форма, както и липсва договор за безплатна агитация на сайта на Блиц.бг.

Доставчикът отразява и неприятен случай с кандидат за кмет на с. Зидарово, община Созопол, област Бургас. На видеоматериал от охранителна камера се вижда как двама маскирани мъже пребиват трети човек. Оказва се, че това е кандидадът за кмет - Христо Бардуков. Медията публикува и следващо видео с репортаж от болницата, в която е настанен Бардуков след инцидента. Кандидат-кметът обяснява, че не е познал нападателите си, но предполага, че мотивът на нападението е неговата кандидадура за кмет, но този акт не би го накарал да се откаже от надпреварата. В материала Бардуков е с тениска с надпис "ТИХОМИР ЯНАКИЕВ "Със сърце за община Созопол" и с логото на МК „БСП за България“ /КП „БСП за България“, ПП „МИР“, ПП „Български гласъ“/. Аудио-визуалният материал е вграден от фейсбук страницата на Флагман.бг.

Доставчикът не е публикувал аудио-визуални материали с обозначение за платена форма. В част от публикациите се открива надписа „Купуването и продаването на гласове е престъпление“, което е отчетено като безплатна агитационна форма.

Безплатни агитационни форми – клипове в секунди	
МК ГЕРБ /СДС/ София	Секунди / 460
ПП „Възраждане“	Секунди / 325
КП „БСП за България“	Секунди / 156
Атанас Минев, НЕЗАВИСИМ, кандидат за районен кмет в Лозенец, София	Секунди / 93
Общо	1034

Безплатни агитационни форми – репортажи/хроника в секунди	
ПП „ГЕРБ“	Секунди / 11410
МК ГЕРБ /СДС/ София	Секунди / 3924
Атанас Минев, НЕЗАВИСИМ, кандидат за районен кмет в Лозенец, София	Секунди / 2 245
Местна коалиция ПП „ГЕРБ" (ПАРТИЯ КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ) Елин Пелин	Секунди / 170
Общо	17 749

Безплатни агитационни форми – интервюта в секунди	
МК „КОАЛИЦИЯ СЪЕДИНЕНИ ЗА ПЛОВДИВ	Секунди / 9723
Общо	9723

Безплатни агитационни форми – дискусии в секунди	
МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“	Секунди / 488
МК ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА-ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ(СПАСИ СОФИЯ)	Секунди / 488
МК ГЕРБ /СДС/	Секунди / 488
ПП „Има такъв народ“	Секунди / 488
ПП „Възраждане“	Секунди / 488
Общо	2440

БЕЗПЛАТНИ АГИТАЦИОННИ ФОРМИ – ОБЩО В СЕКУНДИ	
ПП „ГЕРБ“	Секунди / 11410
МК „КОАЛИЦИЯ СЪЕДИНЕНИ ЗА ПЛОВДИВ	Секунди / 9723
МК ГЕРБ /СДС/ София	Секунди / 4 872
Атанас Минев, НЕЗАВИСИМ, кандидат за районен кмет в Лозенец, София	Секунди / 2 338
ПП „Възраждане“	Секунди / 813
МК ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА-ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ (СПАСИ СОФИЯ)	Секунди / 488
ПП „Има такъв народ“	Секунди / 488
МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ София	Секунди / 488
Местна коалиция ПП „ГЕРБ“ (ПАРТИЯ КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ) Елин Пелин	Секунди / 170
КП „БСП за България“	Секунди / 156
Общо	30 946

Безплатните агитационни форми са обозначени само с надписа „Купуването и продаването на гласове е престъпление“. Тематичните акценти са: транспорт и инфраструктура, прозрачност в управлението на общините, екология и чистота, гражданско участие, междупартийни и коалиционни отношения, постигнатото до момента в общините (за агитационните материали на ПП „ГЕРБ“).

Доставчикът е вградил в публикацията едно социологическо проучване излъчено в ефира на „Тази сутрин“ по БТВ, изготвено от „Маркет ЛИНКС“, поръчано и финансирано от "БТВ Медиа Груп" ЕАД. Периодът на проучването е от 11-ти октомври до 15-ти октомври.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	17	128
Безплатни форми	6	44
Общо	23	172

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти	11	30

Доставчикът публикува няколко разяснителни кампании на ЦИК, излъчени в ефира на Нова телевизия и БНТ. На 17-ти октомври вграждат видеоматериал от фейсбук страницата на БНТ - брифинг на ЦИК относно вида на бюлетините, с които гражданите ще гласуват на местния вот. На 22-ри октомври вграждат аудио-визуален материал от VBOX7.com - разяснителна кампания в ефира на „Здравей, България“ по НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, нагледно се показват бюлетините за гласуване и как се упражнява машинен вот. Единственият жестов превод в аудио-визуалните материали се открива в двете предизборни видеа на ПП „ГЕРБ“ в гр. София.

В дните на размисъл, доставчикът не публикува предизборно съдържание. На първия тур качва брифинг на ЦИК относно преустановяването на използването на машините след доклада от ДАНС. На втория тур публикува репортаж на Димитър Патарински, в който репортерът интервюира граждани в гр. София, кого биха подкрепили. Материалът е направен с хумористична нотка, част от интервюираните са от малцинствени групи. В изборните дни публикуват видеоматериали от акта на гласуване на кандидатите за местна власт и депутати, както и материали на ЦИК относно избирателната активност.

ИЗВОДИ:

В публикуваните от „БЛИЦ.БГ“ аудио-визуални материали, свързани с изборната кампания, доминира редакционното съдържание – 75,7%, следвано от безплатната агитация (24,3%), въпреки че не може да се установи от публикуваните данни за реклама, колко от съдържанието е платена агитация и безплатна такава.

Съдържанието е напълно фокусирано към предизборната кампания на ПП „ГЕРБ“. Останалите политически формации присъстват вяло. Доставчикът е публикувал всички предизборни кампании на ПП „ГЕРБ“ от областните градове, включително и няколко репортажа относно кандидата им за кмет на община във Видин и няколко интервюта с кандидата Славчо Атанасов, кандидат за кмет на община Пловдив.

Не са констатирани кандидати, които да са водещи на предавания. Отчита се негативна кампания срещу ПП „Продължаваме Промяната – Демократична България“. Предпочитаните жанрове в кампанията са репортажи. Присъствието на партийния лидер на ПП „ГЕРБ“ е във всеки предизборен репортаж от областните градове. Доставчикът е обособил специална секция под заглавие „ИЗБОРИ“, в която се публикуват всички материали, свързани с темата.

Доминиращите теми в предизборното съдържание в низходящ ред са:

Транспорт и инфраструктура – магистрала, пътица/ Екология; природа, залежи, вода/ Междупартийни и вътрешнопартийни теми; коалиционни отношения/ Честност на изборите, организация, активност/ Бюджет на местната власт, ползване на еврофондове; гражданско участие, отчетност, прозрачност в управлението/ Деца и детски градини; образование, култура/ Здравеопазване, спорт/ Енергетика – дерогацията на Лукойл/ Инфлация, жизнен стандарт/ Войната в Украйна, отношения с Русия, евроатлантическа ориентация/ Бизнес, икономика, туризъм/ Отношения централна – местна власт/ Войната в Израел/ Социални теми – работа, безработица/ Външният дълг; бюджетът; планът за възстановяване/ Борба с престъпността по места, корупция/ Шенген / Етнически мир/ Селско стопанство/ равнопоставеност на жените и мъжете/ скандалът с Руската църква в София / промени в Конституцията на България/ идеологически въпроси / Медии, свобода на слово, фалшиви новини.

DNEVNIK.BG

Дневник (www.dnevnik.bg) е услуга по заявка, вписана в Публичния регистър на Съвета за електронни медии, под редакционната отговорност на Икономедиа АД.

Специализираният мониторинг обхваща публикуването на сайта аудио- и аудио-визуално съдържание свързано с предизборната кампания за провеждане на избори за местна власт. За настоящата кампания на сайта на Дневник е създадена специална секция „Местни избори 2023“, където се публикуват почти всички тематични материали, останалата част от изборното аудио-визуално съдържание се намира в секцията „Видео“.

Наблюдаваното аудио- и аудио-визуално изборно съдържание, представено в медията като журналистическо/редакционно се обособява в следните категории:

- Вградено аудио-визуално съдържание от собствени профили в социални платформи (Facebook, YouTube):
 - Преки предавания на брифинги на ЦИК, пресконференции на Министерство на електронното управление относно казуса с отмяната на машинното гласуване, изявления на политици и представители на изпълнителната власт.
 - Първият дебат между водещите пет кандидата за кмет на София, според социологическите прогнози, организиран от Национален младежки форум, Лига на младите гласоподаватели и Студентски клуб на политолога.
 - Дебат между Васил Терзиев, Антон Хекиярян, Ваня Григорова и Деян Николов относно подобрението на движението в столицата, организиран от Института за пътна безопасност.
 - Клипове показващи нарушения на изборните правила, извършени от членове на секционните избирателни комисии.
 - Епизоди на предаването на ДНЕВНИК „Какво става“, включващи интервюта с Кирил Петков, Никола Минчев, Боряна Димитрова и Геновева Петрова от социологическата агенция "Алфа рисърч", както и с журналисти на ДНЕВНИК И КАПИТАЛ. "Какво става" е видео поредица и аудио подкаст на "Дневник" с водещ Велислава Попова – главен редактор на медията. След излъчването им епизодите на

предаването често се разделят на отделни сегменти, които се използват в последващи публикации на сайта.

- **Аудио подкаст на ДНЕВНИК:**
Хоства се на сайта и повтаря в аудиоформат епизодите на предаването „Какво става“ в тяхната цялост.
- **Вградено аудио-визуално съдържание от други профили в социални платформи:**
 - Директни предавания от официалните профили на политици, партии и ЦИК във Facebook. 98,4 % от времетраенето се формира от преките излъчвания, вградени от профила на Бойко Борисов, на срещи с поддръжници на ПП ГЕРБ из страната.
 - Видео запис на предизборен дебат между Васил Терзиев и Антон Хекиянян, продуциран от „ДАРИК РАДИО“ и вграден от канала на радиото в YouTube.
 - Предизборни клипове на кандидати, вградени от Facebook, YouTube и TikTok, публикувани в регулярно обновяваната хумористична статия на Дневник: „Кампанията за местните избори: политиците в търсене на избиратели“.
- **Вградено аудио-визуално съдържание от линейни програми:**
Части от предизборни дебати и интервюта с кандидати и експерти, от предаванията "ДЕНЯТ с В. Дремджиев" на TV 1, „Събуди се“, „Здравей, България“ и „Новините на NOVA“ на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, „Твоят ден“ на NOVA NEWS, „Лице в лице“ и „Тази Сутрин“ на БТВ.
- **Вградено аудио-визуално съдържание, продукция на други нелинейни медии:**
 - Репортаж за изборни манипулации в село Драгойново, община Първомай, вграден от сайта на „Свободна Европа“.
 - Интервю със журналиста Петко Георгиев на сайта „СЕГА“ (www.segabg.com).

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
Вградено аудио-визуално съдържание от собствени профили в социални платформи	60796 сек.
Вградено аудио-визуално съдържание от други профили в социални платформи	31686 сек.
Вградено аудио-визуално съдържание от линейни програми	28150 сек.
Аудио подкаст „Какво става“	13151 сек.
Вградено аудио-визуално съдържание от други нелинейни медии	1118 сек.
ОБЩО	134 901 сек.

Присъствието на политически субекти в редакционното съдържание се разпределя както следва:

ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ в секунди низходящ ред
ПП ГЕРБ	21529
МК ГЕРБ /СДС/ - София	13193
МК ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА- ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ (СПАСИ СОФИЯ)	11302
КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	9360

МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ – София	6958
ПП „Възраждане“	3733
МК КОД (ДДД-ДЗ, БДФ)	2500
КП „БСП за България“	2095
ПП „Има такъв народ“	1865
Инициативен комитет за издигане кандидатурата на Димитър Георгиев Найденов - Бургас	445
ПП „Средна европейска класа“	445
Инициативен комитет за издигане кандидатурата на Атанас Станкев Камбитов - Благоевград	399
Инициативен комитет за издигане кандидатурата на Николай Христов Шушков - Благоевград	399
Инициативен комитет за издигане кандидатурата на Илко Стоянов Стоянов - Благоевград	399
ПП „Движение за права и свободи“	157
ПП „Справедлива България обединени родолюбци“ – „СБОР“	26
ОБЩО:	74805 сек.

В редакционното съдържание влизат пет видеоинтервюта, налични и в аудиоформат – подкаст, продуцирани от медията (след излъчването им видеоепизодите в най-честия случай се разделят на отделни сегменти, които се използват в последващи публикации на сайта):

Епизод 26.10. – гост Боряна Димитрова от Алфа Рисърч с коментар върху проучването на агенцията за изборните нагласи в София, водещ Велислава Попова – главен редактор на медията.

Еп. 27.10. с гост Никола Минчев, водещ – Лора Филева. Частта от разговора относима към наблюдението е за влиянието на местните избори върху стабилността на правителството.

Еп. 30.10. – разговор с журналистите от ДНЕВНИК и Капитал Велислава Попова, Алексей Лазаров, Златина Захаријева, Огнян Григоров, Спас Спасов, Лора Филева, които анализират общите резултати от изборите на 29 октомври, както и конкретните данни за Пловдив, Варна и София. Водещ - Велислава Попова.

Еп. 31.10. – I-ва част: Геновева Петрова, управител на Алфа Рисърч – за казуса с отмяната на машинното гласуване, отношенията ГЕРБ – ПП и прогноза за предстоящия балотаж в София. II-ра част: журналистът от „Капитал“ Полина Паунова с анализ на изборните резултати и междупартийните отношения. Водещ - Велислава Попова.

Еп. 3.11. – гост Кирил Петков, водещ – репортерът на „Дневник“ Златина Захаријева. Включенията в доклада обем от разискваните теми се отнася за резултатите от изборите, коалиционните отношения, казуса с машините.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	19	101
Общо	19	101

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти	32	40

„Икономедиа АД“ нямат собствено поръчани социологически изследвания. В хода на кампанията, като част от материалите, вградени от линейни програми, са излъчени данните от две проучвания на Маркет Линкс, финансирани от БТВ. На 26.10 в предаването на Дневник „Какво става“ Боряна Димитрова от Алфа Рисърч представя данни от изследване на агенцията, също финансирано от БТВ. Всички социологически изследвания са изнесени при спазване на изискванията на Изборния кодекс.

В деня за размисъл на 28.10. са публикувани пресконференции на ЦИК и на министър-председателя Николай Денков, свързани с казуса с отмяната на машинното гласуване, както и видео от протеста в София с арестуването на Георги Георгиев от Гражданско движение „БОЕЦ“. В изборния ден са предадени моменти от гласуването на политически лидери и кандидати, изявление на говорителя на Централната изборителна комисия Росица Матева, а след 20:00 ч. – брифинги на Васил Терзиев, Ваня Григорова и Корнелия Нинова.

В деня за размисъл на 04.11. е публикуван един материал от предаването „Събуди се“ на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ – интервю с директорът на "Прозрачност без граници" Калин Славов относно наказателната отговорност, която носят членовете на секционните изборителни комисии. На 05.11. са излъчени гласувания и послания на кандидати, участващи в балотажа, а след края на изборния ден – първи коментари от Ваня Григорова и Корнелия Нинова.

ИЗВОДИ:

Почти половината (47,5%) от свързаните с наблюдението материали са публикувани в седмицата между първи и втори тур, като най-силни акценти в тях са казусът с машинния вот и противоборството между Васил Терзиев и Ваня Григорова.

Доминиращите с голям превес теми в цялото наблюдавано съдържание са:

1. Организация на изборите, активност и нарушения;
2. Междупартийни и вътрешнопартийни теми, коалиционни отношения;
3. Транспорт и инфраструктура – пътища, комунални услуги.

Най-голям обем от наблюдаваното изборно съдържание в ДНЕВНИК заемат интервютата, следвани от репортажния жанр и дискусиите. Водещите на предавания осъществяват събеседването с гостите, следвайки журналистическата етика. Не са констатирани кандидати за депутати, които да са водещи на предавания.

За разлика от всички предишни наблюдавани кампании, в сегашната ДНЕВНИК не продуцира изборни студии.

Доставчикът няма собствена разяснителна кампания относно гласуването, публикувани са 4 клипа на ЦИК за упражняването на вот с машини и с хартиена бюлетина и едно видео на Министерство на труда и социалната политика (МТСП) относно гласуването на избиратели с увреждания.

Жестов превод присъства в общ обем от 195 сек. при някои клипове публикувани в статията „Кампанията за местните избори: политиките в търсене на избиратели“, както и в съдържанието с разяснителна кампания на ЦИК и МТСП.

Младежите и малцинствата не са представени активно в материалите.

В съдържанието отново има значително преимущество на мъже над жени кандидати и политици. Най-продължително присъствие в наблюдаваното аудио- и аудио- визуално съдържание има Бойко Борисов (14558 сек.), следван от Антон Хекимян (13193 сек.) и Васил Терзиев (10217 сек.). Разпределението на половете е по-равнопоставено при участието на експерти.

В публикациите на Дневник не е отчетена реч на омразата.

GOSPODARI.COM

„Глобал Уеб“ ООД е дружество, вписано в Публичния регистър на Съвета за електронни медии като доставчик на нелинейна услуга (услуга по заявка), достъпна на адрес www.gospodari.com.

Специализираният мониторинг обхваща публикуваното на сайта аудио- и аудио-визуално съдържание, свързано с предизборната кампания за местни избори.

Доставчикът е публикувал изцяло редакционно съдържание за изборите, не е обявил сключени договори за политическа агитация. Повечето аудио-визуални материали са взети от линейни и нелинейни медии и се хостват на сайта на gospodari.com, а не са вградени. Качили са и няколко собствени репортажа свързани с изборите, както и част от предаването им „Господари на Уеба“ е посветено на предизборната кампания за местни избори. Не липсват и хумористични видеа относно кампаниите на кандидатите за общински съветници и кметове в страната.

Наблюдаваното редакционно съдържание се обособява в осем категории:

1. Обобщен репортаж на седмицата;
2. Хумористични клипове, относно изборите и кандидатите;
3. Видеоклипове с фонова музика и снимков материал на слайдшоу;
4. Аудио-визуални материали от линейни и нелинейни медии; БТА;
5. "Господари на уеба";
6. Аудио-визуални материали от социални мрежи;
7. Репортаж; Коментарът на "Господарите";
8. Аудио или аудио-визуални материали на граждани или граждански сдружения.

Медията използва материали от НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, БТВ, БНТ, БТА, ДАРИК РАДИО, NOVA NEWS, телевизия ЕВРОКОМ, социални мрежи (ТикТок, Фейсбук), novini.bg, ДНЕВНИК, ютуб, както и аудио-визуални материали от камерите на различни изборни секции. Публикуват и видеоклип направен по поръчка на Razbiram.bg (инициатива за гражданско образование на дигиталните млади българи) относно изборите и важноста да се гласува.

Доминиращите теми в редакционното съдържание са:

1. Честност на изборите, организация, активност, купен вот, сигнали;
2. Междупартийни и вътрешнопартийни теми; коалиционни отношения;
3. Борба с престъпността по места; корупция; човешки права, демокрация, гражданско участие;
4. Войната в Украйна, отношения с Русия, евроатлантическа ориентация;
5. Транспорт и инфраструктура – магистрала, пътища;
6. Свобода на слово, фалшиви новини;
7. Деца и детски градини; туризъм; бюджет на местната власт;
8. Социални теми – работа, безработица, заплати, жизнен стандарт;
9. Отношения централна – местна власти; здравеопазване; енергетика; образование, култура;
10. Скандалът с Руската църква в София.

Експерти, които взимат участие в наблюдаваните аудио-визуални материали: Марио Русинов - "Обединение за честни избори", Красимир Симонски - бивш председател на държавна агенция Електронно управление, Елена Дариева - социолог, Светла Енчева - социолог, Камен Алипиев – журналист, доц. Иван Иванов – психолог.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
Обобщен репортаж на седмицата	107 сек.
Хумористични клипове, относно изборите и кандидатите	1913 сек.
Видеоклипове с фонова музика	322 сек.
Аудио-визуални материали от линейни и нелинейни медии; БТА	29616 сек.

"Господари на уеба" Аудио-визуални материали от социални мрежи. Репортаж; Коментарът на "Господарите" Аудио или аудио-визуални материали на граждани или граждански сдружения. ОБЩО	1987 сек.
	8499 сек.
	5482 сек.
	695 сек.
	48621 сек.

ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ в секунди
Местна коалиция ГЕРБ /СДС/, София	4016
МК ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА- ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ(СПАСИ СОФИЯ)	3820
КП „Продължаваме промяната – Демократична България“	3020
МК “Български гласъ”, Червен бряг	1006
ПП ГЕРБ	866
МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ (коалиция „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“, КП „ЛЕВИЦАТА!“, КП „НЕУТРАЛНА БЪЛГАРИЯ“, КП „АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ“, ПП „АТАКА“) София	792
ПП „Бъдеще за родината“	468
МК "БСП за България, партия МИР и Български гласъ"с. Зидарово, Созопол	441
ПП „Възраждане“	441
КП „БСП за България“	339
Независим	224
ПП „Движение за права и свободи“	186
ПП „Има такъв народ“	50
КП „Граждани за общината“	39
ОБЩО:	15708

Първият по време предизборен дебат между Антон Хекимян и Васил Терзиев в ефира на ДАРИК РАДИО с водещ Константин Вълков е пуснат на живо (стриймिंग) в сайта на gospodari.com. Дебатът е в петнайсет рунда с продължителност час и трийсет и осем минути, по три минути на кандидат за отговор. Темите, които разискват са: обществен ред; велоалеи, транспорт и паркиране; училища, образование, детски градини; хармонична градска среда, чистота; спорт; здравеопазване; екология, туризъм, бездомни кучета; култура; приоритети, проекти, цифровизация на общината; корупция; визия за развитие на крайните квартали; лидерство, опит; лични качества; наследство и бъдеще на гр. София; Топлофикация; ремонтът на ул. „Шишман“. Водещият не пропуска да зададе и въпрос относно БТВ на Хекимян и въпрос за Държавна сигурност на Терзиев. Дебатът протича методично, без напрежение между кандидатите с отлична култура на събеседване и уважение към опонента.

Медията качва множество репортажи за изборни нарушения и разследвания на журналистката Виктория Симеонова относно политически фигури и кандидати за кметове със съмнително поведение и криминално досие. Разпространени са аудиозаписи с кандидати, в които се говори за купуване на гласове.

Доставчикът публикува интервю с бивш член на партия „Възраждане“, който разкрива подробности от „кухнята“: Анализ на структурата на "Възраждане"; Поведението на Костадинов като

лидер и финансови въпроси в партията. Друго интервю, което е качено в сайта, е от предаването "Денят с Веселин Дремджиев" по телевизия ЕВРОКОМ с гост в студиото Джуди Халваджиян. Продуцентът говори за активността на гражданите и колко е важно да се гласува, за да има промяна.

В предаването „Господари на уеба“ има рубрика „Топ 10 нелепи кандидати за местна власт“ (общински съветници, кметове) както и материал с гафовете в предизборните кампании на кандидати.

В репортажите са обърнали и внимание на ромското население от кв. Факултета в гр. София. Провеждат интервю с местните жители в деня на изборите на тема: „За какво гласуваме днес?; Ще гласувате ли?“. В друг материал са монтирани изказвания на роми относно минали избори.

Множество са монтирани хумористични аудио-визуални материали с депутати, кандидати за местна власт, отмяната на машинния вот на първия тур, изборни нарушения на първия тур заснети от камерите на изборните секции.

На 3-ти ноември в услугата се публикува и аудио-визуален материал от ДАРИК РАДИО, предаването „Кой говори?“ с водещ Георги Донков. Гости в студиото са: Елена Дариева - социолог, Светла Енчева - социолог, Камен Алипиев – журналист, доц. Иван Иванов – психолог. Дискусията е на тема провешите се избори на 29-ти и изборните нарушения. Журналистът Камен Алипиев смята, че у нас трябва да функционира професионална изборна администрация, защото „когато имаш хора, които се занимават само с това, би трябвало да знаеш, че те имат експертизата да се занимават с това и че ще са независими.“ Социологът Елена Дариева също смята, че трябва да имаме постоянна и професионална изборна администрация. Тя отбеляза тоталната липса на подготовка от страна на секционните избирателни комисии и членовете „в съчетание с войнстваща арогантност и глупост, защото действията се извършват пред камери все пак“. Изказва се и мнение, че издигането на Хекимян е нанесло щети на журналистическата гилдия, но благодарение на случилото се, медиите са се "отпушили".

Медията няма публикувани социологически проучвания.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	9	41
Редакционно съдържание – участие на експерти	2	6
Общо	11	47

Медията качва няколко видеоклипа от брифинги на ЦИК относно изборите (гласуване по настоящ адрес, видовете бюлетини, машинно гласуване). Първият е публикуван на 10-ти октомври. Разпространява се и материал на БТВ, който показва, че в гр. Бургас улесняват гласуването за незрящите. До всяка приспособена секция в града поставят "брайлово табло". Няколко брифинга на ЦИК в деня на втория тур за преустановеното машинно гласуване на 47 машини поради неизправност, както и за избирателната активност.

Източниците, които медията използва за разяснителната кампания са „Дневник“, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, БТВ. Жестов превод се наблюдава само в използваните аудио-визуални материали от БНТ. В изборните дни се качват видеоматериали от момента на гласуване на кандидатите. Всеки един от тях подканва с думи гражданите да гласуват.

Gospodari.com публикуват видеоматериал на певицата Роксана, представителка на ромската общност, която се обръща към малцинствените групи с призив да не продават гласовете си и да гласуват по съвест.

ИЗВОДИ:

Доставчикът „Глобал Уеб“ ООД още в първия ден на предизборната кампания качва в Gospodari.com аудио-визуално съдържание със заглавие „Откриха телефонна линия и имейл за сигнали

за изборни нарушения“, под който обявяват телефон и имейл за сигнали на граждани относно нарушения по време на изборите. Към публикацията добавят и своите контакти (gospodari.com), на които също ще приемат сигнали за нарушения.

Медията публикува само редакционно съдържание. Аудио-визуалните материали в по-голямата си част са с тематика, насочена към честността на изборите и нарушения в предизборната кампания. Публикуват всички материали, излъчени от други медии, отразяващи порочни практики и злоупотреби по време на изборите. Обръщат особено внимание на отмяната на машинния вот на първия тур, качват брифингите на ЦИК и Министерството на електронното управление и връщат лентата назад с материала на Барекон в TV7 относно „Костинбродската афера“. Обръщат и внимание на ромското население с репортажа, който правят в изборния ден от кв. Факултета в гр. София.

Медията не изневерява на стила си и наред с разследващите си журналистически репортажи, публикува и хумористични видеоматериали относно кандидатите за местна власт.

NOVINI.BG/VIDEO

Реализирано е специализирано наблюдение за местни избори 2023 г. на аудио-визуалното съдържание <https://novini.bg/video> в нелинейна услуга /видео по заявка/, предоставяна от доставчика Голф България ЕООД. Периодът за наблюдение е от 29.09.2023 г. до 29.10.2023 г. /изборен ден/ и от 30.10.2023 г. до 05.11.2023 г. /балотаж/.

Предизборната кампания е отразена във собствени видеоматериали и видеоматериали от други медии /БТВ, БНТ, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ И NOVA NEWS/, чрез репортажи и едно интервю, като съдържанието е редакционно и платено агитационно.

Редакционно съдържание се съдържа във „видео от БТВ“, „видео от БНТ“, „видео от НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ“, „видео от NOVA NEWS“ и „собствено видео“, а платено съдържание се съдържа в „собствено видео“.

На интернет страницата www.novini.bg в рамките на наблюдавания период са обявявани договори за предоставяне на платени услуги, свързани с предизборната кампания.

НЕЛИНЕЙНА УСЛУГА / https://novini.bg/video / Голф България ЕООД		
ПП Продължаваме промяната	Платена форма	Сума / 27 800 лв. с ддс
ПП Справедлива България обединени родолюбци СБОР	Платена форма	Сума /19 200 лв. с ддс
ПП ГЕРБ	Платена форма	Сума / 2400 лв. с ддс
Общо в лева		Сума / 49 400 с ддс

Доминиращите теми са свързани със свършеното по райони от ПП ГЕРБ /пътища, магистрали, саниране на сгради, изграждане на спортни съоръжения/ до настоящите местни избори; с обещания за инфраструктурни и инвестиционни промени; с посочване на нередности допуснати от досегашната местна управа.

Експертите са: проф. Михаил Константинов, бивш заместник-председател на [ЦИК](#), бивш председател на Съвета на директорите на [Информационно обслужване АД](#); Юлий Павлов /социолог/; Димитър Ганев /политолог/ и Андрей Райчев /социолог/; доц. Наталия Киселова /преподавател по Конституционно право в СУ/; Светослав Малинов /политолог/; Първан Симеонов /социолог/.

За периода на наблюдение не е констатирано наличието на материали от социалните мрежи.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
Собствено видео	12750
Видео от БТВ	1729

ВИДЕО ОТ НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ	706
ВИДЕО ОТ БНТ	482
ВИДЕО ОТ NOVA NEWS	88
ОБЩО	15755 сек.

ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ в секунди
ПП ГЕРБ	2100
КП БСП за България	920
ПП Продължаваме промяната	877
ПП Спаси София	753
ПП ИТН	425
МК ГЕРБ/СДС - София /Хекиян/	303
ПП Възраждане	60
ПП „Консервативно обединение на десницата“ - КОД	60
ОБЩО:	5498

Платеното агитационно съдържание /придружено с необходимите реквизити/ в излъчваните видеа за наблюдавания период е представено чрез репортажи и едно интервю.

Платени форми – репортажи/хроники	
ПП ГЕРБ	Секунди / 27283
МК ГЕРБ/СДС София /Хекиян/	Секунди / 19241
ПП Спаси София	Секунди / 7129
Общо	53653

Платени форми – интервюта /дискусии	
ПП Партия на зелените	Секунди / 1685
общо	1685

ПЛАТЕНИ ФОРМИ – ОБЩО ВСИЧКИ ФОРМИ В СЕКУНДИ	
ПП ГЕРБ	Секунди / 27283
МК ГЕРБ/СДС София /Хекиян/	Секунди / 19241
ПП Спаси София	Секунди / 7129
ПП Партия на зелените	Секунди / 1685
Общо	55338

При представянето си отделните кандидати в София – Антон Хекиян и Васил Терзиев /кандидати за кмет на столицата/ обещаваат инфраструктурни промени, инвестиции и развитие /просперитет/, единият с визията за продължаване на вече започнатото, а другият с визията за промяна.

Бойко Борисов /лидер на ПП ГЕРБ/ води предизборната кампания в отделните региони из страната. Акцентите са инфраструктурните подобрения по време на управлението на партията /пътища, магистрали, саниране на сгради/, икономически просперитет /бюджет в излишък/, спряната миграция, ниската инфлация.

Красимир Стойчев /кандидат за кмет на столицата, издигнат от Партия на зелените и гражданска платформа „Власт в хората“/ в интервю за сайта www.novini.bg споделя своите възгледи за това как трябва Столична община да поощрява връщаната субкултура, като музиканти, малки театри, които да носят духа на града, наред с инфраструктурното развитие и социалната политика. Подчертава, че е привърженик на идеята София да си има своя здравна каса.

За периода на наблюдение БЕЗПЛАТНО АГИТАЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ (обозначено с „купуването и продаването...“) не присъства в излъчените видеоматериали.

Доставчикът на нелинейната услуга няма собствено поръчани социологически изследвания. Показани са социологическите проучвания на Центъра за анализ и маркетинг от 5.10. и 25.10.2023 г.

Дата	Социологическа агенция	Поръчал, финансира	Период на проучването
05.10.	Център за анализи и маркетинг	собствени средства	30.09. - 03.10.2023 г.
25.10.	Център за анализ и маркетинг	собствени средства	19.10. - 23.10.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	16	32
Платени форми	0	63
Безплатни форми	0	0
Общо	16	95

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти	1	7

Разяснителна кампания, както и жестов превод липсват. В дните на размисъл и избори, плюс балотажа, не са разпространявани материали свързани с местните избори .

ИЗВОДИ:

Видеоматериалите с предизборната, излъчени на <https://novini.bg/video>, могат да предизвикат мисълта, че кампанията се води от двама, трима кандидати за кмет на София и един за останалите райони в страната. Осезаемо е присъствието на ПП ГЕРБ, следвана от ПП ПП. Усещането за постоянно съперничество и себедоказване между двата политически субекта е видно.

Доминиращото съдържание е агитационното за сметка на редакционното, а бесплатно агитационното – липсва.

Основните теми са за свършеното по райони от ГЕРБ /пътища, магистрали, саниране на сгради, изграждане на спортни съоръжения/ до настоящите местни избори; обещания за инфраструктурни и инвестиционни промени и посочване на нередности, допуснати от досегашната местна управа.

Липсва разяснителна кампания от страна на доставчика на медийната услуга и разяснителни материали на ЦИК.

Жестов превод за тази кампания също липсва.

В края на кампанията, непосредствено преди излъчването на платените агитационни материали, се появява политическа реклама за отделен кандидат, но без необходимите реквизити /купуването и продаването на гласове е престъпление/, за което е изпратен сигнал до ЦИК.

PIK.BG

Отразяването на предизборната кампания за местните избори на 29 октомври 2023 г. е с изключително силно информационно присъствие в сайта pik.bg, поддържан от „ПИК НЮЗ“ ЕООД. Скандалите, съпътстващи кампанията, и най-вече решението на ЦИК да отмени машинния вот в навечерието на изборите след доклад на ДАНС за съмнения за опорочаване на процеса на удостоверяване съответствието на машинните устройства, намират отражение във видеата, качвани на сайта.

Повечето от експертите, канени за интервюта в сайта, както и самите журналисти от ПИК изразяват сериозни съмнения и притеснения относно сигурността на отчитането на вота на избирателите с помощта на машинните устройства, като изтъкват, че традиционният хартиен вот, разпространен в цяла Европа, е по-сигурен и надежден.

Предавания с водещи, които са и кандидати за кметове, не са отчетени на сайта.

В хода на предизборната кампания журналисти и водещи от ПИК, както и голяма част от интервюираните от тях експерти, не крият своето силно критично отношение към политиката, провеждана от отделни министри, излъчени от ПП-ДБ. Кандидатът за кмет на София Васил Терзиев, издигнат от Местна коалиция "Продължаваме промяната-Демократична България", "Спаси София", също е обект на критики във видеа, качвани на сайта, като упреците по негов адрес са най-вече заради обвързаността на негови близки с бившата Държавна сигурност. Сред често дискутираните теми е и как евентуално ще се отразят резултатите от местния вот върху т.нар. „сглобка“ и дали ще има промени в изпълнителната власт след балотажите.

Предавания с водещи, които са и кандидати за кметове или общински съветници, не са установени.

Информацията за сключени договори за медийно отразяване /рекламно-информационно обслужване/ на сайта на доставчика rik.bg липсва по време на цялата предизборна кампания. Договорите са качени на сайта rik.bg едва след официалния край на предизборната кампания – 27 октомври 2023 г.

В обявените на сайта rik.bg, поддържан от „ПИК НЮЗ“ ЕООД, договори с политически субекти във връзка с предизборната кампания, са включени и два договора за рекламно-информационно обслужване с медийната агенция „Аргент-2002“ ООД, но от публикуваната информация не става ясно предоставените средства за кампанията на кой точно политически субект всъщност са предназначени.

РИК.ВГ - доставчик Пик Нюз ЕООД суми в лева с ДДС	
ПП ГЕРБ	47 833.31
„АРГЕНТ-2002“ ООД	12 960
ВМРО-БНД	9 600
Местна коалиция „БСП за България“	6 000
ПП „Български възход“	4 800
Общо в лева	81 193

***Забележка:** „Аргент-2002“ ООД, включена в горната таблица, не е политически субект, а е медийна агенция*

Сайтът предлага на потребителите в хода на кампанията сериозен обем видеоматериали като РЕДАКЦИОННО/журналистическо съдържание за изборите.

Редакционно съдържание за изборите присъства на сайта в предаванията „ПИК ТВ“, „България днес“ и „Видеовръзка с Цветан Фиков“.

Сред доминиращите теми на кампанията във видеата с предизборно съдържание на сайта е състоянието на инфраструктурата в градовете – магистрала, пътища, продължаване на изграждането на столичния метрополитен, поддръжка на уличната мрежа, тротоарите и зелените площи и паркове, комунални услуги, решаване на проблема с липсата на места в детските градини, честност на изборите – организация, очаквана избирателна активност, отношения на централна – местна власт, бюджетите на местните власти – ползване и усвояване на еврофондове, енергетика, в това число и казусът с „Лукойл“ и дали да се отмени т. нар. дерогация, която така и не доведе до по-ниски цени на горивата у нас, а също и темата за междупартийните и коалиционните отношения в управляващото мнозинство. Темата за отношенията с Русия и за евроатлантическата ориентация на страната ни също присъства в предизборното съдържание. Сред засегнатите теми в предизборното съдържание са и идеологически въпроси – либерализъм, консерватизъм, както и доколко силно още е влиянието на структури на бившата Държавна сигурност в обществения ни живот след три десетилетия демократичен преход, и др.

Кандидатът за кмет на София Антон Хекиярян, издигнат от Местна коалиция ГЕРБ /СДС/, в медийните си изяви, отразени на сайта, обещава да надгражда постигнатото в столицата, а за свои приоритети той определя строеж на детски градини, изграждане на нови велоалеи, разкриване и на нови паркове, рязко подобряване на градския транспорт и на чистотата в града, продължаване на финансирането на софийското метро и работа по неговото удължаване с още 10 км.

От качените на сайта видеа с предизборно съдържание е ясно, че водещата тема в медийните изяви на лидера на ПП ГЕРБ Бойко Борисов, както и на депутатите от ГЕРБ-СДС Делян Добрев и Тома Биков в страната в дните на кампанията е изключително острата критика по адрес на управляващите през последните 3 години. Политиците от ГЕРБ изтъкват, че правителствата през последните 3 години са спрели изграждането на автомагистрала „Хемус“, с което са обрекли Северна България на липса на перспектива, на бавен икономически растеж и на ниски доходи на населението. Те подлагат на остра критика и финансовата политика на правителството на Н. Денков, особено относно събирането на данъци.

Сред експертите, канени най-често за интервюта в хода на предизборната кампания, са проф. Антоанета Христова - политически психолог, Цветанка Андреева - политолог, Стефан Ташев – журналист, Александър Симов - журналист и анализатор, Николай Барекос – журналист и анализатор, Кристиан Коев - музикант и политически анализатор, Виктор Димчев – продуцент и журналист, Нидал Алгафари – политически пиар, и др.

Социалните мрежи редовно се използват като източник за информация, като в редакционното съдържание в хода на предизборната кампания за местните избори на 29 октомври 2023 г. на сайта pik.bg се качват видеа от фейсбук, като преобладават видеоматериали от официалния фейсбук профил на лидера на ПП ГЕРБ Бойко Борисов от повечето негови предизборни срещи със симпатизанти и обиколки в страната, в това число и в дните преди балотажите.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
ПИК ТВ	75 822 сек.
България днес	210 сек.
Видеовръзка с Цветан Фиков	18 265 сек.
ОБЩО	94 297 сек.

ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ в секунди
ГЕРБ-СДС	50 605 сек.
МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ (коалиция „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“, КП „ЛЕВИЦАТА!“, КП „НЕУТРАЛНА БЪЛГАРИЯ“, КП „АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ“, ПП „АТАКА“) /ОИК-София-столица/	4 320 сек.
Местна коалиция ГЕРБ /СДС/ София	2275 сек.
ПП ВМРО-БНД	1 860 сек.
КП „Съединени за Пловдив“	1 180 сек.
Местна коалиция „Новото време“ -Пазарджик	1 120 сек.
ПП „Български възход“	720 сек.
КП „БСП за България“	615 сек.
Местна коалиция ГЕРБ /ГЕРБ, СДС, ВМРО–БНД, ЗНС, ДБГ, ДВИЖЕНИЕ ГЕРГЬОВДЕН, Движение Демократично Действие – ДЗ, БЪЛГАРСКИ ГЛАСЪ,	470 сек.

БДС РАДИКАЛИ, ПАРТИЯ КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ, НДСВ, СЪЮЗ НА ПАТРИОТИЧНИТЕ СИЛИ „ЗАЩИТА“, БЪЛГАРИЯ НА РЕГИОНИТЕ/ Кюстендил	
пп дпс	425 сек.
ГЕРБ /СДС/ ОИК – Ловеч	280 сек.
Местна коалиция ПП „ГЕРБ“ (ПАРТИЯ КОНСЕРВАТИВНА БЪЛГАРИЯ) ОИК – Софийска област 210 сек.	
Инициативен комитет за издигане на Илко Стоянов /ОИК-Благоевград/	210 сек.
Димитър Венков Стефанов /Тутракан/	210 сек.
Общо:	64 500 сек.

Наблюдението не установи наличие на ПЛАТЕНА АГИТАЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ, обозначено ясно като платено и придружено с „купуването и продаването...“, в хода на цялата предизборна кампания. До края на последния ден от предизборната кампания – 27 октомври 2023 г., договори не са качени на сайта на доставчика.

В програмата е установено наличие на БЕЗПЛАТНО АГИТАЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ (обозначено с „купуването и продаването...“)

Безплатни агитационни форми – клипове в секунди	
ГЕРБ-СДС	282 сек.
Местна коалиция „БСП за България“	90 сек.
Общо	372 сек.

Безплатни агитационни форми – репортажи/хроники в секунди	
КП "ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА – ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ"	133 сек.
Общо	133 сек.

БЕЗПЛАТНИ АГИТАЦИОННИ ФОРМИ – ОБЩО В СЕКУНДИ		
ГЕРБ-СДС	-	282 сек.
КП "ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ"	-	133 сек.
Местна коалиция „БСП за България“		90
Общо		505 сек.

В тематичните акценти в безплатните форми при участници, издигнати или подкрепяни от ГЕРБ-СДС, преобладават отпратки или напомняния колко много средства са били вложени за развитието на инфраструктурата на общините по време на управлението на правителствата на Бойко Борисов и как в последните години за съжаление почти нищо не се инвестира в тази насока. В безплатните форми на Местна коалиция „БСП за България“ се подчертава, че кандидатът за кмет на столицата Ваня Григорова, издигнат от въпросната коалиция, ще се пребори с корупционните практики, както и с презастрояването, като ще се погрижи за развитието и на крайните градски квартали, които значително изостават в сравнение с централните градски части на столицата.

При безплатните форми присъства „Купуването и продаването на гласове е престъпление“ и „безплатна форма“.

Доставчикът има **собствено поръчано социологическо изследване**, то е осъществено от агенция „Сова Харис“ и е за електоралните нагласи в София. Социологическото изследване е възложено и финансирано от агенция „ПИК“. Резултатите от социологическото изследване са оповестени на 26 октомври 2023 г., според тях кандидатът за кмет на София Васил Терзиев води с 10 пункта. При огласяването на социологическото изследване са спазени изискванията на ИК.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	22	123
Платени форми	0	0
Безплатни форми	2	4
Общо	24	127

Колко са мъжете и жените, представени в качеството им на експерти - коментатори извън листите?

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти	4	19

Разяснителна кампания на ЦИК относно гласуването не е установена, доставчикът няма собствена разяснителна кампания. Голяма част от експертите, интервюирани в хода на кампанията за сайта, изразяват своето притеснение и тревога в сигурността на машинния вот и напомнят, че в Европа той на практика не се използва, а избирателите там изразяват своя вот чрез традиционното хартиено гласуване. Жестов превод на предизборното съдържание не е установен.

В деня на размисъл на сайта rik.bg, поддържан от „ПИК НЮЗ“ ЕООД, не са констатирани нарушения на ИК.

В деня на размисъл – 28 октомври, сайтът предлага на потребителите извънредно предизборно студио с участието на журналистите Соня Колтуклиева и Недялко Недялков. В студиото с изявление се включва Живко Коцев - главен секретар на МВР, който уверява, че след петъчното решение на ЦИК за отмяна на машинния вот машините ще бъдат върнати в склада. В изборното студио в деня за размисъл е излъчен и телефонен разговор с кандидата за кмет на София Ваня Григорова, която отговаря на въпроси по злободневни теми и призовава гласоподавателите в неделния ден да излязат и активно да упражнят избирателното си право.

В изборния ден – 29 октомври 2023 г., доставчикът стартира изборно студио, в което от 12:00 часа през деня журналисти от „ПИК“ и поканени от тях за събеседници експерти, наблюдатели и анализатори коментират хода на изборния ден и скандалите с машинния вот от петъчния ден, като споделят и очакванията си как ще се отразят евентуално резултатите от местния вот на управляващото мнозинство и на правителството, подкрепяно от нар. „сглобка“. Сред коментаторите в студиото на ПИК ТВ в изборния ден са политологът Николай Николов, писателят Александр Урумов, анализаторът Георги Харизанов, журналистът и анализатор Валентин Кардамски, математикът Михаил Константинов, политологът Румяна Коларова, конституционалистът Борислав Цеков, издателят и журналист Петьо Блъсков, продуцентът и политически анализатор Виктор Димчев, журналистът Александър Симов, политическият психолог проф. Антоанета Христова, журналистът и политически анализатор Ивелин Николов, журналистът Николай Бареков, политическият наблюдател Страхил Ангелов, и др.

Във видеа, качени на сайта в изборния ден, се излъчват кадри как гласуват Ваня Григорова, Кирил Петков, както и премиерът Николай Денков.

В хода на изборния ден – 29 октомври, доставчикът не се съобразява с изискванията на разпоредбата на чл. 205, ал. 5 ИК, като периодично и още от обедните часове публикува на интернет страницата rik.bg междинни резултати от проведени екзит пол изследвания. Междинните резултати от въпросните екзит пол изследвания се коментират и в изборното студио на сайта още преди официалното приключване на изборния ден.

В дена на балотажа за кметове на 5 ноември 2023 г. за потребителите на сайта отново стартира специално изборно студио, с начален час от 12:00. В неделния ден в изборното студио на ПИК със свои коментари гостуват редица експерти и анализатори, а сред тях са: социологът Мира Радева, математикът Михаил Константинов, журналистът Александър Симов, конституционалистът Борислав Цеков, политологът доц. Татяна Буруджиева, адвокат Даниел Божилов, продуцентът Виктор Димчев, политическият анализатор Георги Харизанов, социологът Мира Радева, Валентин Кардамски, политическият наблюдател Страхил Ангелов, журналистите Николай Бареков и Ивелин Николов, както и Мирослав Найденов – бивш земеделски министър, и др.

На сайта се качват и видеа, които показват как гласуват кандидатът за кмет на София Ваня Григорова, както и съпредседателят на ПП Кирил Петков и премиерът Николай Денков.

ИЗВОДИ:

Наблюдението констатира, че журналистическото съдържание безспорно доминира над агитационното.

Наблюдението установи, че в качените на сайта видеоматериали са отразени в позитивна светлина позициите и приоритетите най-вече на кандидата за кмет на община София, издигнат от Местна коалиция ГЕРБ /СДС/ Антон Хекимян, както и на кандидатите за кметове в страната, издигнати или подкрепени от ГЕРБ-СДС. Потребителите на сайта имат възможност да видят и видеоматериали с предизборни изяви и позиции на кандидата за кмет на София Карлос Контрера, издигнат от ВМРО-БНД, както и такива предизборни участия и изяви от кампанията и на Ваня Григорова, издигната като кандидат за кмет на столицата от Местна коалиция „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“, а също и на Виолета Комитова, издигната от ПП „Български възход“.

Не са констатирани участия или изяви на регистрирани кандидати за кметове на общини или за общински съветници, които да са и водещи на предавания.

Част от експертите, канени за събеседници в предавания на сайта в дните на кампанията, изразяват учудване от издигането на кандидатурата за кмет на столицата от Местна коалиция ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА - ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ (СПАСИ СОФИЯ) Васил Терзиев най-вече заради роднинските му връзки с хора, били навремето в структурите на бившата Държавна сигурност.

Предпочитаните жанрове в хода на кампанията са интервюта и репортажи.

Присъствието на партийни лидери в предизборната кампания е силно застъпено при ГЕРБ-СДС, както и при ПП „Български възход“.

Елементи на негативна кампания в услугата са отчетени срещу някои водещи политици от ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА - ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ. На сайта в деня на изборите – 29 октомври, както и в деня на балотажа в София – 5 ноември, са качени видеоматериали, в които се вижда как журналисти от ПИК чакат съпредседателя на ПП Кирил Петков пред неговата изборна секция в столицата и му задават крайно провокативни въпросни, на които той по обясними причини не дава и отговори.

Език, демонстриращ явна липса на толерантност спрямо етническите малцинства и хората с нетрадиционна сексуална ориентация в хода на предизборната кампания, са установени при гостуването на издигнатия от ВМРО кандидат за кмет на София Карлос Контрера в студиото на ПИК ТВ на 24 октомври 2023 г., където той отговаря на въпроси на журналистката Соня Колтуклиева. Въпросният видеоматериал е качен на сайта на rik.bg със заглавието: **„Ексклузивно в ПИК ТВ! Карлос Контрера: Да се забрани гей парадът“**. Кандидатът за кмет на София за Карлос Контрера заявява в студиото на ПИК ТВ, че е време да

се вземат мерки срещу горенето на отпадъци и на гуми в т.нар. цигански гета в София, той се обявява и срещу продължаващото незаконно и дори „демонстративно незаконно“, по негови думи, строителство в квартали като „Факултета“, „Филиповци“ и „Христо Ботев“, нещо, което според нямало политическа воля да бъде спряно. В същото това интервю Карлос Контрера изтъква, че във ВМРО „не сме си сменили позицията, че гей парадът, или т.нар. „София прайд“, трябва да бъде забранен“. Карлос Контрера заявява също така, че подкрепя идеята да се забрани занапред и дейността на „розовите“, по негови думи, НПО-та в училищата, тъй като според него всички тези организации се опитват в последните години „да се вклинят“ в общинските учебни заведения в столицата.

Език с елементи на враждебна реч в рамките на предизборната кампания е установен на сайта и по адрес на кандидати за общински съветници в София – като текст и като снимков материал.

Участие на гражданите в предизборните прояви е отчетено във видеата от предизборни срещи на политици от ГЕРБ-СДС при обиколките им в страната.

Не е отчетено силно присъствие на младежи в кампанията.

Като **доминиращи на местните избори теми според видеата, качени на сайта**, са нерешените инфраструктурни проблеми в населените места - поддръжка на улична мрежа, тротоари и паркове, подобряване на чистотата в населените места, решаване на проблема с недостига на места в детските градини в големите градове, отношения между централна и местна власт, както и търсене на причините за ниската избирателна активност на местните избори. Сред често засяганите теми в кампанията е и казусът с „Лукойл“ и дали рафинерията плаща данъците си в пълен размер, както и дали ще оцелее т.нар. „сглобка“ след изборите на 29 октомври и балотажите на 5 ноември 2023 г. В края на кампанията и дните преди балотажа изключително коментирана и обсъждана от експерти и политици се оказва и темата за сигурността при гласуването с машини във връзка с избухналия скандал при удостоверяването на съответствието на машинните устройства, в резултат от който машинният вот на 29 октомври бе отменен с решение на ЦИК. Голяма част от експертите и политиците, интервюирани за сайта, подкрепят връщането на хартията като по сигурен начин за отчитане на вота на избирателите на 29 октомври, тази позиция застъпват и журналисти и водещи от ПИК. Темата за войната в Украйна и за евроатлантическата ориентация на страната ни също присъства в предизборното съдържание.

Основни послания на участниците:

При участия на кандидат-кметове от ВМРО – БНД основните послания са за осигуряване на ред и сигурност в населените места, а за целта се настоява за въвеждане на видеонаблюдение. В посланията на Карлос Контрера се настоява и за административна забрана за провеждане на т.нар. София прайд, както и за ефикасни мерки срещу изцяло незаконното, по негови думи, строителство в т.нар. ромски гета в столицата.

Кандидатът за кмет на София Антон Хекимян, издигнат от Местна коалиция ГЕРБ /СДС/, в медийните си участия определя за свои приоритети откриването на нови детски градини, увеличаване на мрежата от велоалеи, разкриване на нови зелени площи и паркове, както и продължаване на изграждането на софийското метро.

В посланията си към избирателите при изявите си в страната в дните на кампанията лидерът на ПП ГЕРБ Бойко Борисов подлага на остра критика финансовата политика на сегашното правителство, като заявява също така, че управляващите през последните 3 години на практика са „замразили“ изграждането на АМ „Хемус“, с което са стопирали икономическото развитие на Северна България с всички произтичащи от това негативни последици, както и че не са направили почти нищо за общините. Лидерът на ПП ГЕРБ Борисов в посланията си засяга и темата за влиянието на бившата Държавна сигурност в обществения ни живот, като в навечерието на балотажа в София се обръща към гласоподавателите да направят такъв избор, който да е в съответствие с избрания евроатлантически курс на страната ни.

В посланията на кандидата за кмет Ваня Григорова, издигната от Местна коалиция „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“, се изтъква необходимостта бъдещият кмет на столицата да се погрижи и за жителите на

крайните квартали, в които инфраструктурата не е обновявана от десетилетия. В посланията на Ваня Григорова се настоява и за ефективни мерки срещу корупционните практики на общинско ниво.

Наблюдението установи, че сайтът не се съобразява с изискванията на чл. 205, ал. 5 от ИК, която забранява резултати от допитвания до общественото мнение по повод на избори да се огласяват под каквато и да е форма 24 часа преди изборния ден до обявяване края на изборния ден на територията на страната. В тази връзка в Централната избирателна комисия по електронната поща на 5 ноември 2023 г. е изпратен сигнал от Съвета за електронни медии по компетентност с оглед спазването на чл. 205, ал. 5 от Изборния кодекс (ИК), с информация, че на сайта rik.bg, поддържан от „ПИК НЮЗ“ ЕООД, са публикувани резултати от допитване във връзка с изборите за кмет и общински съветници за градовете София, Пловдив и Варна.

SEGABG.COM/VIDEO

Услугата по заявка /видео по поръчка/ под редакционната отговорност на СЕГА ЕАД предоставя достъп на потребителите в избран от тях момент до каталог от предавания. Услугата се осъществява в рамките на интернет сайта <https://www.segabg.com/video>.

Период на наблюдението на услугата по заявка: 29 септември – 05 ноември 2023 г. включително.

Отразяването на предизборната кампания за местните избори на 29 октомври 2023 г. в услугата по заявка /видео по поръчка/ премина спокойно и толерантно, при спазване на професионалните журналистически стандарти. Не е отчетено фокусиране върху скандалите, съпътстващи кампанията. В рамките на предизборната кампания, както и в дните преди балотажа, на сайта на доставчика – <https://www.segabg.com>, са качени общо 9 /девет/ видеа с предизборно съдържание.

Предавания с водещи, които са и кандидати за кметове, не са отчетени на сайта.

Информация за сключени договори за медийно отразяване с политически субекти липсва на сайта на доставчика. Причината е, че доставчикът СЕГА ЕАД е взел решение сайтът [segabg.com](https://www.segabg.com) да функционира и да се развива като „медия без политическа реклама“, като това е ясно е заявено, декларирано и на самия сайт.

Доставчикът предлага на потребителите единствено и само редакционно/журналистическо съдържание за изборите. Собствено организирани дискусии доставчикът не е провеждал, но е качил на сайта си видеоматериал за проведената дискусия между кандидатите за кмет на община София Антон Хекимян от Местна коалиция ГЕРБ /СДС/ и Васил Терзиев, подкрепен от Местна коалиция ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА- ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ(СПАСИ СОФИЯ), водещ на която е журналистът от ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ Константин Вълков.

Интервюта и репортажи са преобладаващите форми за представяне на предизборното съдържание в сайта, отчита наблюдението.

Редакционно съдържание за местните избори на сайта на доставчика под формата на интервюта присъства в предаването „(О)позиция“, водещи на което са журналисти и анализатори от „Сега“. Редакционно съдържание за изборите е отчетено и в рубриката „България“ на сайта на доставчика под формата на репортажи, интервюта и на една проведена дискусия. Достъпът до въпросната рубрика се осъществява чрез следния линк: <https://www.segabg.com/category-bulgaria>

Сред експертите, участващи с коментари и анализи на предизборната кампания в страната и на посланията на отделните участници, са Любомир Аламанов - комуникационен експерт и политически наблюдател, Людмил Илиев - журналист от "Сега", Петьо Цеков - заместник-главен редактор на "Сега", Людмил Илиев - политически анализатор в "Сега", както и Ева-Мария Райкова - журналист от "Сега", и др.

Социалните мрежи често се използват като източник за информация, като в редакционното съдържание в хода на предизборната кампания за местните избори на 29 октомври 2023 г. на сайта на доставчика се качват и видеа от фейсбук, например – видеоматериали от официалния фейсбук профил на лидера на ПП ГЕРБ Бойко Борисов от негови предизборни срещи със симпатизанти и обиколки в страната.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
/О/позиция на "Сега"	3 470 сек.
България	7 115 сек.
ОБЩО	10 585 сек.

ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ в секунди
Местна коалиция ГЕРБ /СДС/	2520 сек.
Местна коалиция ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА- ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ(СПАСИ СОФИЯ)	2520 сек.
ГЕРБ-СДС	1945 сек.
КП „Продължаваме Промяната – Демократична България“	1040 сек
МК „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ (коалиция „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“, КП „ЛЕВИЦАТА!“, КП „НЕУТРАЛНА БЪЛГАРИЯ“, КП „АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ“, ПП „АТАКА“)	130 сек.
ОБЩО:	8 155 сек.

На сайта на доставчика няма качени договори или информация за платени форми, тъй като такива форми липсват. В програмата не е отчетено и безплатно агитационно съдържание, обозначено с „Купуването и продаването на гласове...“.

Сред доминиращите теми в редакционното съдържание - видеата с предизборно съдържание на сайта на доставчика, са транспорт и инфраструктура – магистрали, пътища, продължаване на изграждането на столичния метрополитен, поддръжка на уличната мрежа, тротоарите и зелените площи и паркове, комунални услуги и комуникации, решаването на проблема с липсата на достатъчно места в детските градини в големите градове, честност на изборите – организация, евентуални сигнали за купен вот, избирателна активност, отношения на централна – местна власт, бюджетите на местните власти – ползване и усвояване на еврофондове, енергетика, в това число и казусът с „Лукойл“ – плаща ли рафинерията данъци в пълен размер и дали следва да се отмени т. нар. дерогация, както и междупартийни и коалиционни отношения. Темата за войната в Украйна, за отношенията с Русия и за необходимостта да отстояваме евроатлантическата ориентация на страната ни също присъства в предизборното съдържание. Сред засегнатите теми в предизборното съдържание са и идеологически въпроси – либерализъм, консерватизъм, посткомунизъм, както и налице ли е още влиянието на структури на бившата Държавна сигурност в обществения ни живот след повече от три десетилетия демократичен преход, и др.

При изявите на кандидата за кмет на община София Васил Терзиев, издигнат от Местна коалиция ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА - ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ (СПАСИ СОФИЯ), като теми преобладават обещанията да се сложи веднъж завинаги край на повтарящите се „ремонт на ремонта“ при изпълнението на мащабните инфраструктурни проекти в столицата, като се прокламира и ангажимент за засилен и ефективен контрол върху изпълнителите на конкретните ремонти по инфраструктурата в града.

Кандидатът за кмет на София Антон Хекимян, издигнат от Местна коалиция ГЕРБ /СДС/, очертава в медийните си изяви приоритетите си в сфери като строеж на детски градини, изграждане на велоалеи, разкриване на нови паркове, подобряване на градския транспорт и най-вече на чистотата в града, продължаване на финансирането и работата по изграждането на софийското метро - най-големият транспортен и екологичен проект в столицата, като по думите на Хекимян, за следващите четири години софийското метро може да се удължи с още 10 км.

Водещата тема в медийните изяви на лидера на ПП ГЕРБ Бойко Борисов в страната в дните на предизборната кампания е острата критика по адрес на управляващите през последните 3 години, които, по негови думи, на практика изцяло са спрели, „замразили“ изграждането на автомагистрала „Хемус“, с което на практика са обрекли и цяла Северна България на липса на инвестиции, на бавен икономически растеж и на ниски доходи на населението, което неизбежно засилва и тенденцията за обезлюдяване на цели региони и градове.

Доставчикът няма собствено поръчани социологически изследвания.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	2	5
Общо		

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти	1	4

Разяснителна кампания на ЦИК относно гласуването не е отчетена при наблюдението. Не е отчетено доставчикът да е провел и собствена разяснителна кампания като видео съдържание.

Жестов превод на предизборното съдържание не е отчетен.

В деня на размисъл и в изборния ден, както и в деня на балотажа, на сайта не са качвани актуални видеа, свързани с хода на гласуването. Преди приключването на изборния ден 29 октомври 2023 г., както и в деня на балотажа – 5 ноември 2023 г., не са оповестявани резултати от екзитполове с прогнозни

резултати на отделните кандидати в София и в областни центрове. Не са отчетени нарушения на ИК и на ЗРТ от доставчика в хода на кампанията.

ИЗВОДИ:

В периода на наблюдението на сайта на доставчика доминира журналистическото/редакционно съдържание.

Доставчикът се стреми да спазва принципите на равнопоставеност на участниците в хода на предизборната кампания, като в качените на сайта видеоматериали са отразени позициите и приоритетите както на кандидата за кмет на община София, издигнат от Местна коалиция ГЕРБ /СДС/ Антон Хекимян, така и на кандидата за кмет на Пловдив – Костадин Димитров, подкрепян от ГЕРБ-СДС, но също така и на издигнатия от Местна коалиция ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА - ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ (СПАСИ СОФИЯ) кандидат за кмет на София Васил Терзиев.

Не са констатирани участия или изяви на регистрирани кандидати за кметове на общини или за общински съветници, които да са и водещи на предавания.

Не е отчетена реч на омраза, както и прояви на дискриминация или на враждебен език срещу конкретен кандидат или конкретна партия или коалиция. Не е отчетено и съдържание, което да подбужда към ненавист въз основа на расов, полов, религиозен или национален признак.

До известна степен в негативна светлина в редакционното съдържание е представена кандидатът за кмет на община София Ваня Григорова, издигната от Местна коалиция „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ (коалиция „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“, КП „ЛЕВИЦАТА!“, КП „НЕУТРАЛНА БЪЛГАРИЯ“, КП „АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ“, ПП „АТАКА“). Такъв пример е каченият на 2 ноември 2023 г. видеоматериал с откъс от интервю на Ваня Григорова за НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, където кандидатът за кмет на София г-жа Григорова, подкрепена и от проруски партии, за първи път е „притисната“ от журналисти да обясни ясно в студиото за зрителите отношението си към президента Путин и към Русия. Въпросното видео с откъс от изявата на Ваня Григорова в ефира на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ е качено на сайта на доставчика – <https://www.segabg.com>, със следното заглавие и подзаглавие: „**Ваня Григорова: Де да знам чий е Крим? Левият кандидат-кмет в София обаче обяви, че ще сваля украинското знаме от Столична община**“.

В студиото на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ Ваня Григорова отказва да отговори ясно и категорично на тези въпроси, като заявява, че въпросните партии само я подкрепят, но тя не е член на БСП. Въпросът "Чий е Крим?" ѝ е зададен от водещите на два пъти, а накрая г-жа Григорова отговаря: "Де да знам чий е Крим?! Има война". На въпроса "Путин агресор ли е?", тя казва - "Може ли да не отговарям за Путин?", и изтъква, че иска да е кмет и не е геополитик. <https://www.segabg.com/hot/category-bulgaria/vanya-grigorova-de-da-znam-chiy-e-krim>

В текста към видеото се уточнява също, че сред партиите, които подкрепят Ваня Григорова, освен БСП са и Българска комунистическа партия, Партия на българските комунисти, "Русофили за възраждане на Отечеството" на Николай Малинов, санкциониран по глобалния закон "Магнитски" и обвинен в България в шпионаж в полза на Русия, "Левицата", "Атака" и "Алтернативата на гражданите". Напомня се също, че Григорова отговоря в интервюто единствено за украинското знаме, което се вее на сградата на Столична община, и изтъква, че ако стане кмет, ще го сваля. "*Там трябва да се воят само националното знаме и знамето на София!*", заявява Григорова.

Предпочитаните жанрове в хода на кампанията са интервюта и репортажи. На сайта на доставчика [segabg.com](https://www.segabg.com) е качен видеозапис и на проведената предизборна дискусия между кандидатите за кмет на столицата Антон Хекимян и Васил Терзиев, водещ на която е журналистът от ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ Константин Вълков. Организатор на т.нар. „софийски дебат“ е ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ, а каченото видео на сайта [segabg.com](https://www.segabg.com) е взето от официалния сайт на въпросното радио.

Присъствието на партийни лидери в предизборната кампания е силно застъпено при ГЕРБ-СДС.

Интервюта с граждани в предизборните прояви не са отчетени, липсва и присъствие на младежи.

Осъществено е специализирано наблюдение на отразяването на кампанията за местни избори 2023 г в излъчено видеосъдържание на www.fakti.bg/video, нелинейна услуга /видео по поръчка/ предоставяна от доставчика Резон ООД. Периодът за наблюдение е от 29.09.2023 г. до 29.10.2023 г. /изборен ден/ и от 30.10.2023 г. до 05.11.2023 г. /балотаж/.

Предизборната кампания е отразена в предаването „Разговор – факти“ с Лили Маринкова, собствени видеа и видеа от друг източник /социалната мрежа Фейсбук, официалната страница на Бойко Борисов във Фейсбук и официалната страница на Васил Терзиев във Фейсбук/.

На интернет страницата www.fakti.bg в рамките на наблюдавания период не са обявявани договори за предоставяне на платени или безвъзмездни услуги, свързани с предизборната кампания.

Съдържанието е изцяло редакционно, представено чрез интервюта и репортажи. Интервютата са проведени в студиото на предаването „Разговор – факти“ с Лили Маринкова, а репортажите са от излъчените видеа по време на кампанията.

Коментираните теми са в посока на междупартийните взаимоотношения на ниво правителство и до колко тези избори са честни на фона на събитията в страната. Епизодично са обсъдени приходите в бюджета на София, като са сравнени с бюджета на държавата. Изразено е и мнението, че съществува феодализация на управлението в местната власт, особено в малките общини.

Поставен е акцент върху въпроса, че битката за София не е само кой ще бъде кмет и кой ще управлява Столична община, а как ще рефлектира това на национално ниво.

Експертите, вземащи участие в предаването „Разговор – факти“ по покана на водещата Лили Маринкова са: проф. Велислав Минев /бивш министър на културата/; Юлий Павлов /социолог от Център за анализи и маркетинг/; д-р Ваня Нушева /преподавател по "Политическо поведение, изборни системи и изборна администрация" в СУ "Св. Климент Охридски" и програмен директор на Асоциация "Прозрачност без граници"/; Атанас Радев /политолог/; Слави Василев /политически анализатор/; Иво Инджев /политолог/; Арман Бабикиан /политически анализатор/ и адв. Велислав Великов /Правосъдие за всеки/.

Социалната мрежа Фейсбук е използвана епизодично при отразяването на местните избори във видеоматериала за дописването на бюлетини в село Малорад и в изявленията от личните им страници във Фейсбук на Бойко Борисов /лидер на ГЕРБ/ и Васил Терзиев /кандидат за кмет на София, издигнат от ПП Спаси София/.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
Разговор – факти	13162
Официална страница на Б. Борисов във Фейсбук	1480
Собствени видеа	393
Видеа от друг източник / Фейсбук	180
Официална страница на В. Терзиев във Фейсбук	133
ОБЩО	15348 сек.

ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ в секунди
ПП Има такъв народ	1893
ПП ГЕРБ	1480
Земеделски съюз „Александър Стамболийски“	961

ПП Спаси София	133
ОБЩО:	4467

Доставчикът на нелинейната услуга няма собствено поръчани социологически изследвания. Изнесените проучвания за обществените нагласи са придружени със споменаване на социологическата агенция извършила допитването, поръчителя и периода на провеждане.

Дата	Социологическа агенция	Поръчал, финансирал	Период на проучването
05.10.	Център за анализи и маркетинг	със собствени средства	30.09. - 03.10.2023 г.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание	0	5
Платени форми	-	-
Безплатни форми	-	-
Общо	0	5

Колко са мъжете и жените, представени в качеството им на експерти - коментатори извън листите?

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание участие на експерти	- 1	6

Разяснителна кампания, както и жестов превод липсват. В дните на размисъл и избори, плюс балотажа, не са излъчвани материали свързани с местните избори .

ИЗВОДИ:

В наблюдавания предизборен период от 29.09.2023 г. до 29.10.2023 г. /изборен ден/ и от 30.10.2023 г. до 05.11.2023 г. /балотаж/ мониторингът установява, че липсва на предизборен диалог и/или дебат по основните наболели въпроси, вълнуващи гражданите. Зрителят остава с неясна представа за визията и бъдещите действия на отделните претенденти, защото превес има присъствието на експерти. Те от своя страна изказват предположения и догадки по отношение на това как ще се отрази конфигурацията в общините на некоалиционното централно управление.

Доминиращите теми са в посока на междупартийните взаимоотношения на ниво правителство и до колко тези избори ще са честни и са честни на фона на събитията в страната. Поставен е въпросът – Как местните избори в страната и по-специално в София ще рефлектират на национално ниво. Епизодично е говорено за приходите в бюджета на София, феодализацията на управлението в местната власт и ситуацията, в която на първи тур не се гласува с машини, а на втория тур се гласува с машини.

Предизборното съдържание е изцяло безплатно редакционно.

Липсва разяснителна кампания от страна на доставчика Резон ООД.

Не са излъчени разяснителни клипове на ЦИК.

Водещата Лили Маринкова не е кандидат за местна власт.

Не са констатирани нарушения, съгласно изискванията на Закона за радиото и телевизията и Изборния кодекс.

Услугата по заявка под редакционната отговорност на С-ФАКТОРБГ ЕООД предоставя, при поискване от потребителите, достъп до аудио-визуално съдържание (подкаст): коментарно-аналитични материали, интервюта с различни гости по актуални теми и събития от политическия и обществения живот на страната. Достъпът се осъществява на адрес: <https://faktor.bg/>. Услугата по заявка е с дата на стартиране 13.07.2023 г.

Период на наблюдението на услугата по заявка: 29 септември – 05 ноември 2023 г. включително.

Отразяването на предизборната кампания за местните избори на 29 октомври 2023 г. в услугата по заявка /видео по поръчка/ преминава толерантно и без остри нападки, при спазване на етичните и професионални журналистически стандарти. Не е отчетено самоцелно фокусиране върху скандалите, съпътстващи кампанията. В рамките на предизборната кампания, както и в дните преди балотажа, на сайта на доставчика – faktor.bg, са качени общо 7 /седем/ видеа с предизборно съдържание.

Предавания с водещи, които са и кандидати за кметове или общински съветници, не са отчетени на сайта. Журналистът и водещ на предаването „оПозиция“ Горан Благоев, който е и заместник-председател на ПП „Републиканци за България“, официално подаде в ЦИК документите за регистрация за местните избори на 29 октомври на коалиция "Заедно за силна община", включваща ПП "Републиканци за България" и ПП "Зелен съюз". Самият Горан Благоев обаче не е сред регистрираните кандидати за общински съветници на коалиция "Заедно за силна община" в София за местните избори.

Информацията за сключени договори за медийно отразяване /рекламно-информационно обслужване/ на сайта на доставчика е качвана и актуализирана своевременно по време на предизборната кампания.

faktor.bg - доставчик С-ФАКТОРБГ ЕООД	
ПП КОД	3999.60 лв. с ДДС
ДПС	2 400 лв. с ДДС
КП "Заедно за силна община"	1 500 лв. с ДДС
ГЕРБ	1 200 лв. с ДДС
Иван Сотиров - коалиция КОД ("Синя София") кандидат за общински съветник	600 лв. с ДДС
ИК-МИ-43 (няма друго уточнение, но под №43 в ЦИК е вписана ПП „Движение напред България“)	600 лв. с ДДС
Общо в лева	10 299.60 лв. с ДДС

Забележка: Данните, включени в горната таблица за ДПС, са за публикации в рамките на кампанията

Сайтът faktor.bg предлага на потребителите в хода на кампанията видеоматериали само под формата на РЕДАКЦИОННО/журналистическо съдържание за местните избори.

Редакционно съдържание за изборите като видеоматериали присъства на сайта в предаването „оПозиция“ с водещ Горан Благоев. Собствено организирани дискусии доставчикът не е провеждал в рамките на предизборната кампания. Интервюта са единствената форма за представяне на предизборното съдържание в сайта faktor.bg, установи наблюдението.

Сред експертите, участващи с коментари и анализи на предизборната кампания за местните избори в страната и на посланията на отделните участници в нея, както и на очакваната изборителна активност, са доц. Светослав Живков – историк, университетски преподавател и общественик, Калин Манолов – публицист, Веселин Стойнев – публицист и политически анализатор, Пламен Асенов – публицист от Пловдив, Ана-Мария Кръстева – журналист и богослов.

Социалните мрежи и най-вече Фейсбук се използват като източник за информация дотолкова, доколкото експертите и гостите в предаването „Опозиция“, предлагащо един сериозен и задълбочен коментарно-аналитичен поглед към едни от най-важните и актуални теми в страната, обсъждат изявите и изказванията на политици и участници в предизборната кампания за местните избори, в това число и техните изявления и послания, отправени в социалните мрежи.

Наблюдението установи, че като редакционното съдържание в хода на предизборната кампания за местните избори на 29 октомври 2023 г. на сайта на доставчика не се качват видеа от официалните профили във Фейсбук на политици или кандидат-кметове от техните предизборни срещи със симпатизанти и обиколки в страната.

РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ – По ПРЕДАВАНЕ	ОБЕМ В СЕКУНДИ – НИЗХОДЯЩ РЕД
„о/П/озиция“	19 960 сек.
ОБЩО	19 960 сек.

ПОЛИТИЧЕСКИ СУБЕКТИ В РЕДАКЦИОННО СЪДЪРЖАНИЕ	ОБЕМ в секунди
в низходящ ред	
КП „Заедно за силна община“	3 900 сек.
ПП „Обединени земеделци“	2 430 сек.
ОБЩО:	6 330 сек.

В услугата по заявка не е отчетено безплатно агитационно съдържание като видеоматериали, обозначено с „Купуването и продаването на гласове...“.

Не е отчетено и платено агитационно съдържание като видеа на сайта в рамките на кампанията.

Тематични акценти и доминиращи теми в редакционното съдържание:

Сред доминиращите теми на кампанията във видеата с предизборно редакционно съдържание на сайта faktor.bg в първите дни на кампанията са търсенето на причините за протестите на енергетиците в страната, притеснени за работните си места в региона на Стара Загора, Кюстендил и Перник заради „зелената сделка“, както и скандалното затваряне на Руската църква в столицата ни от страна на посолството на Русия. Като една от водещите теми в хода на кампанията се очертава и тази за руските хибридни атаки, както и за продължаващото влияние на Русия в България като цяло. Темата за войната в Украйна и за необходимостта да отстояваме демократичните ценности и евроатлантическата ориентация на страната ни също присъства трайно в предизборното съдържание на сайта. Като изключително важна се очертава и темата за ниската изборителна активност – както в София, така и в страната. Темата за честността на изборите и на свързаната с нея отмяна на машинния вот от ЦИК за изборите на 29 октомври поради съмнения за опорочаване на процедурата по удостоверяването на машините също е сред най-коментираните, като някои експерти /Калин Манолов – б.а./, виждат в скандалната отмяна на машинния вот след доклада на ДАНС дори опит за държавен преврат и настояват в тази връзка и за бърза реформа

в службите. Сред често обсъжданите теми са и отношенията на централна – местна власт, както и междупартийни и коалиционни отношения, в това число и дали може да се очаква преформатиране на управляващото мнозинство след балотажите. Сред засегнатите теми в предизборното редакционно съдържание са и идеологически въпроси – либерализъм, консерватизъм, евроатлантизъм, като част от експертите се отнасят твърде критично към издигането на кандидатурата за кмет на община София Васил Терзиев от Местна коалиция ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА - ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ (СПАСИ СОФИЯ), най-вече заради семейната му обвързаност със структури на бившата Държавна сигурност. Сред обсъжданите теми са и левичарските послания и идеи на кандидата за кмет на община София Ваня Григорова, издигната от Местна коалиция „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ (коалиция „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“, КП „ЛЕВИЦАТА!“, КП „НЕУТРАЛНА БЪЛГАРИЯ“, КП „АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ“, ПП „АТАКА“), за която експерти предричат, че на балотажа вероятно ще бъде подкрепена от симпатизантите на „Възраждане“. Като значима тема се очертават и призивите на експерти, интервюирани за сайта в хода на кампанията, за необходимостта от завръщане към т.нар. политическа нормалност в страната ни, при която лявото отново ще си е ляво, а дясното – ще е дясно, така че избирателите в град като София да не трябва някой ден отново да избират на балотаж между двама леви кандидати. В дните преди балотажа експерти коментират и отпадането на кандидата за кмет на София Антон Хекимян, издигнат от Местна коалиция ГЕРБ /СДС/, като виждат като основна причина за неуспеха му прекалено късното издигане на кандидатурата му. Темата за ролята и влиянието на медиите също присъства в предизборното съдържание, като в седмицата преди балотажа анализатори изтъкват, че според тях причината за сравнително скромното представяне на изборите на 29 октомври на кандидата за кмет на София Вили Лилков, издигнат от Местна коалиция КОД (ДДД-ДЗ, БДФ), е в това, че той е бил на практика поставен в едно „медийно затъмнение“ по време на цялата кампания.

Доставчикът няма собствено поръчани социологически изследвания в рамките на предизборната кампания.

Послания на участници в кампанията:

В хода на кампанията на сайта faktor.bg са качени като видеоматериали интервю с Цветан Цветанов – председател на ПП „Републиканци за България“, както и интервю с изкуствоведа и граждански активист Станка Желева, издигната като кандидат за общински съветник в София от ПП „Обединени земеделци“. След местните избори ще има преструктуриране на политическия живот у нас, а сектор „Сигурност“ не бива да бъде партийно парцелиран, смята Цветанов. В медиите много по-често трябва да се чува и другата гледна точка, твърди също председателят на ПП „Републиканци за България“ Цветан Цветанов. Водещото послание в интервюто на кандидата за общински съветник в София от ПП „Обединени земеделци“ Станка Желева е културата да стане национален приоритет, като тя упреква лидерите на политическите партии, че те изобщо не засягат темата „култура“ в предизборните си изяви в страната. Станка Желева изразява и притеснението си от зачестилите руски хибридни атаки през последните месеци, както и огорчението си от изненадващото затваряне на Руската църква в София по разпореждане на служители от руското посолство, в резултат от което вярващите нямат достъп до храма. Независимите кандидати за кметове на практика са лишени от медийни изяви, твърди също така в интервюто си Станка Желева.

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание участие на кандидати	1	1
Общо	1	1

Вид съдържание	Жени	Мъже
Редакционно съдържание – участие на експерти	1	5

Разяснителна кампания на ЦИК под форма на видеоклипове не е отчетена при наблюдението. Не е отчетено доставчикът да е провеждал и собствена разяснителна кампания като видео съдържание.

Жестов превод на предизборното съдържание на сайта не е отчетен.

В деня на размисъл и в изборния ден, както и в деня на балотажа, на сайта не са качвани актуални видеа, свързани с хода на гласуването. Преди приключването на изборния ден 29 октомври 2023 г., както и в деня на балотажа – 5 ноември 2023 г., не са оповестявани резултати от екзитполове с прогнозни резултати на отделните кандидати в София и в областни центрове в страната.

Не са отчетени нарушения на ИК и на ЗРТ от доставчика в хода на кампанията.

ИЗВОДИ:

В периода на наблюдението на сайта на доставчика има само журналистическото/редакционно съдържание.

В хода на кампанията на сайта са качени като видеоматериали интервю с Цветан Цветанов – председател на ПП „Републиканци за България“, както и интервю с изкуствоведа и граждански активист Станка Желева, издигната като кандидат за общински съветник в София от ПП „Обединени земеделци“.

Не са констатирани участия или изяви на регистрирани кандидати за кметове на общини или за общински съветници, които да са и водещи на предавания.

Не е отчетена реч на омраза или прояви на дискриминация или на враждебен език срещу конкретен кандидат или конкретна партия или коалиция. Не е отчетено и съдържание, което да подбужда към ненавист въз основа на расов, полов, религиозен или национален признак. Липсва и ярко изразена негативна кампания срещу някой конкретен кандидат за кмет или за общински съветник.

От качените на сайта в хода на кампанията видеоматериали с интервюта на политически анализатори и експерти потребителите на услугата по заявка могат да получат една достатъчно ясна представа за основните приоритети, послания и идеи за столицата на кандидата за кмет на община София, издигнат от Местна коалиция ГЕРБ /СДС/ Антон Хекимян, на издигнатия от Местна коалиция ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА - ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ (СПАСИ СОФИЯ) кандидат за кмет Васил Терзиев, на кандидата за кмет Ваня Григорова, издигната от Местна коалиция „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“ (коалиция „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“, КП „ЛЕВИЦАТА!“, КП „НЕУТРАЛНА БЪЛГАРИЯ“, КП „АЛТЕРНАТИВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ“, ПП „АТАКА“), както и на кандидата за кмет и за общински съветник Вили Лилков, издигнат от Местна коалиция КОД (ДДД-ДЗ, БДФ).

Предпочитаните жанрове в хода на кампанията са интервютата.

Присъствие на партийни лидери в предизборната кампания за местните избори е застъпено при ПП „Републиканци за България“.

Интервюта с граждани в предизборни прояви не са отчетени, липсва и присъствие на младежи.

На сайта на доставчика има специално текстово съдържание за изборите.

КОРЕСПОНДЕНЦИЯ С ЦИК

ИЗХОДЯЩО ПИСМО ОТ СЕМ	ПРОГРАМА, УСЛУГА /ДОСТАВЧИК	ОТНОСНО	НОРМА В ИЗБОРНИЯ КОДЕКС
РД-20 31-00-30/ 06.10.2023	Вижън лаб ЕООД/ България 24	На 02.10. е излъчена безплатна форма на агитация без да е обявена информация за сключен договор	чл. 180, ал. 1
РД-20 31-00-31/ 06.10.2023	Фондация Алфа 2018/ АЛФА ТВ/ALFA TV	На 02.10 са излъчени две безплатни форми на агитация: - липсва обозначение „купуването и продаването на гласове е престъпление“; - липсва информация за сключен договор	чл. 183, ал. 2 чл. 180, ал. 1
РД-20 31-00-32/ 06.10.2023 Г.	БНР/ Хоризонт Скат ООД/ Скат	Огласяване/ посочване на резултати от социологическо проучване без да се обявят съответните реквизити: - на 06.10 в Хоризонт - „Преди всички“ - на 05.10. в Скат – „Дискусионно студио“	чл. 205, ал. 1
РД-20 31-00-33/9.10.2023	ДИР.БГ АД/ dir.bg БЛИЦ ЕООД/ blitz.bg	На 05.10 са публикувани платени форми на агитация: - без съобщение, че материалът е платен; - не съдържат и информация, че купуването и продаването на гласове е престъпление; - в агитационно съдържание от 05.10.2023 г. е налично знамето на Република България на 03 и 05.10 са публикувани агитационни материали: - без публикувани договори или информация за договори; съдържат информация, че купуването и продаването на гласове е престъпление	чл. 179 чл. 183, ал.2 чл. 183, ал. 4 чл. 180, ал. 1 и 2; чл. 183, ал.2
РД-20 31-00-34/13.10.2023	Фондация Алфа 2018/ АЛФА ТВ/ALFA TV	На 09.10. е излъчен клип, обозначен „безплатна	чл. 180, ал. 1 и 4

		агитация“ без да е публикувана информация за договор, в т.ч. безвъзмезден	
РД-20 31-00-35/17.10.2023	Инвестор.бг АД/ BULGARIA ON AIR	На 16.10. е излъчено платено интервю, без информация, че купуването и продаването на гласове е престъпление	чл. 183, ал. 2
РД-20 31-00-36/25.10.2023	Голф България ЕООД/ https://novini.bg/video	Публикуване на платена форма на агитация, която не е обозначена с надпис „платена“, както и с „купуването и продаването на гласове е престъпление“	чл. 179 и на чл. 183, ал. 2
РД-20 31-00-37/25.10.2023	Дарик Радио АД/ ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ	Към 25.10.2023 г. на сайта на медията няма информация за сключен договор с ПП „Партия Консервативна България“ за предизборна агитация, вкл. и за кандидата за кмет на Пловдив Руси Чернев (излъчена платена форма на агитация)	чл. 180, ал. 1
РД-20 31-00-38/25.10.2023	Фокус Медия ЕООД/ РАДИО ФОКУС (София)	Няма информация за договор за излъчена форма на агитация за кандидата за кмет на София на МК БСП за България Ваня Григорова.	чл. 180, ал. 1
РД-20 31-00-39/26.10.2023	Фреш Радио Груп ЕООД/ РАДИО МЕЛОДИ	На 25.10 в програма Радио Мелоди е излъчена платена форма на агитация без обозначаване, че е платена	чл. 179
РД-20 31-00-40/26.10.2023	ИА БЛИЦ ЕООД/ blitz.bg	Няма обозначаване „платена“ на публикувана платена форма на агитация за кандидата за кмет на Пловдив и водач на общинска листа от МК КОАЛИЦИЯ СЪЕДИНЕНИ ЗА ПЛОВДИВ Славчо Атанасов.	чл. 179
РД-20 31-00-43/27.10.2023	Уебграунд груп АД/ actualno.com „Студио актуално“	Няма обозначаване „платена“ на публикувана платена форма на агитация за кандидата за районен кмет на район „Надежда“ в София Румен Димитров от МК „Обединени за София“.	чл. 179
РД-20 31-00-44/27.10.2023	ПИК НЮЗ ЕООД/ Pik.bg (не е в АВМУ)	Няма информация за договор за публикуване на агитационен клип за кандидата за кмет на Хасково Станислав Дечев от ПП ГЕРБ	чл. 180, ал. 1
РД-20 31-00-45/27.10.2023	ИА БЛИЦ ЕООД/ blitz.bg	Няма информация за договор за публикуване на	чл. 180, ал. 1

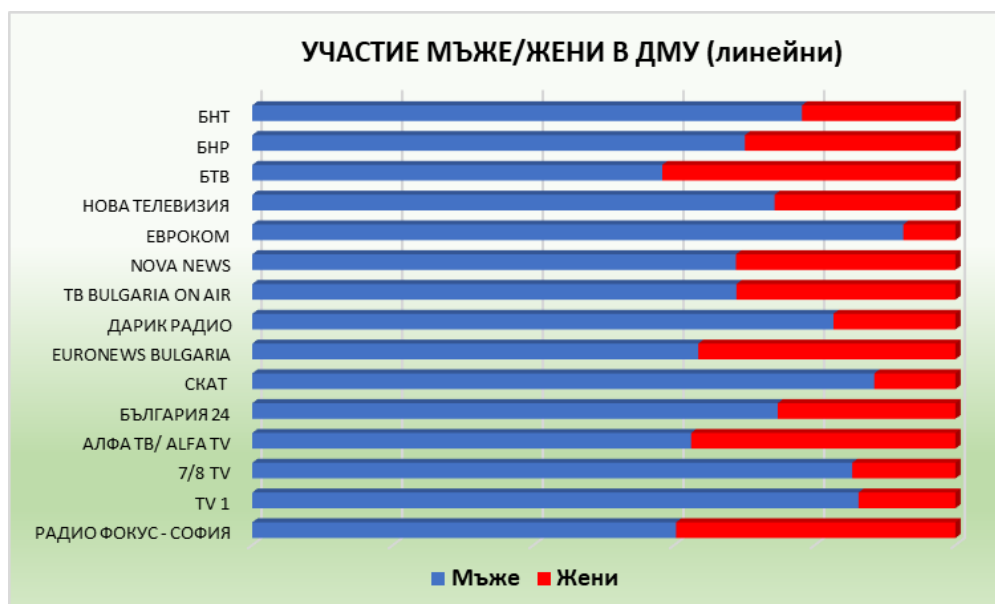
		агитационен клип на независимия кандидат за районен кмет на район Лозенец в София Атанас Минев.	
РД-20 31-00-46/ 29.10.2023	ПИК НЮЗ ЕООД/ Pik.bg (не е в АВМУ)	Оповестено допитване преди да приключи изборния ден	чл. 205, ал. 5
РД-20 31-00-47/ 29.10.2023	- Икономедиа АД/ YouTube на dnevnik (не е във VoD услуга) - Клуб Зебра Медия ЕООД/ Clubz.bg/ линк към X (не е във VoD услуга)	Оповестено допитване преди да приключи изборния ден Оповестено допитване преди да приключи изборния ден	чл. 205, ал. 5
РД-20 31-00-48/ 29.10.2023	Блиц ЕООД/ Blitz.bg (не е във VoD услуга)	Оповестено допитване преди да приключи изборния ден	чл. 205, ал. 5
РД-20 31-00-49/29.10.2023	Нова Броудкастинг Груп ЕООД/ НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ БТВ/БТВ Медия Груп ЕАД БНТ1/БНТ	резултатите от социологическите проучвания са оповестени преди 20,00 ч. на изборния ден.	чл. 204, ал. 3
РД-20 31-00-54/04.11.2023	ВИЖЪН ЛАБ ЕООД/ БЪЛГАРИЯ 24	Агитация в деня на размисъл	чл. 182, ал. 4
РД-20 31-00-55/05.11.2023	ВИЖЪН ЛАБ ЕООД/ БЪЛГАРИЯ 24	Агитация в деня на балотажа	чл. 182, ал. 4
РД-20 31-00-56/05.11.2023	ПИК НЮЗ ЕООД/ Pik.bg Икономедиа АД/ ДНЕВНИК, - Клуб Зебра Медия ЕООД/ Clubz.bg	Оповестено допитване преди да приключи изборния ден	чл. 205, ал. 5
РД-20 31-00-57/05.11.2023	Нова Броудкастинг Груп ЕООД/ НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ БТВ Медия Груп ЕАД/ БТВ БНТ/ БНТ1	резултатите от социологическите проучвания са оповестени преди 20,00 ч. на изборния ден.	чл. 204, ал. 3

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Проверка от СЕМ на сайтове на радиопрограми на търговските доставчици, някои от които със специализирани музикални профили, показва, че за тези местни избори множество радиостанции имат сключени договори за платена агитация (Радио Веселина, Радио Мелъди, БГ Радио, Радио N-Joy, БТВ Радио, Авторадио, Радио Енерджи, Радио FM+, Радио Фреш, Радио 1, Радио Сити, Радио The VOICE, Радио Витоша, Радио Фолк, Радио Микс, Радио Зетра, Радио Зирок, Радио Вероника, Радио БумерангFM, Катра ФМ, Power FM).

По информация на ЦИК, в тези местни избори участват 30231 души като кандидати за общински съветници (20107 са мъже, 10114 жени, 10 чужденци), които се борят за 5053 места. Номинираните за кметове на общини са 1353 (1098 мъже, 258 жени), които се борят за 265 места, за кметове на кметства 6924 (4840 мъже, 2084 жени), които се борят за 3041 места, за кметове на райони 445 (339 мъже, 106 жени), които се борят за 35 места (24 в София, 5 във Варна, 6 в Пловдив).

Специализираният мониторинг констатира, че аудио-визуалното съдържание в нелинейните медийни услуги във връзка с избори се увеличава, но в същото време вписаните доставчици на услуги по заявка не изпълняват напълно нормите на Изборния кодекс, видно и таблицата с кореспонденцията с ЦИК. Възможно е пропуските да се дължат на липса на опит какво трябва да бъде поведението на медиите

по време на предизборни кампании. Мониторингът констатира, че рядко в нелинейните услуги се публикуват договори или информация за договори за платена или безплатна агитация или ако се публикуват това се случва късно или се публикуват обобщени данни както за текстовата част, така и за аудио- и аудио-визуалното съдържание; липсва при агитиране задължителния атрибут „купуването и продаването на гласове е престъпление“, заедно с „платено съдържание“ (ако такова е налично); не се спазват забраните за огласяване на резултати от екзитпол преди финала на изборния ден. Предвид пропуските, СЕМ би могъл да проведе среща с доставчици на нелинейни услуги с информационна насоченост, за да им разясни изискванията на ИК към медиите в период на кампании.

